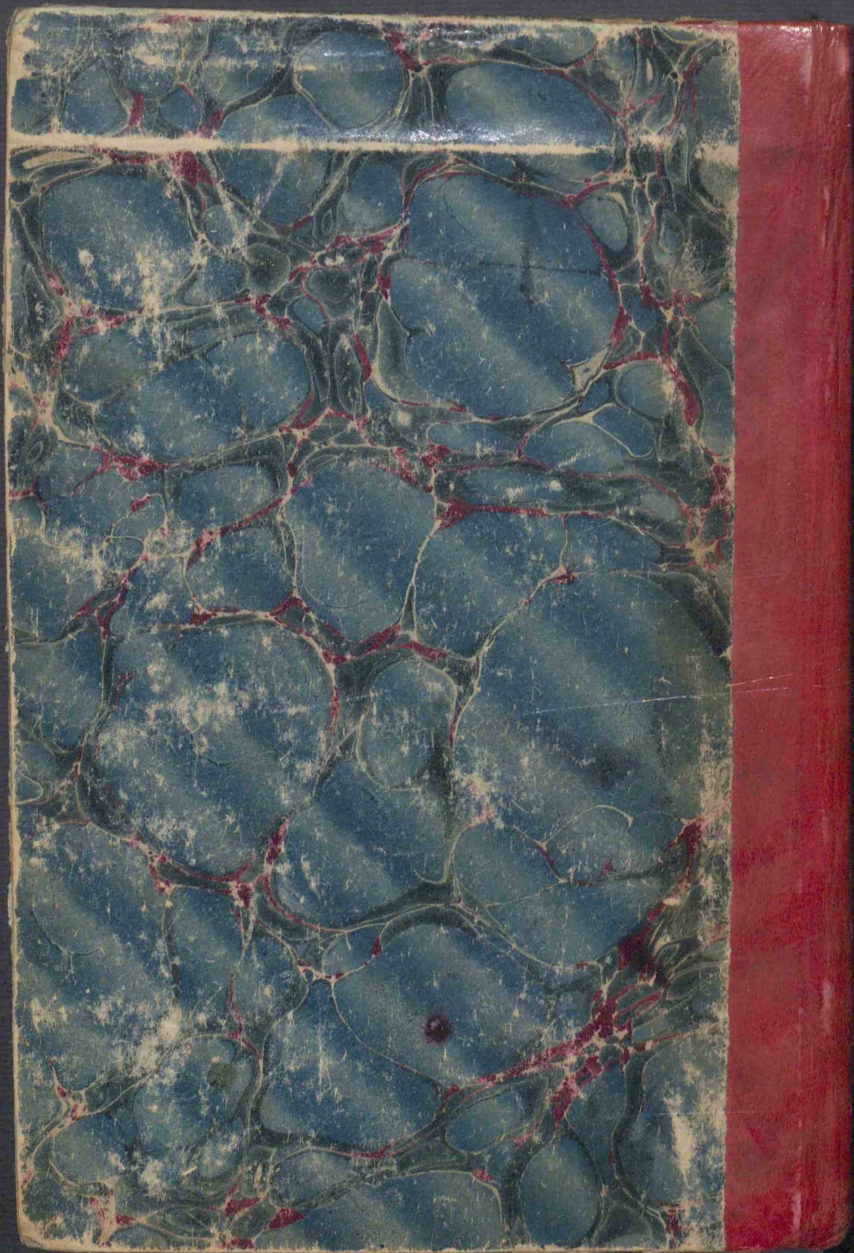

B

734.

KAUFMANN
DÁVID
KÖNYVTÁRA

B. 734.

ספר

קול שישון

מוסר מעיר • בתוכחת מגולה במשל ושיר •
 לעזוב דרך כסל וללכת בדרך טובים לעשות
 הטוב והישר בעיני אלהים ואדם ;
 מאת הרב הגדול מעוז ומגדול • המקובל
 האלהי סוכר הרזים רבין חסידא כקש"ת
 שישון מרדכי משה זלה"ה

לינייה

הרנ"א

שנת

נדפס

יע"א

בגדאד

פה

73 פוסט הסדט של הח' הדני"ל

שלמה בכור הוצין ס"ט

במחלת אל תוראת נו' סבעין

אנטבע מונג רכצתנאמא נר מאינא
וואחד מן נצארת א מעארף א גלידה

הדור אחס ראו ספר **קול ששון** זה ספר חולדות
חדס המעלה . המפורסם לסס

עוז ולחלה . הרב הגדול . וצלל עוז ומגדול . קוב"ר
הרז"ס רבין חסידא . בקש"ת **ששון מרדכי משה**
זלה"ה אשר האיר צוזרח פה

בגדאד צדורות שלפנינו . ורזיס נהנו לאורו אורה זו
חורה . צספריו היקרים הכחומים וחס וחס וחס רב

ונחוקים מדצס ונפת לופים . ואח"א וכללל הספר היקר אשר
סונו צקרצו ספר **קול ששון** הכולל ווסר ססכל ע"ד וסל
אשר לא סחזיקו צו רזיס עד

כה : והנפ הספר הנחמד הזה כדפס ומקדומה דכח וזה רבות
צטנים צעיר **ליוורנו** צהסכמות חו"ר צצל יע"א וצרחס

מוריכו הרב הגדול סכא דוספעיס כמוסר"ר **עבדארא**
אברהם סומך זלה"ה גס צהסכמות

הרי הגאון המפורסם כמוסר"ר **היים**
פלאני זלה"ה . ומרוב חציבותו כוועט נואכרו כלס

צצניכא חריפא והוא כעת יקר צנולאות . והנה
צעתה נחעוררתי להוליאור לאור על הולאותי צצית דפוקי אשר

הקיוותי לי וחדט פה צגדלח צרסיון ומסלחנו הרומנה כפי
ההורונח דונלכא סצדי : ואני חפלה לאל נורח עליה . סינחני

צוועגלי לוק לוען סונו ויסלח צרכס ופללסה צפל וועסה ידינו
ואל ילרכנו לידי ונחנת צקר ודס . סכא על סחחוס פיוס ר"ח

הנוח צפי עלו עלס ותפ"ר דצרו דצר ולא יקוסכי עונ"ו אל :

אנכי הקמו**שלמה** יל"ו צן לא"א הרי **יהושוע** כ"ע צן

דוד כ"ע צן ח"ר **בכור** ז"ל צן לאותו לדיק הרב סג' כלס
גולה סצצבל כמוסר"ר **צדקה חוצין** זלה"ה צן

די **סעדיה** ז"ל נואכ"ץ
עוזה יע"א :

הקדמת המחבר

דאו ספר בתוכחת שיר מנוקה .
ומוסרים מאירים באפילה :
עלי מדות געולות וחמורות .
לשון קצר ובאיכות גדולה :
והמשל לכל מדה בצדה .
להעיר לב להורות את שבילה :
ושיר חובר . עלי משל ידובר .
כמו תיבה ובמנעול געולה :
לאיכותי ולאשר כמותי .
עשיתיהולתקן המסדה :
והוא מנחה ליורד לא לעולה .
וממנה כמו מעשר וחלה :
אני ששון קצר שכל ולשון .
בלא דבר ומענה ומדה :
בנו דמרדכי משה . יצו לו
מאור שכל ולב מבין וחמלה :
והוא נשדם בירח זיו ובשנת
ששון שמחה וצהלה וגילה :

הקדמה

ג

הנה

אין לדיק צאקן אסר יעשה טוב ולא יחטא • ואעפ"י
 שהוא עוסק צחכות האלהות ולא יחטא צהיסק הדעת
 ולפוס גומל איהנה . כי כל הקרב הקרב אל ווסכן הי הקל הוא
 חומר צעלנו וקולו חוננו ורפואתו צפונים החזקים הנוררים
 שהם הנוקרים צוקוס שאננו לקלר צועט הכנות ורצ האיכות :
משל לנו ששוחה הנורקות הנוררים לרפואה שהנפש קלה
 צו אם תהיה הנורקות כלי גדול וליאה והיא רבת
 הכנות וועט האיכות הלא תקון נפשו ולא יוכל לשוחה . אל
 כשתהיה הנורקות וועט ונצה והיא וועט הכנות ורצ האיכות
 ישחה אותה צוהרה ולא תקון נפשו • ולכן עשיתי אני לעלוי
 ולאלם שכנותי ונוקרים הכוללים העבודה צענייכים הנוכליים
 את הלצ וונוסיכים לצו של אדם ועשיתי ושל על כל ווקר וווקר
 ואחר הושל **שיר** שכולל הושל צתוכו . או הווקר כדי שישא
 אותו צחיקו איש אשר כיוני ולהגות צווקריו ויראה וווקר
 שצתוכו עד כוה הגיעו וועשיו ואפי"ם אם קים לים צגויים שהוא
 איש לדיק ונתהלך צתונו יצוקן צתוכו ויראה צעלנו עדין וצחוק
 והוא הולך טווצ צדרך לצו וכל וועשיו ודרכיו צחוקת סכנה וכלל
 צונים אדידים וירד לתחתיות והוא צתכלית הריחוק וועבודתו יתי
 ויסוצ לאחוריו להתקרב אל השם אולי יתעמת האלהים לנו ולא
 כאצד :

ומה

שעשיתי **משל** על כל ווקר וווקר ונודות העוזות
 והרעות כי כן תראה רבותיו ז"ל צוודרים כל צצריהם
 צושל . שצושל יתפעל האדם ויקח ק"ו צעלנו . וכמ"ש על
 כלנה המע"ה וידבר שלשת אלפים ושל והיה נודר על העלים
 וכ"ו ועל כל הצריות כדי שיקח האדם ק"ו ויאמר הלא הדומם
 והלמוח והצהמה יש להם ודה פלונית שהוא רלון הצורח ואני
 צעל סכל וראוי לשכר ולעונש כ"ס :

ומה

שעשיתי **השירים** על כל ושל וושל סכצר דמו את
 השירים צעלי הווקר למו שהוא הולט והוא אכזרי

הקדמה

ואינו יכול לכוין הסודות לרפואתו כי תקוף נפשו צהם ואז
חרופאים וניחיים את הסודות צתוך חוכלים ונחוקים ונחכילים
אותם לחולה ואינו יודע מה שיש צתוכם ונחילח עושים פעולתם :
בן הדבר הזה צחלם סהוא הולך סוצ צדך לבו צתענוגי
העולם וצחונדת הזמן והוא חולה חולי הכפס אם יפתח
ספרי הנוסקר הוכניעים לבו של אדם והם סודים הנורים הלל
תקוף נפשו לפי סנורחיקים אותו ונחרגלו סהוא היה רחוק ונן
הנושכלות ורודף אחר התענוגים . אצל כסהנוסקר צדך סיר והסיר
לפי נתיקתו יערצ לקורא צו ונחילח הוא קורא הנוסקר סצתוך
ססירים ועושי פעולתם להכניע לבו ולסוצ ואז יחפס את הנוסקרים
החזקים ויתקרב נועט נועט :

וכן כחנור צסלונה הנע"ה אחר סכתוב וידצר סלסת חלפים
ונסל כחנור ויהי סירו חונסת וחלף סהיה עושה סירים
לנושלים דהיינו טעונים של הנוסקר סלפי נתיקות הסיר והטעם
והנשכל יתפעל חלדם :

ועוד המשל והמוסר ידוה כנוו תיצה ונליחם כל עוצ
ויצוא הסיר חחרים כנוו הנונעול סקוגרים צה חחיצה
סלא יגלצו ונוכה הענין ע"י הסיר סיהים רגיל צפיו ולא יסכח
הנוסקר סהוא :

שיר על האמור ושבח המוסר והתערוות התשובה

בחר מוסר אמרים הקצרים
הלא המה להנפש מזורים :
והם צירים למכאובים וצירים
משברים להררים וצורים :
בכמותם הלא יהיו ועירים
ואיכותם כהררי נמרים :

כמו שותה רקחים המרורים
 ואם רבים הלא יוצאים וחוזרים :
 והמוסר אשר חובר בשירים
 כמו סמים בתוך דבש יערים :
 אשר אוכליו למעדניו סבורים
 והסמים פעולתם מעוררים :
 לכל מוסר משלים לדברים
 כדי ללמוד קלים והמורים :
 ועד אן תהיה כמו גברים
 בנוף שלם ומהלב חסרים :
 בעינים אשר סרים ותרים
 כלא היו והם סומים ועורים :
 בידים אבל המה אסורים
 תמונת איש ומעשה החמורים :
 ושור הולכי מדינות או לערים
 מכינים הם ויום וליל נעורים :
 בצידתם מאוד המה זהירים
 ולבושיהם ובגדיהם תפורים :
 ואיך ישקוט אשר ידמה לגרים
 זימיו הם כמו צל הדבורים :

הקדמה

ואם יכין ויעשה עומרים

בכל ימיו ואם יהיו גמורים :

לפי מרחק מקומות העברים

האם יספיק בידיו הקצרים :

אבל יצבור במעשים כעורים

והון תכל ומטמון סתרים :

ואם אלו סחורותיו צבורים

הלא ילך ופניו הם שחורים :

ובל יאמר יש עת לנעורים

קבורים יש וממנו צעירים :

ברה דודי ולך אל הספרים

במוסרים עשה לך אזורים :

ואם יהיו למו פיד למרים

לנפשך מתוקים כתמרים :

שפתיך לעולם בם שטרים

ומעבדות בחר לך דרורים :

ואם זהב ברוב כסף ממורים

הלא תחליף לך סירים כדרים :

וחטא זרים יהי לך לזרים

ותתחדש כנשר בנעורים :

פרק א' • אהבת התענוגים

הנה

אהבת התענוגים הם הגורמים צימול העבודה ורעים
 לגופו וכפשו ואפי' אם הם תענוגי היתר רעים לגופו.
 כי כל הנוותרות הם כחצרות לגוף. ועוד כשילמד וירגיל בתענוגים
 ולא יונלא הוא מלמעט לנולא לימודו והרגלו ורעים לכפשו. כי
 הן הנה הנוצרות אחר ונעצרות הצורה כי לא יוכל לעבוד
 עצדתו ומאחר שלמד בתענוגים וצנידוכים וזה הוא זגרה היל"ה
 בעלמו ומאחר שאין השטן נוקד אלא ונתוך התענוגים וסיון ויאכלו
 וישתו ויקונוו ללחם. ועוד אחר שלמד בתענוגי היתר לקוף צא
 להתענג צאיקורים. ואם יונלא רצו צגדיו כונה ילעער האדם
 וכ"ש אם יונלא צטרו ומהם שאז הוא רץ לצית המרחץ לנקות צטרו
 וזה הנותענג תענוגי העולם ונכין כל צטרו לרמה ותולעה אשר הם
 ונתהורים ונתענוגי העולם שני שלא הורגל בתענוגים אין רגם
 שולטת צו ח"ש הפקוק שויתי ה' לכגדי תמיד כי ונימיני צל אנוט
 לכן שונה לצי ויגל כצודי אף צטרי יסכון לצטח והוא שכצר נודע
 שכל אהבת העבודה היא וכל הינוין של הלצ אהבת התענוגים וכל
 השמש. ח"ש הפקוק שויתי ה' לכגדי תמיד. אפי' שם לכגדי עיקר ונה
 צצוחר צו הש"ית ולא אהארה לתענוגי העולם זהו כי ונימיני
 צל אנוט ואמנם על ינוין ולא על שמש הנוורה על אהבת המושכלות
 לכן שונה לצי ויגל כצודי כי על ידי זה אף צטרי צקצר יסכון לצטח
 מן הרונה והתולעה. כי כל עלנוס אינם ונתהורים כ"א נרוצ
 התענוגים שאינם של נולא. והרצה צני אדם יש אוכלים ירקות
 וחיהם חיי לער והם צריאים יותר ונאחם הנוענגים עלנוס ועושים
 כל ינויהם כחגים כי התענוגי יחקר ולא יעדיף. וכל ונה שילמוד
 האדם להרגיל עלנוו בתענוגים יהיה קשה עליו לעצו. ולכן אם
 צעל כפס הוא יעצבו ונעט ונעט עד שישוב לאחוריו ויהיה לו הרגל
 וקוף יונלא את עלנוו טובא את התענוגים. ואחר כך כשיחשוק
 בעצדתו ית' ויהיה לו חשק צנויני העבודה יותר ונימיני התענוגים
 יונלא צנויני העבודה תענוג כפלא. כי שלא לא ישיית שתענוג כ"א

פרה א' אחבת התענוגים

והחנות הנישק וצווי שמוסק הוא ונתענג ואפי' אם יהיה צו לער גדול צעקות אותו זולתו. ואור החכם כי התענג והשנאה קופס יגון ואנחה והוא כי יניו של אדם צלער ולפחות צהתנולעות לא חקקה עליו פרידתו וזה"ל צטכי דצרים. האחד כי כשאנו נולועד צתענוגים לא אדרצה הוא ונלעער צלער העבודה צעה"ז איט ונלעער על פרידתו וזה"ל שכולה היא תענוגים ואין לו חלק צה וצהפרדו ונונה לא הכיח כלום והלך. וטעם הצ' הוא כפרואה צטעת וייתה שכל יניו לא התענג צעה"ז ואדרצה מיס לער צטציל עצודתו יתי' אז ישנח ויתענג על מה שלא שנה והתענג וקודם לפי שכל נוי שלא נהנה. והתענג צעה"ז עתיד ליהנות ולהתענג וזוהי השכינה ע"ד ותשחק ליום אחרון :

ואדם

שהיה נרחו כל יניו לענג עלונו צואכל ונשתה זכרות נקייה וצגדים החמודות וסם כל מגנותו לאסוף ולכנס ולצרות ועבודתו יתי' צווקרה כנה לער יגיע לו צפרידתו ונן העה"ז ולא תוליד ענוו כלום וכל מה שטרח ויגע אפי' ואצוי לאותה שעה. וצטעת וייתה כאלו לא חיה ולא ראה כלום ולא התענג וכאלו כל יניו לא היו אלא אותו היום צלצד שהוא שם והיניס הראשונים יפלו וא"כ מה הנאה יש לו ומה. ואפי' אם יחיה חלף שנים צטעת וייתה כאלו לא חיה. כנ"ס צאד"הר שהיו יוני' חלף שנתן ונונה לדוד עי' שנה וכשחיה תתק"ל שנים ראה עלונו כלו לא חיה אפי' יום אחד וינחם על העי' שנה :

ואמר

שלמה הע"ה על תענוגי העולם צניתי לי צחים ונענתי לי כרוזים ועשיתי לי גרות ופרדקים וצריכות וזיס קניתי עצדים ושפחות לאן וצקר כנקתי כסף והצז וקגולת וולכים שרים ושרות ותענוגות צני האדם ורצוי נשים כוונתו לוור וכי יותר ומה יוכל האדם להתענג שאני ונלכתי צכ"פה והיה יכולת צידי לעשות כל אלו צלי עורח וצלי פחד ואפי' אני ונעיד עליהם כי הכל הצל ורעות רוח :

ואמר

אף חכונתי עוודה לי הכוונה כנ"ס הנותנים צרים

פרק א' אהבת התענוגים

מכנותי לזוקא לא הרווחתי כ"א החכמה והנושכלות והפעם
כשכבר עצרו הימים הכל נשכה כשיצאו לאדם יוני
הפרידה אז הכל נשכה כ"א לא ראה דבר צעונו :

ואמר

עמס צי וסנאתי אני את עוולי שאני עונל תחת פשוט
דהיינו וזה שטרחתי ואקפתי לי התענוגים הני
שאניחני לאדם הצא אחרי ע"ד ועצו לאחרים חילס ואני הולך
דיקס וכל יגיעי ועוולי וא"כ וזה הנאה יש לי באקפיתו ואמר לו
חיה אף שנים פעונים ועוצה לא ראה הלל א נוקם אחד הכל
הולך דהיינו שקופו הולך א העפר כונו העני וא"כ וזה הנאה הים
לו אם יהיה לו גרצה או רעה . ואם יהיה לתענוג קלצה המרשתי
אצל כל עונל האדם לפיהו דהיינו צמציל וצוונותיו וגם הנפש לא
תנולל תאות נפשו אין לה סוף א"כ יאחז לדיק דרכו לזשוק עלמו
אן התענוגים ותחלה . ואנורו ז"ל שהתענוגים ועצודת הצורח
כונו שתי לרות ששונאות זה את זה והנה ארז"ל על ווי שקשא צי
נשים אחת ילדה ואחת זקינה . הילדה נוקטעת לו השערות הלצנות
והזקנה השחורות . הנושל הזה יתפרש על תענוגי הע"הז וע"הצ
הילדה היא נושל על עה"ז אוהצת השחוק והנולצושים ויני
הנערות . והזקנה היא רנוז לנושכלות ולע"הצ שהיא שוכאה יני
הנערות והשחוק ועיוולים ואוהצת הנכצדות והנושכלות : וכן
הנושל צאדם שנשא צי נשים שהם הגוף והנשונה הונתכנים ליל"הט
וליל"הר הגוף כונו הילדה - שאוהצת הנערות והתענוגים
והנולצושים הנאים והשחוק והעיוול . והנשונה כונו הזקינה
שאוהצת הנושכלות הפך הילדה ונאחר שהיא זקינה וקרצו ימים
לנות וכילד יוכל לישא את שתיהן והרי הוא נפסקד הפקד גדול
שאני יכול לזוגם ואין לו רפואה עד שיאחז אחת ונהם . ועוד
אנורו אוי לי ונילרי אוי לי וניולרי זה נושך אללו זה נושך אללו
ולא תושלם עצודת הצורח עד שיעצו את הילדה וישא את האוהצת
הנושקת בצר ההוה והנפסקד ורודפת אחר הנלחי והקיים .
והתענוג הוא עלמו היל"הר כי הלל היל"הר אינו עדבר עם

פרק א' אהבת התענוגים

האלהים ויאמר לו תעשה כך וכך אללא הוא וטבל על הענוג החקוי
בלב ונזקק תאוותו והוא קצה לזנעו מאחרית הטוב :

והנה

אסבת התענוגים הם כוונה וימים והצני אדם יש בהם
אופציה וקלחתם ויש רוצים ויש כולם ויש אחד וזהם
ולכולם יש להם סתירה . האי אסבת אקופת המנוון ויהפוך לדעתו
כי וי שיש לו כים של דיכרים והוא חלקו וטבל עמלו והסליכו דדרך
ונאדז מומנו ווי נגיע לו לער בצביל זאת האצידה חוץ מומנו
ואיכ ווי שיאדז ביקו יותר היה טוב לו שלא היה לו ויעיקרה שלא
היה נגיע לו לער באצדו כונו שאר צני אדם שחוץ מומנו שלא
כלטערו באצדו כיקו . כך האדם כסיוע צולאי שהוא ונת ועוז
מוולכו שטרע צו יומם ולילה ואדז זומנו ועולם האמיתי על קנייתו
כוונה יגיע לו לער וזה . והוא דומה לנוי שהיה בגדולה וירד
וגדולתו כוונה יגיע לו לער צירידתו ויותר טוב לו שלא ראה גדולה
וינויו . הצי אסבת תענוגי הצנייים צחים ועליות מרומים
וליורים וכיורים וצחים וחדרי ונלכים שהוא כותן כפי כחו ויכלתו
לצנין ציתו ולהריוחו ולהרחיצו ולנאותו ולזה לא סכב לצו יומם
ולילה . אמרו על איש אחד עשיר גדול שהיה יושב צין הספלים
והדלים ובספל הנוקמות ושאלו אותו והשיבם כי הגדולה היא
בגלגל שחור בעולם ואפשר שארד מגדולתי ואני יושב בספל
הנוקמות בעל כרחי ולאטער אז הרבה אצל אחי ועתה יושב
בנוקם הגרוע והספל אף כי ארד מגדולתי ואשכ לזנעם לא ארביש
וזה . ואיכ האדם כשיצנה צחים ועליות ונפוארים חקוקים
צשער והוא יודע צולאי שירד וזהם וילך לזקום ספל ואפל לזקום
א וצר וערצה ליה וללמות כוונה יגיע לו לער וזה וכילד יערב לו
וללבו ליסב צנוקם ונפואר . הצי אסבת תענוג הנולצושים הכאים
קליעות מור ואהלות איך יערבו לו והלא אם יאמרו לאדם ציכוי
או עני הא לך לצום אי של גדולים ותלציטכו יום אי ותחזירנו
לבעליו צלי ספק שלא יקבל שיראה שגנאי הדבר צפני העולם
ואפי צפני עלמו ויאמר מאחר שאינו שלי וזה הנאה יש לי בלציטחו

יום אחד ונוחר אפשטינו וכן האדם ונאחר שידע צעלונו של ציסת
 צגדים הנאים אינם צתנוידות הרי הם כאלו אינם שלו כי נוחר
 ערום יסוצ שנה וצגדיו קרוחים וצלויים צתוך הקצר איך יערצ
 לו צגדים הסנוודות. הדי אהצת חצרת ונריעות וגוזל ונאכיל
 לצניו או נוקלר צעצודת הצורא צצציל צניו ואהציו הלא יסיס
 אל לצו נוחר יחצק אשפתית ואחותו רמה והתולעיט חציריו היאך
 יערצ לו שום חצרה צעולם. חוץ ונחצרת הנווסכלות ושסוא לש"ס
 ואנרו צגנורא שחכם אחד אנור לאשתו צצציל ונזכות צניו איכא
 קורנוי צאגננא טילכו ויתפרנקו. הדי אהצת תענוג אכילות ושחיות
 הרשות ונשחירים פניו. לאחר נותו ואונורים לו עול נש שצחרת
 והתצקות הקט"א והטוונאה והשחית נפשו צצציל זה כיילד יערצ
 לו לאכול ולשתות והלא אם ידע האדם שאם יאכל אכילה אחת
 וקופה יקיא אותה וילטער ודאי לא היה אוכל אותו הנאכל
 ונחלה. וכ"ס טיגיע לו לער רע ונור שאין הפה יכולה לקפר.
 הדי אהצת עונג הטייולים והשנוחה והשחוק הלא יסיס אל לצו אם
 ינות אי נוקרציו צ"נו הוא כשאר כונה חדשים שלא יכנס צשום
 טייוול ולא שנוחה ולא צית ונשחה צצציל אצלות עליו וא"כ למה לא
 יתאצל על עלונו והנות בפקע צינו לצניו ואיך יערצ לו טייוול
 ושנוחה ושחוק וכ"ס צתענוגים טיט. צהס איקור אשר רעתס
 גדלה עד לשנוים והצפה חכלה ונקפור רעתס וענשס. הנה
 התצוקן אם אלו הם קחורותיך אשר תוליכס עונך לעולם האנתי
 אוי לה לאותה צושה ולאותה כליינה ע"כ הקילה והעירת
 ונחדונת שנתיך ואזור כצצר חלליך לאלור ולכניק צר שאין צו
 גיעה וסייוי והקין קיינות לך לעו"ה צ:

והנה לזה יש להוסיף

משל

לאחד שאנור לו הונלך הנה לפניך שני ונשאות גדולות
 ונשא אי של קולים ונשא אי צגדים חנוודות אם תשא
 הנושא של קולים על צטרך חוץ וננה שאין ווי שיסייע לותך כי
 הלא הם קולים כקוחים אלא כשתגיע לצית יטרפוך צהס ואם תד

פ"א אהבת התענוגים

הנושא של צגדים החנוודות ונקייעים אוחך והרי הם שלך היתכן
שיאנור אשא ונשא כל קוליס ' וכילד האדם עורח כל יניו והוא
רץ וצח יונס ולילה להשיגם ואין ווי שקייע אותו ונל:עלה על
השגתם שהם השגת התענוגים והם הנושא של קוליס שישרפיהו
זהם לעמיד ונאק צעצודת הש"ית הצגדים החנוודות לצושי
הנשונה חלוקא דרצן והם שלו להכנאות זהם ועוד יקיעוהו ונן
השנים צנשאו את הנושא עליו והצא לטער ונקייעין אותו :

הא לך שיר מיוסד עד השישה התענוגים הנזכרים לעיל

רבה מלאכתך וידיך קצרו

לגמור ביום קצר כמו צל עובר :

אסוף לך חיל והון מה יקרו

תמיד יהי ציבר וחובר חבר :

הבט ימותיך לאחור נזרו

עפים כמו הרף ויונת אבר :

כלה זמן אסף וזרים קצרו

ללא לו היה עובר וגם מתעבר :

בתים ועליות בבניו סוגרו

ילך למדברות ויובל קבר :

בגדי לבוש הופש קציעות אושרו

מחר לבוש בלוי וסרחון גובר :

בנים וחברת המריעים הומרו

חבוק לאשפתו ותולע חבר :
 אוכל מעדני שמנים ישחרו
 פניו בתוך קברו והורה גבר :
 אהבת תענוגים עצמו ישברו
 יפעה כיוקדה עלי המשבר :
 הנה סחורותיו כמו קש נפזרו
 ליל ויום טרחו והיה צובר :
 אבות נזיזין הם ופיהם פוערו
 חנם דבלעו בשוד ושבר :
 מה טוב קנות צדק ומדות ישרו
 המה סחורותיו כמו מור עובר :

הנה - כל יום שיקרה לחיות ולעובות ויקרה גע לחוסר
 דעת יקח האדם וינסה ללא יעשה כוונתו ויאבד וינ
 העולם ואם יעשה כוונתו הרי הוא גרוע וחס ויחזק שחנתו
 השם שכל וציוה הנה אצטנודואים העוף או הלפור כשרואה החס
 צחוק השם שנות שמה גדולה כמולא שלל רבו הוא מוזהר הרבה
 והולך צמורה ללקוט החטה הריא והוא רץ ושמה על קירוב
 ויחמו כמו שרמו שהע"ה צאגורו כוזהר לפור אל פה ולא ידע
 כי כפשו הוא הרי האות כפשו הרי קצת ויחמו . העצב אפילו
 מי שאין יכול להפשו והוא שולט על צגדים המצודות ואוכל
 מאכלים הנחמדים צבזל כל אה איה דגל חידוש שלל ראה
 ויקודם נעצ לחם צחוק המלודים הרי מוזהר וככנס לתוך המלודים
 ולתוך היותו נח רחן דעת . הדג הגדול טבים הוא שטן צנחמות

פ"א אהבת התענוגים

וביונים ואוכל דגים הקטנים והעצצים והוא כוונתך צדוק הים
וראה צד חידוש שלא ראהו מקודם והוא האגרון שקסור צדאשו
עיקה וצטציל תאות נפשו צחקרון דעתו לויתן צחכה הועלה וכל
ההנאות אינם ננושכים לזון כי אם צרגע יקון צם ויש שתהיה
קיצת נפילתו ולא יסיגנה והוא משל למושיע אלצבו צכוורת
הצדומים ותקף קצצוהו ועקלוהו צכנוה וקומוה ונשאר לועק
צצופה ולא הקיצה אל פיו :

שיר על המשרים הנזכרים

אחה על בת מלכים הכבודה

במתקי תענוגיה אבודה :

ואיך נופל צבי עופר באופל

דהשקל כמו עמבר במדה :

הגם לא יוכרו עדיו דתופפו

באוכל קט יהקך במצודה :

דשלל השכמו צבי ותהש

ודא ידע כי שם היא הספדה :

וכצפור אשר יעוף ויצפור ^{פי' קצו}

וראה חטה בתוך פחים ודהדה : ^{לי' שנוחה}

בשמחתו בטיסתו ימהר

למאבלת מזומנת וחדה :

כרג הולך בתוך ימים כמלך

ובאגמון פ"י סג והאגמון לי אגמון וסוף לכדה:

ויד מרים בכורת דבורים

דבש לקח באצבעו ורדה:

עקיצתם דבכתהו וגעתם כ"א וגעם

ואך יצעק בדי תאוה וחמדה:

וכך סוגו בדבשי תענוגו

לבד ישלח אליהם יד והדה:

ובמדרש הציאו ושל כחם על התענוגים שהם סיבת ערלת האדם וכן הצי"הו ושהצי"הו צעל כפר ונכרת

הנאור באורק ואני העתקתיו בקילור ובסיווי ונעט:

משל לאונייה הסוללת כלל הינוס לארץ ונחקים והנושכים

אותה תעו את הדרך והיו תועים זים רעזים גם

לנאים ואינם יכולים ללאת ולצוא ויהי הם הלוך ושזר ראו בתוך

הים אי גדולה ורחבה והינוים ינוי זיו האילנות והיתם זרועה וכל

נויני אילנות עוצות ודקאים ופרחים וששנים וכל נויני ורדים

צחוכה. והנוים הנותקים קציבותם וללה רב וגאה. אז נתקרבו

צעלי הספינה לאי וירדו וכן האונייה להשתנג בתוך האילנות

ולהסתופף כללם. ואכלו ונאותם הפירות ושמו ונויים הנותקים

ונתנו ונריה הטוזה והענוג וילאו והלכו להם להוך האונייה ליסע

וילך לנאות דרכם ושצילם. היה שם אדם אי שלא קבל ללאת וכ"כ

הפלירו זו השלר עד ונאוד ולא קבל לפי שאור דעתו וכי אני

נוולא כמו הנוקם התענוג הזה בכל העולם שלא נוולא אפי' אלל

הנוכלים זה הידיון הנוולא כאן וכשראוהו אינו נוקבל ללאת הלכו

לדרכם ונוולאו להם את הדרך אשר ילכו זה והלכו לנדינתם.

ואותו הא"ל כשאר שם אובל ונאותה הפירות ושותה ונוים

הנותקים ונתעלן בצשנים וב"ה סעוד כשצאו ינוי החורף כשזו

פ"א אהבת התענוגים

כל האילנות את עליהם ואת פירותיהם וכל הצמחים כונו כן
ויצטוו הנועיינות ונשאלו עלים יצמים ונשאלו לחורב ציון ולקרח
צליה וצלי כקות ולא לל להקטיף ויונות שם צרעב וצחוקר כל
וצלער גדול :

כך הדבר הזה אכחנו צע"הו כונו האומיים ההולכת צלצ
היונים ותועים ואין אנו יודעים לנו נפכה ואנה כלך
ובקפיה הנוטרפת צים ואכחנו ונולאים צע"הו סדונה לים אי
גדולה ככזר שהם ויני העיזונים והתענוגים שיש צע"הו לאין
ונקפר ים אכסים יראי אלהים ההענגו ונעק ותקף עוצו ושבו
צתקוצה וחזרו לאחור הם ללכת לדרכם שהיא עבודה השם וקצלו
לער הים והם יקורי הע"הו ללכת לזקוק ונוחחס. ויש עפשים
כונו אותו האיש שישך עליו אחר התענוגים ונשאל ונתענג
וצאו יני העיזים וצטלו כל התענוגים ונעשו לפניהם כעלים יצמים
ולא היה לו ויה לאכול ולהסתופף צללו ונשאל שם לעונשים
ולפורענות. כן יקרה לכל הולכים אחר עיניהם ותאות לצם ולא
הציעו לעהיך ולא יראו את הכולל :

שיר על המשל הנובר

אהבת תענוג נפש עריבה

ורעתה מאוד גדלה ורבה :

ודמיונה כמו יורדי ספינה

בתוך ימים ותעו הנתובה :

והם תועים וגם נדיים ונעים

וראו אי בתוך הים רחבה :

נטועים בה דשאים עם זרעים

ומעדנים עם עצי תנובה :

פ"א אהבת התענוגים

ושושנים ברוב מינים משונים
והריח להנפש משיבה :
וצל נאה אשר יערב לרואה
ומים המתוקים הם סביבה :
ועת ראו מאד תמהו ונישאו
וירדו ובאו תוך רחובה :
ושם רעו וגם אכלו וישבעו
וסוף נעו ויצאו חיש לעזבה :
ונשאר איש אשר החפיר והבאיש
ולא יצא ושכב מעצבה :
להאי בא זמן הקור ושבה
והיתה לבער וחריבה :
וסר צדה וגם פריה והלה
ונשאר כמדבר וערבה :
וקרה לילו וחורב יום אכלו
ונפשו היא צמאה גם רעבה :
ולא ראה לילדי יום ובאה
תלאתו בלי שיעור וקצבה :
ראות עין וחמדת לב כאין
ומה טובה ראות הלב להבא :

פ"א אהבת התענוגים

ורבן

כתבו על היולא ציוני גיפן ורחא חילכי דוולצלבי לריק
 גיסיס האדם אל לבו וילמוד ווקר ויהאילכות קעתה הם
 צזו ווולצלבי ויעצרו יוני הקיץ ויהיו עלים יצסיס לא תואר ג'א
 הד' ונתחלה היו כעלים יצסיס ונתחדשו עתה צזו ונראה כך
 האדם צעו"ה צזו ונראה וקלקת פנים והנה יום צא ותחשך
 השמש והאור לא תואר ולא הד' ואם עדין לא ייצע השורש שלו
 ע"י התורה והצבודה והנלוות אז תחדש כנשר כעוריו צעולם
 הנשמות והוא רוח אל העלים שנשרו וחזרו להתחדש ע"י שרשם
 שהוא חי אצל הרשע נקי ונת שיצע השורש שלו ונהלחלוחית ולכן
 נאמר כי האדם עץ השדה שהוא דועה לנו"ש והאלוהים עשה
 שייראו וולפכיו שעשה דצרים שנורונו צהם ענייני ע"הו וע"הו
 שיקחו ווקר ונאותם העניינים כשרואים אותם ואם האדם יכלה
 יוניו צעו"ה והענוגי הגוף הלא צעולם הנשמות יגיע לו לער עד
 אין קץ ובהסך הוולטער צע"הו הלא יסווח לעו"ה ותענוג הכפס
 צעולם הנשמות : והוא

משל

לנוי שהיה דחוק לנזימות וחולי העניות והבעלי חוצות
 כצבורו ובלילה יסן צעודת הנוחשצות וראה צחלונו
 והנה יש לו חלף חלפים דיכרי זהב וגדול הוועלש והיה שונח
 צחלונו שונחה גדולה ורצה לחין קץ כוולך צונקיצו וכשהקיץ והנה
 יסיצ ידו אל חיקו והנה ריק ווכל ואפס עלור ועוזב והוא ונשתווים
 ווולטער לער גדול כל היום ההוא וולפמי עונג ונענחת החלום
 ועברו שראה צחלונו יהנה נוולא שקר וכזב כך ירצה לערו ויותר
 היה עוזב לו שלא היה רואה אותו החלום אצל אס האדם יסן
 צלילה וראה צחלים שונת לו ונת אז חיה לער גדול גלער הע"הו
 והיה דיאג ונפחד והוא צלער גדול הרצה וכשהקיץ וראה שקר
 ונת שראה והנה הוא חלוט אז יהיה שונח שיחה גדולה ומודיה
 ונשצח את הצורח יהי כשו שהיה באיתו הליך גי'ול היונו :

בד

הדבר הזה הנה האדם צע"הו יני שכותינו צהם כמו
 חולניים חלוט ואם יראה צע"הו דהייני צחלונו חיה

שנחה ותענוג וכל יציר צנופה הלא כשיקץ עם צעולם הנשמות
 ידאג וילטער שהיה הכל שקר וכזב וכמו שדיונו ז"ל לעולם הנשמות
 כמו המקיץ מן החלום כדחנן והקילות היא תשיחך לעו"ה אז חבל
 אם חלם חלום רע וכלטער דהיינו אם היו יציר צע"הז יצוי לער
 וצדאגה אז כשיקץ עם הוא שנוח שנחה גדולה שכל מה שראת
 בחלומו דהיינו צע"הז לא היו זהם ונוש :

שיר מיוסד להכנעת הלב וזכרון המיתה ומשל הנזכר
 נרמז בו וכל השמחה נהפכה לאנחה וכל מין עונג
 נהפך לנגע :

זכור נא דוד ליום נרוד ושברו
 אשר לא ימצא צרי לצירו :

הלא באה ימי רעה לשעה

ופתאום יחשך ישמש מאורו :

ועף גבר בלי אבר לקבר

והוא חבר לקוי מכאוב וסירו :^{ל' ק"ג}

ראות טח זמן ישטח ויבטח

ויתעצל וימיו על בעברו :

וכל ימיו במטעמיו ומימיו

וכל יום יעבור יקרב לקברו :

והם רצים הצוצים וחרוצים

מאוד אצים לכלות את שארו :

פ"א אהבת התענוגים

ועולם זה כמו רזה פ"י ע"י וחווה

במחזה פ"י צחלוס כמו מלך בעשרו :

בעת בוקר והנה ריח ושקר

והוא חוקר ומצטער בשחרו :

הלא טוב לו ראות אכלו וחבלו

יהי מודה ויחדה בעורו :

ואם יתאב לממון רב כאחאב

הלא ידאב ויאכלו כל כצירו :

ואם יגדל כמו מגדל ויידל

דסוף ידל ויבדל מהדרו :

ומה בצע לאיש נרצע לפצע

והמצע בתוך גוש ועפרו :

אשר אידו ושוברו בצדו

והוא יסע כמו פסע ומפחדו :

ומאחיו לרוב שיהיו וחוחיו

ומרקחיו וניהוחיו מרורו :

ומבנים יגונים וחרונים

ומנשים לרוב נושים לעברו :

ומריעים לרעים המריעים

ותולעים כמחש תוך בשרו :

וממזון אשר יכמון וישמון
 לרוב המון רתמים אש תמורו :
 ומשמחה בטוחה לאנחה
 ושוחה בחצר מות חצירו :
 ומשינה מתוקה לדחוקה
 בתוך פנה רחוקה מאסרו :
 ומאורה ברורה לקבורה
 מאוד מרה והחושך בחדרו :
 הלא יזכור זמן יעבור ויעבור
 והוא שכור כאיש יין עברו :
 ולא יאמר לעת מר ושמר
 ליום סואן ופדיום אין מחירו :
 והשנים הלא חונים ופונים
 והם נוסעים כמו יום עם חבירו :
 ויום פונה והוא קונה ובונה
 יהי עונה לאן יפנה דעורו :
 הלא יחמול עלי נפשו וימול
 ויגמול החסדים בעבורו :
 ויתבושש ויתכושש למשש
 בכל כליו ומתוכו לברו :

פ"א אהבת התענוגים

זכתוב צקפר צחינת עולם ושל על הע"ה ותענוגים
הע"ה הוא ים זועף רב ונולדה ורחצ ידים . והזמן
הוא גטר רעוע צכוי עליו ראשו אחו צחצלי סהעדד הקוד
להווייתו ובמו שלימו צזוסר על יוכה לחלז לכפינתח וכו' סיל
סגשמה צחוד הגוף יתים הולך וקוער וכו' ותכליתו לראות צכו בס
נתחיד לחור פני עולך ורחצ הגטר הוא כלומת חיש וגס חפכו
המקגרות . וחתה צן חדם על כרחך חתה חי עובר עליו תמיד
עיוס סיותך לחיש צראותך קולר הווסלול ואין דרך לכנות עיון
ושנאל סיעמוד לצך תחזקנה ידיך צכו צכין ורוב ענין חשר
חפסתו ונה העשה לזעף סים והמוכו כי יתגעש וסעף ועבר זה
סים הגדול חשר חתה צקרצו סתחפאר עליו ותחוג ותנוע ציון
תכולות גלויך ותלוחתך כהנוס רעוד וכנועט כעוחד חנה ואלה
וחתה על הגטר סהוא הולך וצח ונראש הקשור צחצלי סהעדד
צחיקס דעתך תחצד צרגע צונלולות וצחילות דעוד ונידס חין
מזקט חלך ונתהוס אל תהוס ואין חונר סשצ :

ונראה סיותר עוה שלנוה הע"ה דיונה חת סרודף חחר
תלוחתו חונר וסיית כסוכב צלצ ים ובסוכב צראש
חצל דסיינו צראש חוקן סקפינה סהוא כח ליפול ונוכו ונהר חס
יקיה דעתו ונעט ודיונה חותו לככור כו"ש א תרא יין כי יתחדם
עיניך יראו זרות וססיכור חשי הולך צדרך יטרס הולך כע וכד
וכפל . וחתה צן חדם כונו ססיכור וסוכב צראש חוקן סקפינה
צע"הו סעוונדת על סהעדד כונו לריך שלל יתים סכור וסס עיניו
ורעיוכו שלל ייסן אז יתספך חנה וחס ויפול ויונות וחונר חחר
זה סכוני צל חליתי הלמוכי צל ידעתי ותי חקיץ חוקיף חצקשנו
עוד . וסווא ושל לוגי סהיה סכור צחכלית ססכרות וסו ווכין
חוחו ולא סיה ונרגיש כי כן דרך ססכורים לח חלי ולא ונרגיש
וצדעתו הוא סחטר סיקיץ ווסנתו ג"כ יסוב לחדש סכרותו כונו
ונתחלה . וכסהקיץ חס סיה לו סרגש צחותס הצויונות וצחותס
ססכרות לח סיס ונחדש סכרותו כונתחילת . חצל לפי שלל סרגיש

כלל וזה נעשה צו חוזר ומשתכר כך האדם צע"סו כמו השיכור
 שאינו מרגיש כלל צרעות הכסף העוצרות עליו ולא ידע כנזשו
 יורדת צעפלי השפלות חבל העיקר ההקלה האמיתית וההרגשה
 צעולם הכסנוות ע"ד והקילות היא תשיחך לעו"ה ואז יתחרט
 על ונעסיו ולא יועיל ולכן אומר על ההולך אחר תענוגיו כמו
 שכור שמוכיחים אותו ואומר הכוני כל חליתי הלמוני כל ידעתי
 כי הכל שקר לא היו דברים ועולם ולכן אתה אומר צחוך שכרוחך
 נתי אקין דהיינו אפי' אחר הקלה ג"כ אוסיף יותר ויתר ואצקסנו
 עוד ויאחר שלא חירע לי תקלה על ידו חבל צאנח לא הקלת
 הקלה האמיתית. חבל אחר שיקיץ הקלה האמיתית צעולם הכסנוות
 ותראה את עלונך שהשפלת את נפסך לארץ הגעת אותה עד עפר:

ואם

תאווה לצו יתונה שהרי רואה כמה נציאים יחכנוים
 וחכירים על זה ועושים ונשלים כדי להכניע לצו האדם וכילד לא
 ישבר את לצו ולא יחווול על נפשו חלא הוא הדצר אשר דצרו
 שואחר שנמשל לשכור ודרך השכור אפילו אם יראה עלונו אח"כ
 נחלש והולך ונתחבל ואין לו תאוה לא לאכול ולא להלך ואם יצאו
 כמה בני אדם קרציו וויודעיו ויאמרו לו לר לנו עליך שאחיה
 הולך וקף ואין אתה מרגיש צעלונך אינו שת לדצריהם שהרי נתגבר
 נצבו הרע על השכל שלו ונתחבל כלו אומר לו סכלו זה הדרך
 אשר תלך ואינו יכול להתגבר על השכל הנוצול. כן הדצר הזה
 כל הנציאים והחכנוים והחירים לאדם שלא ישכר לילך אחרי
 תאוות לצו ורעיוניו ואינו שם על לב שרואה את הדרך דרך נישור
 לפי סכלו הנוצול ואם היה לו אנוח אונן צחכנוים ונציאים
 הוזהירים היה ירא וחרד ונדצריהם ונצטיל דעתו ונפני דעתם:

משך

כמו שיש צוקוונות הערביים יושבי אוהלים כשיחברם
 אללם הזבל של הצהונות והגנלים שוטחים אותם דרך
 מיל או חקר או יותר צעוונק חלי אמה לו יותר ואליתים בתחילת
 שפטיהם את האש והם הולכים ונצברים לאט לאט שפולך האש

ש"א אהבת התענוגים

וּנְחַמְסֵם עַל פְּנֵי כוֹלֵה וְקוֹרֵין אוֹתָהּ צִלְשׁוֹן עֲרֵבִי מִלֵּא וְאֲחִי"כ
יִתְלַצֵּן פְּנֵי הַסְּמִיחִים כִּי כֵן דֶּרֶךְ הַגְּמִלִים וְכֵן דֶּרֶךְ שֶׁנִּשְׁרָף בְּאֶחָד
שֶׁנִּצְעָרִים יִתְלַצֵּן פְּנֵיהֶם וְנִרְאִים שֶׁטַח שֶׁקָּדַם כִּנּוּ אֶרֶץ וַיִּסְוֹר
וּלְבָנָהּ . וְאִז הַעֲרִיצִים וְנִכְרִזִים וְאוֹנִיִּים לְהוֹלֵכֵי דְרָכֵים שֶׁלֹּא יִלְכוּ
עַל פְּנֵי הַסְּמִיחֵי הַלָּצֵן אִז וְנִרְאֵה אֲחֵר שִׁיחֵיהֶם צוּ וְלִרְיָךְ שִׁיעֲקוּנוּ
הַדֶּרֶךְ לִיךְ שֶׁלֹּא צִדְרָךְ הַמִּיִּסְוֹר . וַיִּנִּי שְׁאִינוּ וְנִאֲמִין צִדְרֵיהֶם וְהוֹלֵךְ
צִדְרָךְ הַמִּיִּסְוֹר שֶׁלִּפְנֵי אוֹתוֹ הַסְּמִיחֵי הוֹלֵךְ וְנִכּוּת רְגֵלָיו וְנִשְׂרָפִים
וְהוֹאֵרָן לְלֹאֵת וּבִקְצוֹר שֶׁהוּא יוֹלֵא וְנִהְיֶה שֶׁקְצוֹר שֶׁהִדְצַר קְרוֹב
לְלֹאֵת יוֹהֵר וְנִחְזַרְתּוֹ וּבִשְׂמִיחָתוֹ רְגֵלָיו אִז הוֹלֵךְ צִדְרָיו וְנִשְׂרָפִים עַד
שֶׁהוֹלֵךְ מִן הָעוֹלָם . אֲבָל אִם הֵיךְ וְנִאֲמִין לְהֵם וְלֹא הֵיךְ הוֹלֵךְ אֲחֵרֵי
רְאוּת עֵינָיו אִז אִם כִּשְׂפֵל הֵיךְ חוֹזֵר תִּכְף וְנִייד לֹא צֹאֵה אֲלֵיו
הַלְרֵה הַזֹּאת . כִּךְ הַדְצַר הַזֶּה תִּעֲנוּגֵי הָעוֹלָם נִרְאִים דֶּרֶךְ יִשְׂרָאֵל
וְנִחְוֹכֵם אִשׁ צוֹעֵר וְקוֹרֵף וְכֵן הַנְּצִיחִים וְהַחֲמוּיִם לְעוֹקִים לְאוֹר
לִז לֹא זֶה הַדֶּרֶךְ וְלִפְנֵי שֶׁעַם הוֹלֵךְ אֲחֵר רְאוּת עֵינָיו וְלֹא יִעֲקֹם וְנִעַעַ
וְיִטְרַח צִנְיָהּ צִנְיָהּ פְּסִיעוֹת אֲחֵרִים עַד שֶׁהוֹלֵךְ וְצִטֵּל מִן הָעוֹלָם :

פֶּרֶק ב' אהבת השם

אהבת הַשֵּׁם נִדְעָתָה כִּשְׁהַקְצִי"ם וַיִּיִּסֵר אֵת הַחֵדֶם וְכֵן עוֹד
בְּנִיִּיִּקְרָהוּ וַיִּכְיֵף אֶהְבֵּה עַל אֶהְבְּתוֹ כִּי אִינוּ אֲלֵלָה וְנִם
שְׂמוֹצ צִעִינֵיו שֶׁאֲמִילוּ נִפְסוּ לֹא תִהִיֶה נִחְשָׁבָת נִגְדֵי אֶהְבְּתוֹ ית' .
כִּנּוּ שְׂמִילֵינוּ בְּאֶזְרָהֶם אֲצִינוּ עִי"ה שֶׁאֲחֵר שְׂנוֹקֵר אֵת צִנוּ יִחִידוּ
לְשִׁמְיָתָהּ צִשְׂמִיחָהּ וְנִרְיָזוֹת רְאוּת אֵת הַדְצַר הַהוּא כִּנּוּ וְנִחְנֶה עוֹבָה
אִין לֵה עֵרֶךְ וְהִרְאִים שֶׁהֵיךְ וּנְלִטְעֵר הַרְבֵּה כִּשְׁאוֹר לִז אֵל תִּשְׁלַח
יָדְךָ אֵל הַנְּעֵר אֲוֹר וְנִה וְנִם וְנִלְאֵת צִי נִרְאֵת צִעִינֵיו כִּאֲלוּ חוֹזֵר
מִנְחִלְתוֹ הַעוֹבָה . אִז נִקְרָא צִעֵלֵם אֲוִהֵב אֵת הַמִּקּוֹם כִּנּוּ"ש אֶזְרָהֶם
אֲוִהֵב . וְאֶהְבֵּת הַשֵּׁם אִיכֵה נִיכֵרֵת כִּי"א וְנִחְוֹךְ הַנּוֹעֶשֶׂה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
עֲבֹדָתוֹ וְרִלְוֵנוּ וְלֹא יִחְוֹשׁ עַל הַשְּׂקִדוֹ וּבִקּוּ וְלִעֵר גּוֹפוֹ . וְכֵן עוֹד
שֶׁכִּשְׂפֵל צִקֵּל שֶׁצִּקֵּלִים אִז וְנִחְעֵלֵל צוֹאֵה וְנִהְיֶה לְוִיִּים אֲוִהֵב אֵת
הַשֵּׁם כִּנּוּ"ש הַמִּקּוֹק לְאֶהְבֵּה אִרֵי הִי אֲלֵהִיד לְשִׁמוֹעַ צִקּוּלוֹ וְלִדְצִקָּה

צו. ולמה לא אונר ולשמוע בקולו אלא לשמוע הכוונה שמויעת
 קולו ועשיית רלוכו אינה דבר אחר חוץ וון האהבה אלא ונה שלוך
 לאהבה אותו האהבה בעלמה היא לשמוע בקולו והליכת דרכיו
 ואונר אח"כ ולדקקה צו אינותי נקרא אהה אהב. את השם הוא
 כשתשפוע כל ענייניך ונתשצותיך ואין לך דקקות כ"א צו. שכל
 עשאיך ונתתך לתור ולחפש עשיית רלוכו צלא היסח הדעת כמו
 שידק דבר דבר שאינו כפרד וונו. ואונר כי הוא חייך כי אם
 אהה דק בעניינים שהם זולתו כולם הווים ונפקדים כמו שאתה
 צוניתה וצונקום האפשר. אצל אם כל דקקותך אינה אלא צו
 ונאחצתך אותו לעשות רלוכו הלא אהה דק בעלם צונקום המיים
 ונלמייס ואתה נקרא חי. ועוד אונר ואורך יוניך למה לא הספיק
 צאוונרו כי הוא חייך הכוונה שאריכות ימים כאונרת על עולם שכולו
 ארוך שכל דבר שאתה דק צו איך דק צו כ"א עד הניתה. אצל
 דקקותך צעם לעינע זו היא אהבת השם העיקרית. אצל אם
 כשיצוא לידו עצרה ונגיע לו לעד ונעצודה הויה אז שפסד
 ולא ישנה הרי נראית אהבתו חילונית. שהרי אם הוא אהב
 כאוננים פלעי אהב שוף אם יהיה פלעים וחצורות ונאחצו
 והוא צ"ו יראה אותם כנופת לופים. וכ"ש המקום צ"ה שהוא יודע
 שהפלעים להנאתו. א"כ לריך שתהיה אהבה על אהבתו. ואם
 יאהב את השם צטובותיו אותו האהבה היא אהבת הצני אדם
 שאינה תקועה צלב. שהאדם כשרואה עוזה ונמצירו הוא אהבו
 צטציל המוזה. ולכן נאונר צאצרהם אע"ה ונללאת את לצצו נאונך
 לפיך. ולכן כל נוקם טוולה אותנו הש"ת על ענין האהבה
 אונר צכל לצצכס צכל לצצך שאתה הלצ היא שחשק שחושק
 ואהב הדבר ההוא שאפי' טיודע בעלנו שהוא כיוזק יחשוק
 הדבר ההוא. כן אהבת הלצ להש"ת אפי' אם יפסיד גופו וונונו
 יהיה חשקו צו חזק ותקוע צלב. והנה אם תסתכל בדברים
 ועניינים שאתה כוהג ותראה צועטיך היעצ אהה מודה צלצך
 שה"ו איך אהב אותו אף שאין אהה עיוד צפיך שאתהם הנוכח

פ"ג אהבת השם

האונתית הוא שכל יאהב דבר בעולם כמו אהבת השם ונלוותיו
וכל מה שאוהב חוץ ונלוותיו הוא בעציל אהבתו זו כמו שאוהב
המאכל לאכול ולשקות אינו בעציל המאכלים כ"א להיות כח לעבוד
עבודתו וכן כל ענייני העולם לא תהיה אהבתם כי אם בעציל
שצאנלעותם תתקיים אהבתו דללאו הכי אין לאוהב ח"ו דבר
בעולם עם אהבתו שלא ישחק עם אהבתו ויראהו אהבה ויראה
ח"ו. ואם יאמר האומר הכי אוהב את השם בכל כפשי ונאודי ולא
יש ערך לאהבתי אותו שיתנוה נאוד כילד יש אדם בעולם שאינו
אוהב את השם ח"ו יותר וכל ענייניו וחפציו וזכו וגופו ונמוכו
הלא יסתכל בנזקלת ונעשיו הקותרות דבריו ויודע שאינו אוהב את
השם ח"ו באמת זולתו אם הוא ונעל תפלה ח"ו ונהתפלות
ולהתפלל עם הליצור להדר את השם דרוז עם הדעת מולך
בעציל תענוגיו ועסקיו ונמוכו. ונהיכן אוהב את השם בכל ונמוכו
ועסקיו ועניוילו הלא נראה נזה ודאי שאוהב תענוגיו ונמוכו
ועניוילו יותר ונאהבתו ית' ח"ו. ואם כשיעריה את גופו בעסקו
צחורה ובעבודה ודבר שיהיה נעניו חרי היא נחלש ויפול עליו
עללות התרדמה וכשיערה ויסבב בעווקים וצרחות ונכדד
שינה ונעיריו דברים בעלים אינו נרגיש חרי סוכר שאין לו אהבה
בעבודת השם כאהבת הילך ולא הקוה ח"ו יולכו לילכו. ואם
יאמרו לו שיש מליאה והוא יסן על נטתו ואפי' שיהיה חולה ומוטל
על ערש דוי יקום בצריות לחפש אחריה ונשא"כ לתפלה ולעבודה
הדלת תסב על לידה ועלל על נטתו. חרי אוהב את ונמוכו
יותר ונאהבת השם. ואם יהיה לו עסק בעציל נמוך ונחשוז
חשבוותיו ינוס ולילה לא ירגיש בחלישת גופו ולא צרעז ולנח.
וכשיהיה עסוק בתורתו ועבודתו תכף יתחלשן איצרו ויהיה כרעז
ועייף ולנח ויקם להחצטל לעבודתו חרי כנולד שחשקו ואהבתו
בהצלי העולם יותר ונחשקו ואהבתו ודצקותו צטס. ואם יש אדם
סחורה וצאו ואינו לו יש סחורה פלי לקנותה והוא רץ תכף
לקנותה ללאה לשוק להרויח קט אשר מדפנו רוח. ואלו מצדיו

לננו לזכר זמורה ואפי' אם רואה רוב הלצור ונתעקקים בעבודתו
 כמו לוויית המות וכיולא מפני דבר קל ואפי' מפני קניית צמר או
 דבר אחר יתצטל ולא יעשה הנוולה לא כמולא אהב הקל שצקלים
 יותר ונאספת עבודתו. ואם תפלתו עליו כמנאוי ויולא קודם
 תשלום התפלה ויליאת הלצור וצ"הככ כדי לנאסר וללאת לעסקיו
 הרי אהבת ענייניו עיקר ועבודת השם טפילה. וכ"ס שוודבר
 בענייניו והוא עודנו עומד לפני ה'. ואם יש לו אהב כונה לער
 יגיע לו צטעה שהוא יולא נוצית אהבו. ואם כשיראה את אשהו
 וצניו לריכים ונלצוטים ילך ויקנה להם ואפי' אם יהיו ציוקר יותר
 ואם אין לו ילך ויליה ונאמרים וקונה להם לעשות רכוס. ואלו
 יאמרו לו לעשות לדקה דבר מועט וכלו אהב עושה חסד עם
 הש"י כו"ס ז"ל ונורה ה' חוקן דל והוא אומר אין לי. לא כמולא
 שאהב את אשתו וצניו יותר ונאספת השם שאהב לדקה ונשפט
 ואם יהיה לו איזה דאהב וקולר רוח ורולה להפיג דאגתו וקולר רוחו
 הולך לטייל או ישחקו לפניו באיזה ויני שמוק והיתולים להפיג
 דאגתו ולהרמיצ קולר רוחו. ולא יאמר תורת ה' שעשועי וכ"ס
 שהיא רפואה האנותית לא אדרכם אם יעקוק או יתעקוק לפניו
 צוושכלות תגדל דאגתו וקולר רוחו הרי אין לו חשק אי ויני לאף
 בעבודת ה' ונהצלי הזמן. ואם לפענמים יאזד איזה ימים ויוני
 חייו ונקציעות ההורה אם הוא קוצע עתים לתורה לא ימוש ויאמר
 כלצו ונה צכך ונאחר אשנה ואפי' אם כאנס צזה לא יקח לער כלצו
 ולא כהלל שאזד יום ויוני צלל אכילה ובתה ונחונת עסקו
 בעבודתו ואמר אקרא או אעבוד העבודה הזאת ולנאחר איכל הרי
 כמולא שאהבתו יה' טפילה לאכילה ובהייה. ואם לא הרויח כונה
 יג"ט כונה הוא ונלעער ואפי' שהוא כיוון צכל יום כונה הוא כותן
 לצ ונאחונן להרויח כפלים. ואם יתצטל יום אחד ונן התורה ונן
 העבודה א"ו ס"ה על לצי להאונן ולעשות כפלים ה' כמולא לנני
 אהב הוצה. ואם לא תצו לו כינה צאיץ לילה והוא מושכב על
 לדו ונאספתןאנה ואנה ואינו יכול לישן כונה הוא ונלעער ופודע

פ"ב אהבת השם

עלונו וכל נחשבות הטורדותו ונליטן כדי שתצוה לו סיכה צעיני
 לננוחת גופו. ולמה לא ישחלל לפשוט נחשבותיו הזרים צקעה
 שהו"א עוונד צתפלה ועסק צתורה לא כולל זה לוחז השינה יותר
 נחשבתו את השם ח"ו. ואם היה חונן ועשה חיזה כלי והרחשו
 אותו לנולך ושבח הנולך את מעשיו ושמה זה ואנרו לו הנולך
 שבח מעשך כמה הוא שונח ומשחלל לעשות כלי אחר יותר טוב
 מן הראשון כדי שיטמח הנולך במעשיו והוא יודע שאין שונח לש"מ
 לשונחת התורה והעבודה ועסק התורה לש"ס שנקרא עליו או
 יחזק בנעונו. הרי כולל שאין לו עריכות בשונחת השם כמו שונחת
 נולך ח"ו ואפי' שאין מגיע ננונו תועלת. ואם יהיה אהבו או
 קרבו צלער הוא הולך חללו וצוכס ונלעער צלערו ולעשות כמה
 עניינים לשמחו. ושכינת עוזו צלער הגלות ואינו שם על לבו
 לזכור החורבן וגלות השכינה ולהלעער צלערה ולעשות תקוה
 השכינה. לא כולל אהב את קרוביו וצני ציתו יותר נחשבתו ית'
 ח"ו. ואם צצציל כבוד צניו וצני ציתו יזלזל עלונו וכבודו וכשיצוה
 לידו עזירה מן העצירות ויש צה זלזול כבודו וגדולתו יעזבה
 צצציל כבוד גופו וזלזלו היכן אהבתו צהש"ת. והלא אהבה
 ונקלקלת את השורה כמו"ס ז"ל אהבה מנעלת שורה של גדולה
 נאצרהם זכתיז וישכס אצרהם צצקר ויחצוץ את חנוורו. ואם
 נצוא לסרס הנועשים צדרך פרעו יכלה הזונן והם לא יכלו. ולכן
 פונה לריך להחננוור ולהתפלש צאמר שהגיע האדם לנדרגת
 הזאת. ונוד כשיעמוד להסתכל יראה המלצד שאהב את צניו
 וענייניו ועקיו וזיולו וננונו יותר נחשבת השם כמו שנוכית
 מנועשיו ללא לפעמים יראה שאין לו אהבה כלל ועקר. והוא
 שלפעמים אין לו עסק ואין לו הנאה והוא יושב צטל והוזה וצוה
 ואינו לוקח ספר צידו ולא יתעסק לא צמולה ולא צסוס עצודה
 ואפי' שלא יהיה לו הספק כלל אלא נחמת שלל הערצ לו ואין לו
 אהבה צה. נשכנה צצתנו ותכסנו כלנוהנו :

ואמרו ז"ל כל הקורא ק"ש צלל הפילין כאילו מעיד

עדות שקר צעלמו והטעם נופני שכהו"צ צק"ט וקשרהם
 לאות על ידך זה הקורא ק"ט צלא אות הרי הוא כאלו וועיד עדות
 שקר וא"כ נלמוד וזה שאפי' אם יש עליו תפילין וכשאיור צכל
 יום ערב וצקר ואהבת את ה' אלתיך ואלו הדברים הנו' לנעלה
 הוא ככסל צכולס הרי הוא וועיד עדות שקר צכל יום ערב וצקר
 על אהבת הש"י :

ולכן כוונת ילעזר האדם צאומרו ואהבת ויפל עליו אימות
 ופחד ורוב צצתו וזהו שא"ת שאין לו אהבה צו ח"ו ויצבה
 ויתחוננו לשוב צתשובה שלימה על כל נעשים הרעים שעשה
 הפך האהבה שהיא עמוד האהבה :

ואהבת הש"י נחלקת לדי' חלקים וכל אחד יגדל ונחצירו
 צין צעברו צין צעוכסו . יש אהב את השם יותר
 ונבשו שהוא דחוק הרבה ועוקק צתורה וצעבודה ותיך דחוק
 ולער ואפי' כשעולה לו הש"י יקורין ולער הוא ונקבל וואהבה
 וקובל ואינו נניח עצודת הש"י וקונח ציקורין כו"ט וסנזים
 ציקורין וכל זה וואהבתו את הש"י יותר ונבשו זה ודאי אם יהיה
 לו ונוון וכ"ט שלא היה יכול לצבות את האהבה . ויש גי' להם
 עושר וככסים ונזלס ונוללחת ולא כתיקרו צלער וציני ון השני'ט
 אצל אהבי השם יותר ונונונה וכל כלי חנודהם . ויש אהב את
 הנוון יותר שאם יהיה לו אהב תועלת צציעול העבודה עוז
 אהבתו צצציל אהבת הנאה וועעת . ויש וצטל העבודה ואהבת
 השם אפי' צלא הנאה ואין לו הפסד צציעולה יעזבה ונחונת שאינו
 אהבה בלב' יונטנחתו אותה . ואנוסול לך . ושל כדי צצונטל הכ"ז
 כיך האדם הפרט שצין נדהגה לחצרתה והשכר והעונש הלאוי
 לכל אי' ואי' ולנה הם דוונים ועד כוונת פגונס וגי' :

משל לנולך שהיה לו ונלחנה על אויביו וילל הוא ועבדיו
 ושדיו וקגיו לנלחנה כולם הלולי לצ' . ו'ט ונקיונות
 צין ונחנה ונחנה שהולכים וצאים ונק'ת שני הנחנות לאותם
 העקיונות ויהי היום ונ'ת וועבדי הנוולך הלכו לטייל צאוחס

פ"ב אהבת השם

העקומות ותעו הדרך ולא ידעו הנוולא והנוצח ונלחום ונקלח
אנשים ונוחנה השונאים תועים דרך ותפסום והכריחום שיהיו
שם עוהם להיות ונשנאי הנולך ויהיו נחילותיהם ולנורוד ולהרים
יד צוולך ולירות קשת וחלים על לצח הנולך כוונתם ואם לאו יהרגו
אותם. יש ונהם שלא היה להם ונוון וקצלו כ"כ הכחות ויקורין
נר ונוות ולא קצנו לעזוז את ונלכס ולנורוד צו. ויש ונהם
שהיה להם ונוון רצ ונחנו ונוונם וכל חונדתם לאותם השונאים
וכילולו והניחום לילך לדרכם ולא נוכרו את ונלכס ולנורוד צו
שהיתה אהבתם צו יותר ונווונם. ויש שלא היה להם כלום
וצהנאה וועעת שהאכילום והסקום והנאו אותם קצלו לעזוז
את הנולך ולנורוד צו צועע הנאה ונעשו ונאותם שונאי הנולך.
ויש שהלכו להם ונרלוס צלי שום אונס וכפייה וכלל הנאה עזבו
לנלכס ונעשו ונשנאי הנולך. אחר שנלח את השונאים
והרג צהם הרג רצ וכצסם לעצדים תחת ידו הצילו עצדיו וחיליו
לאותם העצדים שלו והזוניסם לנשפט להת שרם לכל אחד כפי
ערכו ולהפרע ונוי שראוי לעונש. אותם שקצלו עליהם הלער
וההכחות. אותם שנחנו ונוונם וכל כלי חונדתם ולא קצלו לנורוד
צוולך וללכת אחרי השונאים ולא הרינו יד צוולך עשאים שרים
ונכצדים כי ודאי אלו שלא חשו על גופם ונווונם אין עושין קלקול
צאהצת הנולכות אצל כה הראשונה ונעלתם וגדולתם גדולה
והסנית בעשאים יועלי הנולך כי ודאי כל עלתם לעזזה עליו
שנצקקים הנחתו יותר ונאהצת גופם ושתהיה ונדרגתם זו לנעלה
נוו. ככת הסנית אפשר שאם לא היה להם ונוון לא היו נוקרים
גופם שלנערא דגופא עדיף שאם היו נייקרים אותם אפשר שלא
היו קוצלים. וכת הסלשית שעזבו את ונלכס ונורדו צו והלכו עם
השונאים צקציל הנאה וועעת ראויים לעונש רע ונר שנורדו
צוולכס צקציל הנאה צאוונרו להם וכי ונרלחם צי צקציל הנאה
וועעת והלא ידעה צגצורותי וההכחות שהייתי ונהנה אתכם
יותר ונשאר ונלכיס. וכת הרביעית ראויים לעונש נר ונוות כי

הלא צלח שום הנאה עצמו את הנוגך זה ונראה ונשאלתם צונו
 כך הדבר הזה כי הנאה גם את זה לעומת זה עשה האלים קטור
 דקדושה וקט"א . ואינו צתיקונים על פסוק כי הנאה הרשעים
 ידכון קשת שהם כלחונים עם הקדושה ונחמזקים ע"י עונותינו
 ונחלס ע"י עצודתינו שאנחנו עם בני ישראל עצדי נוגך וי"ה
 הקב"ה וקדשנו צונותיו והוא הכלי זין שלנו לעשות ונלחונה
 צונותיו שהם הקט"א והקליפה והכל ונכניס לעשות ונלחונה
 העליונים והתחתונים . ואנחנו עונו ועצדי תרים אחריהם וצדי הם
 שהע"ה היא צין צי הנוחות שצאנלעותה או יהיה אחר הקדושה
 או אחר נחנה הקט"א או יהיה ונעלה ונעלה או ירד ונעה וננה
 וע"י שלא נשנור כנפשו צתעיית דרכינו נתפסים תחת רשתם
 וכשתצוה העצירה לידנו רולים הקט"א להנוריד את ישראל ח"ו
 צהקיי"ת ולהיותם ונונחה שלה ותחת ונושלתם וכשתדנון הנוחה
 לידנו ויהיה זה אונן וחוק לפנוליא כל ונעלה ונצקסים לנונצנו .
 ויש שונקצלין עליהם יסורין ולער גדאל ואינם ונורדים ח"ו צונוכו
 של עולם ועוקקים צעודתו ונתוך לער דוחק ואינם עושים שום
 דבר הפך רלונו ונאחצתם אותו יותר ונגופם זה ודאי שנוכ"ש אם
 היה להם ונוון לא היו חקים על ונוונים כנגד אהבת ונל"ם
 והכת הזאת אין לנעלה ונונה והיא מרואי פני הנוגך ועיילי
 צלח צר ונתתכלים צאקפקרלייא הנוחיה . ויש שיש להם עושר
 ואין עליהם לער ועינוי ונל"ם ונוללח ולא צל לידם לערף גופא
 דוחק אצל אם יהנו להם כל כסף והצבצבול"ם לא יעצרו על כווי
 י"ת להיות נוכח הקליפה ודרכה הם עוצדים את השם צונוונס
 כפי כחם ג"כ ונשרי הנוגך אצל אינם כמו כת הראשונה
 שאפבר אם היה להם דוחק ולער לא היו קוצלים כמו שאר"ל
 גדול התענית יותר ונן הל"ף שזה צגופו זה צונונו דלערא
 דגופא עדיף . ויש שנונונס חציב עליהם יותר ונן העבודה
 וכסיהיה להם תועלת ונוון או הפסד ונוון יוכלו לכבות את
 הלה"ם ח"ו או ראויים ליענש צנוה עונקט קסים וכי אין

פ"ב אהבת השם

הקצ"ה שולח פרנקתם צהיתר ולא צחיקור ואם צקציל הפקד
ונינוכס הלח יחצבו הפקד ונלוח כנגד סכרה ונוכלח אהבת ונינוכס
יותר ונאהבת הסס ח"ו . ויש סגירו הילח"ר צעלנוס ונושכו
אחר תלות לצס צלי טוס הנלח ולא ופני הפקד ואם הודו צזה
סהוא ח"ו ונשכחתם צעבודה ראויים לעונס ונר ונוות יותר ונן
הראשונים :

שיר מחובר על ארבעה כזות

אהבת אל תהי בלב תקועה
ולא תהיה לבד מחויץ צבועה :
והוניך ובניך וגופך
אהבתם כנגדה היא גרועה :
ואם תאהוב לזולתה כמותה
כלא היתה ומעתה פרועה :
ואם יותר הלא תרשע ותפשע
ונפשד אז מאוד מחלה ונועה :
כמו מלך ועם חילו מהלך
במלחמה עלי אומה יקועה :
קצת תעו ודרכיהם טעו
והישנאים תפסום בקליעה :
והכריחום להמרידם במלכם
ועמהם תהי רגלם נסועה :

ויסרו כצת מהם ואסרו
 ולא מרדו ולא עשו תנועה :
 ויש מהם בכספיהם והונם
 ובהם היתה להם תשועה :
 ויש מרדו באוכל קט וירדו
 ומהם מרדו בלי תביעה :
 והמלך בנסעו שם כבשם
 והפילם בקול רעם תרועה :
 והעבד אשר חובל וסבל
 נשאהו והיה לו לדעה כי יונק :
 והמפסיד הגם נבחר מאוחר
 וכסאו היתה תחתיו נטועה :
 והממיר אהבתו במעה
 אסרהו ושם קרנו גדועה :
 והממיר בלי כסף לשמיר כי קוז
 ולשית וכל ימיו ברעה :
 וממשל תנה שכלך לנמשל
 ואז תדע האהבה רעועה :

איתא צמדקט על פסוק כגילה וכספיהם כד . ח"כ ח"די
 ונעסה צאסה אחת צליון טסקתה עטר טנים צצית

פ"ב אהבת השם

צעלה ולא ילדה צלו לפני רצוני ורלו לגרש אלל הייכם כשם
כנזדווגתם צנאכל ונשתה כך חין אתם ונתפרדים אלל ונתוך
ונאכל ונשתה . הלכו ועשו יו"ט לעלוס ועשו קעודה גדולה וסכרתו
יותר ונדאי . כיון שנתייטצה דעתו עליו . אלל צתי ראי כל חפץ
טוב שיש לי בצית עלי אותו ולכי לצית אציק . ונה עשתה היא
לאחר שיישן רוזה לעצד ה ולספחותיה ואנרה להם שאוהו צונטה
והולכוהו לצית אצא . צחלי הלילה כנער ונשתו . כיון דפג חונריה
אלל היכן אכי כהון אלל בצית אצא . אלל ונה לי ונצית אציק . אלל
ולא כך חונרת לי צערצ כל חפץ טוב שיש לי עלי ולכי לצית אציק
חין לי חפץ טוב יותר ונווך . הלכו להם אלל רצוני ועמד והתפלל
עליהם ונפקדו . ואנורו עס צונדרש ונה צו שאנור לצו שכונותו
חין לי חפץ צעולס יוהר ונווך נפקדו . ישראל הונחריס להקצ"ה
ואונריס חין לנו חפץ טוב צעולס הלל אתה עאכ"ו . והכוונה
עיקר האהבה שיהיה דענה בלא יאהב עוס דצר צעולס כנגד
אהבתו כדצר שמעק ואהב אז נקרא אוהב צעולס . ואס יאהב
האלס את השק"ת האהבה כזאת אהבה בלא יהיה לו חפץ צעולס
כי אס הוא וכל אהבת טפאר כאין ותוהו נחטצו לו אז יעורר אהבת
השק"ת כנגד אותה האהבה של האלס . וכונ"ט הרצ החקיד צעל
ראשית הבונה ע"פ כוונס הפנים לפנים וכ"ו :

פרק ג'. יראת השם

ליראה את השם הנכבד והנורא הזה הי אלהיך . כצר
כודע שהיראה אס תהיה שונהפחד ונפני היסורין
הצאים עליו או ון הוניתה או ווגיהנס הרי זו יראת החילוכים
ככל הפעולות אלו הם ון החילוכים כונ"ט צזוהר . חונס היראה
העיקרית היא ביחשוב צגי דצרים . האי להיות גדולהו של יולר הכל
על כל צדואיו והרי האלס ירא ון הארי וון הדוב וון האנס ון
האש וון הנפולת ואלו הם שלוחים קטנים ולנה לא יירא ון
הנולך הגדול ויהיה פחדו על פניו ונגדולתו ויאמר היאך יתעל

האלים הכבזה לאדון רב כזה . הצי פאשר ידוּש הסגחתו תמיד
 טהור לופה ונציט תמיד והרי העבד יירא ונרבו תמיד זהיותו
 לפניו והאלים תמיד לפני הצורא ועיניו פקוחות על כל דצריו
 ודרכיו יירא וישחד היאך יראנו וצטל ונאלוּותיו . הגי היותו פורט
 טל כל הנפשות וכולם ונפרשות צכסא הכבוד והמוטא פוגם היכלו
 ולנה לא יירא היאך יהיה היכל הנולך ונלכלך וננעטיו הרעים .
 ולאלו הגי דרכים רנות הכתוב אחר שאמר והיה אס לא תשנע
 לקול ה' אלהיך וצאו עליך כל הקללות אס לא תשנע לעשות את
 דצרי התורה הזאת . צא לוּנר להם לא תהיה יראתכס ונהט"ית
 ונפני אלו הקללות הנותרגשות צעולם ונפחדכס ונפני זה תעצדו
 את השם אלא עיקר היראה היא צצציל גי דצרים א' ליראה את
 השם הכבד והצורא ונחנות גדולתו וכבודו פשרי שלוחיו הקטנים
 כל העולם יראים ונחם ולנולך כורא כנחם תחויי צ לו היראה . והצי
 יאנר הזה . נורה צאלצע לרנות שתראה פאתה תמיד עוונד לפניו
 וכאלו אהם נורה צאלצע עליו ואיך עבד העוונד לפני אדונו
 ונציט צו וחוטא לפניו . הגי את השם אלהיך פנשמתך כשרטה צו
 ע"ד לרורה צלרור החיים את ה' אלהיך טכולכס ונפרטים צכסא
 כצדו וכילד הפגמו היכלו ותלכלכוהו צנעטיכס הרעים פאס לא
 תהיה יראתך את השם ונפני הדצרים האנורים לא ונפני הדצרים
 יראת החילוכים והפלה ה' את נוכותך יוחר ון האנור . וכנ"ט
 צפי ונאנרי הזוהר צפי ויקהל פהחמירו ונאור ציראה פהיא
 צעולם העטייה פסם הקליפות הננושכים וננה כל פגעי העולם
 הירא יראת העוכס עכשו חנור ואפילו וניראת ונלאך או טרף הרי
 הוא ונפתח ה"ו יראת האלהית :

מישר לנולך טהיו לו ונפרטים וכל אחד צידו ונקל לרדות ולהכות
 לכל מי טיעשה עול והס ונחלכים ונחזרים צשווקים
 וצרהצות לחזר ולפקח על עסקי צני אדם כנוו פשוטים הנולכים
 וכל מי פרואה אותם הוא ונפחד . אצל אס לא יעשה שום קלקול
 ולא קטטה ומריצה והולך צתום הוא ילך צעמ כי נח יוכלו לעבות

פ"ג יראת השם

לו דבר שהרי הנולך ונשפט אהב ונני יוכל להכות אם לא עשה כלום. אבל העושה ונעשים וכווערים לו יאזנה לירא ונהכחות והלא הם ונשרתי הנולך והם שלוחיו ונונונים ונן הנולך והיראה אינה וזה כ"א ונהנולך שנתן להם רשות לעשות ונשפט כנוו שקרה. כך הקצ"ה הניח הנוקרים והם רלועות שלו להכות ולייקר בני האדם זהם לעשות זו ונשפט והיראה היא ונונו יתי שהוא נתן להם הכח והרשות לפעול דין צעולם והם רלועה לאקאה חייצי א שהיראה לא ונן הרלועה לא ונן הנוכה זה והיירא ונן העוכס יראה שתיכולת והכח ונקור ח"ו ציד הנוקרים ושהילונים וקרוצ להיות כעוצד ע"ז צעהרה כו"ש הנוקוצלים ז"ל ולכך ענקו חנוור ונאוד. ואפי ונולאך ונעטר"ן אקור לירא כ"א ונונו יתי שהרי כששלחו הקצ"ה לאוור לכני ישרא הכה אנכי שולח ונלאך לפניך והוא היה ונעטר"ן ליה להם השמר ונפניו ושנוע צקולו ולא אוור לתס תירא ונונו. ולפי שחש הקצ"ה ח"ו שייראו ונועטר"ן אוור א תמר זו ודרשו ז"ל א תנוירני זו שאם תירא ונונו כאו אתם עוצד אותו שהיראה אינה לא לעלית העלוית וקצ"ה הקצ"ה יתי לע"וע :

ומה שעהה הש"ת דצרים היראיים והנאווינוים צעולם הוא כדי לירא ונפניו יתי כנוו הרענוים והצרכים והנחשים והעקרצים והחולאים רעים ושאר שלוחי הנוקוס צ"ה כדי שייראו התחתונים ששלוחיו הקטנים כך יראים וזהם כ"ש שלוחיו הגדולים והעליונים ולא לירא ונפניהם כ"א על ידס יירא את השס כג"ש והאשים עשה שייראו ונלפניו והאשים עשה וזה שעהה הדינים הוא שייראו ונלפניו ולא ונן הדינים. ואפי היתוסים והקרלים הקטנים שהם שלוחיו של הנוקוס צרוך הוא עושים שליחותו יתי להתנקס ונעוצרי רלוכו כו"ש בגו"י שנקרצ חי רכב על לפרדע וקט צכהר הלפרדע ונקא את העקרצ עליו והוליכו לשפת העצר השני ונצכה לאדם חי שצחותו העצר ונת. ונולא ששניהם עשו שליחותו יתי ואינו צנוקרה ח"ו. וננולא כעוצ קנוולך אחד היה

ויוזון לנולחמה וכל צעלי ונלחמותו כל אי לקח חרבו ושיריו ורכבו
 על סוקיהם והיו ענותים לנולך סירכב וילכו לפניו לנולחמה
 על שוכאיו . והנולך כזיין בכלי זיכו . וכסיה לוקח את החרב
 צאה לרעה אי ועקלתו צידו וכלטער ונכהל על אשר יזם לעשות
 נולח הלרעה עכזה כל האפים ורצות אנשי חיל ונליך . ואז
 נשאו ק"ו כולם . ומה צריה הזאת הגרועה מכל צריותיו יתי כך פעל
 ועשה על ידה . כונה לריך לירא נפשי כצדו וגדולתו וכונה תחוייב
 לנו היראה נפכיו :

ודנה החוטא ולא שם לב א דצר הי אינו ירא לא יראת
 העונש ולא יראת הרוונות שאם הוא ירא יראת
 הרוונות כילד יחטא לאדון רב ושליע כזה ונכ"ש סגנול עוצו
 עליו כונה יתחייב עונש על עצרו על לווי יתי . ואם הוא ירא
 יראת העונש כילד חוטא ולא יירא ונפרעניות הנחרגות צעולם
 והם נקוטטות צכל העולם לפרוע ונן החוטא או לכתוב חטאיו
 צספר הזכרות לפרוע וננו . כדחק נמסנה והגצאים מחזירין
 תדיר צכל יום ונפרעים ונן האדם נדעתו ושלל נדעתו . הרי זה
 דווה לצנוה שאינה יודעת לסגור את עלונה ונקרים ונקכות
 ואינה יודעת כי אם אכילתה ושתיתיה שנחרגת צרעונה ולנולחמה
 לווקא . ולזה רנח הכתוב את האים ירא כי זה כל האדם שאם
 אין לך יראה לא ונן הרוונות ולא ונן העונש איך צסוג אדם לא
 כצנוה כנ"ש לג'ה ולפחות לריך לך היראה הפחותה יראת
 העונש להסגור עלנך הפך הצנוה :

ורבן ווי שאין לו נורא לא ונן הרוונות ולא ונן העונש על
 ווי צמח לעצור על דצרו יתי לא הוא נפשי נפנה
 ונחשצתו ונחש"ית וסילק דעתו וננו והרי הוא כעוצד ע"ז צעסרה
 שאם סילק ונחשצתו והכית אותה דצר אחר הרי הוא כעוצד
 את הדצר שהוא שסם ונחשצתו עליו הפך רלונו ועוצד אותו . וכן
 רנחו ז"ל א תפנו א האילים ודרשו א תפנו א נדעתכם . הכוונה
 כיון שתפנו א נדעתכם הרי אין עליכם לא יראת . העונש ולא

פ"ג יראת השם

יראת הרונומות וא"כ דצ"ר טענות ונחשבותיכם צו חרי הוא
 לכם לאילים ואתם עובדים את הדצר ההוא. עוד יתחייב לו
 נורא כפלאה צתכלית היראה והיא יראה פניוית צטונו א לצו
 תנויד להסתכל צליור איצרוי טעשו"ים ונוט צלורת טונו יחצק
 כו"ט הנוקוצלים ז"ל ע"פ נעשה אדם צללמו כדונותינו טסרלש
 של האדם הוא מרכזה ליו"ד של תו"ם ושוא צלורת יו"ד. והגוף
 שלו דהיינו הקווה שלו מרכזה לרא"ו והוא צלורת וא"ו. והטני ידים
 שלו טעהם רוב ונעשו ופעולתו וכל אי יט צה ה' אלצעות טס טצי
 התיץ של תו"ם והוא"י של טס מונח צתוכס כן הגוף צין צ' הידים
 והם מרכזה לצ' התיץ וא"כ כי"ל יטעא צרלשו צונוטצות הזרות
 וצהצלי העולם וצכלל טרלש והטס והלשון טהס כנגד הליטורות
 טנוצעות ונאות יו"ד של תו"ם. וכי"ל יטעול צידיו טוס איסור
 ונעשה רע והם מרכזה לצ' התיץ וכי"ל יטעא צגופו צטרהור
 טלצ ורגלים לרוץ לרעה ואות צרית קודט טהס כולם ליטורות של
 וא"ו של טס. צאותן כטיקתכל כו"ט יצוא עליו איננה ויראה ורעד
 ורתח ט"טתנוט צומרכצת טונו ית' דצר טהוא טפך רלונו וצהיותו
 חרד תו"ד על דצר זה טל"א יטתח פיו ולטונו עד טיראה תחילה
 ווט הוא רולה לדצר אס צלרכי הנוולך הקדוט הנוולך הנוטפט אז
 יטתח פיו. ואס לאו יקתונו. ולא יטשוט ידיו לעקות דצר ולא
 רגליו להלך וכן טלר איצרוי לא ינענע אותס עד טידון אותס
 צרעיתיו תחלה טל"א יטגוס ח"ו מרכצה טונו ית'. ועיקר טויתי
 ה' לכגדי תנויד ע"ז נאוור טיקתכל תו"ד צטס תו"ם טצגופו עטוי
 מרכצה לו וצלייורו ולזה כי וימיני צל אנוט. ולזה רו"ח הכתוב
 ואכנס לו ונורא וייראני ונפני טוני ניחת הוא כצר אנור וייראני
 לניה חזר ואנור ונפני טוני ניחת הוא טהוא ושנו אחד הוא א"א
 ונפני טאוור וייראני טל"א יטלק ונחצתו וייראתי וסקצה הוא לזה
 ונפני טוני ניחת הוא טתנויד יטח חת ונע ונפני טוני טהוא חקוק
 צגופו. טגופו עטוי ונולני"ר צאותיות טוני והוא מרכצה אי צרלש
 וצגוף וצידים וצתסתכלו צזה תנויד ירלתו על פניו. וכן רו"ח

הפקוק ליראי ה' ולחושבי שמו רמו שיחשבו תמיד בשמו ית'
 החקוק בהם וצראשם ובגופם וידיהם ולכן תקצע היראה לצל
 ישתנושו בהם דבר שהוא הסך לכונו. ונהא שאנו רואים כי צעו"ה
 כי האדם אינו ירא ונלפני האהים לא וכן הדונומות ולא וכן
 העונש והוא רואה עלמו הולך בתום והולך צעח ולא קת לצו
 הנה הוא דוניה :

משל

לאדם אי' שהוא ימן צלילה ורואה עלמו הולך צווקוס
 גבוה הרבה. ונקר אי' רחצו כמו קנה תקוע ראשו
 ואלה הגבוה וזה ונולד אחד ים גדול ונורא והנקר גבוה וכן הים
 הרבה ונאור. ונולד הצי' גיא עמוקה עד נאור. והיה קס רוח
 קערה חזק ופסק הרים ונשצר קלעים. ויש קס חבל אי' ארוך
 ונעצר א' עבר שאוחזים אותו צידיהם כדי שלא יפולו. ואחד ראה
 עלמו בחלום הולך ורץ על אותו קנה ואפי' חבל לא הפס צידו ולא
 חס על רוח הקערה ולא נפל ולא נתפחד כמו שרואים בחלום
 לפעמים שטים באויר. ותקף כשיקץ ונשמתו כשיזכור ונה שראה
 בחלום יצוא צלצו כילד יוכל האדם לילך על ווקוס גבוה כזה
 ונצי' לדדיו ונר נמות או יפול ויחנק או יהיה חתיכות חתיכות
 וכ"ש שלא אחז החבל צידו וכ"ש טרץ כלצי וכאיל וככנס אינות
 ופחד צלצו על ונה שראה בחלום. וא"כ ונה שראה כל זה בחלום
 וחזיון לילה שלא סיתה דעתו ונישצת והאידים אשר נתגזרו על
 הנוח הם הראוהו כך בחלום חבל האונת לא יתכן שלא יפול
 העושה זאת לא א"כ יאחז החבל הארוך או הקורה אשר נעצה
 א' עבר זה אינו גופל ואפי' אם ילך על ווקוס הגבוה וקלר הרחב
 כך הדבר הזה האדם צע"הו כמו חלום ואידי תענוגי העולם
 ותאוות הנפש כהגזרו על שכלו כנ"ש על העי' שנה היינו כחולוניים
 ואינו נורגיש ונותפחד על נפילתו שהוא צלל דעת וצלל שכל לא
 כנ"ש ששכלו הוא צכה ונפני אידי הקליפה והחושך שנתגזר עליו
 חבל האונת ונצי' לדדיו ע"הו וע"הו ונעושת לנאקרים ופגעים
 רעים. או כפרעים וננשי צע"הו שהוא דנוין הכופ! צוים

פ"ג יראת השם

הזדונים ורוח הקצרה שצעולם העסקה או יפול צגיא שהוא צאר
סחת שהוא גיהנם וסם יפרשו ונונו אצל ההלכה סיכלל האדם
ויגיע לנקומו הראוי לו צלי כזק יאחו הסכל צידו הנוסק ועצר
א עצר וסיא היראה והרעדה נאיינתו יתצרך טראסה נגעת
ונחלת היותו צעולם עד טיגיע לעולם הכלאי והאנתי ואז לא
יפול לא צים ולא צגיא ועליו כאנר הולך ציטרו ירא הי טהולך
ציוטר ולא יפול לא לכאן ולא לכאן . ולכן אס רגע חי לא תצוא
היראה נגד עיניו ויסקל נחשצתו ונונס ודאי יחטא ולא ירציש
צעלונו כ"ס צלסומו שהוא ונוסר לחטוא יותר וכל האיצרים א
צכל רגע ורגע יראה לפניו טס הקדוש טס הוי"ה צ"ס וירחע
נאיינתו ורוצ גדלו ויפחד נדיכיו וילך צטח :

הא לך שיר על המשל הנובר

והיראה לשם נכבד ונורא

בכל רגע תהי בכ אזורה :

והזהר לבל תהיה שזורה

באחד מכל בני היצירה :

ואם אתו לזולתו תשתף

ביראתך הלא לך היא לזרא :

בוולתה הלא עתה מחתה

ותכשל וגם תפול מהרה :

ודומה זה לאיש חולם וחזיה

מקום עליון וגם רחבו זמורה :

והעומק והים הוא עבריו

והחבל למעלה היא השורה :
 ולא אחז בחבל חז פ' חבל סגלה ופחו
 וריץ הוא שם בלי פחד ומורא :
 והם אידים אשר ככה מעידים
 וכל מראות אשר יראה כצורה :
 והמראה אשר ראה והלם
 הלא יתמה בעת נפשו נעורה :
 האם יוכל כמו הרף גמורה
 ולא יפול באף זעם ועברה :
 ואך יאחז ביד חבל וקורה
 ולו תמיד זרוע עם גבורה :

פרק ד' * כבוד השם

מבלל

כבוד הש"ת לעשות הנוהגים בהלטרפות וכן החפלה
 וכיולא צרוב עם הדרת וולך כו"ס ז"ל ע"פ ורדפו
 וזכר חנושה ונאה ונאה וזכר ירדפו לריך לוור סני לפים
 ירדפו על חסרון הנואה ה' לא אינו דוונה ונרזים העושים
 ונזיה לנוועטים העושים ונזיה. וכן הציחו רבותינו ונשל ונהאזכים
 היקרות אס הנוסקל שזה ה' השנים שזה יתר ונואה וכו"ס הד. וכן
 ונהונקחות שחם יאכל האדם ה' ה' לא יועילו אצל בהלטרפות
 יחד הם ונועלים כך הנואה אפי' אס יהיה ה' ונחם יתר על הנואה
 חגדל ונעלתם הרצה על הנואה העושים כו"ס ז"ל ע"פ ונצחם
 ורתיחם וכו' צין עוצד להיס לאשר לא עצדו וכו' אינו דוונה וני
 שטונה פרקו ק' פעוים לוי שטונה פרקו ק"א :

פ"ד כבוד השם

עוד וכלל כבוד השם שיחפלה באימת וזיראה וכן צעקותו
הנולדו או עוסקו בתורה יסיה אימת ונלך עליו ונלכו של
עולם כו"ס צמסנה ונסוח רצן גמליא בעל כבוד התורה ופירשו
צטציל טעד אוחו היום היו לוודים מעווד והוא כבודה של תורה
סתסיה נלמודת באימת כעווד לפני המלך שלא יוכל לישצ צפכיו
וכן כל חפלותיו ונללותיו :

עוד וכלל כבוד השם שלא ידבר או יעיל צצ"הכ סחרי אפי
ונלך צ"ו יחפח האדם ליכנס בחלך המלך אס לא צרקות
המלך ויכנס באימה ופחד כך כסיכנס לעבודה צוראו או להחפלה
או לעקוק בתורה סוי כשו המלך קראו ליכנס אללו ויס לו רשות
ליכנס באימה ופחד ורעה והס ידבר צלרכי עלמו סוי כשו אין
המלך קראו ונכנס צלי רשות אחת דתו להנניט טעשה זלוזל צכבוד
המלך ועליו נאמר אס אדוכים אחי איה ווראי שלא סקויתס עצ
לקונו :

עוד וכלל כבוד השם שידקק באותיות החפלה או התורה
לקרותס הינוצ ולא יצלעס כי הלא ונשל הוא לקורא כתצ
המלך טהוא ונוליא התיצות מפיו ולא יאצד ונחס אות א' והס
יקתפק באות א' אז יגדל לערו עד סיצינהו ולפחות יעשה חפלתו
ותורתו כמו כתצ המלך ה"ו :

ונחזור לענין החפלה או הנולדו טחס תסיה צחצרה כווס
תגדל ונעלתה וסיה כבודו וגדלו של הש"י. לא ולנוד
הספרטה סיט צין חפלה עם הלצור ליחידים טעשה הקצ"ה נס חוץ
מן הטצע כדי להחפלה צעשרה. הוצא :

מעשה טצחצרון ומקדמת דנא לא סיה תנוד עשרה שיחפלהו
רק צצצחות וי"ט טווחקצלים טס ון הכפגיס ומחפלהים
צעשרה ויחר אלל כל יושצי חצרון סס ומסידי עליון. וסיה צעצ
יום הכפורים לא סיו צחצרון כי אצ עי אכנס וסננתינו על צני
הכפגיס סיצואו ולא צא א' ונחס כי הלכו כולם לירושלים חוצ"צ
והיו צלער גדול סיחפלהו ציו"הכ ציחידים וצכו הרצה והסנוט

נטה לצוא ויהי הם נשאים עיניהם והנה איש זקן ונאור וסנוור
 כנגדו שנוחה גדולה וכשצא אליהם נחנו לפניו לאכול קעודה
 המפקקת צריך אותם וא"ל כבר קעדתי צדך ובכן התפללו יום
 הקדוש וכדו את האיש כבוד גדול וצוולאי יו"ה כ התחילו מדיינים
 זה עם זה כי כל אי ואי רלה להציא האורח בציתו וכתפסרו צנורל
 ונפל הגורל על החזן כי חקיד גדול היה והיה ונגיד כפלאות
 דחלוונות וחזיון לילה והלך החזן לציתו והאורח אחריו. וכשהגיע
 לציתו פנה החזן לאחוריו לכדא אורח להכנס ראשון ויצקשהו
 ולא נוולא בכל החלך והיו כולם צלער גדול שמצבו שהלך צלילה
 לדרכו ולא רלה ליהנות ונפס וצאור: הלילה צא הזקן צחלוס
 להחזן וא"ל ש"הוא היה אצרהס אצינו ע"ה שצא אליהם להשלים
 הווכין כי ראה אותם צלער גדול שיתפללו ציחידים וסנוור שנוחה
 גדולה וצירכו את השס הגדול אשר הפליא לעשות עושה. ולהיות
 ש"אפי' שאס היו ונתפללים ציחידים אנוקים היו שלא היו בכל אותה
 העיר כי אס הני' אפ"ה צכו הרצה צכי וכלטערו לער גדול והולךך
 לעשות להס נס שאצרהס אע"ה הקצור צחצרון צא איס והתפלל
 עושה ואס כן ונה יעשו ווי שיש להס צ"הכנ צעירס ונתפללים
 ציחידים על לא דצר וצלי אונס כלל' ונה נוולו שיש צכי אדם
 שאינס צאים להתפלל צעקרה כ"א צצצרות וי"ע ויש צאים צפני
 וחוניטי יום שיש צו ק"ת ויש צאים צכל יום אצל צונחה וערצית
 אינס צאים לצ"הכנ והס חקצו שכל ונה שטיח תפלה ארוכה או
 שיש צה ק"ת לריך לחסר צה. ולא ידעו ולא יצינו כי לריך אזהרה
 וכוונה לקצול התפלות צחול יותר ונצמי שצת וונחה וערצית
 ייתר ונשחרית והראיה לאוריקן בגורח לעולם יזהר האדם
 צתפלת הונחה ר' יוחנן אומר אף צתפלת ערצית ר' נחונן אומר
 אף צתפלת שחרית וכתצו הווקוצלים ז"ל הטעס שוודצריהס
 נראה שזהר האדם צונחה יותר ווכל התפלות וערצית יותר
 ונשחרית הוא שכל זונן שהוא עת דין לריך אזהרה יתירה והונחה
 הוא זונן תגבורת הדינים ולכן אזהרה יתירה לריך והערצית היא

פ"ד כבוד ה'שם

ונוולעת צין הדין לרחמים והשחרית היא התעוררות לחסד ולכן
אנחנו אף בתפלה שחרית . שהוא זמן החסד לריך לזוהר וכל יוני
החול לריך לזוהרה לקצול התפלות שיהיו צכוונה ועם הלצור יותר
והשצת שיוני החול כנגד יום השצת הם יוני דין והשצת יום
לכון להי :

עוד כבוד השם שלא ירים קולו וידבר צנחת כי הלא יראה
עלנו תמיד שעוונד לפני המלך הי וני שעוונד לפני
המלך כילד ירים קולו לפניו וכ"ש הונתכעס אין לך ונולול דצוד
המלך כוונתו כו"ש ז"ל כל הונתכעס אפי שכינה אינה חסובה
כנגדו . ומהיכן יוכר האדם שהוא זהיר בצכוד השם ונחמת שהוא
יראוי וככד ע"ד ליראה את השם הנכבד והנורא הוא כשהר
צכוד התורה שלא יחללה ויזהר צכוד למודיה ויזהר צכוד
הקפרים וצכוד דבר שצקדושה ויזהר צתשמישי הקדושה וצלותיות
סתורה כשרואה איזה פקוק ונושלך צארץ יראה ורעד יצוא צו
ויקחנו וינשקנו ולא יניח ספר צארץ . וכן יזהר צמלוות צשעת
עשייתם ואף לאחר גמר וולוותן ינשקס וינחס וכן קודם עשייתם
ינשקס ואף לאחר שכלו לא ינהג בהם ונחג צזיון ח"ו . וכשיטלטל
ספר או וולוה כלו ונעלעל צגדי המלך צפני המלך צאיונה
ויראהי . וכשיניחם יניחם צנחת וצדך כבוד כנו שמיני צגדי
המלך צפניו וכן כוה דצרים כוגעים לכצודו יתי כשיכצדם אז
כיכרת כצודו כי עושה איהם ונאהצת ולא וניראת העונש . עוד
יהר צמלוה ולא יחוש על דוניה זהו וכלל כצוד השם כו"ש
הונפרטים ז"ל ע"פ יקפת לגוי הי יקפת לגוי ככצדת ע"ד ויה
שאונו ז"ל הידור וולוה עד שליט עד כאן ונשלו . וזה שאמר
כשיקפת לגוי כשתחן תוקפת שפע עוצך לישראל אז ככצדת יהיה
לך כצוד יותר שעי"ז יהדרו המלוות צונוונס שהם כצודך . ונה
שכתצבו לוועלה כצוד למודיה וקפרים ונולותיה הם כצודו יתי .
כושיל לזה נושל לומלך שהיו לו ונפרתים הרצה והיו עומדים
לפניו והמלך רלה לנקותם אסזהיריש ככצודו ונאהצת לצם ושהוא

ראוי לכבודו צעניקהם כל מה שנוכזים אותי אני אוור ונחמה
 יראתם ונמי להעניקם ואני רולה לנקותם אם כבודי הוא צעניקהם
 ונחמה שאני ראוי לכבוד ונחמה תפארת גדולתי או מפני היראה .
 עומד ונוקר צידם כל בגדיו וחפציו וענייניו וקפרי חשבונותיו
 והזתים כבודו שכוניו ויועליו מי שנוכזד את הנולך ונחמה שהוא
 ראוי לכבוד ונחמה גדולתו ולא מפני היראה כשנוטלטל בגדי
 הנולך אף שלא צפניו ונוטלטלן כבודו ונוקסקן ונוניחן כבודו לפי
 שהם בגדי הנולך וכשנוילך פנקסי חשבונותיו אפי' שלא צפניו
 הוא ונוטלטלו כבודו ונוקסקן ונוניחו כבודו לפי שיצו חשבונות
 של הנולך הראוי לכבוד וזוהר כבודו יועליו לפי שהם רואי פני
 הנולך ועיווד צפניהם צאופן שכל מה שיעשה אפי' שלא צפניו
 הוא עושה כבוד גדול וחסד כאו הוא עומד לפני הנולך ועושה
 הדבר שהוא . ונני שלא זוהר בכל המי' נראה שאינו נוכזד את
 הנולך . ונה שנוכזד לנולך צעלנו הוא ונחמה יראתו שאם לא
 יכזדו הוא ונענישו ונראה שאין הנולך ראוי לכבוד צעניקו ועזד
 זה אינו ראוי לכזד את הנולך י כך הדבר הזה הקצ"ה יתפאר שנו
 לעו"ע הוא נולך הכבוד ושנו נורא צגויים ונהיכן יוכר הכבוד
 שלו אם אנהנו ונוכזים כבוד החקוע כלל ונחמה שהוא נכזד ולו
 יאותה הכבוד על גדולתו ותפארתו יולר הכל אם אנהנו כזהרים
 צקפרי ואותיות חשבונותיו ושעשועיו שאין לו חפץ להקצ"ה
 צעולם כ"א הם . וזוהר צגדיו ונולצוסיו שהם תשניסי קדושה
 והנולוות שינהגו צהם ונכהג כבוד גדול וכבודו לונדי התורה
 שהם כנו יועלי הנולך העוונדים תוויד לפניו וכבודו נולותיו
 להדרם ולכאותם ע"ד זה אי ואנוהו ולא אמר זאת התורה ואנוה
 לא זה אי ואנוהו שאם אני נושדך הנולוות כאו אני אנוהו
 להס"ית שאם יעשה צהפך נרא' כבוד הש' הוא ונחמה יראת העונק :

שיר על המשל הנזכר

אדון נעלם כבודו הוא לעולם

פ"ד כבוד השם

והארץ האירה מכבודו :

ומצותיו וסופריו גם ספריו

תכבדם כהדרתו והודו :

ואם אין כבודו הוא לעין

בלא לבב ומענשו ופחדו :

והמעשה כמו מלך מנסה

לכל אשריו וכל אנשי גדודו :

והפקידם וגם מסר בידם

לפנקסו וכל בגדי חמורו :

והיה בם כבודו הוא בלבם

וגם שלא בפניו הוא כנגדו :

מטלטלים בגדיו בנשיקות

אשר המה לבוש מלך ומדו

וכן עושים לפנקסי ספריו

אשר בהם חשבונותיו וסודו :

מכבדים ליועציו ועומדים

בעת לכתם אשר ידם כידו :

ואז נודע בלבם הוא כבודו

לבד המה ראויים הם לעובדו :

כשיעבוד איזה עבודה לריכה שתייה צנוחה רצה אשר
לא יערכה זהו רזוכית כו"ש הושרש"י ז"ל
ע"פ תחת אשר לא עצדת את ה' אהיך צנוחה וצנוץ לצד
נרוב כל. א"כ כל מה שעושה האדם הוא עושה שליחותו של
נוקם ואפי' דצד הרעות כו"ש לעיל ולכן צנוחה זו די לו ורפואתו
לזה כדי לעבוד את ה' צנוחה ולא יהיה דאגה וצפרנו צעת
העבודה הניד יחשוב הדואג כל עוד שאני רואה שהקצ"ה נוחה
אותי כדי לעבוד עבודתו ולעשות שליחותו ית' אבל מה שיצא
לידי. ובכל יום ויום שיפיה יראה צעיניו כאו אותו היום כגלד
ויהיה אללו כנוו דבר חדש וכשינעור ונשנתו ינוח צנוחה על
אותו החידוש שמידתו הנקום צ"ה כו"ש ע"פ חדשים לצקרים
רצה אנונתך. ולזה תקנו הנוחזיר נשמות לפגרים נוחים. כי
אנחנו כאורח נטה ללון כי לל יונינו עלי ארץ. וכן הלל צכל יום
הוא עובר חניד ולנוחרת יתחדש והולך וכעו"ה צכל יום ויום
יעבור ויצוא. וכן האדם צכל יום ויום ויתחדש כנוו כולד נחודש
אצל הלואי כללו של כותל שהוא כל יום הולך וצא כל זמן שיש כותל
צעולם. אצל אנחנו ואין נוקם בשהולך הלל הזה של האדם אין
לו תקום שיחזור הלל לנוחר כנוו הכותל כל עוד שהוא קיים. וכל
הדברים לו לא ידאג על ענייני העולם שאין לו כח ונוחה כלום
ונוענוויד העבודה להיות זהיר ורזי. יקום וישכים צצקר כענין
אצרהם אצינו ע"ה שהשכים וקם צצקר לעקידת צנו יחידו כנוולא
שלל רצ. ונודי' שינה ונעיניו כנוו שעשה דוד הע"ה אשר נשצב
לה' נדר לאציר יעקב אם אתן שינה לעיני לעפעפי תנוונה עד
אמלא נוקם לה' ונשכחות לאציר יעקב כו"ש צתיקונים וצירוש'
עורה כצודי וכו' אתער יקרי ונקויה יקרא דצוראי. יעקב אצינו
ע"ה שהיה שכיר ללצן ונה נאמר צו הייתי ציוס אכלכי חורצ וקרח
צלילה ותדד שנתי ונעיני ונה שכיר של צ"ו כך היה עושה לכדד
שינה ונעיניו לחורצ ציוס ולקרח צלילה. שכיר עבודתו של מו"ה

פ"ה עבודת השם

הקצ"ה ע"כ"ו * ולא ידאג על מזונותיו אם היו מזונותיו דונה
לו ולהנחת העולם והלא א"הו הנציח ע"ה ואזור עור אזור
צונתניו . ונשה היה רועה וכונס לדיקים הגדולים שחיו צע"הז
חיי לער ונתרחקו מן הנכצרות ומן התענוגים :

והנה כונסיל על ענין זה . ונשל לעי שהולך צדק ואפי' אם הוא
נכצד ונכצדי ארץ פושט ונלצושו הנאים והנקיים והנכצדים

ולצב צגדי הדרכים שהם גרועים ופחותים כן אנחנו צע"הז כמי
שהולך אורח ונה לנו ללצוש הנכצרות . וכן האורח שנעה ללון
צונלון לילה א' או שתיים שאין ראוי לו לתקן המלון ולהליע שם
כלים נאים ולייפותה שכל הכלים הנאים וניחס צציתו . וכן כל
הלדיקים היו רואים צעלונם בלו הולכי אורח וההולך אורח עוקה
לו ונאכלים שהם ונאכלים הפחותים ומלצושים הפחותים
ואגרועים . והנה יראה שהוא הולך למקום רחוק וכל ימיו הם
הכנה לעשות לידה לדרכו והנה ציוס שהאלם רולה ללכת למדינה
אחרת והוא רולה להכין הלידה וענייני הדרכים יקום אורחו היום
כל ונגמת פניו על ענין זה ואם יצוא אלם א' צאורו היום
לשחוק וננו או לדצר צעניינים אחרים הלא תקלך רוחו צאורו
וכי צנה אפי עסקו עד שאתם וקספר ענוי ואפי היום רולה ליפע .

כן הדצר הזה כל יוני האלם יראה אורחם שהם הכנה לעשות לידה
לדרכו ולעשות צעניינים הלריכים לו צאורו הדכך שהוא רולה
לילך צעצודתו ית' וצתורתו וצנולותיו ואם ידצר צענייני הע"הז
אפי' דיצור א' ידונה צענייניו כמי שנחתעסק צלידתו וצענייני
דרכיו וצאים להתעסק עמו צצרים אחרים שיקלר הדצרים ההם
לחזור ולעסקו צענייני דרכו . וצצ"הר הדצרים צהפך שכל יוניו
אנו ונחתעסקים צהצלי העולם צצרים שאין נוגעים להכנה לידה
לדרכו ולפענוים יקרה שאנו ונחתעסקים צענין הלידה לדרכו
אוי לנו נויס הדין . וכן דרך המושכר שלא יצטל וצענייני שכירתו
אפי' רגע כו"ש צגנורא וני שהנה ישן על נשורתו איש הר הצית
היה נוכה אורחו ושוקף את כקותו שכן ראוי לעשות עבודת א"הינו

ואע"פ שסגולת רנה של תורה זלילה אין לה סיעור ג"כ חייב לעקוק בתורה ציוס אפי' אם הוא צעל ונלחכה כי אין טעה שהוא פעור ונח"ת. ונלחכו הנווסכרים לעבודת אהינו ית' לריך שטהיה שיחתכו ללח לורך וועטת ואפי' השיחה שהיה ללורך גופו כו"ש על ונאורס ז"ל ושיחת ילדים ווליאין את האדם מן העולם שונאצד זוננו צומה שאין צו לורך ארתו העת שהוא וכאלו אינו צעולם. וכל זונן שיעבוד את השם הולך ונחקרצ ונעט ונעט להדצק צטרשו העליון והפך צהתרחקו ונעבודת השם ונעט ונעט עד שיחפרד ונעט ונעט פירוד גומ'ר ונשורשו ולונה לא יקח ק"ו ונהכשר כו"ש ע"ש דרך הנשר צשונים ושלמות הע"ה ונחמיה על זה ג' אה נפלחו ונווני וארצעה לא ידעתים :

דדך

הנשר צשונים כי נצעו הוא למרוח עד לשנים ונשרפים נולותיו ונפול לארץ עד שגדלים נולותיו ונכספיו לונחיס ועוד חוזר ופורה עד לשנים וכע"ה כל ימיו וצולחי הוא תנויה גדולה ווי שנסרק פעם אי' לא ילך פעם צ' לאור להסרק וכ"ש יותר אה להיזת ד' חיות צונרכצה ואחד ונהם נשר. והנשר לפי שיש לו כנפים רולה לעופף ולילך א שורשו אפי' אם ישרק. כ"ש צן אדם הונלח שכל ויודע צנכתרות השם ונשיג השגה גדולה ויודע ונהיכן שורש נשנותו ורדיפתו לא תשרפנו כנו הנשר שנסרק וגם לא יש לו שר ועונש אם עולה אם לאו אה הקיצה חושקת לקיצתה. והאדם כונה ונעלות עוצות ונכנות לו אם זכה להחקרצ לאט לאט להדציק נפשו צשורטה העליון ע"י העבודה ונראה לצחר שאר הפקוק :

דדךך

נחש עלי לור איך יתכן הנחש צלח רגלים ונהלך על הסלע ואינו יודע צחיה ונקוס יכול לנוח כדי לנולח לו ונקוס ליכנס כי אין דעתו ונחקרת כי אם צעפר כו"ש ז"ל אפי' עועס כל ונעדי עולם אין דעתו ונחשצת עד שיאכל עפר אף לנכותו ונכנן עלונו לעלות צסלע לנקוס גצה ואפי' שהוא צלי רגלים ואפטר סיפול וינוות אצל כדי לנולח ונקוס ונכותו עולה

פ"ה עבודת השם

לסלע הגבוה :

דדד ארכיה צלצ'ים והוא שתראה שאפי' שאם ילך האדם צים
 ונשצרה ארכייתו צים ועצמה ונעשה לו נס וכילול מן
 הים ג"כ הולך פעם אחרת צימים וצנהרות ויסקן עלונו כדי
 להרויח ריוח שאין לו עיקר ושורש (לז"א ולא ונעצר לים היארכוי
 לאונר ווי יעצר לנו וכו' ומה על הנחת העי"הז יעצור הים ויסקן
 עלונו וכו' כ"ז על התשובה ואפ"ה לא עשיתוה ונעצר לים וכו'
 לאונר ווי יעצר לנו וכו') וכילד לא ידוף אחר דירתו העיקרית
 וריוח התדיר והקיים והוא שלו ואין צו סכנה כלל לא חיים הם
 לנולאיהם :

דדדד גבר בעלמא כו"ש התרגום צעולימותא שראית ויומד
 אדם אי ישנא ונלישא אשה שכל העולם כך דרכם שכל
 אחד יקח אשה ויהיו לו צנים ולונה לא יאהב את השם ונולותיו
 כונו אשתו וצניו וצני ציתו ועורח לפרכס אה אשתו וצניו שאינם
 נועילים לו כלל כי אם צתורה וצעזודה. ולכן שלונה הנועי"ה
 נותעיה צאו הדרכים שאין להם ידיעה שליונה איך לא ילמד
 האדם ונהדרכים האו ליקח ק"ו בעלמו. ואין לך דבר שנוסייע את
 האדם לעזודתו ית' כונו העהרה וסיא שתהיה העהרה וצפנים
 ונצחון וצפנים עהרת הכפס ועהרת הדיבור ועהרת הנחשצנה.
 ועהרת הגוף ונצחון שאין לך דבר שנורחיק את האדם מן העזודה
 כונו העוונות לא ולמד ונועשה דרצי נחוכיא צן הקנה שהיה
 לופם צנורכצה והיו העולם לריכים לו וצקשו תלמודיו אשפ שהיה
 ספק נדה וקפדה ז' ימים נקיים וטבלה והיה ספק צעזילה אם
 היתה צהערצ ש"ג אם לאו. והציאו עלית חדש ונולאו אותי הדס
 ואונרו לאשה נגעי צאלצעיך הקטנה ספק נגעה ספק לא נגעה
 והציאו העלית לפני רצי נחוכיא צן הקנה ונגע צהדס על צרכיו
 צעוד שהיה צחוד העלית ותכף פטרוהו מן המרכצה :

דדד לנודת שכל עוד שהאדם הולך ומתקרב א שורשו לריך לו
 עהרה גדולה ונקיות כדי לקרצ נפשו א שורשה העליון

כ"ש אם ינלא עונאה בגופו עונאה נונס כנו עונאת המאכלים
 או דברי כבלות וכיולא שטונאתם יותר ויותר לענין השגת
 הקדושה וכ"ש שלריך טהרה צינים הנוראים וצמועדים ואז יזכה
 שיסייעהו ה' ע"ד וקדש עלמו ונעט וקדסין אותו הרצה
 שנותצרים בו נטמות קדושות וחסידים ישראל לסייעו ולקדשו
 בקדושה יותר עליונה כנו שחלינו בהרצה ומעשיות ציני הרב
 האר"י זלה"ה באופן שכליוניו יבילותיו יעשה עלמו כנו קוחר
 שהולך לעיר אחרת לנולא איזה פרקונעייל להרויח זה ארצע
 ונאה שקל כסף עובר לקוחר שפי' צוהר על ארצע ונאה עלמין
 דכיסופין המוכנים ללדיק והו עובר לקוחר הוא הלדיק המוחזר
 לקנות הסחורות ולחזור ונוקוס א' וקוס עם הסחורות שלו כך
 הלדיק עם הנועשים שלו הולך לעלות ונדריגט למדריגה :

ולמה לא ילמד העבודה והליווח שארז"ל על פי' יהי כבוד
 ה' לעולם ישנות ה' צונעטיו צטעה שאור הק"צה
 באילנות לניניהו כשאו דשאים ק"ו צעלום ונה אם לכונו של
 הקצ"ה צערצוצייל למה נאור באילנות לניניהו והולילו גם הם
 מניניהם בלא לוי וכ"ש האדם היתר על הליווח נדריגות כנה
 לריך ליקח ק"ו שלא יתרחק ונשרטו ונוניו שורט הקדושה .
 ובשיתמיד בזה יזכה אל הדצקות שלא יסיר הש"ית מנגד עיניו
 וסיסתכל ציטיצתו צבל דווקא בגדולתו ועלמותו ית' וית' ושפלות
 עלמו אשר צחר בו לשרתו ולצרך צטמו והוא רולה לקרצו כנה
 יחשוק להתקרב הוא נועט ונעט חליו יתצרך כסיקין יקין באימותו
 ויראתו כשייטן ילצט ונקוס הצושה על פניו וצושתו ומוטו יתצרך
 צעת אכילתו כאלו הוא לנגד עיניו ויאכל וישתה כדרך שהוא אוכל
 ושותה לפני המלכים כדרך ארץ ובושה כשילך וישם לדרך פעמיו
 ללאת ונפתח ציתו על כל פקיעה ופקיעה יסתכל שהוא עושה
 שליחות מלכו ואדוכו . וארז"ל ע"פ צן יכד אז ועצד אדוכיו זה
 כצוראדן עצד וולך צבל שחקק דמות אדוכיו כצוכדאלר צומכצתו
 כדי שלא יסיה דעתו ונאדוכיו והמיד תסיה יראתו על פניו אוי לכו

פ"ה עבודת השם

מן הדין . כשיפתח פיו לדבר בלא מדבר בפניו וישקול ליצורו
כמו ויסקל האצנים עוזות וסיקרות ויותר צאוסן שלא יסקמו
אפי' רגע אחד ונגד עיניו והוא דווקא נוגמתו וחפלו ותאוותיו
עד שכונעו בחיה פעמים ישגה ולא ירגיש על עלונו זו מדרגה
ראשונה של הדבקות . וכשזכה לזאת המדרגה הראשונה יזכה
למדרגה השנית שאין לוועלה ונונה והוא שאם ייקרהו לא ירגיש
כלל ויהיסקרין ויראם ויהוקים וערבים יותר ויכל עוזות הע"ה
ו ודף זו אהבה ומיזה והסק ויתענג זהם לפי שהם ונוני יתי
עד שאם יקרפסו יקרף ונאהבתו אותו יותר ונכפסו לעשות כלונו :

שיר בדרך בקשה ותחנה על השם העבודה ודבקותו

נשמה ממקור חיים חצובה

זכרתני להתענג באיבה :

ולא אספיק בהודאה שגובה

ולו (כ"ח וחס) תהיה מלא עולם ורהבה :

הלא הסדך מאוד נשא וגבה

עלי אחת לאלפי הרבבה :

ומענה הלשון ממך שאובה

ומאתך עריכתה וניבה :

גמולך לטוב עלי נדבה

ותשלומי לרעה לא לטובה :

דאנתי מאוד גדלה ורבה

והבושה בלי תכלית ומצבה :

אשר אני בלא חיל וצבא
 בלא טעם וריח כערבה :
 היש לי פה להחזיר תשובה
 בעת לכתתי למדבר וערבה :
 ואם אני בלי זכות וחובה
 הלא הלוואי לנפשי העלובה :
 אבל אדמה כמו סל ועריבה
 מליאה תוך וההוות בקרבה :
 והנפש אשר בשם נקובה
 כגלמודה כמו נדה וזבה :
 נסוגותי ושמתי עזובה
 לאן אפנה ועתה אן אני בא :
 לביתך אני נברח ונחכה
 ברחמיך וידך הנדיבה :
 אהבתך ועמה פת חריבה
 ולא שנאה בשור אכוס ואיבה :
 עקיצתך מתוקה וחשובה
 ואוסיפה בקך אהבה וחבה :
 נרוד חישקך להטני כְּלָבָה
 רצונך אך ולא תבל וטובה :

פ"ה עבודת השם

עבודתך לנפשי היא משיבה
ומשאך מאוד נחת ושובה :
והחופש לנפשי היא כלובה
וכעבד ושוכב מעצבה :
ובעבוד עבודה החביבה
בעיני או כמלך במסיבה :
ברוותי לנפשי הרחבה
אני כמת ונפשי היא שכובה :
ואם אהיה כארץ הנגובה
אני כחי בעולם זה ובבא :
יקר תבל וכל חמדת זהבה
כלום יוכלו לכבות האהבה :
גוויית עבדך וכל אשר בה
אני מכין לעובדך בחמיבה :
ואין תקוה לעבדך וצבא
בעולם זה ואשר תוך רחובה :
לבד ראות פני אדון וסיבה
בלי בושה ולא אוסיף לדאבה :
מאוד נפשי צמאה גם רעבה
להתקרבה בתיספת מרובה :

בדבקותך קשורה וענובה
 עשה אתה כאשר עם לבבה:
 נעוריה הלא פשטה ועזבה
 עדי תחזור לאביה ושבה:
 אמתך היא בכל שחרה וערבה
 וחירותה בעיניה תעובה:
 וכל נצירות עבודתך עריבה
 עלי נפשי והיא צרי כאיבה:
 תשוקתה בתוך לבי כתובה
 ולא יכבה לעולם שביבה:
 ולא יצרו צעדי מנתיבה
 דהלך בה עדי זכנה ושיבה:

ואמרו ז"ל כל אשר יעשה אפי' צענייני הרעות תהיה עבודתו
 לש"ס כנושז"ל הסיכה והאכילה והשתיה יהיו לקיום
 הגוף לעבוד צו עבודתו ית' ולא יתכוין לענג עלמו וזוה כראש
 שרונן התנא ורצה צטר ורצה רום וכי כל המרצה צטר והוא
 צעל צטר לרומם הוא והלא יש הרצה צעלי צטר והם יראי הסס
 וצטרם יסכון לצטר כו"ש ז"ל על ר' אשר שהיה כל כך צעל צטר
 וקרא על נפשו אף צטרי יסכון לצטר שישו צני ועי שישו. לא
 הכוונה באומרו ורצה צטר דהיינו כוונתו באכילתו ושתיתו היא
 להרצות צטרו ולענגו ולא בא לו הרצוי ונאיו לא הוא המרצה
 אותו בנחשבת האכילה לענג עלמו וסו שישלוגו צו רום כו"ש
 ז"הר והנה מי שהיה כוונתו בכל דבר הרעות לש"ס אז נחשבים

פ"ה עבודת השם

לו כעין ונלוות ותורה ונעט ונאחר שעושה אותם לשנוי ית' :
משך לנולך ששלח את עצדו לעיר אחת על איזה עסק ולוהו
שלא יעקוק צעניינים אחרים כדי שלא יתאחר כ"א
צסליחות אדונו ובחוד הדך צאו אריצים וצונתק לקונו פייסם
והאכילם והקסם וישצ עוהסם כל אותו היום צונשתה עד שפטרם
לשלוס . הלך וירד לקפינה לעשות שליחתו ישצה הקפינה על
הטיע כדרך הקפינות כשלא יש ויט הרצה אז גוששת הקפינה .
וה עשה הלך ושכר כוה צני אדם כדי שיוליכו הקפינה ויזוהו
ונוקווה ונתעכצ צזה יוס א' . וכן כוה דצרים שיקראו לאדם
דדרך ונתעכצ איזה ימים . וכשחזר להגלך אפי' ששוע הנולך
שנתעכצ דדרך הרצה ימים צלא הליכה ודאי לא יכעוס על אותו
העיכוב שהרי צלי אותה העכצה והעסק צענין אחר לא היה יכול
לעשות שליחות הנולך וא"כ כל ויה שהיה עוסק וונתעכצ הוא
עושה שליחתו . כן הדצר הזה כשהאדם שלוח לעו"ה לעשות
שליחתו ית' דווקא ולא להתעסק בשום ענין ונענייני העולם לא
לעשות ונלוהיו ותורותיו הלא הם לא יאכל וישתה ונא יישן ולא
יקנה ולא יווכר הרי הוא צעל ונת ונן העולם ונמלא אינו ונקיים
נלוות אדונו . ולכן כשאוכל ושותה וישן וכונתו לקיום גופו
לעבודתו ית' אינו דצר הרשות לא הוא ונעט ונעין שליחות אדונו
והוא נלוה ונן הנולוות כושל הכז"ל . וכל עצדה שיעצוד את
השם יש שיש לה קרן ופירות . ויש עצדה שאין לה קרן והוא כי אם
יעשה צעבודתו התעוררות והכוונה התיא גורנות הפירות כי הנה
השפע הנשפע ונלוועלה הוא הקרן ואם לא יעשה התעוררות
כלייל קרנא . אזל ע"י התעוררות וכוונה צאור חוזר הוי כאר
זרע צארץ וחוזר ועושה פירות וכרע ואח"כ ג"כ עושה וכן לעולם
אזל פירות שגדלו ושנה זו לצרע ונחדש הוא אוכל אותם ולא יש
פירות אר"ס . וכן אותו האור הקדוש כרע צארץ העליונה ושם
ונגדל לנחיס . והעובד את השם תהיה עצדותו חזקה יותר ונגופו
ונוונוכו כונו שנוליכו דכילא כו"ש ז"ל כשהיו ונשליכים את ד"א

לגוב האריות והוא הנולך וצקס להלילו וזה כתיב ועד וועלי
 שמשא הוה ושתדר להללותיה שהיה אומר להם איני וואמין לכם
 אזל צוועלי שמשא כשהגיע זמן תפלת הונחה כרע דניא על
 צרכיו והתפלל תפלתו וקוב לא היה פתחון פה לנולך להלילו. ראה
 והצט שאפי' שהתפלה היא ונולות שיעצור וא' ישרא' אזל לפי
 שהיו וכווכים להעצירו על דת אף שהיה יכול להמתין עד הלילה
 ולהתפלל ערבית שמים שאין לך אונס גדול וזה אפי' היה רואה
 את עצודהו בשעתה יותר חציצה ונאמר ונאמר עליה נפשו וכל
 נודותיו יתי' ודה כנגד ודה כשהאדם ונתחזק בעבודתו יתי' אף
 שהא קלה ונוקר עלונו אפי' על הקל כמו דניא שוקר עלמו
 על תפלת ונחה אף שהיה יכול להמתין ולהתפלל ערבית שמים
 חצי לפני ה' צוועלתו יותר ון החמור לפיכך עשה לו נס צתוך
 נס וחזן ון ההללה עשה לו נס לעגנו צלילה וואופן הללתו תבין
 כוה היתה חציצה לפני הקצ"ה. ארז"ל והסיית אבן חדא ושונת
 על פוס גוצא שצצזל לא היו אצנים גדולות כי אם לצנים. ואז
 הולאכים הציאו אבן ווארץ ישרא' וקתונו את הגוב להלילו ולכן
 לא כאמר ואייתילו. וכן אחר כמו שאמרו ע"פ א' שלח ואלאכים
 אריה דצי עלאי שהוא אריה של כסא הכבוד שהיה שואג ואומר
 השמרו אריות של תזיקו לאריה בן גור אריה דצקו שיכיהם
 ונתלעותם צלי פירוד ואינות האריה השואג וקגר פיהם. וכן
 האזד שהפליא עונו על רוצ חשקו בעבודה לעגנו צאותה הלילה
 שהציא את חצוק הכציא ווארץ יהודה ואריות צעלי שדהו עמו
 ואכלו ישחו צאותה הלילה יחד והללו הם הצורא ואז הלך לדרכו
 ע"י הולאך שהציאו. וכל זה הוא לפי שלח היה ונלפה להללתו
 שיעשו לו נס א' כל כוונתו לנאמר נפשו צחשק רב על התפלה
 ולא היה צדעתו אופן ולד ון ההללה. אפי' לנו ויזם הדין כי
 צדורינו הרע הכה יש תעצור הונחה צצזיל הנחת ונוון ויש ספק
 הנחה ויש צצזיל עיילו ויש צצזיל עללות וזה כאמר לפני יוצא
 ונרוס ונה נספר לפני שוכן שחקים :

במדרש שיר השירים חזית איש ונהיר זה יוסף . ר' לחנין
 אומר יום שיערוך של כילוס הים והלכו כולם לראות
 והוא ככנס לנולדתו לחסדו חסדנותיו של דב . ר' פינחס אומר
 וקום רבי שמואל בר אבא כל נוי שמשוש את רבו כהוגן יולא
 לחירות לפיכך לפני ונלכיס יתיילץ . ואם הושרת את רבו בענייני
 העולם הגשמי כראוי ילא לחירות ויתילץ לפני ונלכיס . הושרת
 את הסי"ת ועוצד אותה כהוגן וכראוי ע"א"כו קילא ופשעוד לחירות
 הכלמי והתדירי לע"וע . ועיקר העבודה הויד יראה עלמו חסד
 ועוצד יותר ועצרה קלה שאלס דס בעקציו יראה אותה טאו
 הר גזום ותויד יראה את עלמו חסד וועבודה . ובהפך הרשע
 שפושא ונעשה זונרי ונצקס טכר כפינחס . והנה אוננים צדק
 ושל וחדה פנים ככנסו לצית הפחוני הלוקק נחושת אי נשחרו פניו
 ונצק הפחם ואי וייהר על עלמו ולא נשחרו פניו כלל . אדם שלא
 נשחרו פניו רחץ פניו היטב ואותו שנשחרו פניו לא רחץ את פניו
 כלל וכשאר צשחרותו . והכוונת לפי שאותו שלא נשחרו פניו לא רחץ
 את עלמו כי אם רחץ את חצירו שנשחרו פניו וחשצ שהוא גס כן
 שנשחרו פניו כנו חצירו ורחץ את פניו . ואותו שנשחרו פניו לא היה
 רוחם פניו כ"א פני חצירו שלא נשחרו כלל וחשצ שהוא ג"כ לא
 נשחרו פניו ולא רחץ וכשאר צשחרותו . כן הדבר הזה ברנו ידעם
 לרשע וללדיק שהרשע נשחרו פניו בעצירותיו חצל אינו רוחם את
 עלמו כי אם רוחם את חצירו שלא נשחרו פניו שהוא הלדיק
 שחושצ שגם הוא כוונתו לדיק ואפי' יותר טוב ומוט ואינו כזהר
 לרחץ השחרות . חצל הלדיק אינו רוחם עלמו לדיק כי אם יראה
 את חצירו הרשע וחשצ הויד שהוא כוונתו חייב ותויד ונתקן
 עלמו ורחץ :

שיר על המשל הנזכר

ואיך טמון בתוך השך בעורים

יקו לאור כצדיקים גמורים :
 וההולכים בתום דרך ישרים
 בעיניהם כסוררים וחסרים :
 במשל הם כמו שני גברים
 ונכנסו לבית צורף בכורים :
 ועת יצאו פני אחד ברורים
 והשני כאהלי קדרים :
 וזה אל זה בהבט החברים
 ידמה הוא כפנים האחרים :
 פני נמי בזכות הם יתירים
 אשר ירחץ כבגד בנתרים :
 והנשחר ירקד כשעירים
 והוא נשאר בפנים השחורים :

פרק ו'. מעלת האמונה והבטחון

ישים האמונה והבטחון כיתד התקוע צוקים באגן סלח
 תנוס ונלצו אפילו רגע אחד כי הלא החכמות אינה
 וועלת בלוס . וכן אור שלום הנולך ע"ה וראיהי תחת השמש
 כי לא לקלים המרוץ ולא לגזרים המלחמה וגם לא לחכמים לחס
 ולא לנצונים עושר וגם לא ליודעים חן פגע אחד יקרה את כולם .
 ואוריקן צגוי דרי' הוסעיא והצרוי הי' יודעים לסער כוונת טפות

פ"ו מעלת האמונה והבטחון לב

וצד יצוא לידי כליון אפי' אותו הרוח שהרויח צמחנת התעסקיותו
 יאצד בטקיל שלח רלה לצננות זהו . והחכמה שלו אינה לא
 הוללות וסבלות דאס הקצ"ה שולח צרכה צנועה ידיו של צ"ו אין
 וועלור לפניו יתצדק כדי שתחול צרכתו צין רב לוועט ויהעסק
 שיתעסק צו ויהיה ווועט בעסק ויעקוק צתורה ושס יורה הי' את
 הצרכה וכל זה הוא כשנתעסק צהיתר כדרך הצעלי קמורה
 הונתעסקים צאנונה . אזל אותה הונתעסקי' צתחצולות וצרונאות
 לא דצרה תורה צונתים שהס גורמים היכול השס ועוצרים על
 כונה לאין וצאים לידי סצועת שקר ושוא וגזל וכיולא . וגזל הגוי
 אקור יותר וגזל ישראל כו"ס ז"ל יעקב אצינו ע"ה אפי' דהחליף
 לצן את ונשכורתו עשרת ונונים לא גרב ונתוך ציתו אפי' ונחט
 קדקית . ונכאן תלמוד שלא יאור אדס פלוני חצירי לקח ונוני
 צגזל ציום פלוני עכסיו טצא ונוני לידי לקח ונוני צלי רשותי
 שאס אוור לו לא יקבל אפי' לא יקח ונוני עד שיוניטהו לדין
 תורה ויודיענו שהרי יעקב אצינו ע"ה כבר היה יודע צלצן
 שהחליף ונשכורתו עשרת ונונים והיה יכול ליקח ונוני שלא
 ונדעתו אפי' לא לקח אפי' ונחט קדקית . וא"ת אס גונב דעת
 הגוי אקור וגזלי שלא צפניו כילד יעקב עשה צענין הנוקלות
 טנראה כווי גונב דעת הצריות טגונב דעתו של לצן . כבר תירץ
 זה הרנו"א ז"ל שלפי טראה יעקב אפי' צהלום והנה העתודים
 על הלא; שהיה הונלאך וציא ונלאן לצן עקודים נקודים לעדר
 יעקב כדי שתלדנה הלאן כוונתם . וכשהקץ יעקב אוור ווי
 טעושים לו כס ונכין לו ונזכותיו אס רלונו יתי' צכך אני צחכמתי
 אוכל לעשות שתלדנה לאני עקודים וכו' . ואוורו דז"ל הורצה הונו
 צלא ונשפטו אי ווי שיכול לעסוק צתורה והוא להוט על הנוון או
 טחכנו השס עושר ולא נתן כצרכת השס עליו לחונן דלים יקצלנו
 וצמדקס הציאו על זה ונעשה שהיה וכן צהרצה ונקוונות . וכן אס
 רואה אדס טנוונותיו ונלוונונים ינהג עלונו צטווחה כווי שהיה
 ונשפיע לו עובר כי הקצ"ה אצנו עושה כי אס לעוצת האדס . כי

פ"ו מעלת האמונה והבטחון

שנא בגלגול זה הדוחק יתקנו שחס נתקן ודאי לא היה ונחסיגו
הקצ"ה בדוחק כי האדם הנגולגל חפ"י חס יעשה כל נולות
שבעולט לא יתחקן עד שיתקן וודה כנגד ודה ויה ששעה :

ומעשה בחסיד אי שנכנס לתוך שדהו וראה פרלה והיה רולה
לבדדה וזכר שהוא שצת וכוונלך ולא גדרה ונעשה

לו נס ועלתה לו ללף ווונכה היתה פרכתו ופרכת חנשי ציתו .

והנה הרצ האר"י זלה"ה הגיד כי החסיד הזה היה גלגול ללפחד

שחילל שצת שעליו כאנור ויואלאו איש וקושש עלים ציום השצת

וכתגבל בחסיד הזה או רי יהודה צר לעאי או רבי יהודה צן

צצא כונו שהוא כלל צתלונוד כל וקוס שזוכרים חסיד אי קחס

הוא כו"ש ז"ל שע"י שישנור שצת חפ"י צווחשצה שחשצ לבודרה

חפ"ה לא גדרה שזהו חסידות שכפי הדין הרהור ונותר עי"ז תיקן

גלגול ראסון ותיקן אחריתו ונראשיתו כח"ש הרצ שצת שהנחיתו

על שחיללו ג"כ שצת שהייהו שעשה לו פרכסה ולאנשי ציתו כל ינויו

הפך וויה שהיה עני חסוד כונת קודם לכן שהוא הסוכו של ונעשה

צוואשית דכשנתקן חזר להיות לו פרכסה צלי לער כלל ופרכתו

היתה ואלין לל"פ ח"ד שונרונו צטונו ללפחד . הכך רואה צעיניך

שהדוחק והלער של הנזכות יש לו חוק וגבול ואין וני יודע

צזאת ההנהגה כי חס ונגיד ונראשית אחרית הנחסיג את האדם

לעוצתו חס בדוחק ולער חס צריות :

והאמונה והצטחון קיום לכל החורה כולה והעלרה קיצת

הפקדה . והוא צצזיל שאין האדם ונאנין על

ונזכותיו שצאים לו וון השג"ס אז לריך לעשות חנופה ולסקר וליצבע

וכן ויה ויני עצירות שיעשה האדם צצזיל הנמוון ונוכעו ונכונה

ונולות . ואס צצחוטו צהש"ת ח"ק ששולח פרכתו אינו רודף על

חונדת הנמוון והוא כענור ונחרצה עונות לאין ונכפר ואח"זל

שהכציא צא והענייד את כל החורה כולה צאחת שנאנור ולדיק

צאנוונתו יחיה והוא ונעעס האנור :

ונראה לפרש פסוק הנאנור צוון שרונת על האנוכה

והצטחון והוא שאמר הכתוב וילא העם ולקטו דצר יום ציונו לנוען אכקו ה' לך בתורתו אס לא והוא שטבע האדם לרדוף ולחפוף ולכנוס וללצור הוא צצציל שאינו מואנין בהשגחתו ית' ח"ו על מזכותיו צאוונרו שונא לנוחל לא תזדונן לי פרכתי וסונא לא ארויח וצצציל זה הוא להוט לחפוף וללצור ולחפוף ולעשות כל זרות הרעות הנוקצצות לעשות הככסה יותר ונכדי פרכתו כפי דעתו ולזה אמר צונן וילא העם ולקטו דצר יום ציונו שאם יאנינו צי על מזכותיהם ויש להם צטחון שלא ילכיעו מיום זה לנוחלתו זהו הנסיון שהולכים בתורתו כולם. ובהפך ח"ו אס לא הרי הם כאלו לא שונרו אותה כו"ס ע"ד צא הנציף וטענידה על אחת שהיא האנונה והצטחון קיום כל התורה ובהקירה כאלו עזרו על התורה שניעונו האנונה יכשילם צחמאים רצים ורעים :

ובמה ונעלות טובות יש בצטחון. הא' הצוטח צסס דווקא ולא יסים עיינו על צ"ו הוא נעזר בצוה דצרים שהרי השס צטחונו צצ"ו לא יעלה לו הצ"ו כי אס הנחת המונון אצל אינו יכול לעזרו צצציל הנאות אחרים שצעולם ונקרא העולם לעזרו בחלייו או ניותח צנים ונהרצה פגעים אחרים. וה"כ אפי' אס תמלא לוונר יהנהו צוננון כפי רלינו יפקיד האדם ונכל שאר נויכי הנער האסי שהיכולת צידו ונאחר שסס צטחונו על הקנה הרלון הזה הקצ"ה ונלקק עזרו וננונו ונכל עניינו. הצ' הצוטח צאדם ושס עניינו עליו אינו צונדת תאהצה כוויס הפנים לפנים לא כצצוטח אדם צחצירו ושס ונשענתו צו האדם שכנגדו לא יסים עין עליו ונמלא קרה ונכאן ונכאן. אצל השס צטחונו צסס ג"כ הקצ"ה יסים עין השגחתו ומנולתו עליו כנוו שנתן עיינו על הש"ת ותלה איתם לשנויס. הג' תראה כונה גרוע האדם השס צטחונו צצ"ו. השס צטחונו צס"ית הוא דוונס כנוו חילן כטוע על וועין הנויס והצריכה והוא יונק ונהנעין והצריכה אצל השס צטחונו צצ"ו הוא דוונס לחילן שהוא רחוק הרצה ונן הנויה

פ"ו מעלת האמונה והבטחון

וילטרך לטרומ ולישא ונשא צבתך להסקיתו ואם יחלה ולא יוכל להציא נים יצא חילין והלך לו. כך השם צמחוני צ"ו הוא כתרסק ונהש"ית שהוא נקוד הנים החיים ולריך הונשא צבתך להציא ורחוק ע"י צני אדם ואם יחלה הרי הוא צמל ונוחיתו ופרנקסו. אצל השם צמחוני צהש"ית הרי הוא כנוו חילין נטוע על הכהר ונוגש שהוא הש"ית ונקוד נים חיים והוא יונק ונשם ואינו לריך לטרומ ולהציא נים ורחוק ואפי' אם יחלה או ירדו כל העולם ונפרנקסם הוא יונק ונושפע ונוקוד נים חיים. ראה פחיתותו וגריעותו השם צמחוני על צ"ו כנווהו וכי אותו אדם הצומח עליו הוא צמח על נוחיתו ונוחיותו אפי' רגע אפשר צרגע כג"י. ריה ירד ונגדולתו ויעני כי לי הכסף ולי הזהב אונר ה' ואצד העושר ההוא צע"ן רע ונואל ונוטל צרצצ אצל אם יהיה צמחוני צקונו חניד הוא צמח על נוחיותו שאף אם יהיו כל העולם עניים שפעו ית' אינו פוסק לעולם ונהצומח ונלזונו וננפרנקסו וצ"ו הדי צחיות שאונרו נראה לפרש הסקיקים :

ברוך הגבר אשר יצמח צה' והיה ה' וצמחו לונה כפל הענין והיה ה' וצמחו הכוונה צא לונר תראה כונה הרויח הצומח צמח דווקא שהרי הצומח צה' ג"כ והיה ה' וצמחו שהקב"ה ג"כ יהיה לו לנצמח ולעזר ולשום עין השגחתו עליו ונשא"כ צ"ו שהצומח ישים עינו על חזירו אצל חזירו לא ישים השגחתו עליו כנוו שאונרו לנעלה. ועוד אונר והיה כען שתול על נים ועל יוצל ישלח שרשו שהצומח צאדם הוא כנוו הנוציה ג"כ ורחוק להסקות את חיליו אצל זה והה כעץ שתול על נים ואינו רחוק ונוכו לא על יוצל שהוא הכהר הגדול השפעתי ית' ישלח שרשו. ולא יראה כי יצא חוש שהצומח צ"ו הוא צצ"ל הנחת ונ"ן דווקא א"ל בא ונ"י עזר כגון פירענת ונ"י ה' לא שום הוא והנצ"ח עליו והה הצומח צאדם צצ"ל צמחון הננוון נסתלק כל שאר ונ"י עזר האהיים ונ"ו שהקב"ה אונר ילד אצל

ונשענתו הקנה הרלוץ ולז"א ולא יראה כי יצוא חוס שחון וון
 נשקאה שהיא על נייס ונקרוצאל לא יראה כי יצוא חוס השרצ
 והחוס הרונח על נדת הדין והנוקריס והפגעים הרעים הנההוויס
 ונוונה סג"כ נדת הדין לא תפגע בו שהרי צטוחונו על השס דווקא
 והוא יעזרהו בכל ויני עזר. והיה עלהו רענן וצטנת צלורת לא
 ידאג ולא יניש ונעשות פרי הוא ונה שאונרנו שהנציא וניס ונרחוק
 ונשקא אילכיו כל זונן שיש לו כח אצל צזונן שיחלה ויותש כוחו
 ואינו יכיל להציא ונרחוק יצאו כל אילכיו לז"א על הצוטח צסס
 לפי שהוא נטוע צתוך הנייס ונוש הנייד עלהו רענן שאף אס
 יזקין ויחלה יש לו צונה להתפרנס שפרכתו צלדו וון הנוקיר הנייס
 החייס שהספעתו אינה לריכה עורה. וצטנת צלורת לא ידאג
 ולא יניש ונעשות פרי הוא הדצר שאונרנו שהאלדס הצוטח עליו
 וכי הוא וני הצטיחו על ונכותיו אפי רגע אי שהני גופו אינו
 שלו כ"ש ונ וכותיו שחון ונונו שאצד העושר ההוא ויאכל חודש
 את חלקו וא"כ ונוני יתפרנס לז"א וצטנת צלורת לא ידאג דהיינו
 הנוורה על וניעו הספע שאס יקלק שפעו הקצ"ה וון אותס
 הצוטח עליהס ונוני יתפרנס. אצל זה הצוטח צהש"ית אפי
 שהיה סנת צלורת אפי קירלה שיועע שפעו וון העולם הוא לא
 ידאג ולא יניש ונעשות פרי ונאחר שצצרו על הי אהיו שהסגחתו
 והספעתו תדרית אין לה קץ ותכלית:

והסיד אי ג"כ היה לו צטחון צהש"ית שאפי צפיו ודיצורו
 היה כזה שלא יוליא דצריס ונפיו שלא יהיה
 צושונעות דצריו שהוא צוטח צאלס ואפי כקילטרך איזה דצ
 ונחצירו היה ונחיר שנו יתי שהוא הסועל והעושה. פעס אי כלטרך
 דצר וון הנייך וכך אונר לו אינו רולה דצר ונויך שכצר שלי אתו
 אס העסה שלי אודה את הצורה ואשצחך. ואס לא העסה
 שלי אודה את הי כלו עסה שלי ואלון אותך לכף זכות
 הכוונה שאונר לו אה הייס של הקצ"ה ולא אתה העושה וההודאה
 לקיית דווקא העסה. אצל יש לך שצתן העסה על ידך הגנילות

פ"ו מעלת האמונה והבטחון

והחסד ונוגלגלין זכות ע"י זכאי : ואם לא בזה שלי על ידך ג"כ
אזון אותך לכף זכות שנהשם הינה זאת שהשם אין רלונו בכך .
אחה הראת לדעת שאפי' שבישא דצר ונחצרו לריך שלא יסלק
עינו וצטמונו ח"ו ונהש"ית לא כלו הוא קול ונהש"ית והאלים
הוא ידים וכלי של הקצ"ה שבושה על ידו . זה ונאמר הכתוב
ארוך הנצר אשר יצטח צאלם וקם צטר זרועו וזון הי יקור לבו .
הכוונה שהוא הלצ הוא העיקר והאמונה תהיה תלויה צסם
ותקועה צלצ שהשם הוא העיקר והפה הוא לצו ולא לצטחון ח"ו
לא זון הספה ולחזן להיותו כלי של הקצ"ה הפועל על ידי זנה
שאחר לזי סיקור לבו ונהשם ועושה הפה והלצ להצ"ו אצל העיקר
שהוא הלצ לשם והפה לאלים .

ואנשול על זה

משל להצתים והגנות הקנווכים זה אלל זה וצחוך הכותלים
עשוי כזו חרילים ולמורות ונושכים וזים זון הנחר
הגדול והולכים ונחשפים צכל הלמורות צחוך הכותלים ולא יראו
הזים כזו שפועים זה צכונה ודיכות וכל זוי שצונה צית או גן
צלל אותם הכותלים יעשה חור אי צכותל וזניח צתוכו צרזא
שיואלים התיס דרך קם והם קותים צלי עורח. וזי שאינו קוקצ
הכותל וזניח הצרזא לא יצואו לו הזים . היה אלם אי חקר פתי
וגרוע שישצ לו ולא הציא צרזא ולא קקצ צכותל והיה צכל פעה
ושעה שלריכים הוא וצני ציתו זים הולך וזוקצ אלל השכנים
ונוצין פזיו עד שנותנים לו וזעו זים לשחות . ואם כותנים לו
זים לשחות א"ל להיות לו זים צהזוחה וכ"ש שא"ל שיטע צחוך
ציתו אילנות שלריכים זים וזרזים ואינם כותנים לו השכנים .
ועוד הזים שנותנים לו השכנים הם צאנות שלו . ועכשיו שהולך
ורולם ונהם ולא קקצ צכותל ולא הניח הצרזא נעשה כזו שהם
כותנים לו . ועוד אין כותנים לו כל זים שנגיע איו לא וזעו
כדרך שנותנים לעני . ועוד אם יחלה ולא יוכל לערות ולהציא על
בתיפו הלא הוא ינות צלנוא . ועוד כל ינויו כואה עלנוו כלא לנא

אהינו שצע לא נוסלו. כך הדבר הזה שהקצ"ה זן ונפרנס לכל
 ונקרי רחמים ועד זילי כנים וסכין עקף וזון לכל צריה ועשה
 להם פתחים ודרכים לנוחותיהם והם כנוו הלוורות שהולכים צבל
 נוקם ונוקם לכל א' וא' ונצרוואו אלל צתנאי שלריך צרוזא והוא
 הלשון המצקש ערפו וזונוו ונהקצ"ה וסונוות אינס צאים כי
 אם צצקסה ונהא יהי נוקירות הלצ. והשומט הזה שלא הציא
 צרוזא שלא שא מזווחיו ונהקצ"ה להכין לו ערפו ושם וצנעו
 צאלם והיה לריך לזה עורח טיעשה חנופה ועניינים אחרים
 סיחנו לו ויס לשחות שונתתם וועוטה ומרפחם ורובה. אלל
 ונתחט הש"ת תהיה מה שהיה טובה ורחבה כו"ש ומשציע לכל
 חי רלון ולא זוןון. ולכן אפי' שעש המגיע לו כצר הלך אז לאחרים
 ע"ד זכה נוטל חלקו וחלק חצירו. ועוד שהוא נהנה ונשל אחרים
 צושהו ורובה. ונשא"כ ית' שמו נותנס צקצר פנים יפות ואפילו
 שהונוות הם שלו שכצר השם נותן לכל צריה וזווחיה אלל הוא
 עשאה אינס שלו. ואם יחלה או יותש כמו הרי הוא מת צרעב
 שכיון שצנעווחו צאלם ואינו יכול לעשות בנקודם ולטרוח ונשא"כ
 אם היתה ונהקצ"ה היתה צאה לפניו. ואמרו שפעם אחת שצרו
 קלע אי גדול והיה חלק ולא היה צו נקצ אפי' כחודה של נחט
 קדקית' וכשצצרוה ילא ונונה תולעת אי וצפיה חתיכת עשב. הרי
 אפי' החולעת הונתהוית מוחך הקלע ומחכלה עשב הזון לם
 הש"ת מרנסתה צחוך הקלע מה רצו ונעשיך ה' :

שיר על המשל הגזכר

ואויה על סכלים לא שכלים
 להשים על בשרים הכסלים :
 זלא נשען במאזין ומזין
 ואין להם לטבותיו גבולים :

פיו מעלה האמונה וחכמתו

וידמה הוא לגנות גם מעונות

וכותליהם באמצעם הלולים :

והנהר מאוד ירוץ ויגהר

והוא נמשך באותם השבילים :

והיושבים מחומטים נקבים

וברזתם מריקים הם ונוזלים :

ואחד בם אשר נמצא בקרבם

מאוד עצל ולא עשה פעלים :

ועת יצמא יסבב בחיילים

לרות פיו כמו דלים וזלים :

הראית מאוד נבזה כמו זה

ודומה הוא לאחד הנבלים :

הלא יוכל לתקן הוא בנהל

משוך מים ולעשות נחילים :

ולא יבוש ויחבוש מזורו

ויתענג ולטעת אשלים

פרק ז' • מדת הענוה

עיקר

הענוה הוא וי סלצו כלצ האריה או חכס גצור ועסיר

ואין אדם יוכל לעמוד צפניו ועכ"ז ונצצר לצו ומכיעו

הוא המצפנה והמעולה לפניו יתי כו"ס לצ נצצר וכדכס אהיס

לא תצום . אין אוזרים כשבר לא לנוי שהוא שלם וחזק יסול עלי
לשון שצירה . ואין לך דבר שנוכניע הסט"א כמו מדה הענוה
כמ"ש האר"י ז"ל ענוה גיועתי קל"א כוונין קו"א שהיא נוכניעו
ותראה את העניו שפל אזל אין לעולה וזונו והוא כונו קולם
נוכז חרלה וראשו וגייע השווינוה ולכן ענוה גיועתי קל"ס עם
המלה כווספר עכ"וה . ואמרו ז"ל הנעלצים ואינם עולצים
שוועים חרפתם ואינם ושיצים עליהם הכחוז אומר ואוהציו
כלאת השונש בגבורתו . ויה שדינו הנעלצים ללאת השונש
בגבורתו פי' הונפי ז"ל כי הנה כזר נודע כי אור הלצנה הוא
ואור החנוה שהלצנה היא גולם כלל אורה וכל מה שנוחרקת
ונוכה תחשך ונעט ונעט עד שצקוף החודש תחשך הרצת
שהרצה וותרקת ונוכה . ובתחלת החודש היא וותרלת להתקרב
ונעט ונעט כנגד החנוה וואירה עליה ונעט ונעט והנה החנוה
שוועה חרפתה ווסלצנה שאורה א"א לצי וולכים שישיאשו
צכתר א' . ודאי שכוונתה שתהיה גדולה ונוכה ואפ"ם שתקפה והיא
ואירה לכצנה הוויל . וכסס שווגיע עלצון לגוף החנוה ופאת
עבור הלצנה תחתיה קווד לראשו וזכו של תלי . ואחר שתלל
השונש וולקותה אז וואירה לה החנוה צפנים וואירות כזראשונה .
כי החנוה אינה עולצה ונוחלת על עלצונה ולזה דינו הנעלצים
לחנוה ולריך קילנד האדם ונוכה אפי' שקבל עלצון ונחצירו
הקטון וזונו לא יונע טוב וזונו ולא ונעייא שאינו וזיקו לא
ונעיז לו כמו ונעשה החנוה ולזה יתדמה כלאת השונש בגבורתו
ואחר שתקפה ונחגזרה על הלצנה אפ"ם וואירה לה ולכן
יחדשנה הקצ"ם שיהיה אורה כאור שצעת הימים וג"כ לכל ווי
שעושה כוועשים הקצ"ם מחדש וואיר פניו להיות נכנה וזוי
השכינה . או הכוונה שדינו ואוהציו כלאת השונש על הנעלצים
כי הנה הלדיקים הנעלצים ושוועים חרפתם אינם חוששים
לגופם . כי זאונת עלצון הרשעים וגדופותם אין וגייע שום
חסרון . ודינה הלדיק הסולך לפי תונו כמו השונש צעת לקותה

פ"ז מדת הענוה

שלא הגיע חקרונ בגוף החנוה כי אורה הוא צעת לקוהה כוונ
 מקודם ונושח אזל דווקא לעיני הרואים יוסצי תצל תקרובים
 ללכנה רואים באו החנוה כפגומה . אזל צאונה לא כפגומה כלל
 לא הירח דווקא עמוד ציניהם כך הלדיק לא הגיע לו פגם כלל
 בעלצון שהוא ולכן דינו אותו לשונש . וכ"ש שיוסף הלדיק וועלה
 על וועלתו כי לפי דרך העולם שאלם שוכח ציון כפשו והטבע
 אוור לו שלא יקבל להיות נעלז ויהיה נוקם ונוער אזל כשיקחכל
 כוונ ריוח ונרויח על זה ודאי יהיה לו שמוחה גדולה . כי לפעמים
 האדם יחזזה ויחניף לאחרים צשציל הנחת ונוון והוא ונזה
 עלמו בחכופה וכיוכל ואין לך נזה כוונתו לשמים ולצרות . ולא
 יקבל ציון העלצון ווי שהוא טוב לשמים ולצרות וכונ וועלות
 יש לו : ונשלו

משל לנולך שהיה שונה אכילת העכבים והיה לו כרם של
 עכבים ושלו לו אורציו ונאחר שהוא שוכח את העכבים
 לונה אינו ונשחית את הכרם ח"ל ופניו באני אורצו את היין שילח
 ונש . כך הדבר הזה בחרפה וצציון יש שכי דברים . אי הטבע
 אינו וקבל שיוחול על עלצונו וצי השכר הגדול הננושך לו ונמנה
 וא"כ כשיקחכל צשצח המגיע לו ונמנה שאין לה ערך תקל צעיניו
 החרפה להיות נעלז ונאחרים . ואנורו צונדרש אנכי להי אנכי
 אשירה הס"ד כי כתצור צהרים וככרנוול צים יצוא צשעה שצח
 הקצ"ה ליתן תורה שונשו תצור וכרנוול והניחו ונקיונש וצאו להם
 וכרנוול שטו צים והקצ"ה קראם בצנוכים צעלי ונווין כוונש לונה
 תרלדון הרים בצנוכים ההר חונד אהים לשצתו אף הי ישכון לכלח
 ההר חונד זה קיני ואעפ"כ פרע להם הקצ"ה צטירוף כנערפו
 וצאו . כתצור נפל קיורה והציריו ונעשה להם נס לישראל צראשו .
 צקיני נאמר אנכי הי אהיך וכתצור כאמר אנכי להי אנכי אשירה
 צי פעמים . וככרנוול כהקדש שמו של הקצ"ה צעולם עיי איהו
 צהר הכרנוול ואמר הי הוא האהים הי הוא האהים . ונה לאו
 שא"י להם שכר ועונש כשצאו לידבק צשמו יתי לא קיפת שכרם

ואפי' שהם צעלי ויומין . ומכאן כלמוד מי שהוא תנוים ואינו צעל
 מוס והוא העניו שגדלת הקצ"ה להשתמש בכלים שצורים ואדרבה
 הקצור חללו הוא התנוים והשלם הוא צל לידק צעזודתו ית'
 כונה תגדל עצודתו לפניו והעניו שיראה עלונו שפל וערכו קטן
 והאדם שהוא נועותד להיות עפר אין ראוי לו להרים ראש וליקום
 וליעור שהרי כל מה שאוננים לו הוא נועותד להיות כמאוננס
 שאין לך ודה פחותה כנו העפר והרנוה והתולעת והאשפה .
 ואולי כשיקצלה לחרפתו צנומה יהיה לו נועט תרופה לנחלתו .
 כמו"ש התנא נואוד וואוד הוי שפל רוח צפני כל אדם שתקות אנוש
 רמה ' הכוונה אדם שהוא עתיד להיות רמה ותולעת יש לך נצזה
 גדול מזה . וא"כ כילד לא יהיה שפל ולא יסיז על עלצונו . שכל
 מה שיצוהו עדיין לא הגיע הציון שלהם כמו שעתיד להיות
 צקופו . הצעלי מוסר נהנו ועם למה קצחו אצותינו ל"ג חלקים
 א' הנעלצים ואינם עולצים . ב' שונעים חרפתם ואינם נשיצים .
 ג' עושים מראה ושנאים ציקורין . הוא כי ג' נודריגותיש צענוה
 והאמת גדולה ונחצרתה . כי הלא תראה יש צני אדם שאינם
 נחגרים צחציריהם לעלוצ אותם אצל כשיחגרו זהם אחרים
 לעלצם אינם נוותרים אלא גם הם חזירים לעלצם . הצ' אפי'
 אם יעלצום אחרים אינם עיולצים אותם אצל ואלטערים על זה
 צלצם . והג' חוץ שאינם וילטערים אלא אדרבה תכנס שנומה צלצם
 שסבלו עלצו זה כוואל שכל רצ והו תכלית ודת הענוה . לזה
 רמוז צראשונה הנעלצים תהלה וצני אדם אצל הם אינם עולצים
 תהלה : הצ' שונעים חרפתם ואינם נשיצים אצל לוקחים לער
 צלצם ' הג' עושים מראה ושנאים ציקורים כאוור שזה תחילתה
 וסיפה ' והקצ"ה מואק צעזודה שאין זה ענוה . וכל הנצראים
 והילורים אם אינם שפלים צעיניהם ומאוקים הם לפניו :

משל למולך שהיה טבעו עניו והוא מנחהג צומדת הענוה
 וכל נשרתיו העוונדים לפניו אוחזים נעשיו וכספיה
 עושה דבר כמולך צעזדיו ושריו ומנהיגיו ומשרתיו נכרז עמוותנותו

פ"ז מדת הענוה

ולפי שהיה צורך צענוה הקתכל צדעתו כי צארץ ורחקים
 וארץ שפלה ונקום הגיחיה יש קם צני אדם שפלי ערך
 שנוחשצים עלום כזהנות היער ואוכלים עשצים והם ערווים
 וצחוקר כל . ונורוז חשק הנולך צענוה אור הנולך העניו נשלח
 נקם ואקח ונאותם הצני אדם שפלי הערך שנועריכים נפסם
 לצהנוה ולאדם חכמה וצניח ודעת שישושו לפני . ולפי שהיה
 ונקומם שפלים ונצזים ואוכלים עשצ ודאי אוחזים השפלות צקלה
 האחרון אחר טילנודו ויצינו ויה היו ונקודם לכן . וענו כל ושרתיו
 ואנורו ליו לא תשלח ולא נציא אותם כי אכחו עצדיק ואין אנו
 נחשצים לפניך אפי' כתולעת צלונות ונה לך להציא ונארץ
 ורחקים עד טילנודו חכמה ושרתו לפניך ולא אדם הנולך עד
 ששלח נקם והציא איתם להצני אדם ונן הגיחיות נצזים וקחופים
 ואינם ווכירים עלום אס צהנוות אס צני אדם : והניחם הנולך
 חלל החכומים ללמודם דעת וצניח ושירות ונכסיקי הנולכים
 והודיעם כי ויה נצחר צהם אלוניחם הוא צצציל שפלותם צקלה
 האחרון . ולנודום חכמה וצניח ושירות הנולכים . וצאו ועמדו
 לפני הנולך עם אותם השרים וטיועלים והושרתים . הראשונים
 הואי פני הנולך יש לך רחומות ומקד גדול ונה שעשה עומם
 הנולך אחר זה ומה דעתם עליהם וגצה רוחם יותר ונן השרים
 והושרתים הראשונים . כנה יגדל עוכסם שכל הטובה שעשה
 עומם הנולך הוא צצציל טיהיו שפלי הרוח צקלה האחרון יותר
 ונעצדיו הר' אשונים וכ"ק שלא נתגאו עצדיו הראשונים לא הם .
 קראם ואנור להם להוכיחם כי הלא קודם טלנודתי אכתם חכמה
 ודעת אס הייתם גצוטי רוח אז הייתם חצוטים כזהנוה שאינם
 יודעים צעלום אס הם גדולים וצני אדם או אס הם גרועים
 ונהם כנוו הקום שהוא גאה נאוד וגם רוח והוא מרכזה שאין צו
 דעת להכיר שפלותו לא היה לכס קפידה צצציל גאוחכס ועכסיו
 טלנודתי אכתם חכמה וכבר הכרתם שפלותיכם מה שהייתם
 ונקדמות דכא נמשל כזהנוות כדנוו וידעתם עיקריכם ונה היה .

ולא חשקתי בכס לא בשביל הספלות שהיתה בכס ותשמשו צה
 לפני . בקלה האחרון היה לריך לכס לעשות כרלונו שתגדל
 שפלותיכם יותר וון הקודם אכן תחזרו לקדוונותיכם ואחזיר אחכם
 כמו שבחכם . ונעתה יגדל לעריכם כפלי כפליים ונאחר שכבר
 גדלתי ונשאתי אחכם ועכשו תחזרו לשפלותכם כי אינכם
 ראויים לשרתני חוץ וון העונש הנעניתד לכס שלא עשיתם רלוני .
 כטה לער יגיע להם שאחר שלמדו חכמה ועמדו לפני הנולך
 חוזרים לרעות כזהמה וענוש יענשו צעונש רע ונר על שידעו
 ונרדו . כך הדבר הזה הנולך העניו ונלכו של עולם שאין תשנישו
 כי אם בכלים השצורים והוא ונתנהג בתכלית הענוה וכן כל
 נוסרתיו השרים הראשונים בהם ונלכתי השרת אוחזים בנדח
 הענוה שאין ציניסם לא קנאה ולא שנאה ולא תחרות שכל אי עושה
 כבוד לחצירו כעש"ל וקרא זה א זה שרואה את חצירו גדול
 וננו . וצרו רחוני ומקדיו לעשות עוזה עם צני אדם . וגם
 שהוא צוחר בשפלים אבר נעשה האדם עפר וון האדמה . וילמד
 דעת וצניק לעמוד ולשרת לפניו כונו הנולכים . ואפי' שאמרו מה
 אנוש כי תזכרו אפי' צחר בצנראים ונעפר וציר לו מכולם
 השפלים שהם בקלה האחרון והם ישרא כו"ש כי אחס הנועט
 מכל העוים ונועטים עלמכם בענוה וספלות . שישרא יש להם
 שכל ומדע שנ"י תורת אונת שנעט צחוכנו הם ונכירים חקרונם כי
 הם עיקרם ונטיפה קרוחה ועפר וון האדמה . אצל עכו"ם
 כונו קוקים שהם גאים גאוותנים שאין יודעים צין טוב
 לרע ואינם ונכירים ערכם להשפיל עלום . וע"כ כשאין צאדם
 נודח הענוה וצא לפני הקצ"ה לעצוד עצודתו הלא תנאק צעילי
 השם עצודתו ונאחר שיס לו תורה וחכמה ונוקר והצין ונה שהיה
 תחילתו וצחר צו השם לנוד שפלתו אז יחוייז לו הכניעה ציותר
 ויותר על הטובה שעשה עונו להטיב לו כדי שיעשה רלונו שצוחר
 בשפלים . והאדם שלא הכיר בשפלתו וגנה רוחו עליו חקצ עלמו
 יותר וון הנולך שהרי הנולכים הוויד יש להם נודת הענוה והשפלות

פ"ז מדת הענוה

ולא יסתנו צקום זמן להיות גזסי רוח. והוא נניד זמה לעתו עליו
ולא זכר ראשיתו נווגה סיה ושציהו עד הלום. ואס לא זכר
תחלתו ונה סיה לנה לא יזכור קופו שאס לא יספיל עלנו
ויהיה לו ענוה לדק הלל יחזירהו השס לקדנותו ויהיה עפר
כצתחלה. על דרך שאמר אני אונתי אהים אהס כוולאכי
הקרת. ולא יסלוט צהס רנה ותולעת ואינס צקוג עפר. אכן
כאדס תנווחון. וחוץ מן העונס המעוהד להס. וכנוו שאמר
החכס נני שאינו זוכר העפר קופו להיות עפר :

עיר על דמשל דנזכר

צלה רכב ענוה החמודה
והשפלות עטרת פי ענודה :
וכל מדות יפרות הם כנגדה
כמו שפחה והיא לבד כבודה :
אשר מרוב גדולתה והודה
בהיק מלך כמו בתו יחידה :
והוא הרים לשריו ההדורים
ומלאכיו וצבאות התעודה :
וכת יש לו בני שפל ואופל
גרועה היא ומעפר יסודה :
ובחר במ עלי מורד לבבם
ולעמוד ולעבוד עבודה :

והבינם והבינם בסודיו
 ועמדם בכל יקר והמדה :
 לבל יתעו וגם ידעו יסודם
 והשפלות בצוארם עקודה :
 ואם באו בלא ענוה וגאו
 הלא ידעו עבודתם קפדה :
 ואם חשקו ורוב דבוקו לחרבם
 לסבתה פְּחָרָם לו לעדה :
 ואם גסים במעשיהם יגרשם
 ויפריחם ככנפי החסידה :

פרק ח' * מעדת הסבדנות ומעביר
 על מדותיו

הנה אח"ל כל הנועזיר על ודלותיו ונחלים לו על כל פשעיו .
 ראיתי צתומר והוא תנור אי' ועי' תנורים שסתל הרנו"ק
 זל"ה"ם והתחיל צי"ג ודלות וני א' כנוך סורס על היות הקצ"ה ונלך
 בעלז וקוצל עלצון מה שלא יקבלהו רעיון סרי אין דבר נסתר
 מהסגתו צלי ספק . ועוד אין רגע שלא יהיה האדם כיון
 ונתקיים נוכח העליון הסופע עליו . והרי תולא שנועלס שלא
 חטא אדם נגדו שלא יהיה הוא צלותו רגע ונוס שופע שפע
 קיוונו ותנועת איצרו ועס היות שהאדם חוטא צכתו לא ונכעו
 מווכו כלום . אבל קבל הקצ"ה עלצון כזה להיות נספיע צו כח
 תנועת איצרו והוא נווליא אותו כח צלותו רגע צחטא ועון
 נמכעיס והקצ"ה קוצל . ולא מאור שאינו יכול לנכעו מווכו הנכד

פ"ה מעלת הסבלנות

ההוא שהיה צמחו צרבע כווינדיה לייצג ידיו ורגליו כעין שעשה
לירצעם, ועב"ז הניח הכח ההוא, והיל"ל כיון שאחה כנגדי החטא
צטלך ולא צטלי ועב"ז לא נופני זה ונכע הטוב וכן האדם לא סבל
עלצון והשפיע הכח והטיב לאדם טובו והרי זה עלצון וקבלות
וזה שלא ישוער וע"ז קוראים ונלחמי סעדת להקצ"ה ונלך עלוצ .
והיינו אומרנו ווי א בנורך אחה א צעל החסד הנטיב וצעל
בח לינקס ולאקוף אח בלך ועב"ז אחה סוצל ונעלצ עד שישוב
צהשיצה הרי זו נודה שלריך האדם להסתנהג צה נודה הקבלות
וכן היותו נעלצ אפי למדריגה זו ועב"ז לא יאקוף טובהו וכן
הנוקבל :

השנית נוסח עון הרי זו גדול וכן הקודם שהרי לא יעשה
האדם עון שלא יצרא נפשחית . כדתקן העובר עז רס
א' קוקס לו קטיגור איוסרי אורה הקטיגור עונד לפני הקצ"ה
ואונר פלוצי עבאני ואין צריה ונתקיינת צעולם לא צפעטו של
הקצ"ה . והרי הנושחית עונד לפני הקצ"ה וצונה יהקיים הדין
יאונר שיאונר הקצ"ה איכי זן ונשחיתים ילך אלל ווי שעטאו
ויהפרכס וננוו והנושחית ידל ויידוכוטל כשמהו או כורתו או כעכס
עליו כפי פכשו עד שיהצטל הנושחית ההוא , ואין הקצ"ה עושק
כן לא נוסח וקוצל העון כנוו שהוא זן ונפרכס לעולם כולו כך
זן אחה הנושחית הזה על שיהיה א' ונג' דצרים . או שישוב החוטא
צהשוצה ויעכלהו ויצריהו צפריגופיו או יצטלתו שיפט צלדק
ציקודין ונייה . או ילך לגהינס ושס יפדע חוצו , והיינו שאונר
קין גדול עוצי נוכסוא , ופי' דז"ל כל העולם כולו אחה סוצל דטיימו
זן ונפרכס ועוצי כצד שאין אחה יכול לסבלו פי' לפדנפו עד שאשוב
ואהקן א"כ הרי נודה הקבלות זה גדולה שזון ויפרכס צריה דעה
צצרא פחוטא עד שישוב . ולנווד האדם כנה לריך שיהיה סבלן
יכצול עול הצירו ורעותיו שהדיע לו עד שיעור כזה שעדין רעתו
קיינת שחפאל נגדו עד שיהקן הצירו או עד שיחצטל ונאי
ופיאל . ולזה ירנוו הכ פיק אכי עקיהי ואלי אשא ואלי אסצול

ואמלע למה פסל הענין צננות שונות . לא הכונה על האמור
 והם צי דברים המ' . על הראשונה אמר אני עשיתי שהפי דרתי
 הכה של האדם ותנועותיו וחיותו ואפילו שהוא חושב צפלי אל
 אש דהיינו הקבלות שלא חלק כתי ופשי ואלו ההוא החוטא
 צו . ועל הפנייה הוא אמר ואני אקבל שאחר שצנרת המשמית
 נוכח החטא ורובה מנפי פרכסה גם כן אני אקבל ואהיה נעלם
 ולא אמר לו כך אלל מי שעתהך כלי שאמלע את החוטא וכן
 הניחה שאם אינו היה יורד חקף ולוטל כשנתו וכוונתו . יש לך
 חיד עתוק וזה ש"ל הכעים את צורתו צרוב זלכות וחטאות
 וצבר קל שיעשה והוא הקבלת שיעזיר על נדלותו יתקן עלונו
 ויכול נכמה עונשים קשים ונרים לצוא עליו ע"י נוסחתיים
 שצראם לאחר מותו ואז לאחר ניהם כיון שכלל לצאר שחת לא
 יועיל הן ציום עצלה :

והנה נוסל לזה

משך

לאדם אי שגבל לנים לתוך כה"ל גדול והיה הולך אנה
 ואנה ובפצע צינו לצין המות היה שם חוט אי שהיה
 חקוע ראשו ציבסה וצראשו הצ' אגנון וחוח סלדים צו הליידים
 דגים ואותו האדם הטצוע והלף על פני המים ואלא את החוט
 ההוא צתוך הניח אש הוא פתי ודאי לא יאחר החוט צידו צאנרו
 צלצו ובי החוט ההוא הדק יכול לישא אותי ולהמשיכו והוא לא
 יוכל לישא עשרה נשקלים ויפסק ואינו שם על לצו כלל . אצל
 הפקח יודע פשהאדם צתוך הניח הוא קל הדצה בהנים נוסחים
 אותו ויכל להנשך אחר החוט לחט לחט ולא יפסק שהרי כ"ל
 יש דג אי גדול ונשקל די צני אדם צחוט כזה לא כנו שאמרו
 וחפש החוט ההוא ונמשך ונעט ונעט כדרך שנושכים את הדג
 עד שילא ליצסה וכיול . ואם יפול אדם לתוך צור עמוק שאין צו
 נים אפי"ל חופים ואלו החוט אינם יכולים להעלותו
 ולהמשיכו כי אם לריך לו חבל חזק שיוכל להמשיכו ולהוליאו . כך
 הדבר הזה שהאדם צע"הז ועושה עונות כנו השט על פני הניש

פ"ח פועלת הסבלנות

שכפסע צינור לצין המות אצל דצד קל כל דהו יכול להליל נפשו
ונאחר שהוא על פני המים ויוסף וילא אפי' צודה אי' שיעשה כונו
ווחל וקוצל על עלצונו שהאדם הפתי אינו שם על לבו לדבר הזה
שאומר דעתו כילד אוכל להליל נפשו דצד קל כל דהו שהוא
העצרה על וודותי ואינו שם לב על זה עד שיפול לבאר שחת
לביהם שהוא צור העוונות ויהי אין צו אצל נחשים ועקרבים יש
בו ואז יאך וודות טובות אם יעשה שם לא יעלוהו עד שיקבל
ענשו שם ולכריך לו הצל חזק וחס הזכיות והמקלטיין הרצים ואז
יעלם ונשא"כ צע"הו הדומה לכך על פני המים בזכות אי' שאינו
מלטהר ולא יפקיד ונוון ולא יגיעה היא הסבלנות הילול וילא
לאורה וון המים הזדונים . ותרעה כוונת לריך שיוותר ויפול
שהרי אוננה תורה כי תראה חנוור שונאך והוא כגון טרחה עובר
עצירה כוונת"ל עזוב תעזוב עמו שצוק ויהי דצלצך עלוהי ותעזוב
עמו וזהו השונא ששונא להקצ"ה כיון שעצר עצירה ועדין לא
התברר לחצירו שעשה חסידה שוותר לסנאמו אפי"ה הקצ"ה
ריחם עליו ואמר תעזרהו . כ"ש אם השונא שלא ראהו בעל
עצירה והוא שונא אותו ונחונת דבר אי' שיעזרהו ויפול ויוותר לו
שדיו לעצד להיות כרבו . אם שונא של הקצ"ה שהוא בעל העצירה
קצלו ואמר תעזרהו . כ"ש אתה צן אדם שהוא כוונתך . ונודת
הסבלנות היא דוונת לנוי שחבורות רגליו בכצלי צרול ויש אללו
ונפתח לפתוח ולצרות יש לך טוטה וזהו . וכן הסכל ונפתח של
הכצל . ועוד דוונת לנוי שיטן לו היכל נאם ונלווייר ונכווייר
והקרקע ונליאה זבל דוונת כאו יושב באשפה ונה לריך לו דומים
ונועטים לקנות ונכזדת לכזד את הקרקע ואת הרלפה ון הזבל .
וננאל הנכזדת היא יפוי ההיכל וצלעדה הוא היה כונו אשפה .
וארז"ל הנועציר וודותיו היא ונצח כפרה יותר ונונית צנים .
הצטו צכח עד היכן ונגעת העצרת הנודות :

שיר על המשלים הנזכרים

היה חזק כמו בזק בסבל |

ותעביר עלי פשע וחבל : ל' חזק ומצלות :

ואם הרבה כמו ארבה חטאך :

במדה זו פני האל תקבד :

והוא דומה טבוע מי נהרות

ומצא חוט מאוד דק הוא והבל :

ונמשך אט מעט מעט ויצא

והלך שש עלי עשור ונבל :

ואם נופל לבור עמוק ושפל

האם יצא בלי יתר וחבל :

איך ירוה ל' שכרות ולא ישוה לקונו

הלא חובו למול טובו וטובל :

והסבל כמטאמים לזבל

וטוב לו מהיות אונן ואבל :

והוא עובר ומתהלך בתבל

וימיו הם כציץ שדה ונובל :

ורגליו אם במאטר וכבל

בכבלנות יגלה שוק ושבל : ל' מציל

פ"ח מעלת הסברנות

ופתבו

צעלי הנוקד שהעון חילו נוחק כ"ח ע"י הלע"ל
שילטער האדם כנגד העונג שהחטנג צעצירה
ויחננו כנגד השנחה ששונה להקט"ח ועתה ע"י לערו ודאגתו
יהיה שונה להקדושה ואז הקט"ח ונלעטרת ונחננו ויוליח
כל צלעה ופיה ע"ד חס עליה זו חריבה זו . ואם יאמר אין צי
כח לקגף עלמיו ולהתענות פי אני חלוש הנוג הלל חס יאמרו
לאדם החועא צונה אחת רולה שיחפפר עונד חס יאמרו לו הפקד
יאמר רחונא לילגן . ואם יאמרו לו וניחא צנים יאמר רח"ל . וכן
על כל ונארעוה רעות הנחלבקות לצוא צעולס . ח"כ צונה
יהרלה עזד א הדוכיו . אזל הקצ"ה מרוב חמיו על צרותיו
פתח להם פתח להקן עוכותיהם דצד קל שפל אי ואי יוכל לעשות
ואפי" החולה על ערש דוי יוכל לתקן עלאו צו והוא הקצלות
וועציר על נודותיו . ואם לא קבל זה צונה יוספר עונו צחטנו
ואכילתו ושתייהו . ולעולם חס יס לו כח להתענות ולעשות סיגופים
חייב להסתגף צין צענין אכילתו צין צסאר עניינו חוץ ונעצרת
נודותיו והקצלות . אזל חס אין לו כח לקצול הסיוגופים וילטרך
למעט צולאכת השם וצחורה וצעודה ונחונת תשיקות לחו ונחכי
ליה הקצלות והעצרת הנולדת לכפרת עונותיו עם התקוצה
הגנורה :

משד

לנוי סילא עליו חוצות חס יס לו ונוון לפירוע לא יקפיק
לו צונה שיחנק לפני צעלי חוצותיו ויקצול חרפתם
וגידופם אחר טיט לו צונה לפירוע . אזל חס נודע להם לצעלי
החוצות שאין לו כלום הנה אז לריך לקצול חרפת צעלי חיצותיו
וגידופתם ויקצול להם על כל ענייניהם ואז הם נרחמים עליו
צקצלותו שקיצול להם חרפתם ואם לא קבל להם חרפתה וגידופתם
אף שנודע להם שאין לו צונה לפירוע הם תוצעים איתו וכל יוס
נציאית אותו לנשפט וישאר נע וכד ציטיה :

כך

הדבר הזה סילא על האדם חוצות ונחונת עונותיו ופשעיו
חס יס לו צונה לפירוע לצעלי חיצותיו דהיינו שיוכל לקצול

פ"ט קבלת היסורין

הלער והסיגופים שהם פדעון החיצות לא ונהי בהעצרת ונדחיו והקבלות לצד כי אעפ"כ לריך סיגוף כפי כחו. אבל אם אין לו צוה לפרוע כגון חלוט הנוג ונגיע לו היזק וזה אז לריך לקבול העלצנות והחירוים המהווים צעולם ונכה צעלי הדינים שנתגברו צעונותיו ואז ירחונו עליו דצללו הכי אפי' שאין לו צוה לפרוע דנים אותו צדיקים ועונשים אורזים. כי כן דרך כשצעלי חוצות רואים את הנתצע שאין לו ונוון מקללים ונחרפים אותו ונאחר שאין לו לפורעם הם ונשקיעים לערס ודאגתם על מוונס צצזיונו וחרפתו. וכשאינו נחזיר להם תשובה הם שקטים ולכן צהכרה לריכה הקבלות לצעל תשובה כ"ש לוי שאינו ונתענה ונקתגף בסיגופים לפרוע חיצותיו.

פרק ט' • קבלת היסורין

קבלת

היסורין צענחה היא ענין גדול לכפרת עונותיו שיהיה שמוח שנומתח הדין עליו וילא צקלום וכשאר חי כי אין ככד לאיש יותר ונכפשו כו"ס ציעקצ אע"ה ויקרא שם המקום פניא כי ראיתי אהים פנים א פנים ותכלל נפשי. הכוונה אף על פי שכבר היה לולע היה שונה וקרא לנוקם ההוא פניא שראיתי ודת מדין פנים א פנים וכוונתה ודת הדין עלי ותכלל נפשי צרוך השם על הללת נפשי. וכן דרך יראי אהים שכל יסורין הצאים עליהם אוונים צלצם ודאי יש לו פרעון יותר חזק וצרוך השם שלא נפרע ונוני כ"א זה הקל ואפי' אם יהיו היסורין חזקים הלא יש יותר כד ונחס. ורי יהושע דרש ושא והנשיל ונשל לארי שדרס וערף צהונה או חיה ונתחצ לו עלם צגרוכו ואמר הארי כל נוי ש צ' א יוליא העלם ונתוך גרוני שלם אשלם לו צויעצא צא עוף אי שולארו ארוך וברע ונו ארוך יותר ונדאי והכנים הרעונו לתוך פי הארי ותחצו והוליאו. אח"כ אמר הנוף א הארי תן לי שכרי ח"ל הארי די לך שחלך ותספר ותשהצח שכלקסת לתוך גרונו של פארי וילאת צקלום. כך כשנומתח ודת הדין על האדם צ"מ

פ"ט קבלת היסודין

א' וְיָשָׁב אֶל הָאֱלֹהִים! זַעֲיֵנָה הָאֵלֶּם צַלְלוֹת חַי וְנֶשְׁאָר צַחִיִּים יוֹדֵה וְיִשְׁבַּח
 לַסֵּיִף. וְנִצְיָוֹאוּ יְסוּדֵינָם עַל הָאֵלֶּם יְכוּיִן לִיִּחַד הַסְּכִינָה וְלֹהֲכִינֵי
 לַסֵּיִף כִּי הִרְצָה יֵשׁ לֵה כִינֵינָה צַקְצַלַת הַיְסוּדֵינָם צַשׁוּמָה כִּוּ"שׁ
 ע"פ עַת אֲשֶׁר שָׁלַט הָאֵלֶּם צַחֵם לִרְע לֹו דֵהִינֹו כַּשְּׁלֵטָה הַסֵּיִף אֲ
 הַנְּקָרָחָה אֵלֶּם צַלִּיעַל צִיִּשְׂרָאֵל הַנְּקָרָחִים אֵלֶּם אֲחֵם וְהַפְּנִקְוִיָּה וּוּנֹו
 צַוִּינִי יְסוּדֵינָם שִׁיִּהְיוּ הוּא לִרְע לֹו לֵאדָם צַלִּיעַל הַכִּי"ו שֶׁהַטּוּנָה
 כַּשְּׁפִרְעָה וּנְחַצְטַלַת וּיָד. וְעוֹד צַכַּל יְסוּדֵינָם יְכוּיִן שִׁיִּקְבֹּל עוֹל עִם
 הַסְּכִינָה שֶׁהִיא צַלְעַר חוֹץ לְוַחִילָתָהּ וְכִוּאֹמֵר. צַזֹּהֵר שֶׁצַּרְוּ עַל
 הִי אֵהִיו. וְלֹא אֲנֹוֹר תְּקוּתוֹ אוֹ צַעֲוֹתוֹ אוֹ שֶׁכְּרוּ אֵל שֶׁצַּרְוּ לְשׁוֹן
 שֶׁצַּר דִּכִּיחָא לְהוּ לְלִדִיקִיָּא לְחַצְרָא גְרוּוִיָּהוּ וְלֹאחַתְצַרָא תְצִירוּ עַל
 הַצִּירוּ וְכוּלָא עַל הִי אֵהִיו כַּד"א כִּי עַלִּיךְ הוֹרַגְנוּ כַּל הַיּוֹם. עַלִּיךְ
 כַּשִּׁחֲתִי חֲרַפָּה וְאִין לֵךְ תִּיקוּן גְּדוֹל וְחָה כִּוּוּ כַּשִּׁיּוּעַ צֶהֱנָאוֹתִיו
 וְיִלְטַעַר צַוִּינֵי עוֹט תַּעֲנֹוגִי הַעוֹלָם. וְצַוִּינֵי עוֹט אֲכִילָתוֹ וְשִׁחִיתוֹ
 שְׁעוּשָׁה צֶהֱ דַצַּר גְּדוֹל לְנַפְשׁוֹ וְכַל יְסוּדֵינָם הַנְּשַׁעֲפִים עַלִּיו וּן הַשְּׁמִים
 הֵם רַחֲמוֹת עַל הָאֵלֶּם וְאִפִּי הַנּוֹיָתָה וְאִינָה דֶרֶךְ נְקוּטָה ח"ו כִּוּוּ
 שִׁיִּפְרַע הַסּוּנָא לְכֹן כַּשִּׁירְשַׁע הָאֵלֶּם וְיַחֲחִיִּב פּוֹרַעֲנוֹת לְוַקּוּס
 וּמוֹשִׁיךְ עַלִּיו דִּיכּוּ כַּסְּדַר לְהַרְגִּישׁוֹ וְלֹהֲצִינֹו לְחַקֵּן עַלְמוֹ כִּוּ"שׁ
 צַעֲוִין הַלְרַעַת תַּחֲלָה לְרַעַת הַצִּית וְאִח"כ לְרַעַת הַצַּגַּד וְאִח"כ
 לְרַעַת צַעוֹר הַצֶּשֶׁר. הַחַמּוֹר יִכִּיחֵנוּ אִח"כ שִׁנָּא יִשׁוּב וְיַחֲקֵן. וְרוּחוֹ
 אֲגַרָא דְכַלָּה דוּחַקָא שֶׁכַּר שְׁנוֹתַת הַסְּכִינָה לְעַתִּיד לְצוּא שֶׁהִיא כַלָּת
 הוּא הַדּוּחַק וְהַיְסוּדֵינָם שֶׁקְצַלוּ עַלִּיהֶם הַלְדִיקִים וְסַצְלוּ לְעַר צַשְׁצִילָה
 וְעַשׂוּ לֵה צֶהֱ נַחַת רוּחַ ע"י הַיְסוּדֵינָם שֶׁקְצַלוּ צַשׁוּמָה. וְכַשִּׁיִּקְצַלְס
 עַל עַלְמוֹ כַּגּוֹן תַּעֲנִית וּוִינֵי עוֹט אֲכִילָה וְהַעֲדַר הַנָּחָה וְתַעֲנוּג הוּא
 יוֹתֵר וּקְוַבַל וּוְרוּלָה לְפָנֵי הַסֵּיִף יוֹתֵר וּכַל הַקְּרַצְנוֹת שׁוּכְפֵרִין.
 שֶׁהַקְּרַצֵּן הוּא וּוּמוֹן וְהוּא חִילוּנִי לְאֵלֶּם אֲבַל יְסוּדֵינָם שׁוּקְצַלְס וּנְעַלְמוֹ
 אִם וּנְעַט וְאִם הִרְצָה כַּפִּי כַּחַו הֵם פְּכִינִיִּים וְצַגּוּפּוֹ. וְאֲנֹוֹר
 חַכּוּוִי הַעוֹקֵר שֶׁזֶה וּנְאֹוֹר הַכַּתּוּב וְהַצַּל הַצִּיא גַם הוּא גַם הוּא
 דֵהִינֹו שֶׁגַם אֲחַ עַלְמוֹ הַצִּיא וְהַקְּרִיב עִם צַכּוּרוֹת לֹאֲנוּ שֶׁצַּר לְצוּ
 וְכַנְעַ ע"י הַיְסוּדֵינָם וְלִפְיֶכֶךְ נַחֲקַבַל צַרְלוֹן לְפָנֵי הַסֵּיִף וְהַנָּחָה

פ"ט קבלת היסורין

מז

סגנון אינו נחשב אלל רוצ הצני אדם צעת הללת גופס כמו
 שזלינו בקפינת יונה ויטילו את הכלים אשר צאוכיה וכן פירשו
 פסוק עת לכנוס אצנים ועת להשליך אצנים שאם יטרח ויכנוס
 אצנים יקרות ים עת להשליכם צים כשיראה הללת נפשו ונקרא
 ואלא עור צעד עור וכל אשר לאיש יתן צעד נפשו . וכן זולינו
 בהתחמקים לקרדיוט . והואיל וכן הוא לפי שהנפש היקרה וכל
 הון יקר והגוף אלל הנפש קורא כעין סגנון אלל הגוף . כי סגנון
 חוץ לגוף והגוף חוץ לנפש ח"כ ודאי רשימים זה בלבו ראוי לנזקק
 גופו ולהלעטר ציפורין ויקבלם צמנחה וצטוב לצב כדי שתכלל
 נפשו ונזר שחת . וכן חתה ואלא ציוסק הלדיק ע"ה טעמה כ"כ
 פטופו צילרו הרע חס"י צנגיעה טיגע צאסת אדוכיו לא קבל
 ועכ"ז חס"כ הניחורו צצית הקטר על זה כדרך סגנונים
 הונחפים והרלחנים . וקבלם וואהצם וסנחה רצה חלק שכוו ולא
 הרהר אחר נודותיו ית' כי אין לך קבלת יסורין כמו זה שהוא יסורין
 שאחר עשות הנזלה של הש"ית ושצר תאוותו ואותו הקוטר היה
 רפואתו ועלייתו להיות וולך . כו"ש צנדרש לונה האור יעקב
 ותדבר ישראל נקתרה דרכי נהי' שנקתלקה נוננו רוח הקידש ח"ל
 הקצ"ה חני רולה להנוליד חס צנך שזון אחס צרעב . ואתה אונר
 בקתרה דרכי נהי' שאם לא סלקתי נונך רו"הק לא היה יוסף יורד
 לנולרים וירידתו לנולרים להעשות וולך כי אין דצר רע יורד ון
 השונים ואם לא נתן לו שצר טוב ולא ראה טובה כל יניו צקציל
 יסורין הלל הנה לעתיד והוא יודע השפעת הטובה חס
 טובה צע"הז או חס לעת"ל . ואם יצואו יסורין על האדם ונוליא
 נספיו דצרים סגורים שאינו טונה בהשפעתם וכ"ש חס יקלל עלנו
 או יתרעם על נזלו או יכעוס נחונת יסוריו אדרצה נגיע לו
 עונש גדול ונלצד מה שלא כשרו לו יסוריו ואדרצה לתוספה יסוריו
 ולא לנגרעתם . כמו שפי' ע"פ צכל עלב יהיה נותר דהיינו
 היסורין הונעליצים יהיה נותר שהרויח צזה שצר גדול חס הוא
 בלא חטא . ואם צחטאתו קלא נחכפרו עונותיו ואין לך נותר יוהר

פ"ט קבלת היסורין

וזה . אצל כסיהיה דבר שפתיים שיחנעם על רוע ונזלו אך
לנוחקור שהרעומות ונזלו הוא על פעולת האהים ח"כ כונה לריך
לו יקורין אחרים לכפר לו על חלונתו על השם שהלונתו לא על
נזלו כי אם על השם . ובסיבואו יקורין על האדם הם על ארבעה
דרכים . הא' לכפרת עונותיו . הב' כשראה הקב"ה לצדו שהוא
קרוב לחטוא יסלה לו יקורין להכניע לצדו שלא יחטא ועל ידי זה
עוזרו . הג' יקורי הלדיקים ע"ד אכן חולייתו הוא נשא ונכאחזינו
הוא קצלם שהוא נוכחות נעשה לדקנו . ואשרי נוי קצוכה לזה .
הד' אפשר שיתייקר נוחות גלגול אחר . וא"כ האדם אף אם יראה
עלנו זלל חטא אפי' שאין לדיק בארץ אשר יעשה עוונ ולא יחטא .
ואפי' אם תנולל לוונר שלא חטא כלל שונא הוא ונבי כחות האחרים
או שפואה לצדו כוטה לחטוא או יקורי הלדיקים או שצגלגול אחר
חטא ולריך סיקבלם בשומחה שלא יערכנה דבר וכל עוונות
שצעולם . אחר שהוא פועל הש"ית והשם הוא הטוב צעיניו יעשה
כנוו יפואת החולים הטועים למוח וצאים לרפואתם . וכי הרופא
כותן קונים הטועים צעיניו או הטועים צעיני החולה . כי הלא
החולה ודאי לא תערב לו הקונים וי"ש כשיסתכל האדם צומת
שכתצנו לנעלה שאם לא ישומה צהם הוא נעוחד ליסורים חזקים
יותר . והנה לך נושל על היסורין שאם לא יקבלם בשומחה נוכרח
סיפיו לו יקורים יותר חזקים .

מ"ש

לחולה שנושקים אותו הנורקות וקונים . והנה כודע
כשישתה אדם הנורקות והקונים הנורים והנשלשלים
יאונרו לו הרופאים שיטונה וילך לעייל ולא יקח קום דאגה ועלצ
בלבו . שאם שותה הקונים ויהיה לו עלצ ודאגה או יתכעס ודאי
יזיק לו ויכבד עליו חוליו יותר ונן הדאשופה . ואז לריך לו קונים
חזקים יותר ונורים ונלערים אותו הרבה יותר ונהקודם כדי לחזור
לצריאותו . ואם אחר שכבד עליו חוליו ותסקוהו הקונים הנורים
היותר קשים ונן הקונים הראשונים וג"כ צא לו עלצון ודאגה
ונתכעס אז יכבד עליו יותר ויותר . וא"כ אה"כ לריך להשקותו יותר

קשים ונהקודם וכן ע"ז הדרך לעולם עד שינוח שלא יועיל לו קם
 וכן הסגנים . כן הדבר הזה עי שהוא חולה חולי הכפס ורופא לאוון
 האומתי השפיע לו אחז יסורין לרפואת חולייו כונו הנוקחות
 והסגנים לחולה ולכן לריך שיהיה שש ושנוח ולא ילאג צקרצו
 ויתעלצ ויהיה שנוח ונוטייל . כך לריך זה שיגלה יסוריו שנספשו
 עליו וכן הסגנים כונו הטייול . ואם נתרעס או נתכעס או לאג
 ודאי יכד עליו החולי שהוא הוסיף על חטאתו פשע . ולריך לו
 סגנים חזקים אחרים לרפואתו יותר וכן הראשונים והם הסגנים
 החזקים שעכ"פ העון נתוקף על הקודם ע"י שלא קבלם בשנוחה
 וכן ע"ז הדרך עד שיעבור וצטל וכן העולם ונשא עונו לע"ה
 שחן ונוח שלא הועילו לו היסורים הפילוהו צהיחתי וזה
 שהאחרונות נשכחות את הראשונות :

שיר על המשל הנזכר

ומוסר אל בתוכחת מגולה

תהבלם ברוב שמחה וגיילה :

ואם תבול ולא תסבול גדודך :

הלא רע לך ורעתך כפולה :

ורוב צירים בסמים המרורים

רפואתם והם עושים פעולה :

ויום אכלם רפואות סם למחלם

דלתות הראגה הם נעולה :

ואם חרדו הקא נפלו וירדו

במחלה עדי מאוד גדולה :

פ"ט קבלת היסורין

ואז משקים סמים החזקים
רפואתם להעלות תעלה :

זהם חזרו ורגזו כבתחלה

לאחור הם וכן חוזרים חלילה :

תרופתם להרבות המחילה

ולא יוסיפו ברוב מכאוב ומחלה :

והנה צגנורא ע"פ והכח ה' את ישראל כאשר יגוד הקנה
צנים . שהקנה הולך וצא עם הרוחות . כך ישראל
ונוכלטלים ונעים וכדים צגליות . ולא עוד אלא שזכה קנה לכחוצ
צו ס"ת כציאים וכחוצים . והוא שזכיית הקנה לכחוצ צו ס"ת
להראות שהיסורין והטלטול ונעלים את האדם לנדרגות גדולות .
כי הלא הקנה ע"י שהוא רך ולא קשה כארז והולך ונוטולטל לכאן
ולכאן בנוו הרוח הנושצ צו זכה לכחוצ צו ס"ת כציאים וכחוצים .
ונוכאן ילנווד האדם אם יהיה רך וקוצל יעלה לנועלה רונה
ולנודריגות גדולות :

פרק י' בוונת הלב

צריך

אחיה לדעת שכל זמן שהאדם נוכין לצולקרה לעבודתו
יזכרך הש"ת ונוסיף צו הכנה וחכונה לסייעו הנה
עיניך רואות צנכ הסנון שעשה אישע שהיה הולך ונוחרצה כל
זמן שהיו כלים נוככים וכאשר קפו תנוו הכלים פסק הסנון וכנו"ש
ח"ר יוחנן ח"ן הקצ"ה נהגן חכונה אלא לנוי שיש צו חכונה שכלנוו
יהצ חכונתא לחכיונין קלא ונטרוכיתא את ר' יוקי צן חלפתא לנוו
עד שהיה האדם נוכין לצו עד שהקצ"ה ונוסיף צו חכונה ושכל
הדרצה נוי שיש לו הכנה אינו לדיך אצל לאדם ריק שאין לו הכנה

לריק לו הכנה לה ולנועלה והנוסיל :

משך

לנוה"ל אם יציאו אללך שני צני אדם אי עשיר ואי עני
 ללוות מונך ונעות לאיזה וזה אחת ונלוה לעני או
 לעשיר. א"ל ודאי לעשיר. ושא לה לנוה. א"ל שאם אצד העשיר
 ונווני יש לו. אצל העני ונהיכן יפרע לי. א"ל ולא ישמעו אזניך
 וזה שאת ונוליאח ונסיך. לו היה הקצ"ה נותן חכמה לטעמים
 היו יוסצין והוגים זה צצתי כסאות וצצתיס הנואוסים לא נתן
 חכמה ללדיקים ויושצים והוגים זה צצתי כנסיות וצצתי ונדרשות
 שפושין תחלה הכנה צגופס כדי שיעזרם השס ולנועלה. והלצ
 והשכל הוא שיש לפס התעוררות לשכל העליון שכשיתעורר הלצ
 והשכל להתקדש וליטהר אז השכל העליון ונתעורר כנגדו ונשפיעו
 ע"ד כו"ס הככ"ס לפנים. והנה כששונר האדם את לצו ונלהכניס
 צו שום דבר וענייני העולם לא יצוא לידי הטא. וזהו שרונ
 הפסוק באונרו צרית כרתי לעיני וזה אחצונן על צחולה דכראה
 שפת יתר אחר שאונר צרית כרתי לעיני. הכוונה כי יש צאדם
 ששונר עיניו ונראה צרע והיא נודה עובה דאם העין איכה רואה
 לא יחמוד צלצו. אצל יש צני אדם כשיושצין צטלים ונהרהרים
 צלצם ונכניקים צלצם ענייני העולם צכח הדוניון. ואפשר
 שצאים לחמוד אפי' צלא ראות העין והוא כקרא ראות עיני השכל
 שונדוה הדצר צעיניו ולצו ושכלו כאו הוא לפניו ויתקע הדצר
 צלצו שיצוא לעשות צאותה החומדה אצל העיקר הוא כשיושצ צטל
 לא יחשוב צלצו כי אם צמושכלות ולזה היה חיוצ אונר ונהפאר
 צרית כרתי לעיני שאני רואה ועולם עיני ונראה. שכיון שאינו
 רואה אינו חמוד. אצל יש דצר שהוא נעלם והוא צכח הדוניון
 וצעין השכל וצחוך הלב שונדוה הענין צלצו וצונחצתו אפי' זה
 אני כשנר ונוני וזהו וזה אחצונן על צחולה אפי' צתיך צינת
 הלב לא אחצונן צכח הדוניון שאם אעשה כך הוכן הלב להרשיע
 והוא דונגה לרואה ולזה רונו צונספה הניעור צלילה והנפכה לצו
 לצטלה וכוי הרי זה וכוי דיש צני אדם בשנעורין צלילה ונכניסין

פ"י כוונת הלב

ענייני העולם כללם לפי שהם נושקצים על ונתחם ונתחפכים
 אנה ואנה ונדונין כללם עניינים ונינים ונונינים סוכים ונהצלי
 הזנון אזל זהו חולה רעה שאף שהדבר צדק וצונחצנה יצוא לא
 הפועל לא שחכף שכיעור יכניס כללו ויהרהר צמוסכלות לז"א
 הכיעור כלילה והוא נושקב על ונתחם ואין לו צוה להחשק
 ונפסה לכו לצטלה לכו דייקא שונחש צענייני העולם כזר קבל
 הלב חלודה וטוונחם ולאט לאט יונשיכהו לונעשה הרע הרי זה
 ונתחייב צנפסו ואיכה כנשנות החכמים :

מינו חכם ושלמה הנביא כשאמר לו הקב"ה של ונה אהן
 לך . אונרו רז"ל שיהר היה טוב לו לצחול ונחש"ית להליל
 וייל"הר דהאונת שהחכמה צר גדול דכשאל צת הונלך כולהו
 איתנהו ציה עושר וכבוד . אזל אכתי צרוצ חכונתו ככשל ואם
 היה טוא שיעזרהו וייל"הר היתה שאתו טאה כוללת כי הן יראת
 ה' היא חכמה . והוא קצר כיון שחכונתו קדונה ליראת חטאו צזה
 יכלל ואינו כן שהחכונת רז"ל דלריך יראת חטאו קודמת לחכונתו .
 ולזה אמר לו יען ששאת לך חכמה ולא שאת לך יונים או עובר
 ולא כפש אויבך הנה עשיתי כדצריך כתתי לך לב חכם וונצין גם
 עושר גם כבוד . הסתכל לונה לא הצטיחו על אריכות יונים לא
 אם תלך צדרכי והארכתי את יוניך היינו טענא דיותר טוב היה לו
 לשחול לב טוב וטהור ונוון . וכשיהיה לו טהרת לב והיא הונלילהו
 וייל"הר והוא האויב האונתי היה ונצטיחו גם על אריכות היעים
 והכל הוא חללו כוניש ותגזר אונר ויקס לך וגוי רלון יראיו יעשה
 וגוי לדיק ונשל יראת אהים וגוי ולכן החכם עיניו צראשו לצל
 יכשל צהרסורי לכו צענייני העולם . וכשהקב"ה רואה טוב לכו
 שהוא מדוק צאהצתו ית' ושחוקפו ילרו ולמי חולשתו לא יוכל לו
 הקב"ה עוזרו יאינו ציח תקלה על ידו . וכן רצן יומן צן זכאי לא
 הסכים לא על תלמיד שאמר לב טוב ואמר להם רואה אני וכוי
 צצכלל צצרו צצריכס . שונחיה לו לב טוב הרי הכל צכלל .
 חראה ציוסף שמונן לו אציו לפי כלבו היה שלם וטוב עט השם .

וצאציוולך כאונר כי ידעתי כי צחוס לצדך עשית זאת . ולפי שלבך
 חס ושלם לפני ואחשוק גם אנכי . וכן הרצט שהלילס הש"ית ויילר
 הרע כדרך נקיס וגפלאות טכל לפי ונה שהוא אדם שלבו כאונן
 לפניו ית' . וצוודרש הציאו כונה פקוקיס טכל הנוודות ונושרטות
 צלצ . הלצ רואה הלצ טוונע הלצ וודצר וכל הטהגת וועשה האדם
 הוא צלצ . ולכן תרהור הלצ אף שהוא צכח ונוחטצה לפי טשרטס
 צלצ הוא ונציא לידי גונר . וכל וודות הרעות טצלצ טכל לריכיס
 לעבוד את הטס צהס ולא יטחונט צהס כי אס ללורך עבודתו כונו
 הקטה עורף וקטה הלצ הוא דצר רע הרצה . אצל לריך טיתנהג
 צוודה זו טיקטה לצו בעבודת קונו לצל יעויצ אנונת הש"ית ונתוך
 לצו אפילו רגע קטן ונולא טקטה לצ לריך לעבוד צו עבודתו ית' .
 ונולך א' טא אריך כצחרו היתודיס ויש צהס וודה פחומה טצוודות
 וחס קטי לצ . והט"ית כילד אהטס ולא יאהצ קטי עורף וקטי לצ .
 והטיצ לו הונטה כי הוודה זו לריכה א העבודה כי אס קטי
 עורף ואנולי לצ עבודתס קיינות ראה והציטה עד היכן כוונת
 הלצ ונגעת והאנוניה טצלצ . אטה אחת הים לה צן יחיד וכל
 הלילה לא הים יטן ונרוצ הצהלה והטפד טהים ונתפחד ונצהל
 ועטתה לו קויעיס וקגולות ולא הועיל . פעס אחת ראתה נייר
 טכתוצ צו פקוק אחד ונכתצי הקדט ווטלך צארץ . אונרה צלצה
 לא הכחתי דצר קטון וגדול טלא עשיתי לצני ולא הועיל אחיט עליו
 חתיכת הנייר טכתוצ צו פקוק אחד ואניחנו צראשו והוא טל
 הכציאס או טל תורה וצודאי יועיל לו קפלה ארתו והכיתה ארתו
 ועטתה ארתה כוין קויעי ולא ידעה איזה פקוק הים וניה כתוצ
 צה והאנוניה צט"ית ונכציאו אנונה טלינט טזה יועיל לו יותר
 ונכל תרופות טצעולם וייד כתרפא ונחוליו ולא הים ונחפחד ונצהל
 כלל והים יטן צלילה כונטפט וחזר לצריאותו כצתחלה . אחר כך
 צעלה הים רולס לראות ונה כתוצ צה טלא הועיל לו טוס דצר כי
 אס זה . פתח ארתה ונולא צה פקוק צצקר תאונר וני יטן ערצ
 וצערצ תאונר וני יטן צקר ונפחד לצצך אטר תפחד ונונרלה עיכך

פ"י כוונת הלב

אשר תראה . הצט נא וראה עד היכן נוגעת האנוחה לפי שבאמת
הקבולות והקוניעות לא היתה צהם חזקה כונו אותו הפקוק ואפי'
שהוא קללה יפחד ואיונה והפך השינה הועיל לו . א"כ נוי המרפא
והנוועיל והקיצה היא האנוחה והצטחון וכוונת הלב לפכיו ית'
לע"וע . והחכמים הגידו חנוך תופר ונעלים היה וכל תפירה
ותפירה היה נוכחין צט"ית ולפי שלא היה נקלק את השכינה אמילו
רגע וילצו לפיכך כצחר להיום והקדושים העליונים שלצם פונה
א הוושכלות . שאין לך אדם שנוקצ את האדם לעלתו ולקצתו
כונו חשק הלב צאהצתו ית' . וכן איהו הכציה ז"ל שלא היה מרגיש
צרעצון ונחנות חשק לבו צהש"ית והלך צכח האכילה ארצעים
יום וארצעים לילה כודכך גופו . וכפעלה צקערה השונים הניח
גופו צקערה וכל זונן סירוד לע"הז לעשות נקיס ונפלחות ע"פ
הגזירה העליונה לוצשו . וגוף אי יש לו שהוא נואיר לנרחיק כונו
הנולאכים . ואי שהיה תופר צגדים וכל תפירה ותפירה היה נוכחין
מחשצתו צהש"ית ואותו הצגד היה קונה קדושה . וכל זונן שהיו
לוצשים אותו הצגד אינס צאים לידי מעט ולא לידי חולי :

ומעשה צכנדלר אי שהיה לואח פרוש ואותו הפרוש היה הולך
צכל תחלת הצצוע לנודצר ונחצודד ועוסק צתורה
ואחר לציתו צע"ש . פעם אחת נתעכצ ושהה קרוצ ללכרים ע"ש
ותעה צדרך ולא היה יודע צאיה דרך ילך . כזדונן לו ארי אי נחש
כרוך על לו. אר הארי ורכצ עליו והגיעו על פתח חנות אחיו
הצכנדלר . ואחיו הצכנדלר היה לו עקק גדול . והוכרח לקום
ולהשלים עקקו ולחזור . אונר לאחיו הפרוש השצ צפתח החנות
עד שאבוא . והיה הארי צלל השגי . צאו נשים גויות לקנות
ונעלים וצתי רגלים של הנשים ונלאו את הפרוש יושצ צחכות .
אונרו לו תנכור לנו ונעלים וצתי רגלים היה נוליא להם והיו
נודדים אותם צרגליהם . אונר ציני ציני יצוא אחי ויאונר להם
על הדונים היתה אחת שלא היו נכנסים צתי רגלים צרגליה והיה
הפרוש דוחק אותם צרגל הגויה . וצא לו הרהור תאוה אז הארי

שאג ירלה לאוכלו . זיני זיני בא אחיו הכנדלר ותכף אחז בארי
 והצריחו ושלחו לנוקונו צנדצר . וכה אור הכנדלר לאחיו הפרוש
 תאחוז כלל זה צידך כי אם רגע אי יקלק האדם את הש"ת ונלצו
 תכף יתאחז בלצו היל"הר . וכ"ש באדם גדול שנלפס לו יותר לצוא
 לידי קילוק ונחצתו ונחש"ית כדי לנולח לו נוקוס לכוח . ואני
 חפ"י בהיותי עקוק צונלחתי לא סלקתי הסגמת הש"ית ונגד
 עיני באהצתה אשגה תניד ואינתו ויראתו נגד עיני ותקועה
 בלצי . ואם כ"כ יערח האדם צתפלה וילעקוהוא בלא לצ ולצ כל
 ערחו לריק ויגיעו לצהלה ונלצד עונש הנגיע ליו :

משך

לעצדים הנוציאים ונחות לנולך אדוניהם וזהם הציאו
 נאדות יין ונאדות שונן ונלאים . ומהם חציות של דצט .
 ומהם תיצות ונלאים צגדי ונשי ורקוה איש איש כפי כחו . ויש
 רעים גוכי דעת הנולך והציאו בנה נאדות נפוחים שנראי ונלאים
 ותיצות ריקניות והכחו לעניו . איך ספק כי אם אותם שהציאו
 נאדות נפוחים ותיצות ריקניות ועשו גניצת דעת שיעשכו אותם
 כפני כפלים . יותר ונוה שלח היו ונציאים . כך הדצר הזה שכל
 תפלותינו וצחיתנו לש"ית הוא כנו ונחה שאנו נוקריצים לפניו .
 יש בא לפניו צונלות התורה והעבודה . ויש צתפלה צכוונה או
 צצח צ"ה הם הנונשלים לתיצות ולנאדות שהאדם ואיצריו הם
 כנוו נאדות נפוחים ותיצות הדיקניים והכוכה והרלון צצחוכס הוא
 היין והשונן והדצט וצגדי הנושי ורקוה . שהעיקר דצט שהוא צתוך
 הנאל וצצחוך התיצה ולא הנאל והתיצה עלוה . שיש באיש
 לה זפלל ונכניס עלווס ואיצריהם ולצם כל עווס כנוו נאדות
 נפוחים כראים ונלאים אצל איך זהם כלום וענשם רע ונור . כי
 הלא הנולך צ"ו אפשר לפי שעה שרואה נאל נפוח ותיצה כנוליה
 שיחשוץ שהם ונלאים . אצל הקצ"ה צוחן לבות וכליות וידוע וזה
 צצחוך הנאל כילד יציא לו נאל נפוח ותיצה ריקנית שהם איצרים
 הריקים ואין זהם כוונת הלצ . והתיצות היולאים ונפי האדם הם
 כנוו תיצות . אצל ריקניות והרלונות צצחוכס זהם יסיו ונלאים כל

פ"י כוונת הלב

הון יקר ונעים . ועוד ידונה כונו הסוואה סוואה ונושע צאפילה
צידיו חבל רגליו אינם צנוחים וון הנפילה . כי הדברים היולאים
ון הספה הם כונו לורת העין . והכוונה והסכל הם כונו האופה
סגור לאיסקן צת עין וילך לצנוח דרכו , והראיה לרלון ועין
למיצות ושמים ציחד יהיה כעין רואה :

שיר על המשל הנזכר

בעת ערוך תפלה או שבהים
בהירות לב ובלתיהן זנוחים :
הלא ידמו כמו סומא ממשש
ורגליו מנפילה אין בטוחים :
ועוד ידמו כמו עבדי מלכים
ומשאותם אלי מלך שלוחים :
ברוב תיבות מליאות הון ושובות
ונודות ממולאות רקחים :
ויש רעים במעשה תעתועים
ומנחתם כמו קוצים כסוחים :
אשר באו ברוב תיבות ויצאו
והמה ריק והנודות נפוחים :
הלא טובה אליהם הישיבה
ולא יעשו ויצודו בפחים :
חמאיהם רבו מאוד וגנבו

וספל ערך הנותפל כי צוה נחשז הוא לשרת ולזנוח לפני א עליון
עד שיקחלקו ונונו ערדות ע"ה והנושטצות הנושכצות תפלתו .
זה הנוו שיקלקנו וירחיקנו ון הקרקע שהוא הנאות ותאות
וערדות ע"ה שהיא הקרקע והגטנויות. טפח דהיינו שהייה נועטת
עד שיקחלק ויתרחק ון הגטנויות וערדות הנושכצות אותו . זה
שהציא הכוס שהוא הפה ונוהם ונוהעצ צלל התנאים האנושים
צבוק אע"פ שהיח היין צתוכו הנוורה כל הכוונה והנושכצות
שהפלל תפלתו צכוונה הלצ תפלתו נואסת שאין הנולך שותה
אותו היין שהיא נוו לאותה התפלה . אלל האחרין הכציד וראוי
לעונט רע ונר שהציא הכוס שהוא פיו והתחיל להתפלל בפיו
ונוהם ונוהעצ צכל דצרים הנושוקלים והנואוקים ונלצד זה א
גם הוא דיקס שנותפלל צלל כוונה והציא את הכוס ונוהם דיקס
צלל יין שהיא כוונת הלצ . והעצד הזה הרי נוכעיס את אדונו
צכוונה וניי הכעקות וראוי לעונטים רעים כוונן ותיך הנושכל
שהוא כונו ונתלטה על הנולך ח"ו זה נראה ונאנר הכתוב נתנה
עלי בקולה על כן שנאתיה שנוהמים פיהם צעצירות והם
והתפללים ג"כ שלל צכוונה ונהנת עלי בקולה ולא אנר לועת
אז נתנה קולה דווקא כונו כרדי נתן ריחו שפי' עוצ והוא כונו
שעוצ את קילו ויזינו יודע להיכן הולך על כן שנאתיה נועס
האנוור ונוה הצין לתפלות שלל צכוונה שאינם דוונים זה לזה
ואחד חנוור עחצירו . והנוכניס הדצד צלצו צאות הקוור שערת
צקרו שע"כ הגיע זלולו לפני הנולך . ותרופה לזה כדי להתפלל
ונוווק הלצ אין לו תקנה עד שיחשוב קודם שיעווד להתפלל
כאו ונת ועצד ונול ון העולם וצטלו כל עקיו והרגשותיו
ואין לו צעולם כלום צלתי השם ורמונוהו לצדה . ואז יכנס הנוורא
צלצו ותתפטנו ונשכצות הזרות :

שיר על המשל הנזכר
ומאד יהיו תפלותיך חזקים

בחשכו רב בקירות לב חקוקים :
ואם פיקד ולבדך הם חלוקים
שפתידך הלא עמו חלקים :
והפיות אשר המה מתוקים
כמו כוסות בלא יין וריכיים :
והרצונות מכוונות בתוכם
הלא המה כמו יינות ומשקים :
וכוס השר אשר הוא דם ובשר
מזיגתו הלא כדת וחוקים :
יהי רחויך • פנימיות והחויך
להבהיקו כמו זוהר ברקים :
ממולאים גדידותו ובאים
ונגשים ביינות המתוקים :
ואיך יבוא ולא יחת לבבו
במזרקים אשר אינם מתוקים :
ואיך יערב • לבבו לו ויקרב
בכוס ריקם ומעלה אבקים
ואם תחקור • בעינין זה ותשקול
הלא יגדל זדונו עד שחקים :
ועת שובו • לתקן את נתיבו

לבב מלכם ולמות לקוחים :

פרה י"א . כוונת התפלה

תחלה יזכר שלא יהיה צ"ד גזל כו"ש צטוות רצה על פסוק על לא חונק צפני ותפילתי זכר רצי יהושוע צרי כחנייה אונר וכי יס הפלה עכורה . לא כל וי"סידר ונלוכלכות בגזל קורא להקצ"ה ואינו עונשו לונה שתפלתו עכורה לפני הקצ"ה אבל איוב שלא היה עונלו בגזל היתה תפלתו זכה . עוד נליפו קיצול התפלות ופיטוס ויקראו א להים צחזקה ונה כאונר ונן החונק אשר צכפיהם . והנה כשלא תהיה צכוונת הלז נלצד שאינה נחקצלת לא עוכסה חונר . כי הנה קול היולא ון התפלה ונעקק החורה והנולד היא פרלוף . וכנו שהאלם שהוא צחלונו ושנע קול צחלונו ופראה צחלונו שאותו הקול הוא אדם אחר שנודצר עני ואינו כן כי אם ונחות הקול עלנו וראה לזה ופל העם רואים את הקולות שהיה וננש צקול ונתן רשות לעיניהם לראותו . והיו רואים ונחית הקול שהוא פרלוף . וכשיולא שלא צכיונה הוא כפרלוף בלא נשנה . ואם יפסיק צתפלה לזכר דצרים צטלים או הקופים ונלוח עלי שית . ואו שנודצרים צצית הכנסת צחזרה הצנוידה וצנוקוס האקור לזכר עושים פרלוף אחר של קט"א ונאותו הקול ונראה כוכניס ללם צהיכל ונוכרח שיחגצר הפרלוף הרע ח"ו על פרלוף העוז . שהרי פרלוף העוז היה כפרלוף בלא נשנה ונאחר שלא היה צכוונה ופרלוף הרע הצעסה נודצרים צטלים צתוך צית הכנסת שהוא נקדש נעע הוא ילא צכוונה ונדע ונכוין ונה שהוא אונר דבלאו הכי לא היה נודצר ושוקל צנולאזים . כנולא פרלוף הרע כגונר ח"ו צקול וכוונה פרלוף ורוחניותו ונחגצר ח"ו על פרלוף הקדושה . הסתכל עד היכן נגיש עלצוכך צעון זה והקצ"ה רואה שאתה נכניס לו לרה צתוך ציתו וקובל . והיו זבל של צכוונה לו יאית זכר וישג שלא יפחז

פי"א כוונת התפלה

אח פיו צצית הכנסת כלל ועיקר שאז עושה צ' דברים יושע כח
 הקדושה ויגביר כח הסט"א כאומר חיי לנו ניוס הדין חיי לנו ניוס
 התוכחה . ראה חייך דימוז זה לנוכח כלם זהיכל והיא ע"ז צעורה .
 ויגדל הכחצ ונאוד שנוגע בצבדו ית' הלל האדם לא יראה כי חס
 לעין וצבואו להחמק לפני ונלך צ"ו חיינו לריך כ"א דווקא לקדר
 הדברים ולחונרם צפה ואפי' לבו כל עמו נעשית בקשה שהנולך
 חיינו רואה כי חס דברים היולאים ונן הפה והכנעתו חף חס תהיה
 ונצחון ולא ונן הלכ . חבל ונוי"ה הקצ"ה הצוחן לצות וכליות
 כשיצד צפיו כאו לא חונר דבר ע"ד הכין לצם הקטיצ חזק .
 שאם תראה לצם ווכן ומתפללים ונעוונק הלכ אז הקטיצ חזק
 ובלעדי הלכ כלל היו וכאו צל לפני הס"ת צשפת חלקות שונדבר
 ח"ו צפני אדם כנוהו צלל לב ולכ . וב"ש שיגדל הכחצ ונאוד
 בצבואו לפני ונלך צ"ו יפשוט כל ונחשבותיו ונרדויותיו ויסיס לבו
 צכפו על הדברים היולאים ונפיו ולבו לא יעה לכאן ולכאן . וכשצא
 לפני הס"ת ונדבר צפניו צלל לב ורלון ונלכד ששפה ח"ו דניון
 לעין כאו חניה רואה לא זאת ועוד כאו הגריע ח"ו בצדו ית'
 ונכדו צ"ו שכסיהחן לו יסיס לבו צכפו על ונחונרו ודברו .
 וכנו"ש ז"ל חין אדם הענה עד שיסיס לבו צכפי שנחונר נשא
 לצציו א כפיס א הל צבנויס שכנוו שהוא רוחני ירלה זהפלת
 הרוחנית ע"ד שאונרו ואם אדונים חני חיה ונוראי שונדברים ענוו
 צלל לב ורלון ולנולך צ"ו נפשוט כל הנוחשבות ונלצכס כשתדברו
 ענוו ותדקדקו דברים להוליאם כדלוי ונעוונק הלכ . וכ"ש כשהוא
 מתחנן לנחול ולקלות לו וירפאהו ויצקש ונזכות ופרנסה ונלפיו
 ולינו ונצין ויה שהוא חונר כמו וני קיש לו קציעות לסייגה
 ולהשליכה והלא הדבר הוא צתהנה . והנהחנן הלל טוב לו להחמק
 לפני הנולך כל היום כולו והו א העש הפלחך קצע . ותפלה שלל
 צכוונה היא צג' אופנים . יש מהפלל וחיינו ונכוין צלל פירוש הנולות
 וג"כ חיינו ונחכצ לא צצרי הצחי ולא צצרים צנלים ולא ד"ת
 ונוו קרים . ויש ונחכצ צצרי תורה ונויסיס וצנושבלות . ויש שאינו

ונכוין בתפלתו וחוץ מזה לא כל הרהורו ונוחשצתו 7373
 צטלים 7373 הצאי. והנה עונסה כי נוי שלא כיון בתפלתו ונחונת
 עיינו 7373 תורה וצנוטכלות עונקו נקל ונווי שחוש 7373
 צטלים :

משך לנולך שיש לו כונה ויניי שירות ועבודה רצה ולוה
 לעצדו שיעשה לו שירות אחד והוא שינה ועשה שירות
 אחר והוא ג"כ שירות של הנולך הלא ולאי יענש ששינה לווי הנולך
 שהנולך לוהו באותה עשה על שירות שהיה יקר צעיניו. אבל אינו
 דוונה לנוי שלוהו הנולך לעשות שירות אחד והלך ועשה לרכי
 עלונו ולרכי ציתו ועייל הלא זה עונקו חנור הרצה. והתפלות
 הלרכיות כוננה יש צהם כונה וינייס צצני אדם :

משך לנולך שקרא לעצדיו להציא לו כוס יין ולראות דעת כל
 אי ולי צונטהה היין שיוכר אותו העצד אם יועט צכצוד
 הנולך או יעשה רלונו או הפך רלונו. וסיין לריך נזרק טהור וצעי
 הדחה וטעיפה וצפנים ונצחון ושיהיה חי וכלם ונלא כרלון
 הנולך. האחד הציא הכוס החשוז וטנוטהדר לפני הנולך ועשה לו
 הדחה וצפנים וטעיפה ונצחון וכלם וחי ונלא וכתנו ציד הנולך.
 השני הציא הכוס צנאיקוהו ולא שטף הכוס ולא הדיחו ונלאו
 ונקרו ציד הנולך. השלישי הציא הכוס צלכלכו ונקרו צידו ריקס
 צלא יין שזה העצד לאוי לעוגש קולול הרצה צכציד הנולך שהרי
 השני עכ"פ הציא יין לפניו ונקרו לו. אבל יענש על שהיה הכוס
 ונלוכלך והנולך אינו שותה שודאי שנפשו קלה וננחקת צכוס
 כזה. אבל האחרון הכציד עונקו שלא די שלא שטף והדיח טכוס
 והציאו צלכלכו הוא כונחעהצ צעיני הנולך שהציאו ג"כ ריקס :

כך הדבר הזה צענין התפלות. גופו של אדם הוא הכוס הנונייהים
 היין צתוכו והכוונה והנחשצה של התפלות הוא היין
 צתוכו שהעיקר הוא היין. אבל הכוס הוא כדי לקבל את היין
 צתוכו. כן הדבר הזה שהעיקר הוא הנוחשצה והכוונה אבל הפה
 הוא הכוס. ולריך הכוס הנאים הרצה שהוא הפה צציון לפני

פ"א כוונת התפלה

ונו"ה הקצ"ה לנפש"ל על כוס של זרחה דצ"י דה"ה
ושטיפה לרנוח על הנודות הרעות שהם כגון שוא

ושבועות שקר ותנופה ולילות ושקריות וימים

ונוינים שוכים התלויים צפה כונה ויני עצירות. וזה הצד

להתפלל להריק יין לפני הש"ית לריך להדיח הכוס ולעשות תקוה

על כל נודותיו הרעים שעשה ונחון צפיו שלא יוליח דבר הנוטמה

את פיו ונלכלכו ונצפנים שיתקן הרטריו הרעים ויקבל עליו

לעזוב עזיבה גנורה וזהו הדחה ושטיפה ונחון ונצפנים שאין

כבוד להציא הכוס ונלכלך ולנוקרו לנולך כי ודאי לא יקבל הנולך

לשחותו כי תפלתו תעזבה ונאוסה ככוס הנלכלך כו"ש ז"ל וא

הייתי צונתן תורה הייתי שוא ונהקצ"ה שני פיות א' להתפלל

ולעשות צו עצולתו ית' וא' לדבר צו לרבי הגוף וכ"ש שאין להציא

לפני הנולך כוס ונלכלך ונאוס. וכן נלינו שהרצה הקידים

ונתוודים קודם תפלתם ועושים תשובה ואח"כ צאים להתפלל הוא

ונעם האומר שלא תהיה תפלתם דומה לין צהוך כלי נאוס :

הי הכונה שיציאו וזונונו לשם זרחה כ"ש צאר היעז קי

קפ"ג ט' ז'. וכן כתבו הנקובלים קודם שיחלל האדם

יאמר צפיו הריני נחון את פי להלל ולשבח ולהודות לשמו ית'.

מלא על שם ינלא פי תהלתך שלא יתפלל צעללות כנו

שפתותיו נעות זכזכדות כאו הוא יסן ואין הדברים

יולאים כי אם הון ון השפה. או הכונה ונלא ש דקדק באזהרות

התפלה שילאו הדברים צפה ונלא וזדכור שלם ונלא. שלם שתהיה

התפלתו צפלינות ונתהילתה ועד קופה. עקידת י"חק והקרצנות.

ואיזהו נקוון והודו לה' ולא ילא עד שיגנור כל התפלה ועלינו

לשבח. שכל או עמיכי התפלה ותיקוניה הן הן גיפי התפלה

ותלוים זה עולמות העליונים וא"כ לריך שתהיה שלימה. הם

רנוז שלימות הכוס שנונה צתוכו הן שהיא הכונה.

ומשרקו ון הקרקע טפה רנוז לנפש"ל שישחא ונעע קודם

התפלה ויקתכל זכוראיתו ית' ונכפלאותיו וגדלו

להתפלל תפלות העמקים :
 להעלות * תחלת כל תפלות
 כאלו מת ובטלו כל עסקים :
 ולא יש לו * לגורלו ולחבלו
 לבר אל חי אשר שוכן ארקים :
 ואז גשת * להביא הארשת
 ביחד עם לבבו הם אדוקים :

והנה התפלה בכללותה נושנהחילים צעקידת י'חק עד אחר
 עלינו לשבח בשלימות כוונת חליפות שולות שלמים ונעיל
 זכחות ונלפת ואצנע וכו'. ויש צתפלה ונעלות ונעלות ונאקינו
 עד צרוך שאמר ונעלה א'. ונשס עד היזלר ונעלה אחרת. ונשס
 עד העניידה ונעלה אחרת יותר גדולה והעניידה עלמה ונעלה
 גדולה יותר ונעלה ונן החזרה. ואשרי וקוה הם ונעלות כנודע
 כוונת שיש צצגדים ונעלות ונעלות זה ונעולה וזה וצכללותם הם
 חליפות שולות אחת. ויש רעה חולה שאם צאים ונלאו את הלצור
 צקוף פסקוי דזורה אז ונחילים וצרוך שאמר על הסדר ורלים
 צנורלה גדולה ונשיגים את הלצור צאנלע העניידה צלחש ולא
 עשו כלום שהכל היו צהצלעה צאין וצין ולצס צל ענוס ויותר
 היה עוב להם להתחיל ונלה צנולה עם הלצור ונחזלר ואילך ואמ"כ
 שלימות הזעירות כוונת נודן :

ואני עשיתי משד עד זה וחראה מן המשד שלא הרויחו
רויח כרום אף היוצר והבר

משד לנולך שפלה לעצדיו להציא לו כל א' חליפות שולות א'
 בשלימות. א' ונשס ראה שאין ידו ונשגת לקנות הכל

פי"א כיונת התפלה

הלך וקנה שנים ונלצושים ונלכפת ונועיל או שנים אחרים . ויש
שלא השיגה ידו ולא קנה לא אחת אצל מה שקנו היה דבר כחונד
ונאה לנולכים . ויש מהעצדים אמרו למה לנו נחקרים ומהחליפה
נקנה דברים גרועים והם צול הדנה הוולצושים של העניים
ויותר טוב להציא אחת שלימה ונלהציא צגד א' או שנים . הכה
ודאי הוולך יתעלצ כנגד אותם שהציאו לו צגדים גרועים שאינם
וולצושי הוולך . ואף אם יהיו שלימים כאו לא הציאו כלום לפי
שאינם וולצושי הוולך והם וולצושי הפחותים והלזבו צולך . אצל
אותם שהציאו צגד אחד ומהחליפה או שנים והם וועולים ומשוצים
של וולצושי הוולכים הלא ודאי כסודע שאין ידם נקפקת ולא עשו
צוהיד לא יש עליהם הקפדה ומהוולך :

כך הדבר הזה יתפאר שמו לעד לנו להציא חליפת שולות
צשלימות והיא התפלה בכללותה . יש שהיו חנוקים ולא
יכלו להתפלל צשלימות ונתחלה עם הלצור כי אם מהיולר או
ונצרוך שאמר אצל התפללו עם הלצור ונלה צולה ולא צהצלעה
לא צכוונת הלצ דבר הראוי לצותן לצות וכליות . ואם היה חנוק
ולא הקפיקה ידו להתפלל ונתחלת התפלה עם הלצור וצא והתחיל
ונראש התפלה בכלצטה וצלה כוונת . הלצ שרולה לפני הא ית'
תפלה שלימה . אצל היא גריעה שאינו ונצין מה שהוא חונד והן
דברים דווקא צלה כוונת הלצ . אצל אינם ראויים לצותן לצות
וכליות ראוי זה לעונש אף שהציא חליפה שלימה . והיה יותר טוב
לו להציא כונו שהציאו אותם העצדים א' או צ' ומהחליפה ויהיו
ראויים לנולך כוונש :

פרה י"ב . כוונת הברכות וההודאות

הנה לדעת כוונת עונש ונגיע למי שנצרך לשמו ית' ולהודות
לו בצרכת הכהנין וצרכת הוולות שקדשנו צולותיו
והוא יצרכנה שלא צכוונת הוא דומה :

משך לשנים הצאים לפני המלך לקבל עוצותיו ומננס כרלונס

אשר אחר שקבלו עוצותיו הם ונשתחווים ונוודים לפניו
 ונשפחים אותו על ונתתו . ואחד חקר דעת צא לפני הנוגף
 ונשתחו עמו . ואחר שקבל עוצתו נגאת הנוגף לא הודה לו ולא
 שצח לנוגף כלום כי אם שלח הנשפת שלו להודות לנוגף על עוצתו .
 כי זה החקר דעת כי עוצ לו יהיה שלא יהיה שולח שלוחו ולא יודע
 שעכשיו ששלח שלוחו גרע יותר שגראה כפיכר צטוצת הנוגף ולא
 חשבה לכלום :

בן הדבר הזה שהפה הוא שליח א השכל וצולון האדם להטותו
 והאונת האדם העיקרי הוא הלצ והנהשצת והשכל הייכו
 הפה כי הפה הוא שלוחם :

וכמה ונלעער האדם ולרעק ונקירות לצו קודם שנעשית
 בקשתו ונחתקן בכל כמו ונחשצתו . ואחר שנעשית
 בקשתו ונודה ונכצח לש"ית ונצרכו שגמולהו כצר כמו צרכת
 הנסחין וצרכות הנולות שרונונו צהם ושאר הסודלות שסעדיף
 הצ"ית עוצותיו עליו הוא שולח שלוחם זהו הפה ונשצח לש"ית
 שלא בעלנוו שהוא רלון הלצ והשכל . שעלמותו של אדם אינו הגוף
 כו"ש ונחשצו ע"פ נל צטר אדם לא י"סך שלא אינר על אדם לא
 י"סך שהצטר והגוף אינו אדם כי אם צטר של אדם שהם הנשיות
 והשכל . לא לריך שידע לש"ית אחר שקבל העוצה וההנאה
 ונקירות לצו ובהכנעו כמו עזד שקבל העוצה שלריך שיעשה את
 עלנוו עזד קודם קבלתו העוצה . ועזד אחר קבלתו העוצה
 ועזד צשעת קבלתו הציצה כולם שוין לעוצה צהכנעה וצצירת
 לצ צחינה ורעה . (וכל שנות היולחים ופיו ה"ה לצטלה והיא
 כנושא סם שמים לשוא ח"ו ראה עד כמה פגמו ונגיע להנוצקך
 שלא צכיוכת הלצ) כו"ש צזוהר על פקוק חפלה לדוד שורה נפשי
 וגוי הכזר ג' פעמים עזד צונוור הושע עזדך אתה אהי זה
 עזד קודם קבלתו העוצה שונחמן בכל לצו להושיעו . שונח נפש
 עזדך הוא צשעה קבלתו העוצה ג"כ נכנע ושפל לפניו כמו קודם
 קבלתו העוצה לא ניתוסף צו כי אם שונחת לצו צקבלת עוצת

פ"ב כוונת הברכות וההודאות

אדוני . תהא עזך לעצדך אחר קבלתו הטובה גם כן הוא העצד
הנותחן להטיב עונו ולהסתעשע צונתתו . וכל שנות וכו' כה"ל
והנושל שהנושלנו הוא אחר קבלת הטובה שלא שלוחו להודות לו
ואם קודם שישא ורולס להתחנן לש"ית וללעוק איו אותה התחנה
והלעקה אם לא תהיה ונקירות לצו דוונה כמי ששלח שליח א
הנולך לדבר לו שיעשה רלונו . ואדרבה לריך שילך אלל הנולך אדם
גדול ונונו וכשוף פנים ולא הספיק לו שלא הלך הוא אלא שלא
שליח שהוא הפה להתחנן לו . הלא ודאי חוץ ונשלח נעשית צקשתו
לא אדרבה ראו לעוכס גדול :

שיר על המשל הנזכר למערה

תברך אל ותודהו ברנה
בלב אל כף ודעת הנכונה :
לשונך אם יברך לשכינה
ופונה לבך אנה ואנה :
הלא ידמה לעבד מר והומה
ובא לפני אדוני בתחנה :
וחננו ועשה לו רצונו
וברכתו בחיקו היא נתונה :
לפי ערכו • יחוייב הוא למלכו
כניעתו ותודה ההגונה :
ולא הודה • ולא ברך ועדה
לבוש עזות והקך לו ופנה :

פי'ג כוונת דשבהים לש"ש

אבל ישבהו הוא עם שלוחו
 והוא פתח בהודותיו וענה:
 לעבד זה אדון פינה ושנא
 וברכתו עדי מאוד מגונה:

פרה י"ג כוונת השבחים לשם שמים
 ובבלרם העבודה לש"ש והסך ח"ו ענשם עד היכן
 מגיע

עונש

העושה ונורה שלא לש"ש או שיש בה איזה פנייה או
 כשישנוח כשאלהים ונשחיס אורו צעשייהם שהוא
 דוניה שונתק צעזדות קונו דבר לחל היו. כונו שוולכו שחכנו
 ישרא בהיו יולאים לקריפה לא היו יוצקקים ליכלל צבציל העבודה
 שהיו עוצדים בלח יעשה שום עצודה לבס קונו ויש בה ונקלת
 נחשבה ונליחות חן צעיני אלם הרי הוא כעוצד ע"ז צטורה
 כעוצד לח הצני אלם ועשה שיהוף צעזדות קונו כו"ש צפ"י
 ואלמרי הזוכר אלם היראה ונזוהפת עם קלת הצני אלם ג'ו'f
 כעוצד ע"ז. ולס כל עצודתו בגושה אותה הוא לנולוח חן הרי
 הוא כעוצד כל עצודתו לצני אלם. ולס כוונתו להסתכות ולעשותם
 עטרה להגדל בהם הרי הוא עוצד לח הנחתו ונערצ הקליפה
 להחוסך צונקום הקדושה ונערצ עוצ עם רע. ועיקר צילתנו
 לע"ה: הוא להפריד הטוב מן הרע שנתערב ע"י אל"הר ועל
 הראשונים לחו ונלעערים והוא צל להוסיף עליהם אוי לו ולכפשו
 לחה יולך לח חרפתו שטוצד ע"ז צטורה. וכ"ש כשישורר ויזנור
 שונו יתי וכונתו לנולוח חן צלוהי הזנור והסכול והכצוז יולח טוצ
 שלא לקצח ולא להלל ולזנור:

פי"ג כוונת השבחים לש"ש

ומחוך המשל יוצן לך העונש :

משך

למלך שהכין כלי זמר ומוגן נעים לזמר לו לשכרו והציא
עצדיו ולמדס חכמות הניגון שינגנו לשכרו צחותם הכלים
המוקדמים לפני המלך . יש ועצדיו שלא הציאו ולא ניגנו לשכרו
צחותם הכלים של המלך . ויש ונחס ונלמד ונה שלא הציאו לא
הוליכו את הכלים והמוגנים שעשה המלך לכבודו והלכו ונגנו
זהם לפני יושבי קרנות והפחותים צפת לחם והנאה וועעת הנח
ודאי הבת השנית עונשם יותר על כת אי כפלי כפלים והיה יותר
עוצ להם שלא יציאו ולא ניגנו לא לפני המלך ולא לפני יושבי
קרנות שזה צזה את המלך וכד את יושבי קרנות והפחותים .
ועוד אותם הכלים אינם מלהם כי חס של המלך העשויים לכבודו
כילד נווליא אותם לחוץ להשמוש זהם צני אדם הפחותים :

כך

הענין הזה הקצ"ה יתפאר שמו לעד שצרא צאדם נקצי
הריאה וחנעות הקיל שהם כלי השיר ולא צראו לא
לכבודו שכאמר כל הנקרא צשוני ולכבודי צראתיו ובתיצ כל פעל
הי לנענשו . והשירה והזמרה הם כבודו כו"ש וציהכלו כולו אומר
כבוד . ודוקא להרים קול צתורתו ולשורר ולהתפלל לכבודו יתי
דוקא . יש שלא שוררו ולא זמרו לשכרו יתי דיונה לנני שלא הציא
כלי שיר לפני המלך לשורר לשכרו . ויש שעשו שירה וזמרו לפני
המלך אצל כוונתם לנוליא חן צעיני אדם ולקצבל השצח ונחס .
וצחותם שהיא נווליא ונפיו לדבר עם הש"יה וכוונתו נווליאות חן
או צכל או צנוקלת הרי הוא דיונה לנני שונרד צונלך ונרד גדול ונלמד
נה שלא ניגן לשכרו צכלי שיר שלו לא שהולך הכלי שיר שהכין
לכבודו והוא הולך אותם וניגן לפני הפחותים ויושבי קרנות וא"כ
ענשו גדול כנה פענוים יגדל על הראשונים . ע"ד כאמר הכתוב
כי שתיס רעות עשה עמי אתי עצבו ונקור וניס חיים שלא הציאו
הכלי שיר שלי וניגנו לפני לא ערצ להם צורות נשצרים שיעצדו
לצרות נשצרים יותר וננני ח"ו שהעיקר הכוונה ועשאה לזולתי .
עוד הנזמר והנשורר להש"ית וכונתו לזולתו לנוליא חן צעיני

ונלמד שזולל ונהיכלות הקדושה לא נפתחים לפניו היכלות
 הטוואלה וככנס בהם וכן כחז הרב מוהרמ"ו זלה"ה צענין השיר
 והשבח שהוא לשנוו ית' דע כנוו שהיורדים לנורכזה לריכים ליוור
 שירות . ונכח אותם השירות נפתחים להם פערי הנורכזה והיו
 ככנסים להיכלות . ואותם היורדים עלמס ניתוסף להם כח בשירות
 שאוונרים ויהיה להם כח ללכת לנועלה שאם לא היו אוונרים שירת
 לא היו יכולים ללכת כי צעודם מושווררים הם ונהלכים ושנוש
 צגצעין דוס יוכיח שאם לא היה יהושע נשתקו לא היה יכול
 להעמידו . כולל שצבא אותה השירה היה נהלך צכל היום מוונרח
 לנענד . וגם צראש פרק דרי ישנושא הונר ח"ל ונה השירות
 שהיו אוונרים יורדי מנורכזה וכו' ח"כ גם מושווררים נש"ש נשנוחו
 תעלה ותכנס צהיכל הראוי לה כפי כחו והכוחו . וח"כ צהפך
 צ"נו כשעוצד ע"ז צטהרה צ"נו למלא חן צעיני האדם ולהנחלתו
 ולשורר צאותו החשק של ההנאה והענוג הגוף נכנסת נשנוחו
 צהיכלות הטוואלה והקליפה רח"ל נועוכש הזה . ועוד ללל צמיס
 חליריס ולא ידע ששז את צני האדם עיקר וכצדס יוהו ונכודו ית'
 ח"ו שהרי הרלון והנוחשצה שהם הרוחניים היתה הכוונה לנוליאות
 החן ולהנחלות ועצד צהס צני אדם שהם כנותו והקול והדבור
 הגשמיים עצד צהס את הש"ית

וכתבו צעני מווקר שונלך ח' היה לו קולר רוח והציאו לו
 מושוורר לפניו והיה קולו נעים ציותר והיה נחמד
 לפני הונלך ולא היה ערב לונלך . ח"ל לונה לא ערב לך שירתו
 כנוו זולתו הפחותים מוננו . ח"ל כילד יערב לי שירתו וכיוכתו כדי
 שיערב לי הכוונה שהרגשתי צו שהשירה וצצה שאוונרה לש"ית
 וכוכתו צנעיונות קולו ונעיונות השיר כדי שתערב לי הרי הוא
 כעוצד אותי ח"ו ודצר הנוואוס צעיניו יתי ינואס צעיני וכילד
 יערב לי :

וכתבו הנוקובים אין לך ודישתנוש צחגא חלף כנוו זה .
 שהרי הדצרים היולאים מן הלצ שהוא הייוד של קס

פ"ג כוונה השבחים לש"ש

הוי"ה והיא הלצ . וכצ"ל לגרון ה' של הויה . והלכותיו של הוי"ה
והפה ה' של הוי"ה כולל כפיגמור . 37 - הוא שם הוי"ה וצ"ה פירש .
הרצ ראשית חכמה רכנו לדיקים צה' ולא חונר רכנו לדיקים לה'
הוא כאלו הם וורכנים צבס הוי"ה צבס עלמוו שהלצ והלכות והגרון
והפה הוא כנגד הוי"ה וכאלו וורכנים צבס עלמו . וא"כ חוי לוי
סושהגוש צבס ללורך עלמו ולכבודו ולנליחות הן סושהגוש צבס
הו"ה לגצוד הצני אדם . עוד ידונה כווי ששנחו הוולך להציח לו
צגדים החוודות צגדי ונסי ורקונה וולצוש הוולכים . ולצב העצד
הוולצושים של הוולך והציח וולצושים הצלוויים לוולך וולצוש של
העצדים ודאי יתחייצ ראשו לוולך :

כ הדצר הזה הרלון והשכל הוא וולצוש הוולך העליון והכוונה
האיהת והחשק הגדול לשנוי יתי' והוא ונשתמש צו ללורכו
וללורך האחרים עצדי הוולך . והוא ונקפר להסי"ת צפה ריקס
הגשוני טידונה צערך הרלון הוא כונו לצוש חשק . והוא ידונה לוי
טיש לו קונה לרקדו ורקד איתו על העפר ונשאר הונוץ והתצן
הצאים לפני הוולך . והוולך לוהו לחס נקי ונותול הלל יתחייצ
ראשו לוולך כונו סוולינו שאפי' על לרור טילל צלחס פרעה הרג
לשר האופים . וכן הדצר הזה הרוחניים לצני אדם שהיא הכוונה
והקול והדיבור כונו ווון ותצן לפני הוולך . ולא חונר והלל תאוועת
איצרו הן כלו יתי' וצלל הרוחניות שצתוכו היה נשאר ונת כונו
אצן . ואיך הניצ שפתים ונפש החיונית כהנה לצני אדם והצטר
לצורח הניצ שפתים . וונה טווצ היה לו לשחוק צלל סכר ועונש
כווי"ש צלרעה לא וועוקליך ולא ונדוצטיך :

שיר על המשלים הנזכרים

בעת ערוך מהלל אל במורא

ותקראם באימה היתירה :

ואם פיך ידבר לגבורה

ודעתך מציאות חן לצורה :
 הלא תדע עבודתך עכורה
 ותעבוד במהרה אִשִּׁירָה :
 והרצון אשר עקר לזרא
 והבשר לצד שפה ברורה :
 ואיך השק מביאו לגבירה
 ולעבד לבוש מלכות ומשרה :
 ולא השוה צעירה לבכירה
 הלא אויה עלי זאת הכפירה :
 ואיך קמה נתנו בכברה
 ורקדו עלי עפר תשורה :
 ונשאר מוץ בידו השבורה
 והתבן לרוח הסערה :
 וענין זה אדמהו בשירה
 כמו מקד ואנשי השררה :
 מנגנים בכל זיני הזמרה
 והם זהב בכל אבן יקרה :
 וחמשורר גנבה ועצרה
 ונגן בה לאנשי הסחורה :
 והמנגן בתועלת חררה

פ"ד דרך ארץ

למלך בו ועשה בה תמורה :

וטוב היות שפתו לו סגורה

בלא דבש ולא עוקץ דבורה :

פרק י"ד • דרך ארץ

הנה ווי שיש צידו תורה ואין צו דרך ארץ אין תורתו בלום .
ווי שיש צידו דרך ארץ בלא תורה הלא הוא טוב ונוטו
וישתהו לצעל התורה . כי הנה נוטו צודרש דרי ינאי הז וין אדם
אי נכזר צביתו שסצור שהיה צעל תורה והאכילו והסקהו דקו
צונקרא צונשנה ולא ונלאו . א"ל אונור אכל בלצח פיתא דינאי .
ושא לו רי ינאי ויה זכות יש אללך סקונכת ואכלת על שולחני .
א"ל האורה ויוני לא סונעתי דבר רע שהיה אונור אי על מצירו
והלכתי להיות רכיל . ולא ראיתי שנים ונתקוטעים ולא עשיתי
שלוס ציכיהם . וכסונלאו שיש לו דרך ארץ א"ל כל זה הדרך ארץ
נונלא צך ואני קראתיך כלצ עמוי לי אהה שוה לי (הרצה) וקרא
עליו ושם דרך אראנו צישע אהים . והוא ששני דברים היו צידו הם
כוללים לונדות עוצות לאין ונספר אע"פ סנמלא שאינו יודע כלום
וראוי לקראו כלצ כיון שונלא צו דרך ארץ הזה א"ל אהה שוה לי .
וארז"ל אם אין דרך ארץ אין תורה :

המשל לזה כנוו הדלעת גדולים צה וויס וון הצור אם יוריד
הדלעת כנוו פענויס לונטה לא תוליא וויס וון הצור
וופני שהיא קלה ולעה . אצל כשתניח צה אצן להכצידה וייד
יורדת וונעלה וויס . כך התורה היא הנייס . והדלעת הדולה צה
וויס הוא האדם . וכל עוד שאין צו וונדות עוצות ודרך ארץ הוא
קל ונף על פני הוויס וילא ריקס וון העולם כנוו הדלעת שהלא
צלא וויס . אצל ע"י הונדות עוצות ודרך ארץ ונכצידה ונונליאה
וויס הרונוו לתורה . עוד אונרו ז"ל כ"ו דורות קדוה דרך ארץ
לתורה . והעעס בלא נהן הורה לכ"ו דורות הראשונים והוא

שתחילה תלכה להלך הדורות הנודות הנודות ול'נוד הנוד
 ואח"כ נתן להם התורה ולכן קדמה הנודות עוזות לתורה והוא
 ידוע לנו הדלוק שלך נר ושון ואורה . כך הנודות הנודות
 והדרך ארץ היא גוף הנודות עליונה . והתורה והחכמה הוא השון
 והאורה ולכן באנליות שניהם הנר דולק . ולרץ להקדים הדרך
 ארץ בתחילה הדרך העולם שנוצחים הנודות ונוצחים השון
 ואח"כ נדליקים הנר . והדרך ארץ כנו הירים והרגלים של האדם
 שהוא נהלך בהם שקראם שלונה הנודות הנודות החיל ואם אין לו
 דרך ארץ ונודות עוזות דומה לפסח וקטע שכל מי שקם עליו אינו
 יכול לזרוח ונפיו והרי הוא כאבן דומה וכל מי שעובר עליו הכה
 ופצוע . ולענין שאנחנו הנודות עוזות והדרך ארץ היא גוף הנודות
 עליונה . והתורה והחכמה הוא השון והאורה ובאנליות שניהם
 הנר דולק ובהלטרפות כולם אז נגזר שם ה"ה . כי גוף הנר הוא
 ה' של ה"ה . והפתילה היא ה' . והשון שצנר הוא ה"ד ואור הנר
 הוא אור ה' שנוננה ילאו חונטה אורות . ולכן לרץ להזהר בצנר
 צבת וצבל נרות של נורה להטיב אותם ול'יפותם . וכן יכוין ליחד
 קסם הנכבד בהנשכת האורות זה לזה שבהלטרפותם כל א' עוקה
 פעולתו . ואם יחקר אי כולם צעלים :

שיר על המשלים הנזכרים

ושם דרך בדרך הישרה

ראות ישע אלהים הוא שכרה :

להשדימה • לחכמה הקדומה

אשר כדמה לב"ו דורות לתורה :

והמדות אשר המה המידות

והם דומות כמו גוף המנורה :

פ"ד דרך ארץ

והחכמה • אשר היא נעלמה

בתוכה היא כמו שמן ואורה :

צריכים הם להביא את שניהם

ואם אין הלא אורם חסרה :

ובלעדם • הלא ידמה לאדם

בשבר יד ולו רגל שזורה :

ואם יפגע • בפגע רע ונגע

הלא נשאר כגוף בלי שמירה :

אזור מדות היילי הנכורה

והמה יהיו לך לעזרה :

פרק ט"ו • מעלת התורה

התורה לריכה להייתצלי שום פנייה לעשות נחת רוח ליוצרו

כמו"ס ע"פ כולר תאנה יאכל פריה שדרקוהו על

התורה . לונה כונקלה התורה לתאנה שכל הפירות יש להם

פיקולת . תנורים יש להם גרעניים . ענבים יש להם חרלנים .

דנונים יש להם קליפים חבל התאנה כולה יפה לאכול . כך התורה

אין זה פיקולת . ורנוז הפיקולת היא אחיזת הקט"א שאם תורתו

יש זה אחיזה פנייה אז יהיה לה חלק להקט"א ח"ו צחותה התורה או

הנולדה נולד הפנייה הסיא והסיא הפיקולת . לזה רנוז כולר תאנה

יאכל פריה ששוונר את התורה וילרנה שלא יהיה לו חלק להקט"א

ח"ו זה אז יאכל פריה כל הפרי אוכל אותו שתורתו דנונית לתאנה

שלא יש זה דבר להזרק כי אין בתורתו אחיזה לקליפה ח"ו אפי

בנקלת . ואונרו כונקכת ונגילה גדול ת"ת יוהר ונקרבת תנוידין

פטי"ו מעלת התורה

נז

סנאנור ויאנור לו סר לצא ה' עתה צאתי. ח"ל אונס צעלחס תוניד
 סל צין הערציס ועכסיו צעלחס ת"ת ח"ל על חיה עון צאת. ח"ל
 על עון עתה צאתי וייד וילן סס צתוך העונק. והנה ונכאן תרחה
 סהתורה ונכפרת על האדם יותר ונהקרצכות וכונ"ס צצח וונחה
 חיבו ונחכפר חצל ונחכפר הוא צד"ת וכ"ס ציוניס הלו ציוני
 הגליה שאין לנו קרצן סיכפר צעדינו סלריך לנו עסק התורה ערצ
 וצקר לכפר עוכיתינו. ואפילו חס יס לו זכות סיתלו לו ונלכעניסו
 תכף ענ"ס צצוא יוס טדין והכורח שאז סוקד על כל הנפעל אז
 יזכר ויפקד עון ציעול התורה ולכן לריך להסוזדות ולקצל על
 עלונו עסק התורה קודס סינווטו רגליו. וארז"ל לעולם יהיו דצרי
 תורה עליך כחדשים מריצ החשק והסשתוקקות אפילו חס יקרחס
 רצצות פעוניס יחשוק צהס יותר ויותר כונ"ס אשר חככי ונלך
 היום וכן א תצו כי זקנה אונך צעענה כי דצריס יסניס הס כי
 כצר עלתה חלודה עליהס דקוף קוף היז אונך וכי ונאחר סאנו
 זקנה נפטר ונחיוצ סחייצ צכצודה וצמורחס אדרצה כל ונה סהיא
 זקנה חייצ צכצודה יותר ויותר ונחונת אנו ונחונת הזקנה כך ד"ת
 אונר רצח חס רוחה אדם סיבוריס צחיס עליו יפספס צוועקיו סנאי
 נחפסה דרכינו ונחקורה וכי פספס ולא ונלחינה צציעול תורה
 סנאי אברי הגצר אשר תיקרנו יה ונותרתך תלונדנו. וכל הנפרסיס
 ונקסיס על זה לכיון סיס צו ציעול תורה היכי קאונר פספס ולא
 ונלא סהרי זה דצר כצד וכנוו סר גדול וכצד לפניו. ותיקן סרצ
 צעל נסונת חכוניס עם וי"ס הרנו"ח שלפענוניס כסהקצ"ה ונציח
 יקורין על ציעול התורה חיבו על ציעול התורה לא על עוכיתיו
 רק סקודס לזה חס לא היה ונחצצל ון התורה התורה היתה
 ונגינה עליו :

והנושיל הרנו"ח על זה ונשל כחונד

משל לונלך סהיה לו וננגן והיה עושה לונלך כחת רוח צמיגוכו
 וצאו ויאנרו לונלך סנה סונגן שלך עונא חת אשת
 רעהו וגס גרצ ורלח ונעיו פניו כנגד כל צני הנלוכס וככל

פס"ו מעלת ההורה

חשיבי לפניו. וילך הנוכח עליו הסגור לכס לכל חגו צו כל חנוני
 צו מות ימות. ויהי כדצדק איו יום ויום צאים ונוספים כל
 דצרו הרעים של הנוכח לפניו והנוכח מקיים דצרו הרשקונים
 ונוזיר צהם לכל יהגרו צו ולכל יקפשוהו ושאינו רולה לסמוע
 צווי סוקפר בצמותו. ויהי היום והנוכח הזה רצח ריצו עם אדם
 אי והאדם הוא שלך חרצו וחתך יד יוניו של הנוכח. וכפצאה
 הסמועה לפני הנוכח לוח לחתוך ראשו של הנוכח. והנה כל שרי
 הנוכח הנה ראו כן תנוהו הנה כשהיינו נוספים עליו על כל
 תועבותו הגדולים היה נולה עליו שלא הגע צו יד ועכסיו קצאה
 עליו הרעה הגדולה הזאת וחתכו את ידו אלה נולה לחתוך את
 ראשו איה אהצחו וחתכו. אז חנר להם הנוכח שומים שצוולם
 כלום הייתי ונוותר לו על כל פשעיו לא בצביל הכחת רוח והפעסוע
 שהיה לי ונונו ע"י הכינון. עכסיו קצעל אותו פנחת רוח שקיללו
 את ידו ואינו יכול לכנן גלגלתי עליו כל ועשיו הרשקונים. אף
 כאן כל זמן שהאדם עוסק בתורה התורה וגינה עליו וציו ציו
 אפשר טיעבה הטובה ולא יצאו עליו יקורין. עכסיו קציעל את
 התורה גלגל עליו את הרשקונים וצאים עליו יקורין. ולכן טוב
 לאדם שייקרהו הא ונעט ונעט והוא נעטעש על ידי היקורין
 צמעסיו וחזר בתשובה ולא יגלגלו עליו את הכל שאם היה כפרע
 הנוכח ונונו על כל התועבות לא היה הנוכח ונונל חנותו וחותך
 ראשו. וכסיעקוק בתורה כצאים וכתוצים או בתפלה לא יחשוב
 הדברים כפסוען לא טעם צהם פניניות ורומים והאדם לא זכה
 לפצין. ואם ילעזר האדם על זה הו יראה ללצו. וכנו"ס צוהר
 קפירא דאורייתא לצוסא דאורייתא איהו. ונאן לחשיב דהוא
 לצוסא דאורייתא איהו ונוט ולא נלה אחרת תפח רוחים ולא
 יסא ליה חולקה בעלמא דאחי האי גופה ונחל"ס בצוסא דאחינן
 קפורין דהא עלמא עפש דעלמא לא נקתכל לא צהוא לצוסא
 לכל ים גוף ויט כסנה והיושיו הרשקוני ע"ה :

משל לפחד אדם שלא ראה הבני אדם נשולם ודירותה

צונדזר צין שני ההרים וקלעים ולא ידע צטיצ ונלאכת
 היסוד ונאכלו הוא חטים כמות שהן ולא ידע לעמון ונמו קנח
 ולעשות ונמו לחם . ויהי היום והנה הוא הולך ותועה דרך עד
 שבח אלל בני היסוד וישינו לפניו לחם לאכול . והעני הזה לא
 ראה לחם ונעודו עד היום הזה . ויהי ונחמיה בעלמו ונאוד על
 ונעשה ונלכה הלחם עד שהוא שא צמחיה גדולה ונונה
 אתעציד הלחם הזה . א"ל יחטים . לבחר קריבו ליה גלוקקאות
 טעם ונחם וא"ל אין ונוה אתעצידו א"ל ונחטה . לבחר שנו
 לפניו עריקי ונלכין דליבן צונשחא ודיצשחא אמר ואין ונוה
 אתעצידו . א"ל ונחטין . אמר שהוא פרא אדם אני אוכל העיקר של
 כל ויניח הללו שהוא החטים שהכל אינם ונחטוים כ"א ונונו
 נולא שהפרא אדם שאינו וייסוד העולם חושב שהחטים ונאכלם
 כך כמות שהן ולא ידע כוה ויני ונעדי ונלכים עושים ונאכל
 החטים . כך האומר שהקיפור הוא כמות שהוא נושל לצהונה
 שאינה ונחכת צן השעורים ללחם היולא ונונו :

אבר

אם חשקה נפשו הרצה לעקוק זה בחשק גדול וצאהצת
 רצה ה' יודע כוונת לבו ויעלה לו כלו הצין הנכתר .
 וכן ארז"ל צוהר פי קדושים ונאחן דתיאצתיה לנלעי צאורייתא
 ולא אשכח ונאחן דאוליף ליה והוא צרחיונותא דאורייתא והוא לעי
 זה ונגמגם זה בגונונה ולא ידע כל וולה וולה קלקה וקצ"ה
 חדי צהיא וולה וקציל לה קומדניה דההוא נח"ל ואתעצדי
 ולין אין אילנין רצוצין ואיקרון ערבי נח"ל צאהצתה חשגה
 חנויד . ורמז לזהשם הקצ"ה ערצה צלולצ עם אילניפירות שהחושק
 צצר הרי הוא בעושהו ונוש אף שאינו עושה פרי . ועיקר לימוד
 התורה כשתיהם לש"ש אמרו צוהר שאם עסק צתורה כשאין לו
 עסק ורולה כווי שנעיייל ורואה חידושים הוא נענש ועליו נאמר
 וכל חסדו כלין השדה לא כוונתי תהיה לקיים וולות צוראו ולייחד
 השכינה ונצטר הטוב ון הרע . ואם עוקק זה כולות אנשים
 ונלומדה היא כגוף צלל נשמה וכן כל הנלמות כולם ונעשית

פ"ו מעלת התורה

לשונה היא כמו כשונה איה . כמו שאנרו הופרטים כי הנח כל
 העולם הם ונקיינים ונלות עונה ולמה לא ילא נהם גדולים
 וחסידים וקדישי עליונים והוא נרוע הכוונה שלא יהיה לש"ס
 כמו"ס צ'והר ח"ר יוסף צ'ן פזי זונח חדא הוינא חזלי צונדצרא
 וערענא צטורי קרדו והו גברי צדימי צחולקיהון וצתית חנון לינת
 ליליא חד לשצתא וכפק שצתא וחוניתי לאושפיזחי דהוה צעי לונשכצ
 עם דציתו הוה קאי האי ונהך גיכא וללי וקונת איחי ונאידך
 גיכא ולכ'יאת אנרית לון ונאי ללותכון צבעתא דא . אנרי לי
 עידנא דידן לזוגא נשצת לשצת וללינא ללותנא קני קצ"ה די יהא
 צר דיפלה פולחניה צר דחיל חטאין צר דיעציד פקודוהי ולא יקני
 ונאורחא דאורייתא ליונינא ולשנאל . ח"ר יוקי אחזי שכינתא
 דלצתר יונין ערעית חנון וחונית ההוא צרא דחתייליד להו והוה
 צר שצע שנין חוני לי צציתא ולא צעא לונללח עניי . ח"ל אצוה זיל
 לקנייה דגצרא רצא הוא . ח"ל ונקתפינא לאשתעאה צהדים
 ולאחקרצא ענייה דהא לא ידענא אי חית ליה כשונתאחו לא דהכי
 אוליף לי ונארי יונא דין ונאן דלית ליה כשונתא קדישא אקיר
 לאשתעאה צהדים ולאחקרצא ענייה . ח"ל ח"ו דגצרא רצא הוא
 וחכים דדרא הוא . קריצ לגצחי ולא קפיק לונללח עניי . אנרי לי
 אכא חונינא צך דכשונתא חדתא צך מיונין זעירין ולא אזדריקת צך
 צבעתא דנפקת לעלונא אנרית כך הוא . ואנרו צזוהר קטן שלונד
 שנהנו לו כלי פז ואח"כ החזיר אוהו הכלי פז לשיהו ולגוד לש"ס
 ולא רלה לקבל חלקו צצה"ז ונזקה צו הכשונה אח"כ . ראם
 והציעה עד היכן ונגיע עסק התורה לשונה שכל עוד שלא יהיה
 כוונתו ללמוד לשונה לא זכה לכשונה עד שגמר צדעתו לעסוק
 לשונה שהחזיר אותו הכלי פז לשיהו ז"ל . והילד הזה נקרא אהצו
 שצבו היה רצ אדא צר אהצו . הא לונדת כונה יפעול הונעשה
 או עסק תורה לשונה וצהפך ח"ו כונה פוגם לונעלה שונערצ טוצ
 צרע . ומי גרם לכשונת הילד הזה שילא כמו כציא והוא צן שצע
 שנים ונלות פעונה שעבו אציו ואנו והכוונה והנחצצה שהיתה

לש"ט ונעלת התורה היא כי שורש הנשמה הוא לנעלה ונתרחקת
 הנשמה ונשורשה צירידתה לע"הז ואין ווי שיחזירנה לשורשה כ"א
 עסק התורה כמו השלשלת התקיעה ראשה בשורש וקופה בנשמה
 והיא קרויה ונקל'ה בלשון הנוקיזלים וכל זמן שעסק בזה
 השלשלת קיימת והנשמה עולה דרך הנקילה . אבל כל מה שיחזק
 האדם וכן התורה הנקילה והשלשלת והמעשים צדקות גדול עד
 שאם תחזק לגמרי וכן התורה אז השלשלת נתמעטה כבר צדקות
 גדול והלכה לה . ונשמתו יולאה וכן העולם נע וכד ועליה אמרו
 בזוהר נשמות דלזלין ערעילאין : והוא

משל

להררי חושך שיש בו והלך ג' ימים חושך וההולכים
 עם חוקעים חצל אי בחללת החושך ואחזים צידם
 החצל והולכים וקושרים זה בזה עד שנוגיעים לאורה . ואחר קיום
 החושך אז חוקעים ג"כ החצל והולכים לדרכם ובחזרתם אחזים
 צידם החצל והולכים בחוך החושך עד שנוגיעים לאורה שא"כ לא
 יודעים להיכן ילכו . כך התורה כמו החצל צדיקו ואנחנו צע"הז
 כמו יושבי חושך וללמות ואין ווי שיגיענו לשרשינו כ"א התורה .
 ונעשה דרבי יהושע בן מנחיה צעירובין דאיתא בגמרא שראה
 תינוק א' ולפניו צ' דרכים . ושאל לתינוק איה דרך קרובה לעיר .
 א"ל זו קרובה ורחוקה וזו רחוקה וקרובה . הלך ר' יהושע בדרך
 הקרובה והרחוקה ויאלא גנות ופרדסים וקלעים סביבותיה ולא
 היה לו דרך לילך ומזר לאחוריו ואמר לתינוק בני לא אונת לי זו
 קרובה א"ל ולא אונתי לך רחוקה אמר אשריכם ישראל . ונפ"ט
 אותה בדרך רמו על ע"הז וע"הז :

רמו

שהאדם צע"הז כמו עובר אורח והוא רולס לילך לעולם
 הכלמי שהוא נקום האומי . ויש לפניו צ' דרכים . הדרך
 הא' קרובה ורחיקה דהיינו תענוגי העולם שהם הגנות ופרדסים
 ואקיפת ההנוון המעכבים את האדם וליילך ולעלות לעולם הכלמי .
 ואותו הדרך הוא קרוב שיל"הר פורע לאחר . אבל רחוקה היא
 שלא יוכל ללכת לע"הז שהם גמגום הרעוים להגנות ופרדסים

פמ"ו מעלת דתורה

נעבצתו . ויש דרך אחר רחוק שהיא עבקה התורה ועשיית וולותיה
ועבודת השם רחוק הדרך הזה שוחן שכן של לדיקים לעתיד
לצוא . וצ"ה: אן לו כלום כי אם היגיעה ותקות הזו והלער .
אבל קרובה היא שנוציתו לעולם הנלחי שאף שאין האדם נוכל
צום הנאה ונרוב רחוקה אבל האונת היא הדרך הקרובה והיא
ווליתו דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום . ולכן אנו זה
התינוק צורך לרצי יחוש קרובה ורחוקה רחוקה וקרובה . והיה
יכול לומר לו זו קרובה והו רחוקה לא כשאלה גנות ופרדסים
אעכצים והם קרובים ויש דרך וישור רחוק הוא אבל ילך צלל
עיכוב דינוה אהם לעיהז ולע"הצ ונוחם לרצי יחושע :

הא לך שיר ער המשל והרמוז הניכר

בתורת אל עשה לך נתיבה

תמימה היא ולנפש משיבה :

ואם תראה רחוקה היא ותלאה

הלא תטעה אבל מאוד קרובה :

והעודם אשר נסתר ונעלם

אדמהו לעיר בשם נקובה :

ומהלכים בתוך שני דרכים

דהלך במ ולבוא תוך רחובה :

והאחת רחוקה אך בנחת

יהלך בה ויתענג בטובה :

ואחרת קרובה גם רחבה

והגנות ופרדסים סביבה :
 והאורה . בנתיב זה לשורה
 מסוגרת ואין יוצא ואין בא :
 והוא חזר . לאתוריו כמו זר
 וטרחתו כבדה היאורבה :
 וכן תראה . בעולם זהותחזה
 מסלות תאות נפש עריבה :
 והן הנה . להנפש מגנה
 ונגדה הם כמו חומה שגובה :
 דבל תחזור למקום מחצבה
 ולדלת בארץ החשובה :
 ותורת אל בנתיב עוז השיבה
 ומסלודה בנחת רב ושיובה :

ועיקר עסק התורה שיהיה לש"ס צלי קום לד פנייה כלל אז
 נחזיק בו הקדושה ואם לאו חס ושלום תורתו הולכת
 לחילוכים כמו"ס הרב האר"י ז"ל . ולזה פי' וי"ש בגמ' כשהולידו
 ר"פ להריגה . ח"ל לנה עסקת צחורה ולנה גכצת . הסיבס אז
 ספרא אז סייפא . וא"כ חדא ונכייסו סקרא . וכיון סקתר אהד ונהס
 לריך לפוערו . ויש לשאל לנה לא הסיבוסו הרבה עוקקיס צחורה
 שלא לנה . וכשעוסק צחורה שלא לנה אפסק ס גנוז לא
 הכונה שאמר להס חס גכצתי ואני צעל עצירות ח"כ עסק
 הסורה הוא נחזיק כח העונאה ח"ו ואהס כל כונתכס צציעול

פמ"ז מעלת דצניעות

התורה זו היא להגביר כח הטוואה והקליפה וזה איכפת לכם
צעקת תירתי . ואם אני עכקי צהורה לטווא ונחזיק כח הקדושה
כילד גונב ומדקהר חלא וננייכו לריך לפוטרו . זה כוינת אונור
אי קייפא והוא רשע ח"ו לאו קפרא לא נקי קופר דהיינו צעל
תורה שכל תורתו הולכת לחילוכים וזה אכפת לכו . ואי קפרא צאונת
עוקק צהורה לטווא אי אפטר לו לגנוב וכיון שקטר לטס אחת
פטריהו :

פרק ט"ז . מעלת הצניעות

הצניעות להיות עם העבודה ולא חכון צלעדה כי הלל
כשעיצד את הטס ונראה ונעשיו לצני אדם
ונופרס עבודתו הלל ידוה כווי טיעסה את העבודה לצני האדם
כדי טיעצוהו ולהנחתו ומשתק צעבודתו עבודה זולתו ח"ו . ואותה
הטוואה שהיה לו וצני אדם כשצנחיהו קצל שבר הטוואה ולא
נשאר לו ונוכה כלום . והעינש נשאר לעי"ה צד האה נמה הפקיד
צזה . וארז"ל והלנע לכת עם אהיך זו הולאת הטווא והכנכת
הכלה שכתוב צהס לכת . עוב ללכת א צית אצל ונלכת א צית
ונצתה . וזה דצרים שדרכם להיות צפרהסי"א אונרה תורה והלנע
לכת . כ"ק דצרים שצלנעה והכוונה שאס ליה את הטווא ונלאר
אדם אי וא"ל היכן היית א"ל הייתי ונלוה את הטווא או ונלוה פ'
עשייתי או הייתי ומנחת חתן וכלה אפי' צזה לא יאמר להצירו .
ואנורו צעלי הטוואר א טעמוד צווקוס טיעצחוק . ונלוה רנו הכתוב
והלנע לכת עם אהיך דהיינו שהיה לכויע צנופסה עבודהך שלא
תגלה לשום אדם . וצזה נולא שאהה עם אהיך דווקא טיעל
ועוסה ולא שהתח עמו צני אדם ח"ו שאס הפרס עבודהך לצני
אדם הרי אתה כאו עוסה עם אהיך ועס הצני אדם ועונקך
ונרצה . עוד והלנע לכת עם אהיך לונדנו הכתוב ווקר השכל
שיהיה לכויע שלא לעבור שום ונלוה וננלוהו יתי טיעצייש ונחסי"ה

כאלו הוא נגדו ורואהו שזהו עיקר הלכימות שאפי' בקטר יהיה
 לכוונת וצליחה כמו ציוס וצחשיכה כאורה כפי הק"צה רואהו ואז
 אפי' ציוס לצין עלונו לא יכשל ביום חטא ועון. והוא שרונה והלכע
 לכת שתהליך בלתי שבת ובושה אפי' צהיותך עם אהיך דווקא ציבך
 לצין עלונוך יאין אחל הואך תקתכל שאתה עם אהיך והוא רואה
 צוועשך ולא חמטא. והקטר הונעשים כונה תועליות נונשכות
 ונוכה. ה"ל ויה שכתצנו כוועלה שונתה מועסיו לצני אדם
 להפאר ולהיות לו הנאה ושונתה וצני אדם כאו עצודתו צווקלת
 לצני אדם. הצי שישלוט עין הרע של הקליפה צוועשה קדושתו
 כונו שאונו הנוקוצלים ז"ל כי לכך באנו צווקתיר וועסיו לצ"ח
 לגצר אשר דרכו נקרה ויסק איה צעדו. שיתנהג עונו הקצ"ה
 וודה כנגד וודה כונו שהוא הקתיר וועשה קדושתו ולא שלטה זה
 עין הרע של הקליפה. ג"כ הקצ"ה ונקתירו צוולצוש רוחני והוא
 ויסק איה צעדו שלא יקטרגו עליו הקליפות להחשיאו ואם יהיה
 צעל תשובה ונקתירו שלא יענישוהו. וכן אנו רז"ל בלוחות
 שנקתצרו. הטעם שנקתצרו שניתנו צקולי קולות ושלט זהם עין
 הרע של קט"ח והקט"ח שולטת עיניה אף בקדושה ואז נהיית וון
 הקדושה לכך לריכים הקטר והעלם וצני אדם. וכן צעולנות
 העליונים כתצ ווהר"ו ז"ל שהחשוכל הוא ונקווא עיניהם של
 הקליפה שהוא עונד כווחילה לנגדם שלא ישלטו עיניהם ויוזכו וון
 הקדושה. וכ"ש אחר שכתבנו הנולים והוא עושה אותה גבוית
 ויני שנוליא ופייו עשיתי ונלוה פי' או כוונתו להראותה ישלוט ח"ו
 עין של הקליפה בקדושה וראוי לעונש גדול. וזה נראה שרונה
 הכחוצ והלכע לכת בשאתה הולך בלתי עוית שלא תגלה וועשה
 עצודתך דצר זה שאתה עושה פאו אתה עושה חקד פניכול עם
 אהיך שלא תאחו הקט"ח והקליפה בקדושה. ואז"ל אם ונראה
 איזה וועשה לצני אדם כדי שילמדו ונונו או יקחו ק"ו וכוונתו
 לזכות לחייצא או נלוה הוא עושה ובלצד שלא יהנה וישננה כלל
 צומן לצוה ה' שאז ווכה ליתת הנולים שהוא ווכה לחייצא אף

פ"ז מעדת הצניעות

לם כח להקט"א להתחזק כלל :

ונראה

לרונן הפקוקים אתהלך צתום לצבי בקרב ציתי
 לנ"ט ט לעיל שרונן הכהוב לגי דצרים האנורים
 הנושכים ונתקרת הנושכים ואור כשאתהלך צתום לצבי בקרב
 ציתי שלא חולה ונעטי לנ"א הדע לך שהועליות הנושכות ונונה .
 אי לא אשית לכגד עיני דבר צליעל שהוא הע"ז ולא ארחה ונעטי
 לנ"א ולא לקבל שונחה ונאדם אי ואהיה נראה כעובד קלת לנ"א
 וא"כ צזה לא אשית לכגד עיני דבר נדוד של צליעל שהוא הע"ז
 צטתרה . הכי חונר עשה בעים שבאחי לא ידבק צי דהיינו לא
 ידבק צהקתרת הנושכים לא יתדבקו צי אהם הקמים והמקטינים
 שהם הקט"א שלא יקטינו עלי להחמיאני ולא ישלעו צנועקם
 קדושהי . ואונר לצצ עקש יקור ונוני שאם לפעמים אחי ונראה
 ונעטי כדי שילמדו ונוני וכן יעשו שזה ונותר באונר לעיל . אחי
 ונתפלל א"ו שלצצ עקש יקור ונוני שלא יהיה לצבי כועה לעקשות
 ויהיה לי שונחה דצבר ואהיה ונערב עובד ורע שבקדושה יתערב
 קיבים שהיא ההנחה שאהבה וון הנולה ע"י שצח צני אדם והוא
 שאונר רע לא אדע . שלא יתערב ח"ו רע צעוב אלא יהיה הכל
 לשם שניים :

ודעונש

הוא גדולעד ונאוד כנוו ש"ארז"ל צחקה אי שראום
 ליר פתח גיהנם צאזכה ואונרו לה שהיתה ונתענה
 ונגלה לצני אדם שונתענה ונראה לתח בעם לונה צאזנה ולא
 צלסונה שונדצרת צו . אלא וודה כנגד וודה שהיא עשהה צי דצרים
 אי שונפרקנות ואי ששונחה ונהכית ע"י שיצצחיה צ"א . לכך כנגד
 הונפרקנות הכיחוס צפתח גיהנם כדי שתתפרקם צעיני כל הורד"י
 לגיהנם והעולים וכנגד השונחה שיצצחוס הצני אדם ווי היה קיצת
 הפלחה ושונחה האזנה ששונחה צהם שצח צני אדם . ולריך האדם
 שלא יענווד צנוקים שיצצחוס כדי שלא ישנוע שום שצח :

עוד

יתח"צ האדם להקטינר ונעשה עצודהו סיקח ק"ו מהס"ת
 שכל ונה שנושה ענוו הוא צהקתר וצלנעה ואפי" הנקים

והנפלאות שלו עושה אותם זהקתו כדכתיב לעושה נפלאות גדולה לצדו ואפי' בעל הנע אינו זכיר בניסו. וכן צנזרותיו ומרכתו אין ניי שיודע צו כ"א הס"ית ואם הקצ"ה עושה עמו כל כך צנקתו והלכע ומוכותיו שאם היו כנגד צני אדם היתה שולטת זה עין הרע ולמה הוא לא יעשה מעשה עצידהו להס"ית זהקתו והלכע כמו שעושה עמו הקצ"ה :

וּנְרָאָה שלזה רוח הכתוב לגבר אשר דרכו נקתרה שצא סכחיו לוור שאם ירלה האדם להיות דרכי זהקתו והלכע ילמוד ק"ו וזהקצ"ה כו"ש לנעלה והו שיקח מוסר שהרי ויקך אזה בעדו שהקצ"ה הסחיר וועשה שיעשה עמו אם צנזרותיו אם צבל ענייכו וועיני הצריות ולמה לא יתיה הוא ג"כ דרכו נקתרה צוועשה הס"ית והנה יס להנע ל ללכיעות והקתו הוועשים סלריכים ויאוד ואם לאו הוא פוגם ועונשו רב :

מִשֵּׁר לנולך שהיו לו צגדים ואצנים עוצות ונרגליות ומריזה צקגולות ונלכים והניה קגולה ציד כל עצד ועצד צסקדון יש ונהם שהניה צידם הרצה ויש וועע ויש כקף ויש זהצ. ויש מוסר צידם אצנים עוצות ונרגליות ויש צגדי חנוודות ולכל אי ואי מוסר לו צפני עלמוו סלא צפני חצירו. וכן ליה לכל אי ואי צפ"ע סלא יגלה ונה שיש צידו לחצירו וכולם לא ידעו זה וזה. ועצדי הנולך היה להם כלי חרס וקנקנים וכלי נחוסת פחותים והעלו חלודה וצגד לוור ופסחים. ונה עשו העצדים הלכיעו את כליהם שהם כלי חרס וקנקנים וכלי נחוסת החלודים וצגדי לוור והפסחים לצבל יסלעו עין הרע של חצריהם זהם ולא רלו לגלות ז"ל. אלא כל אי כסה ונוונו ונחצירו סלא יודעים זה וזה אם וועע ואם הרצה וכל חפלי הנולך הצגדים החנוודות והאצנים הנוחטעות לעינים הוליאום העצדים והיו מרחים אותם כל אי הרהם לחצירו ויה שהפקיד צידם הנולך. זה חנוור הפקיד צידי כך וזה חנוור כך ולא הלכיעום ועשו זהפק שדצר שאינו לריך הלכעה הלכיעוהו ודצר סלריך הלכע גלו ועצרו על לווי הנולך. וכשצא הנולך להציאם

פ"ז בעלת הציניעות

לנושפט. א"ל ג'לומא' אם אחס לא הייתם יודעים שההלכנו הוא
עובד ולא הייתם נושעים הכלים הפחותים שלכם ולא הלכעתם
את שלי הייתם עוזרים על לווי צדק א'. אל נואמר שידעתם
הועלת ההלכנו והלכעתם שלכם לנוס לא הלכעתם אלא שלי ומוכס
נואלא שבערתם על לווי. ועוד יגדל כאצבס על שעשיתם צדק
גזה יורה על צדויתכם את צדדי חונדתי וקגולתי ונלכותי קלה
צעיניכם :

כך אנחנו עם בני ישראל שהקצ"ה נולכו של עולם ונאמר כלי
חונדתי שיהא התורה והאלות והעבודה צדינו וכל עבודה
ועבודה היא קגולה וקגולתי ית' יש צידו מלכה יש צידו עבודה היא
יש נועני ויש הרצה. והקצ"ה רולה שלא נגלה לכל א' וא' ונה
צדינו וקגולותיו לאחרים לא יהיה זהלכנו אללנו ואנחנו כשיש
לנו שון הצל וריק לפניו ית' והוא נושגל לכלי חרס הפחותים יש מי
שנלכנו אותו צדינה. ויש טומן אותו בקרקע צדופן שלא נוכל
אדם ונעולם שחפץ לגלות ונווכו לצ"א. וע"כ יתחייב האדם יותר
ויותר כי הלא לא יצאו כלי חונדתי של הש"ית וקגולותיו שהוא
צדינו לנוון הנפקד והנצזם שגורם כל רעות שבעולם שאנו
נלכניש אותו ונחריש שלא לגלותו לאחרים: זהפך אנחנו עושים
לקגולת נולכנו שהם נעסק העבודה שנגלה לאחרים. וכל עוד
שיהיה הנוון נוכלנו היא הנחת צעליו ואפי' הוא תחת הקרקע
ואינו רואהו והולך ונכחו הוא שונה צדוכו אותו. ולמה לא ישנח
צונעסה הנלוות ויהיו זהקטר צינו וצין עלנו ויהיו טעונים
למעלה צנוי נורם הפך הנוון שנווכו תחת הקרקע לא יגלה
לאחרים ויקנח צצחם ויענש. ואם יתפחד על ונווכו מעין הרע
למה לא יתפחד על נעשה עבודתו מעין הרע של הנוקטריגים
הינוקיס ח"ו ונקדוקס כשיגלה ונעשו :

שיר ער המשד הנזכר

בהצנע לאל עבוד עבודה

ולא תגל לשום אדם בסודה :
 אדמה לך דמה ידמה משקך
 ואעשה לך משל וחידה :
 כמו מלך אשר יש לו בחבלו
 סגולת פז וכל אבן חמודה :
 ולעבדיו . אשר המה חמודיו
 קראם להיות אתם פקודה :
 וכל עבד כנסהו לבדו
 וצוהו ומסר לו אגודה :
 לבדך . סגולתי בידך
 ולא יראו אחרים את כבודה :
 ויש להם בנדים גם כליהם
 פחותים הם והעלו חלודה :
 וכל אחד סתרם מחבירו
 כמו כלה צנועה וחסודה :
 והוא הגיד וגלה הסגולה
 לפר ריעיו כמו עושה סעודה :
 ורא שקל כלי חמדה לנקל
 הלא ידמה כמו חמור ופרדה :
 והוכיחו והניחו במאסר

להענישו בלי שיעור ומדה :

פרק י"ז • מעלת התוכחה

הנה מלות התוכחה דבר גדול המוכח לתייבא בעליה נאמר
 אם הוליא יקר ונזולל כפי הסיה כאו צלא עולם חדש
 שכל אדם נולם בפני עלמו עוד דרשו כפי חסיה הקצ"ה גחר גזירה
 והוא מצטלה והוא יגזור גזירה והקצ"ה וקיי"ה ומעלתה צוהר
 אמרו לו ידעין בני נשא היו רודפים אחר התוכחה יותר ונחיי"הם
 ועיקר אהבת ישראל זה לזה הוא שידריכם בדרכ הישרה והנכונה
 ולא יאמר שלום עליך נפשי והיא אהבת הנשמות וקירוצם יותר
 גדולה מאהבת הגופים שכונו שזהה ללדס למונעו מכל היוק
 והקלה כך יותר חייב למונעו מן המטא ולפי שהיא אהבת הנשמות
 לכך ארז"ל עליה דבר היולא מן הלצ נכנס ללב . והכוונה כי אם
 הוכחתו היא לש"ש והוא כבר נטל קורה ומצין עיניו והדבר מותכס
 ילא לשם פועלם והוא נופני שילטער הרצה על צויו הא ואזהרתו
 והוא שם נגמחו למונעו מן המטא ולהציאו לידי זכות שירחקהו
 מדבר ששנא ה' ויקרבהו למה שהוא איהצ וכאו הוא עושה עם
 הש"ת אדם בה דצרו נכנסים ללב כל שוועיו ולמוכיחים ינעם
 מנשא"ב אם צחוכחותיו יהיה לו לד פנייה ח"ו או הוא אינו ונקיים
 דבר המוכיח עליו לא יכנס הדבר צחוכיות הלצ . וכתב הרב צעל
 בשנות חכמים קזהו כונת הכתוב והכמת המסכן צזויה דצרו
 אינם נשועים וכי החבונה חלויה צעושר או צעניות לא צא
 לוור וחכמת המוסכן שהוא עני ומוסכן מאותה חבונה ונאותם
 הדברים שהוא אוור והוא רולה להתחכם ולהוכיח צונישור אותם
 הדברים ואותה חכמה צזויה דצרו אינם נשועים שהדברים שלא
 ילאו מן הלצ לא יכנסו ללב מדבר שאינו תקוע בלבו והוא מוסכן
 ממונו אינם נכנסים ללבצות . וכ"ש כשיעם חצירו מני הדרכ וישנות
 צחקלת חצירו ח"ו אוי לה לאותה צושה אוי לה לאותה כלונה שלל
 צונים לדירים ולא ידע שישרר ערבים זה לזה . אי כי תקלת חצירו

היא נמשך תקלה עליו ועוד שהתקלה של חצירו היא נגד פני השם
 להכעיסו והוא שעה שדבר שהוא הפך לזון הצורא וכילד ישמח על
 פגם עילמות העליונים ואמקול ועל על השמח בתקלה חצירו
 ואינו נוכחו אשך הוא נמשך שהפגם והמים הוא בעלמו :

משך

לכלי השעות שקורין לה שעה שיש בתוכה כוונת מני
 בגלים וזהם גדולים וזהם קטנים ויש בה כוונת מני
 שלשלאות ומינים ומינים מיני וזין כולם נעשית כלי שעה והולכים
 ונמצאים על הדקים ועל השעות בכיוון וסוף דמים יקרים והיא
 בחיק הנולכים ואם נתקלקל שום בגלל והגלגלים או השלשלאות
 שבה או ממינים אחרים שבה זין והגדולים זין ומקטנים קלוקל
 כל שהוא כל אותו הכלי נתבעל לגמרי ואינה הולכת ומקצת
 והיתה כאן דומה ואפי' שלא נעשה קלוקל באחרים כולם שרי הם
 עומדים ונלסלוק כוונת אותו שנתקלקל ולא יש הפרש ביניהם זה
 עומד זה עומד ואדם המתקן אותו הגלגל אם קטון ואם גדול או
 אותו העין שנתקלקל גרם להם שימצאו כולם וישאו פעולתם ואף
 שלא נגע באחרים ולא עשה בהם כלום :

כך

הדבר הזה שישראל כולם הם ארזי אי וקבולה אי של מני
 הקציה שבין כולם הם כלי א שקראם אדם אחת ר"ל זין
 כולנו אנוניו בחינה אי ואדם אי רבונו השעה שרואים בה מינים
 והלילות כך ישראל הם של הקציה לשעות היום והלילות אם לא
 צריחי יונס וליה חוקות שיש ואי צלף שניתי ומנחיים בחיקו של
 מלך והם הם זמני העולם ושמותיו והגלגלים והעניינים שבה לאין
 מקצר והם מינים ומינים שונים קטנים וגדולים לשורות שכן יש
 ציפרא הכמים גדולים ומקטנים ויש בעלי נלות ויש עשירי עם
 סמזיקים ויש קפאים ויש עומדים צפון זין כולם הם כלי אי .
 ואם יתקלקל אי וישאל אשר נעם אשירו מן הדרך הרי כולם
 עומד ונתקלקלו ולא יש הפרש ביניהם כי זה עומד זה עומד .
 והאדם המתקן את חצירו וגורם לו שלא יפול הרי הוא מחזיק את
 עלמו וגרם ציטול כפילת עלמו ומי שהוא קציה שחיקן אי וישאל

פי"ז מעלת התוכחת

הרי שאלו תקן את כולם . ולכן אמרו הנקיים נפש אחת מישראל
כאלו קיים עולם ואלו שצין כולם הם עולם שלם שאם יתקלקל אחד
מהם הרי כולם נתקלקלו כמשל המז"ל . ועיקר הנקיים נפש אחת
מישראל שאם נזנעו מן החטא והדרכיו למוטצ' אז עשה קיום
בנפש ולא יותר מעלה ונקיים הגופים והוא גרמא צבל :

שיר עד המשל הנזכר

ומזולל יקר תוציא במלים
בתוכחת עמתי הכסלים :
ואד תאמר שדומירב ונגמר
הלא תדע כי רגלך בכבלים :
כמו שעה והיא כלי ידועה
ממודאה ברובי הפעלים :
בגלגלים ועומדים וכלים
ושרשרות ומעשה גרילים :
ונתקדקד אחד מהם ונתקד
הלא כל הפעלים הם בטלים :
ואיך ישנים בפירי החבירים
ופידם הוא והן הנה כפודים :
וסותמים עין כעופר האילים
הלא ידעו עדי עצמם עצלים :

אִתָּא צמדדש ואהבת לרעד כמוך זה כלל גדול בתורה שלא
 חאמר כחצויתי אני יתצום חצירי עמי . נתקללתי אני
 יתקלל חצירי עמי . ח"ר תנחומא חס עשית כן דע למי אתה מצום
 כי כללם אהים עשה את האדם והו סקיים אני הי בלי ח"ו אתה
 מצום אותי . ולריך סיקח האדם קיו מהקציה חס הקציה אהבה
 את האדם ומכדו כמו כדודו ואמר חס תצום בלו צוית אותי .
 אדם לחצירו עאכ"ו . והו שרמו ואהבת לרעד כמוך שהרי כמוך
 אני הי שאני הי עשיתי עלמי כמוך . ואמרתי המצום אותך בלו
 מצום אותי אתה לחצירך לא כ"ש :

וּנְרָאָה לפרש פסוק ואהבת לרעד כמוך אני הי חסח מלינו
 חכמים הראשונים שהיו אהבים את כל אי מישרא
 כנפשו ויותר מנפשו כדמלינו צקנהדרין ע"פ חטא ישרא שאמר
 הקצ"ה ליהושע חטא ישרא קסח וכל ח"ל עכן . שנו רבותינו אין
 מעצין את הסנה לא צומזומים לה . ומעשה צרפטיג שאמר
 השכימו לי ז' לעלייה הסכים ומלא שמונה אומר מי הוא זה שעלה
 שלא צרפות ירד . עמד שמואל הקטן ואמר אני הוא שעליתי שלא
 צרפות ולא לעצר הסנה עליתי לא ללמוד הלכה למעשה הילרכתי
 ח"ל עז צבי עז ראויים כל השנים להעצור על ידך . אצל אגרו
 חכמים אין מעצין את השנים לא צומזומים לה ולא שמואל
 הקטן היה לא איכס אחרינא היה ומחמת כיסופא הוא דעצד
 כי הא דיתב ר' וקא דרש והרית ריח שום . אומי מי שאכל שום
 ירד עמד ר' חייא וכל עמדו כולם וילאו צקחר מלאו ר"ש לרבי
 חייא ח"ל אתה הוא שליירת את אצל ח"ל ח"ו לא תהא כזאת
 צישרא ורי חייא ונהיבא גמיר לה ומעשה דרי וואיר . מעשה
 צאסה אי שצאה לבית מדרשו של ר' וואיר אמרה ר' רי אחד נכס
 קדשני צציהא עמד ר' וואיר וכתב לה גט עמדו כולם וכתבו לה
 גט ורי וואיר ונהיבא גמיר לה ומעשה הקטן המזכר של עיצור
 הסנה . ושמואל הקטן ונהיבא גמיר לה משכניה צן יחיא . ויען

פ"ח מרת האהבה

שכניה צן יהי ויאמר לחכו מעלנו זה' וכשצ נשים ככריות
 ושכניה ויהיכא גורר לה ויהושע: ויאמר ה' א' יושע קום לך
 למה אתה נופל על פניך חטא ישראל ולא אמר לו שכן. וזה כראה
 לפרט הספוק וההצת לרעד כנוך אחי ה' הכונה לומר וההצת
 לרעד שלא תהיה דלטור על חזירך ולא תציישסו כמו שאין אתה
 כולם צציושך ותקח ק"ו ונני אחי ה' שאני הוענישואני צקוג אדם
 ח"ו אחי כולם צציוש צני אדם וצציונס. כמו שאמרת והרגת את
 האשה ואת הצהוש. הסרבו אס אדם חטא צהוש ופ חטאה א' א'
 שלא יאמרו זאת הצהוש פ' ככל צה ונקקל על ידה ואתה צן אדם
 לא תקח ק"ו ונני שאתה וחזירך צקוג א' כ"ש שחאהוב אותו ולא
 תציישסו. ואמרינן בגמרא שלשה אהבים זה את זה זה הגרים
 והעבדים והעורצים והגרים כל א' מאבות א'. והעורצים העומדים
 האכזרים צחרו צודת האהבה. והעבדים שכל נודותיהם רעות
 צחרו צאהבה כ"ש וק"ו לני שאלוה ומומן לשכר ולעונש עאכ"ו.
 וכ"ש הוצזסו והגרים יד עליו דאמרינן צגוני א"ר חניכא הוגציה
 יד על חזירו נקרא חוטא שנאמר ואס לא לקחתי צחזקה וכתיב
 ותהי חטאת הכערים גדולה ונאור. ר"ל אמר נקי רשע שנאמר
 ויאמר לרשע למה תכס רעד. רצ הוכח אמר תקלץ שנאמר וזרוע
 כמה תשבר. רצ הוכח קץ ידא. רצי אינר אמר אין לו תקנה
 אלא קצורה שנאמר ואיש זרוע לו הארץ. הצע וראה סכלותך
 שלללת צונים אדינים כי הנה אס אדם א' קורא אותך רשע כמה
 הלטיע א' אס יקראך חוטא או אס יקלבוך אנשים כמה תדאג
 ותאמח ואפי' שהם אנשים כנוך והקצ"ה צעלמו קראך רשע ומוסא
 ומקללך צודה זו למה לא תקח לער גדול שאין לו ערך ותתקן
 מעשיך ולעצוב ונשובותך ואס לא יאהבאדם את חזירו הוא כ"זוק:
 ואנשוב לך נושל.

משך גאחד שהניח לו אצו פרדס גדול ואין ערך לנטיעות
 שבו ומגדים שצוואכל לא ישאללו מים שהנהירות רחוקים
 וא"א שינשוך מים לחובו. אבל יש אדם א' אללו שהניח לו אצו

מעין נויס ולא יש קצו גנות ופרדסיס להשקות מוננו וליקח
 שכרו כי אם אחת הפרדס בגדול של חצירו שהוא אללו פגעו זה
 בזה ונשתחמו זע"ז שזה מוננו האילנות הם מוננו העניס ומנילל
 יוליא פירות ויחלקו שכרם. ועדין לא היו יכולים להרויח שלא דעו
 דרך השקאה כי אל יש אילן שלריך הרצת ויש מעט ואין ידעים
 לזבל ולא לעדור ולא בהנושכת הנויס לפרדס פגעו צאדם עני
 שהיה צקי בהשקאה הכרם ויודע דרך המשכת הנויס לזבל
 ולעדור ולעשות כל לרכי הכרם שקורין אותו חקלאה שידע צמיצ
 הפרדס ועבודתו. ואז נשתחמו שלשחם זה צפרדכו הם צמיניו
 וזה צאונותו. וצין שלשחם יש הלם הכרם שאם חקר ח' מפס לא
 יש כאן לא נויס ולא כרם ולא אוננות. ועדין אינם יכולים להרויח
 כלום שלששחם לא יש להם מעות לעשות גדרים וסיגים שהיה
 הפרדס צלא גדרים וואין יקנו שוורים להמשך הנויס. ואם יהיה
 הפרדס צלא גדר כל ערמם הולך לריק שיצואו הגנבים צלילת
 ויגצו כל מה שצפרדס. פגעו צאדם עשיר והיה לו מעות והיה
 רולה לקנות קמורה ולהרויח זה ולא יודע צמיצ משא ומתן. והיו
 המעות צנלים אללו. וקפמו לו המעשה שתתן לנו מעות סך כך
 וכך ונעשה גדר לכרם ולקנות שוורים וכל ענייני הכרם ונשתחף
 ארצתינו בזה הכרם דצלא"ה המעות צנלים אללך. קמו
 ונשתחמו ארצתם זה בכרנו זה צמיניו ווס צאונותו זה
 צמעותיו. כאלא שאם ח' מהם ימאן ונלהשתחף עם חצירו הרי
 הוא מפקיד ואין ריוח לו כלל. אלל ע"י חצרתם כולם וקומתו
 הוליא הפרדס פירות וחלקו :

כד הענין הזה הפרדס של מנ"ה הקצ"ה שהם התורה והנלות
 והעבודה שלריכה כונה נויים שתחקיים יש צעלי תורה. ויש
 צעלי מלות. ויש גומלי חקדים. ויש מהזיקים. ויש עומדים צפרך.
 ויש חכמים. יש בזה מה שאין בזה. וא"א שתחקיים צאחד. אלל
 ע"י ערבותינו שכל ח' שיעשה כאו כולם עשאוה יתקיים הפרדס
 ע"י חצרתנו ולהצתנו וקומתנו ציחד שכל אחד וישקרא ידונה

פ"ח מרת האהבה

לחציו או צתורתו או צמנעקו או צפעולותיו וצחקידותו . אזל
צהלטופותנו כלנו חגמר וזללכט צמיס הרי וזהוסל המחכר אס
כפרד איש וזלחיו הרי כולנו צמקידים :

שיר על רצשר הנזכר

אהבה וזבה . לאין חקר רבה

ושדום עלידה . וכל העבודה :

אדמה הענין . לאחד לו מעין

ולאחד פרדס . בכל עצי חמדה :

ואחד חכס הוא . וכל מעשהו

לזבל ודעדור . ודהשקות במדה :

ואחד בעשרו . להוציא לגדרו

לכל יקר בגנב . וידיו לא הדה :

ונמצא בין כולם . יתוקן ויושדם

ואם יחסר אחת . יבולע בדעדה :

ורא יאמר אדם שהוא חקר דצר לא לכל אחד ואחד כותן לו

הקצ"ה שכרו כנגד הכל אף על וזה שלא עשה . כי כן

מדת הקצ"ה הנוצרה להטיב . כמו שזולנו צמסכן וזה כתיב

ויש אשך נולל אחו תכלת וארגון ויש כסף וזהב ויש אזני שוסס .

ואשר לו אזני השוסס וזה יעשה צנחוסת . וכן ויש לז כסף וזהב

אפשר שלא יש לו תולעת שני וסס . סלכך כחזה הסורה ויש אשר אחו

וכו' שצין כל ישראל נגזרה וזללכט חוסכן צ"ג דצרים הלרכים

לחוסכן . ולכל אי וז' וישרל נחשצ לו כלו עשה את כל חוסכן

וזלחז ש'ס יחסר אי וזונו לו לקרל חוסכן וז'נו רלוי להסרלח

עבירה . כי כך חכמתו ית' להיות בלוחם הנוכח . ופירש הרמב"ם
 ע"פ וכל נדיב לבו יצאה את תרומת ה' ולא חנוך יצא . הכוונה
 לומר כל נדיב לבו דהיינו יהיה מה שיהיה אם נועט ואם הרצה
 אפי' דצר ונועט וקל ונעלה עליו כאלו יצאה את כל תרומת ה'
 וכאלו נעשה הכל על ידו בעצמות ישראל כי נדחו להטיב ומרצה
 להטיב . עוד נושגל ונשגל על ענין אהבת ישראל שלא יונח את
 חצירו ציץ אינחת דברים ציץ אינחת ונוון ולא יספר כי אם צפצפיו .
 והנוזקים עושה היזק כביכול בהש"ת :

משך

למלך שהיה לו חילן גדול עד ונאוד צתוך קדחו יפס
 קוונה וללו נאה ופירותיו ונתוקים עד ונאוד והיה רולף
 לעשות לו הרצה חילנות וזה החילן וזה עשה המלך צראותו
 שרבו דליותיו ופנסיו נטע כונה דליות וענפים ונוכו כמו שעושים
 בגטיות קטנות וחיילן גדול ויגדלו כמו אותו החילן והחילן הזה
 היה לו ענפים הרצה . וכל עקף ונענפיו הטעונו צארץ כדרך
 הנטיעות ולזה לעצדיו להשקותם ולהשגיח עליהם עד שיגדלו .
 ונטיעם כל אי ואי צפ"ע ולום לאוור כי כל הזסירונסציה הנטיעות
 יותר ונחצירו כן יגדל שברו . ויהיו העצדים זריזים צונלחחס
 להשקות הנטיעות ולהשגיח עליהם והיה המלך נוציע ליהם
 לראות וני היראו ומרד לעשות ולכן המלך יותר ונחצירו . יש וזה העצדים
 שהשגדלו ומזרחו צטלהם צנטיעות שנוקר להם המלך וגם אם
 יראה אי ונחצירו כתרשל צנטיעות שנוקר להם המלך צהשקאחס
 וצלרכס הוא עושה צצצונו כי חנוך חני עושה וזה שהמלך חפץ
 וא"כ . ויש וזה העצדים אינם ונשתדלים ב"א צטלהם וכל וזה שיראו
 חקרונ צאחרים אינם נותנים לצ על זה כי ודאי כשרואה המלך
 לעצד הזה דאי לעונשו הרצה צאוורו וכי הנטיעה של וני היא
 והלא היא שלי ולא העלנות עין כי אם ונוני . ויש עצד שהוא
 פריץ שאינו ונשתדל כי אם צטלו וכל היזק שיכיל להזיק צנטיעות
 אחרים היה עושה הלא זה עונשו יגדל ונאחרים כפלי כפלים :

בך

הדבר הזה שכל נשמות ישראל הם כנוו חילן אי בטעמו

פ"ח מדת האהבה

וּנְדָבִים וּנְשׂוֹת הַקְּדוּשִׁים וְהַטְהוּרִים וּפִירוּתוֹ וְנִסְוָתָם
כִּי כָל וְנַעֲשֶׂה פִירוּתֵיהֶם וּפְעוּלָתָם הוּא צַעֲזוּדָתוֹ יְתִי וְהַקְּצִיָּה
צָחַל אֶת הַנְּשׂוֹת צְגוּפִים רְצוּה צַעֲ"הוּ וְהֵן הֵן הַנְּעִינֹת כּוֹלֵם
וּנְאִילָן אֶחָד וּוּנְנַחֲלָצ אֶחָד וְלוֹם כִּי כָל הַזְּהִיר צַנְעִיעוּתוֹ שֶׁהִם
הַנְּשׂוֹת הַקְּדוּשׁוֹת כִּי כֵן קָרָאֵם כֹּלֵר וּנְעִי שֶׁשְׁתַּלֵּם וּנְעַעֵם צַעֲ"הוּ
כְּדִי שִׁיגְדְּלוּ לַקְּחוֹת לְהַם שְׁלִימוֹת הַלְּדִיקִים וְהִם כֵּת הַנְּחֻבּוֹת הִם
זְהִירִים צַעֲלוֹם וְגַם צָכַל שָׁאֵר כִּלְלוֹת יִשְׂרָאֵל שְׁאוּהֲצִים אֶתְּהֵם
כַּנְּפֶסֶם לַעֲשׂוֹת רֶחֶן יוֹלְרֵם לְצַל יִזְקוּם לֹא צְגוּף וְלֹא צַוּוּן וְלֹא
צְאוּנָה וּמְדִרִיכִים אֶרֶם כּוּוֹ שְׁרוּלִים הַעֲנִין צַעֲלוֹם לְהִיֹּת וְהִם
עֲטַע הַשִּׁי"ת בְּהֵם יִפְלוּ יְקִיּוּם לַקְּעֵדֵם כּוּוֹ שֶׁהִם רֹלִיכֵי אֶעֱלוֹם .
וְיֵשׁ בְּהִינֵם אֶרֶם צִים כ"א כַּפֶּסֶם שֵׁהֵם אִי יֵאֱהֵ אֶרֶם דְּצָרִים אִו
צַוּוּן אִו צָכַל עֲנִין יִלְעִיעְרוּ עַל עֲלוֹם וְהֵם שְׁאִין כֵּן אִם רֹלִיכֵם
הִיזָק וּכְפִילָה וּכְשִׁלּוֹן צְאֲחָרִים אִינֵם שְׁוִים עַל לְצַ וְלֹא יַעֲזְרוּ אִישׁ אֶת
אֲחִיו לֹא צְגוּף וְלֹא צַוּוּן וְלֹא צְהֲדַרְכָּתוֹ לַעֲזוּדָתוֹ יְתִי וּכְבֵר וּוּכֵן
עַנְשָׁם שֶׁגִּרְמוֹ הִיזָק לַנְּעִינֹתוֹ יְתִי שֶׁהִם וְהִם שְׁוִים לַפְּנִיּוֹ יְתִי דְּוֹאִי
חֲזִית דְּוֹאִי דִידֵךְ קִיּוּק עֲפִי וְכוּ' . וְיֵשׁ וּנְלָצַד שֶׁלֹּא יְקִיּוּם צַכְשִׁלּוֹם
וְלֹא יַעֲרוֹם צָקוֹם דְּצַר אִלֵּם הִם צַעֲלוֹם עוֹשִׁים לְהֵם הִיזָק צַוּוּן
אִו צְגוּף אִו צְאוּנָת דְּצָרִים אִו לְעַר אֲחֵר וּכְיוֹלָל וְשׁוּחִים צַנְעִילָהֵם
צִין שֶׁהִם הַנְּפִילָה נּוֹגַעַת לְגוֹפֵם אִו לַכַּפֶּסֶם . אִוִּי לְהֵם וְנִיֹּם הַדִּין
אִוִּי לְהֵם וְנִיֹּם הַתּוֹכַחָה הַכֹּל הוּא הַפֶּךְ אֶהֱצַת יוֹלְרֵם וְרֹלִיכֵם . לֹא
וּנְעִיִיא שֶׁלֹּא הַקִּיּוּם אִלֵּם הַפִּילוֹם . וְאִו הַעֲבָדִים וְעוֹרְדִים
צְאֲדוּזִיכֵם וְהִם וּנְדַרְגוֹת זֹ לַנְּעִלָם וְזֹו צִין צַכְכֵר צִין צַעֲוֹנֵם :

שיר על המשל הנזכר לעיר

הוֹי זְהִיר בְּאוּנָת דְּבָרִים
אֲשֶׁר הִיא כְּעִקִּיצַת הַדְּבָרִים:
וְחֹמֶר הַכַּסְפִּים בְּאַחֲרִים

בעיניך כמו ממך הסרים :
 ותראנא עת אשר להם צערים
 כאלו הם בתוך לבך מצוירים :
 ותדריכם בדרכי הישרים
 והגולם עלי פיך שגורים :
 וכל מפעל אשר עם החברים
 כאילו הם ליוצר היצורים :
 כמו אילן וישבורוב זמרים
 וענפים אשר אינם ספורים :
 והמלך שתלם על נהרים
 להגדילם והם רבים ופרים :
 ונמצא כי אשר כולם יקרים
 בעין מלך ארוכים עם קצרים :
 ומי בכל אשר שבים ועוברים
 בנטעי המלכים אין זהירים :

פרק י"ט . מדת השנאה

לא תשנא את אחיך בלתי הוה תניד עובר עליו כל זמן שיש
 לו שנאה על חצירו . ולא כשאר עצינות סגובר עליהם
 בשעת עשייתם דווקא לא תניד הוא לוצר וכונס עונות בלתי
 הוה . וכאם שלום רוח סכתוב לא תשנא את אחיך בלבד הוכח
 ואם לא הוכחת לקלק השנאה תניד תשא עליו קנאה על ען הוה

פ"ט מדת השנאה

השא נשא כצד של העליות כל זמן שיש לך שנאה כלצד על אחיך .
 ואר"ל צונקט שצת צעון שנאה חנם ונריצה רצה צחוק ציתו
 של אדם ואשתו ונפלת נפלים וצניו וצכותיו ונתים כשהם קטנים
 נודה כנגד נודה . כמו ששנא את חצירו צחגס כן יהיה כל ערמו
 לריק ולהנס צניו ונתים ונפלים והריצה רצה שיהיה ונריצה
 ציניהם על לא דבר . וכמו יפקיד האדם על צנו ונוון אם יחלה
 וירלה לרפאותו וזה צשאו צנפס על חנם ונפקיד צניו ונריצה
 צציתו וחיוו אינס חיים וזה חוץ ונעונס ע"הצ שעצר על כוונת
 לחוין ולעה לא ירפא עלונו צחנס . ולא יוכל לשנא את חצירו לא
 דווקא כשראהו עובר בעצירה ולא יוכל להעיד יחידי עליו יכול
 לשנאותו ונאחר שהוא גלוי לפני הילך ונלכי הנולכים הקצ"ה כל
 עוד שלא עשה תשובה דללא"ה אפי" חס הזיקו צין צונווכו צין
 צגופו אקור לשנאותו לא יוכיחו לסלק השנאה וזה שאמר דוד
 שלא נשנאך ה' אשנא דווקא ונשנאך ע"י העצירה שלהם ואני
 יודע שעדיין הם נשנאך אני אשנא אותם . ואם יצא אדם אי
 ויקראנו כלצ כוונת ילענר ויתקנא ויורד עמו עד לחיו והוא צעלונו
 עשה עלונו כלצ שחכוויס ז"ל הגידו שהסונא את חצירו עושת
 ונעשה כלצים ג' שונאים זה את זה הכלצים והזונות והחצרים .
 וכשעובר על לאתשנא חכך ונצטיל נוליה כנגדה שהיא קיום העצודי
 נלות ואהבת לרעך כנוך ולא די שלא יאהב לא ישנא כוונת סכל
 הונחליף קס חיים צקס נוות ששניהם צונקוס אי צחוק הלצ . ואנור
 צונדקס ע"פ ואהבת לרעך שכתוצ זה אני ה' דע שאם צזית את
 חצירך ושנאתו לי אתה שוכא שכל נדויתו של הקצ"ה ליהד וללרף
 ואתה נפיריך . והנה הקצ"ה רולה צחצרת ישל כוודע . אצל
 כשהיו ונחצרים ושונאים זה את זה גדול עונס ונכסוא יותר ויותר
 שעשו כאו ח"ו עין כל ונעלה אינה רואה כעונס הגנב שחייב
 כפל על הגזלן כוודע . כן הדבר הזה שיש ונחצר עם חצירו
 ונדבר עמו כאהבו והוא שונאו ונצקס רעהו זה כפל ענשו על
 הסוכ"פ בגלוי . והש"ת איש רולה כ"א צחצרת הלצצות שיהיו

שלנויים זה עם זה ואפי' אינם רואים זה את זה קירוב הלצנות
 היא העיקר . וכונ"ש אפי' בגמותם של מצטיים קמר שצמח ולא יכלו
 דצרו לסלום העיד עליהם הכתוב שלא היה להם אי צפה ואי בלב .
 ונראה שלזה רוח הכתוב ואהבת לרעך כמוך איני הי' איני הי' צנולות
 זו . הכוונה לווד איני וילוך על אהבת החצר שתדצר עונו צקצר
 מניס יפות וצקרצך תסיס ארצך לא איני הי' ויודע לצות וכליות
 אהבה אהבה שבלצ איני וצקט ונוך הנגלית לי ונא לצני אדם .
 פקח עיניך וראה שאם השנאה הזאת שאהה שונא את הצירך ועם
 שאהה גדול ונוכו צחכמה וצונקין צזה אהה תהיה שנאו אלל השי"ת
 יותר ונשנאה שאהה שונאו לפי שאהה יודע ווקר השכל ובעלתורם
 ותדע כוונ השנאה שנואה לפני הוקוס . ונודרך האצ כשיש לו
 עצד צחוך הצית שאם צנו ישנא את העצד על הנס ויקללנו צלי
 קסק אז נגרעת אהבה הצן ות:דל אהבת העצד לפני אדונו
 כונ"ש גדי איוב אם אנואק ונשפט עצדי ואנתי צריצם עונדי .
 ואם אהה שיה לו צעיניך ששניכס שוים צחכמה הלא נודרך הצן
 השוכא לאחיו הלא האצ ישנא להצן השונא ותוצה אהבת צנו
 השנוי שיכונרו רחמינו עליו יותר . ואם שניכס צקיג אחד צחינת
 עצדים העצד השונא יהיה שנאו צעיני אדוני ונזכיר לו מידותיו
 ורעותיו . תדע לך שלא הרווחת צשנאה כי אם שנאת עלונך . ואם
 היית שנאת עלונך שיה לשנאה ששנאת אותו החרשתי אלל שנאת
 הצירך היא ונוך ונאיש אשר כוונהו ושנאת עלונך אלל הוקוס
 צרוכה ועוטר שיה שנאת הנס הצאה נחמת הקנאפ הלא תדע
 שאין אהה שונא את הצירך כ"א שונא פעולות הא ח"ו כי כך ראינו
 להטיצ לזה ולהרע לזה . והרעוונת קנאתך ונכאתך היא נקתרת
 ואינה על הצירך . וכן ולינו ויקנאו צו אחיו ושנאו אהה הרי
 ונחמת הקנאה של כלי הנילת שהיה יותר ונחם שנא הו כי ונח
 יעשו לאזיהם . ואף שהתרעוונת היא של אזיהם העושה הם שנאו
 את יוסף הליצט כלי הנילת . והדצר ונצן לעטיניך :

משל לנולך שהיה לו עצמים ונשרתים כל א' נמורה על

שירות א'. וא' נהם ונלח חן צעיר ונחגילו על השדים ועצדי הנולך ננו שהדבר הזה נלוי צין הנולכים לפי נל'אות חן עצד נגדילו על נוי שהיה גדול נמנו צחפלה. ושר א' נחקלא צה שר שנשא הנולך והרים כשאף עליו והיה שונא אותו ואורב לו. קרא לו הנולך וא"ל למה תשנאני לי שאני הוא שעשיתי כל שכבוד הזה וקבאתך אינה עליו. אבל לפי שאיך יכול על הנקצצ תשנא את הקיבה ותכלה לצטלה. ונעשה איך ראוי לשנאני שאתה נקצק רעתי ורלוני לא יערב לך וגירסו נשירותו צביון י

כך

הדבר הזה שהקצ"ה חן לאדם א' עושר וכבוד וגדולה נש שלח חן לחצירו כילד יתקנא בו וישנאנו ותרע עינו נגדולתו הלח הוא דונוס לנשל הכו' שאין קנאתו ושנאתו לא על נוי שגדלו ע"ד שאננו נוסה ואהרן לא עלינו תלונותיכם כי אם על ה' שאתם שונאים פעולת הש"י ח"ו. ועון זה יראו אותו צני אדם קטן אבל בצרות גדולה היא נוי שיש לו שנאת חנם על חצירו הרי הוא בעובד ע"ז וג"ע וק"ד. לכך ארז"ל ששנאת חנם חנוורה כנגד הג' עבירות החמורות וה' אהרציה צית קדשנו ותפארתנו שנוורה כפרכות שנתרעס על פעולתו ית' :

ונראה

שמה הכתוב ואהבה לרעך שלח שנאתו שנוכלל לאו אלה שנוע חן כו"ס לנצלה צה שהצדק שאתה איך שונא את חצירך לא כצבול אני ה' הדבר נוגע לי ששונא את פעולתו צחפך למה יש לזה יותר ננוך והוא שנורים ונעשיר המשפיל ונרועם. ושנאת הלצ דונוס כווי שיש לו קין תקיב צלצו שאין נוי שיכול להוליחנו ויוליכנו ענוו לאחד נייחה. ושנאת הקון היא הנובחת טמנולה דונוס כווי שיש לו קון צרגלו או צאלצבו צאיצרים החילונים הכף ונלח ע"י לפונן או נחטו. והנה הכחוצ סוכה תוכיח את עויתך ולא תשא עליו חטא שאם לא תוכיח אז שנאתך צלצ ואתה נשא את ה' זנא עליך תנויד כוון דעשין ליה שבתפיה. ואם תכלה לפירוק הנשא ועליך יוכח ווכי' וכו' עוד

דוונס שנחת חנם שציו לזין חצירו נמו גדר של חצנים ונפקיק
 ציניהם שלא יוכל אי לראות את חצירו אבל תוכחת החוץ היא דוונס
 כונו סוף ציניהם גדר של גוני וקנים שרואים זה את זה ובנקל יוקר
 הגדר וכנוס אתה ונפקיד צע"הז חוץ ונונס שאלתה ונפקיד צעו"הז
 את הנפש שלך . ואם אתה הולך לפי תוונך ותסצור בלי זכוכית
 צלך הקוס דינר כנוס תלעער ותאונר כילד צידי אצדתי וזונתי
 ואתה צידך וצדלויך צשאט צנפס על לא חנוס אצדת את צלך ואת
 עלוונך שהשנאה על חנם וזחונת הקנאה אפי" שלו כוטלים ונונו :

שיר עד השנאה

וישנאות לב מעוזרים מדנים
 כמו קוצים תקועים הם ובפנים :
 ודא תוסר עדי זמן זמנים
 בתוך לבות ולמות שמונים :
 ושנאת לב כגדר האבנים
 ודא יוכלו לראות פנים בפנים :
 ומבחוץ כמו גמי וקנים
 מהיצותם כמו אין מנינים :
 כלבים הם לשונם חץ שנונים
 ונוסעים הם ברוב שנאה וחונים :
 ואם תשנא בחנם רוב זדונים
 והם נוטים לפועל אל ופונים :
 במדה זו דלחוננו יגינים

מסרתנו לבין מוכרים וקונים:

פרק ד' מדת הקנאה

הנה ודת הקנאה כל יניו שנקנא דצד ואינו ונסיגו כי אין
 לו לאדם אלא וזה שקלבו לו מן השמים . ואמר החכם
 אל הקנא באחיד כי הוא יונעם בחייו ואהה תשבע דאגה . ואמר
 כל שכאה יש תקוה לרפואתה חוץ ונשכאה שהיא ונחמת שקנאה .
 ועוד אמר הנקנא שונא וזה שהקצ"ה חפץ ונתקנא וניתרון רוע
 לצד על אשר ניתן לזולתו . ולזה החכם לצדו השמר מן הקנאה כי
 יכבד הזיקה צד ולא תוכר בשוכך צוא וראה כוונת כח הקנאה
 שהיא ונשכרת כמו של אדם שאפי' עלויותיו נרקצים בקצר נוכח
 שקנאה . כוונת בגווי הנשו קפולחי דהו קפלי בארעא דרצ כחונן
 נחר צהו רי אחאי צד יאשיה . אזל רצ כחונן גשטיה . א"ל ולא כתיב
 וישב העפר א' הארץ כשהיה . א"ל דאקרייך קהלת לא אקרייך
 ונשלי דכתיב ורקצ עלויות קנאה וני שיש צו קנאה עלויותיו
 וירקצים . והקצ"ה כל ונדותיו וודם כנגד וודה לפי שזה כל יניו
 ונקנא על טוונות חזירו גם בקצר אחר הנות שאפי' שצתוך הקצ
 הכל שוים קטון וגדול שם הוא ועבד חפשי ואלדוכיו גם שם
 הקצ"ה עושה הפרש צו שישארו עלויותיו נרקצים הסך עלויות
 שאר ונחיס שלא היה צהם קנאה ונשאר ונקנא גם בקצר ונלענע
 שמתקנא בחיים חייוהו נשאר ונקנא גם צווחו וכשאינו ונתקנא
 אין הקצ"ה ונפקח שכרו כוונת גצי אהרן הכהן בזכות שלא קנא
 אהרן ביושה אף שהיה גדול ונונו ואדרבה שונח כי כן ר'און השם
 ובעולתו כוונת וראך ושונח צלצו ואמר צלצו כי יש אדם כשראה
 טוונת אלל חזירו ונראה לו כלאו הוא שונח צווחו ואינו ונתקנא
 אצל ה"א צפנים והפקוק העיד באהרן ושונח צלצו אפילו צלצו לא
 הרחר דצד קנאה . לפיכך זכה לחושן המשפט על לצו שנעשה לצו
 מרכזה לקדושה ולחוכות שאפי' צלצו לא קנא צוונת . וזה סך
 צוונת הנקנא אשר נתקנא ירבעם צן נצטו לרצונם למה הוא

י"ב צעורה ואני עונד . נטרד גהעו"ה ונעו"ה ונ"ץ חז"ל
 הקנאה והתאווה והכבוד מוליך את האדם מן העולם . ולמה לא
 יתקנא בנפש השליקים וכלל המקדים שעברו לפשות בנפשיותם
 בנ"ש א יקנא לנך במעשים כ"א זיראת ה' כל היום . ויתקנא רחל
 באחותה ורח"ל בסביל וע"פ שם לם ולמה לא יתקנא כקנאתם
 אלא יתקנא בדבר שהוא הסוד והנספד ונפקד נפשו ואף על קנאה
 בנפשיותם השליקים רצינו יונה השופר ז"ל שדא זה נרגא לומר
 יותר טוב היה שלא היה עושה מעשה השליק תמונת הקנאה וכמוך
 ע"ם קהלת כי גם כשרון הועשה קנאת איש נרעהו ואמר עליה
 גם זה הצל . והטעם ושבכנך צלצו הקנאה דילמא אחי לונסרך
 ולאגרוי ציה שטנא גם קנאה האחרת ירד בנדרגה למדרגה .
 ונציא דרך נסל נטבע האז הנייקר את צנו . והוא

משר

למי שהיו לו צנים קטנים וצינוניים והיו נתקנאים זה
 בזה . כשיהיה לאחיו אחת דבר נה שלל ים צידו הוא
 צוכה אלל אציו ואינו שותק עד שיכתו לו כנו אחיו . וכלאו סבי
 אם לא היה רואה לא היה צוכה . וכן דרך התינוקות עושים
 תמיד להתקנאות זה עם זה אפי' על דבר קל והוא נייקר אותם
 ונכה אותם על דבר הקנאה שנתקן ה' הקטנים בגדולים
 והגדולים בקטנים . ואם בשעה שנייקר את צניו יצוא אדם אי
 דיאמר ליו למה אתה רודה ונלקם את צניך ואין נרמס וסלא
 נחאת המוכחח שאתה נוכיח את צניך על הקנאה . שאם התחכל
 צדצר היעצ לריך אתה כוונ ונלקיות ויסורין ונכת נרדות כי
 לונם אתה ויתקנא והקנאה נואוס צניך וסלא אתה גרוע
 ונצריך כונם פעמים . האי שצניך קטנים הם ואין להם שכל ואתה
 גדול ודעתן ותדע צניו השכר ופעובש . הצי אתה גרוע ונחם
 שהרי הם אין ונתקנאים באחרים אלא באמיהם הקטנים כשרואים
 זה ציד זה דבר שלא כולל צידו או הקטנים מן הגדולים והם
 אחים . אלל כשרואים דבר אלל אחרים אינם ונתקנאים . וכן תראה
 נצבע הקטנים אינם ונתקנאים ורולים דבר שיש ציד האחרים קנא

פ"ב מדת הקנאה

אינם אחיהם ואינם לוועקים ופוחתים פיהם. ואלה קנאתך באחרים
באינם אחיך. עוד אלה גרוע וזהם בהם ונתקנאים ורובם
נחזיקים ביוגלא הליהם ונהקנאים על צ"ו כוונהם. ואלה ונהקנא
וניהקנא על מעשה הש"ת וכך רלונו. ואם יכהכל צדק הזה
ויחלה עלונו כמה הוא גרוע ונן הקטנים כמה ראוי הוא להכנס
הסת פרעון ויקורי הש"ת ולא ילמוד כשיקר את צניו על הקנאה.
וחדע כי אמרו חכמי המוסר כי הנוכח אפי' אם הוא אצ לצנו
ואותה התוכחה הוא נכשל בה לא יכנס בלב צניו ואז אין נאנעים
רק וניראה אות: אצל לא יעצום בדרך הטבע כי כך היא המדה.
קוף דבר הכל נשוע את האהים ירא ואת נולותיו סגור כי זה כל
האדם צונן שאתה ירא ה' :

שיר על המשל הנזכר לעיל

בקנאת חמת איש. רקב בעצמותיו
ותשאר מקנא. בהייו ובמותיו :
ומכה בראותו. לאחד מביתו
בקנאו באחיו. וגם באחיותיו :
ומאה יאות לו. לפי ערך גדלו
ודעתו ושכלו. ורבו קנאותיו :
קטנים בניהם בקנאת אחיהם
והוא באחרים. פעולת רעותיו :
וקטן קנאתו. בבשר כמותו
והוא על מעשה א ועל פעולותיו :
ביסרו בנו. והוא בעניינו

אכן ירמז לעשות לתקן מדותיו :

פרק כ"א . מרת התאוה

התאוה

היא נמלכת הנווליות את האדם מן העולם . וכן
 נחטו שאר"ל הכותן עינו ציוה שאינו שלו ענה
 שונקט אין נחמים לו ונה קצירו כועלים ונונו . כוטה נחנה
 עיניה באחר הצדה מן העולם . הנחש נתן עינו צויה נחלקלו
 ידיו ורגליו . שונקט הלך אחר עינו קרו פלשתים את עינו וכן
 נחטו צקן ואחיתובל וגחזי ואצבלום ואדוכיה ועוזיה והמן פולס
 נחטו עיניהם והתלוו הצדק שאינו שלהם ונה סביקשו לא כיתן להם
 ונה סבידס נטלו ונהם . ונה השינס צי"הו ונלצד עונקס צי"הו .
 דלה כוטה רעה נדה זו סנווליות איתו וצי"הו ונצי"הו . ונראה
 לפתק פקוק קרנו תרום בצבדו רטע יחאם וכעס סיני יחרוק
 ונוס תאות רשעים תאצד . ולא נקראת אצידה אלא אם היתה
 תחלה חלבו או שלו אז נקראת אצידה סנאצדה ונונו חבל ונה שלא
 צא לידו עדיין לא נקרא באצד ונונו כי הלא אם ינאל אדם אי ונליות
 ולקחום הצעלים ונונו לא יאנרו האחרים עיניה באצדה ונונו
 ונה הנונאם האחרים היה לריך לונור תאותו לא נתן לו אלא
 סכוונה כסוקצ"ה נתן לאחד עוזה וקרנו סרים בצבדו וסרשע
 סיני יחרוק ונוס להתאות גם הוא לסיות כנווסו ורודף אחר תאותו
 לא ונצי"ה סלח ינתן לו ונאווי"ו של עכסיו אלא גם תאות רשעים
 ושליותו סהיה לו ונקודס ג"כ תאצד סלח נקרא אצידס אלא כס"ה
 חלל בעליה ונאצדת וכל טעה וטעה הוא עוצר על לאו דלא תחוויל
 ולא תתאוה . וכל עוד שפוכס האדם עלונו ונעצידס ססס ותולחו
 היא הנונליות לדי תאות העולם כנוו ספירשו הסקוק ויסעו
 ונונצד סיני ויסו בקצרות התאוה . נוו שאם האדם כוסע מן
 סהורס ומן העצודה סכיתנה ונונצד סיני אז הוא חונס בקצרות
 סתאוה ויסאוה תאוה הגבנויות . ורפואתו סתיייל יראה עלונו

סכ"א מדת התאיה

שהוא נוצר ונלחמים שלושים ונחמי . ויש הרבה בני אדם גרועים
 ונחמי כלל יש להם חלי עוצמו וסלותו . כונסו"ל קרבי עקיבא שהוא
 ואשתו בקיתווח הוא ונגנו אחיבנא הוא ונקיט לה תיבנא וכן נחמי
 אחא איתו חידני ליה כאיניש וקא קרי אצנא ח"ל הצו לי פורחא
 דתיבנא דילדת אנתחי וליח לי נדעם לאגנויית . ח"ל ר"עק
 לאנתחיה חזי אחי גברא דאפי" תיבנא ליתליה . ונתקרבא דעחס
 שראו עלמא עשירי בפק זולתם שהולדכו להם בני אדם לחצן .
 ולפי טבלותם שלא נחמו עיניהם כלל צונת שאיני שלתם זכו לעושר
 גדול ונופלג . כמלא כונה ופקיד הונחאות לאו נצעי"ח שלא יכנס
 לאותה הארה לא כועלים ונוה ח"ס לו . היש לך טפשות גדול
 וזה . כ"ל אדם ונשליך ונוונו בתוך הים צידו בדעתו ורלונו ואח"כ
 ונלקיס אחתו עליו . ואין אדם ונת וחלי תאחר צדו ג"כ עינו לא
 תשבע וכן טעוזה וכל ויה שהוא נחאות הוא נחאות יותר ויותר .
 אבל הונדע"צ עלונו וכן התאיה וקנת בחלקו שחלק לו השם הוא
 ששבע ואם יתן עינו לצד קטן ונח יתאיה יותר הוננו ואין לצד
 קוף . וכונו שקפדו חכמים ונעשה בחסיד ח"י שהיה לו עושר גדול
 ועופלב בכספים ויש לו אצנים עוצות ונרגליות לאין וקסר והוא
 היה יושב בשפיל הנקוונות ונלצוטי צלוי קטנות שלא היה נראה
 עני כמותו באותה העיר . פעם ח"י הולדכו חכמים לאצנים יקרות
 לבית המלך וכל היו מולאים אותם האצנים היקרות שהיו רובים .
 ראש אצנת אותו העשיר שכראש בנו עני וח"ל נבואה א ציתוחטי
 חסיק רבובכס . הנה ראו כן הנהו הלכו אחריז והציחא א ציתו
 והיה צצית התצן וככנס לנעה והוליא להם אצנים טוונת יקרות
 יותר ונאותם שהיו רובים וראו חת כבודו שהיה לו קגולת ונלכיש
 ובלאוהו ונה זא ועל מה זה אהה לוצב או הצגדים ויושע בשפיל
 הנקוונות . והסיצן שהונחין כל הקצ"ם והכבוד שלו כח"ש והעושר
 והכבוד נלפניך ולנוחר ירלה חת שלו . ועוד אכ אהענג כפי עושרי
 לא אשבע ואחאות יותר ואין לצד קוף שחך אדם ונת וחלי תאחר
 צידו קתמיד שהלם מהאיה יותר ומה שיש צידו חס צמוון חס

צבולה אם צבזוד וינעה שנותי צבול לעלוי וסוף מדריגה גרועה
 שצבולם שאין לך אדם שלא ישיגה . ומה זה צבול לא כחן עיני
 להקציב האות נפשו וכן הפענוים האנוכיים . כ"ש שלריך שלא
 יתאום למה שאינו שלו . ומקובל מעל כדי שיעזוב האדם תאוותו
 קמרי לא ישיגה לעולם שהעין לא תשבע וכן הטובה וכל מה שתיב
 יתאוה יותר ויותר :

מישל לאדם אי ביהם הולך למדבר לים וערצה והים לרא
 למים הרצה וראם ומרחוק כמו וראם מים ששונע
 נכה צבא על החול והעפר תיחום שצמדבר . והים החול והעפר
 ונזהיק כמו המים כי כן יקרה לכל הולכי דרכים וראם להם מים
 ומרחוק ויראו לעינים כנהר גדול והם נקרא צבוקן חכמים לא .
 וכונ"ש על פסוק וכל דייני ארעא כלא חשיצין יתראם כלא מים .
 אצל האמת אינו מים כלל אלא כך נראה לעינים . וכן דייני ארעא
 שאמה נראה זה עני הה עשיר זה שר הה ויולך וזה יועץ אצל בקר
 הוא כלא אינו צבולם שכך נראה לעין כמו וראם החלום והולך
 ופורה ככל ולא יעמוד . והים העני הזה שהוא לרא צמדבר לילך
 ולהקרב א המים בעקם קדר הליכתי שהיה הולך לדרכו . וחלק
 לקראת אותם המים שהיו נולדו ולא נלפניו וכל מה שהוא הולך
 ומתקרב יראה אותו גם כן רחוק כמתחלה והוא ילרא יותר
 מקודם ולא עשה דבר והוא הולך ומתרחק ומדרכו וכנה לריך
 שיטרח עד שישיב לנקומה ויולך לפניו וישם לדרך פעמיו והוא
 תניה נראה והיה הולך להשיגו ולא תשיגו כלל . צא אדם אי יראם
 את זה שהולך לנקום שאין שם יבוצ ולא מדינה וישארו להיפך
 הוא הולך וכן השיבו מרוב לנאומי אכזריות לילך לזה המים פנהר
 הגדול שאני נראה ויש לי כמה שעות שאני הולך כנגדו וכן לפניו
 ועבשו כמו שעה ראשונה שראיתיו ועתה רחוק מולם כמו אותה
 שעה ולא השבתיו בכל זאת הסליכה כלל אפי' אנה אי . א"ל שועש
 שצבולם אם תלך כמה ימים לא תשיג את המים ותמות צלוא .
 חזור לאחורין ותבציל סלוא עד שהגיע לנקום שצאת שבו אינו

פכ"א מדת התאווה

ונים כ"א לפי ראות העין:

כז הדברים שהם שאלה לנו ללחיות העולם ויחשוב שיכול להשיג
ונם שלא גזרו עליו וכן השנים ונראה לו שצקל ישגם וישלף
העיל והיא ילנא יוסר ויוסר סיתגזרו צו תלוות הלצ. ותיקונו
סיחזר לאחוריו ויחסה צנוועט שחכנו הס"ית

שיר על המשל הנזכר

ונפש מתאווה. לעולמים דוה

ולקברות יובל בקברות תאוה:

ומתאוה לא לו. יאבד את שדו

ויראה בשכדו כנחש וחוה:

ותאות נפש. כמו מיט ורפש

והודך ורעב ונפשו לא היווה:

כצמא לבלי חוק. וראה מרחוק

כמים במדבר ופניו לא שוה:

והוא חול ועפר במדבר ואפר (למדבר שמוס)

ובשמש יצהיב באורה וזוה:

והוא רץ לקראתו. ולא ישיג אותו

והיה בלאות וגם לזעזע:

ופגעבו אחד. וגם נחזור יחד

לעין אך מים. והוא עוה עוה:

וכיצד ירדוף אחר דבר ההוא ונפקד רע ויגר וגם לא ישיגנו
 ולא יתאוו לדבר המושג צנקל ואין לנעלה ונמו .
 וכחז הרב הגאון מיד"א ז"ל כי איהו ז"ל היה הולך עם ר' יהושע
 בן לוי וצלבתם ילכו הראה איהו ז"ל לריצ"ל רחוצ אי גדול וסם
 קיצוץ גדול כלצים על נקח אי צמנות ודוחקים זה את זה . והלכו
 עם ריצ"ל עם איהו ז"ל ואגב דוחקא הנה ראו שצמנות הסוף
 ונוכרים צטר כלב קרוה וכל ליערא צדינר וע"ז דוחפים אותו
 לקונה כי כל אי עורח להקדים לחצרו והלכו לדרכם . והנה ראו
 רחוצ אי ריקס ריקס ושם חנות אי ונוכרת צטר עגל צריא ושמן
 וכל ליערא ונוכרת צפרוטה ואין קונה . ותונה על זה ריצ"ל נאלד .
 וא"ל איהו ז"ל א תונה על החפץ . כי חנות שנוכרים צטר כלב
 ונעל להסוון העם רצים שרודפים צכל כחם אחר טעצירה צטרחא
 רצה ונויוון הרצה והעצירה ככלב ונת וקרוח . והחורה והנולוס
 כצטר עגל שמן וצריא וצול הרצה נאלד ואין קונה . וזה פירש הגאון
 הכז' פסוק אותי עזבו ונקור וי"ס חיים לחלוצלהם צורות . הכוונה
 אותי עזבו ונקור וי"ס חיים שהיא שכ עווס צנקל צלי עורח והם
 עוזבים אותם . וכלפי העצירה לחלוצ להם צורות צעורח גדול
 צורות כשצרים רחונא לילילין :

פרק כ"ב . מדת הכבוד

הכבוד אח הקבא והתאווה וריעלצנות יענה . הנה שלום
 הע"ה כשרלה להכניס הארון לצ"ת ק"הק דצקו
 שערס זה צזה ואור שאו שערס ראשיב ויצוא ונלך הכבוד
 שחצבו על עלונו הוא אונור . ושאוהו וי זה ונלך הכבוד והסיב
 ואונר הי לצחות הוא ונלך הכבוד קלה :
והנה צעניות דקדקתי שאפעס ראשונה כששאוהו וי זה
 ונלך הכבוד והסיבס ה' עמו וגבור כצר הציוו שלא על
 עמו הוא אונור . ולונה חזרו ושאוהו פעס צ' וי הוא זה ונלך
 הכבוד על שהסיבס שנית הי לצחות וגו' . והוא פעס ראשיב

פכ"ב מרת הכבוד

כשנשאו וניי הוא זה ונלך הכבוד והסניצס הי עוזו וגבור לא נראה
 למה שנונך צ"ו אינו נכלל צסס ונלך הכבוד לא נראה וזה שלא
 היה אומר שלמה שיצא ונלך הכבוד כ"א על הקצ"ה ואפשר
 שיכנס ונלך צ"ו צקוג ונלך הכבוד לכן שאוהו פעם צ"ו ויי הוא זה
 ופעם זה הוקיפו תיצת ויי הוא זה דווקא ונלך הכבוד שלא נכנס
 צסוס כבוד זולתו והסניצס ג"כ צחיצת הוא הי לצחות הוא ונלך
 הכבוד קלה הוא דווקא ולא הכנס שום ונלכות צ"ו צסס ונלך
 הכבוד. ואם שלמה הנעי"ה לא קצנו הסערים לפחות לו צקוצרס
 צקורא עלמו ונלך הכבוד. כ"ט אדם הדיוט שאם יהיה חכם
 ונחכד צחכמוהו לא יהיה חכם כשלמה שנאמר צו ויחכם וכל
 האדם. ואם צעטרו אין כסף נחטצ ציני שלמה לנאוניה. ואם
 צגדולתו הוא ונלך צכפה ושלטו צעליומים וצחחחומים ואפ"ה תנוהו
 ציחכנה כבוד לצ"ו נייפה קרוחה כ"ט לאחוצי קיר. וכל הרודף
 אחר הכבוד גדולה צורחת ונמו. ואותו כהן שאמרו צגמיי שהיה
 ונכד את עלמו וכוך ידיו צשיראים ועוצד עבודה כדי שלא
 יתכלכו ידיו שקליה קצ"ה למיערפסיה שקללו ידיו על מחלוקת
 דנלכא ונלכתא. וצמדצר רבה איהו אור כל הנרצה כבוד
 עלמו ונונעט כבוד שמים כבוד שמים צנוקונו עומד וכבודו
 נוחנעט. וכל הנרצה כבוד שמים כבוד שמים ונרצה וכבודו
 ונרצה. ויש להצין דלאו ריטיה סיפיה לונה צנונעט כבוד שמים
 אור צנוקונו עומד אצל צנרצה. כבוד שמים אור כבוד שמים
 ונרצה ולא אור עומד דאין צידו לנעט כבוד שמים כי צנה
 נחטצ הוא וצנה נחטצ הוא להרצות כבוד שמים. הכוונה אף
 דלפי האונה דלאו כל כוויניה להרצות ולנעט אצל ודה עוצת
 נרצה שאם האדם כוונתו לנעט כבוד עלמו ופני כבוד הש"ית
 והוא לא פעל ועסה דצר צרצוי כבודו כ"א ויעט כבוד עלמו
 דווקא חוטצ לו הקצ"ה שהרצה כבוד שמים על ידו לפרוע לו
 כרעות דצר גדול כמו זה שאין קץ לבדלו. ועל הנרצה כבוד
 שמים אמרו שם אחד שהיה ונחטצ שלא קרא וצנה פעם אחת

כיון שהגיע העובר לפני התיבה לקדושת השם הגבירה את קולנו
 ואמר קק"ק ואננו לו וזה ראיה להגבירה את קולך. אמר לא זכיתי
 לא לנקרר ולא לנשנה ועכשיו שניתנה לי נרות לא הגבירה את קולי
 ותסוץ נפשי עלי וזכה צע"הו וצע"הצ כו"ש שם. וזה לפי שלא
 חש ללעג העם להרים את קולו בכל כחו ונחשק רב וגדול הוי
 ונועט כבוד עליו לפני כבוד שמים. וארז"ל צענן דוד ונלך
 ישרא כשאמרה לו ויכל מה נכצד היום ונלך ישרא אמר לה
 ונקלותי עוד נחאת והייתי שפל צעיני. צית חציק היו נרצים
 כבוד עלום ונוועטים כבוד שמים פוק חזי מאי קליק צהו. ואני
 ונועט כבוד עלווי נפסי כבוד שמים. ונראה שצ"ז אמר דוד אם
 לא שריתי ודומותי נפסי כגוול עלי אינו כגוול עלי נפסי. לונה
 כפל הענין צולות טובות והוא ט"ס אדם ונועט כבודו ונפסי כבוד
 הנקום אך צלצו שהוא נכצד אלל עלמו חבל דוד הנוע"ה חונה
 אם לא שריתי ודומותי נפסי כגוול עלי אינו כאומרם ז"ל כהאי
 ינקח דלא חש לצויתתי קניי אמי. כך כשחני מצזה עלמי לפיך
 שאיני חש על ציוני לפי ויעוט ערכי שתראה עלמי שאיני נחשב
 לכלום לפני גדולתך ולא כאותם הנוועטים כבודם ונפסי כבוד
 שמים חבל צלצם רואים עלום נכצ"ים. חבל אני כגוול עלי
 נפסי ונוט כן אני צחוק נפסי אני רואה את עלמי שאיני ראוי לכבוד
 ופירשו פסוק א תהדר לפני ונלך וצוקום גדולים א תעמוד.
 הכוונה לקחת מוקד השכל אם אדם צא לפני שר חי ולא כפת ידיו
 ועמד לפניו א תחך וניד עמד צלצו צוקום שעומד שם השר
 אחת דחו להנחית. כ"ס וק"ו שיועט כבודו לפני כבודו של ונלך
 הכבוד יהי שמו. וזה שרנו הכבוד א תהדר לפני ונלך שהוא
 מלכו של עולם ונלך הכבוד ותקח ק"ו צעלונך שהרי וצוקום
 גדולים ושרים א תעמוד לא תוכל לעמוד נכצדות צוקוום א
 לפניהם כעצד וידך כפותות. וזהו שאמר וצוקום גדולים אין אתה
 יכול לעמוד כי כן דרך ונלכי הארץ כ"ס לפני הקצ"ם. הוי לוי
 שהוא רואה עלמוי רץ לנות וינוי כלל עובר ונועתד לדיכס קשים

פכ"ב מרת הכבוד

איך ייכל לאכול ולשתות ולקנות ולעיייל ולכבד עלונו כבוד גדול צכל מיני כבוד והוא לקצרות יוצל צנוטאטי כבוד ווונעט כבוד פשוטו כי אין לה להכשמה עלוי כ"א צשפלות הגוף הכגוף שלא יתקיצהו לכלום . כ"א ששכינת עוזונו צגלות ווולאכי השלום יצטיון וור והקצ"ה ויעט כבוד של וועלה כציכול ששני כנפים וחיות העביר וכציכול זהו מיעוט כבוד של וועלה . וכילד יעלה על לצ תולעת ולא איך לכבד עלונו ולהרצותו דיו לעצד להיות כרבו . והנה נוטל נוטל אי על עיני הכבוד איך ירדוף האדם אחריו וקופי וזהכבוד לאצוד :

משך

לאחד שהיה לו ונגדל נאה וגבוה הקיונה אצל יסודותיו שסויים ורעועים והיה לריק לקלרו וועט כדי שיוכל לעמוד כונו שעושים צכותל הפטוי . וזה שלא די לו שלא קלרו אלא קם צשיפותו ושם כל ווגמותו להגציהו וכן מוסיקף והולך יום יום והוא מייקד ווולייר צו ליורים נאים ונחמדים ולורות ווכל חיות ועופות וצהנות כונו צנין הוולכים וכל ונה שיהיה לו ריוח יעשהו הולאות צשציל גוצה הוגדל וליוריו . והוא לא שת לצו א יסודו פרעוע והולך כל הצנין והלורות והטורח לריק וכל ונה שווגציהו טורה אחת יפול טעה אחת קודם ויהי היום ויפול הוגדל ההוא ואצד כל כלי חונדתו ונפל ונעשה אשפה וגל של אצנים וכל רואיו ילעיגו לו כילד צנה והגציה על דצר שאין יקוד ועיקר :

כך

הוגדל הוא האדם שעשוי כונו ונגדל אצל יסודותיו רעועים שאין לו קיום ואין לו הצטחה צחייו אפי' טעה אי ורגע אי וועותד לחולאים רעים ונאונים ולמקרה הזמן ולהשפיל עלונו ולהתכהג צקלה האחרון של ההכנעה אולי יש תקוה כונו'ש יתן צעפר פיהו אולי יש תקוה . אצל ונה עשה טה כל ווגמה פניו לכבוד עלונו להגציה קוונתו וללצוט צגדים החשובים ואכילות פמותרות והתענוגים ותאות הנפש ואינו מושצ כי הוא צונה על יכוד רעוע ההעיק עיינד צו ואינו וכל עדהו הולך לריק . ואדרכה כי סגדולת והרצנות ווקצרת צעליה ונוי שווגציה עלונו הקצ"ה

נשפילו ולהפך וני שמשפיל עלונו הקצ"ה ונגזירו . כי הוא דניון
 אחרו הנוגדל ויקודו דעווע שאס היו נשפילים אחרו שנים ושלשה
 אנוות לא הים כופל ונהרה ויהי עוונד יוחר ויוחר :

שיר על המשל הנזכר לעיל

מבקש הכבוד . וסופו עד אבוד
 ואיך ירדוף אותו . ורמה אחותו :
 כמגדל הוא עשוי . יסודו איך שסוי
 ומוסיף והולך להגדיל קומתו :
 ותמיד מצייר . ומסייד ומכייר
 וכדי שדו נתן . להרבות תפארתו :
 ונפל מהרה . וכל ארוה ערה
 וטרחתו דריק . ואך למגרעתו :
 והיה להרפה . ולדעני שפה
 כבודו לא הועיל . ואבד חמדתו :

פרה כ"ג . מרת הליצנות

כתב פרק כי הנה הלך ונגזיר ק"ך לירופי שנות אהים שהם
 צחינת הדנים כו"ט האר"י זל"ה כי הלך עולה ק"ך
 לירופי אהים . וצ"ו נוסקיף כח ח"ו צאהים אחרים שהם
 החליפות . וכח עול שחונטה שנות אהים יש צחלק של כל כח
 כל אחד וישראל . וכן עולים חונטה אהים גיונע' כפ"ט וז"ל
 צעלה אוב שהיתה אנו של אצנר אהים ראיחי עולים ון
 והלא שנוא הסקול כנגד ונשה ואהקן היאך אפשר לעלות

פב"ג מרת הליצנות

צעלת ארז. אצל ונהשעלת הוא הצמיכה שיש בקצר והיא הצלח
 דגרוני העונדת על העלמות היצקות עד תחיית הגתים לפי שיש
 ה' צמיכות צנפס כשינות האדם וקתלקים הדי' צמיכות ונן החנשה
 עם הנפס. ונכאר אהים א' קווננה יחיה האדם צתחיית הנותים
 והיא נדרכה התחזיקה שצחונקה וזה ונה שעלה ע"י ארז וזה ונה
 שאורה אהים רחמי עולים ונן הארץ שהוא אהים חלק שצחונקה
 שצנפס והיא הצלח דגרוני שעלה וז"ש אשר איננו ירא ונלפני
 אהים שונגזיר הדיכים צעולם. וכל זמן שיתלוץ האדם אז אינם
 וואירים צנפס ונעפס ונשענוס וונגזיר הק"ך לירופי אהים
 העולים ל"ץ. ואס הרחיק עלנו ונלכתלוץ אז וואירים ההונקה
 אהים א' צנפסו וכל הדיכים שקטים וכחיס לצל יזיקו לעולם.
 ואס יש נך לראות צחותם היושבים שעה א' או צ' קעות או
 יותר ונכחקים צחיה ויני שחוק ונושצ הללים אפי' צ' שאין
 ציניהם ד"ת הרי זה ונושצס ונושצ של הללים אפי' שלא נהלוללו
 והס ונוככים וקרובים להחלוץ כא' ונושצס שהכינו עלנוס
 ללילנות. ופה הרצ צעל ראשית חכונה ז"ל שהעצירה זו של השחוק
 והלילנות יותר חנוודה ונן הכל. שהרי כל העצירות כשיתגבר
 היל"הר צאדם יצא עליו צפתע פתאום יפתחו צעצירה ע"י
 שיקתלק ונונו ווראו של הונקוס צ"ה ונגד עיניו. אצל או
 הנהלוללים שעה או יותר וצכל אותה הזון הארוך שכחו יראתו ית'
 ולא זכרו את איעתו צכל זונן שהס ונהלולל ס. וצענשו ונה שהגידו
 רז"ל ח"ר לעזר כל הנהלולץ נידון ציקורין שכאור ועתה א'
 שהלוללו פנ יחזקו ונוקריכס ושעה שצאים עליו היקורין שוכה כל
 שונחה שקחה צעולם וכאו כל יוניו ציקורין. וצעו"הר שונלצד
 כשיצאו היקורין על האדם שלריך לתה לצ לונה צאו עליו יקורין
 כי אין יקורין צלא עון והוא לא שס לצ על זט א' צשעת יקורין
 שרואה לצו וי"ל ילחק צחיה ויני בחיק ויעיילו הלהלולץ כדי לשכת
 דאגתו. ואלדצס ונעשו הציאתו לדי הלעך הזה והוא ונוסף
 יקורין על יקורין. והיה אונק רצא לרצנן צונעותא ונניכו ללא

תחלולו כי היכי דלא תיתי עליכו יקורין. אי"ר קטינה כל הנהלולין
 ונזכותיו ונחונעטין שנאמר ונסך ידו את לוללים. ופרק"י ונסך
 ידו הקצ"ה הפותח יד לזון את שכל. וא"כ איך ישא פניו לשאל
 ונזכותיו ונחונעטין הקצ"ה הפותח ידו וי"ה לזון כחציו בנסך ונזכות
 ופרנסה טובה. והוא דונה לשמור את ביתו וכן האויב והאויב
 צתוך ביתו. וגדולה ונוו אי"ר תנחום בן חננאל כל הנהלולין ונזיח
 כליה לעולם שנאמר ועתה א תחלולו פן יחזקו ונסכים כי
 כלה ונחלה שניצתי. שתחלה הציא רבי אעזר ראיה ונחלה
 הפסוק על הנהלולין שנאים עליו יקורין שנאמר א תחלולו פן
 יחזקו ונסכים. ורי תנחום הציא ונסך הפסוק כי כלה ונחלה
 שניצתי ש"ו"ס כליה לעולם. ונראה שהם דבר צפני ויני לילכות
 שרי אעזר קאי על נוי שנהלולין ולא נוסך לזון רצ בלילות כ"ח
 לפי טעה שהוא גורם לו יקורין לנודת טעמו. ורי תנחום הציא
 ונסך הפסוק על נוי שנוסך בלילות זון הרצה ונעשית לו כהיתר
 גנור וכטבע האכילה והשתיה והשינה שזה נטעמו יותר חנוס
 שגורם כליה לעולם ח"ו. וזה נעשה שגורים וסיגים של הקדושה
 שהרי הלדיקים ואנשי ונעשה ונקבלים יקורין עליהם צבור
 העולם כדי לדחות את הגזירות וזה גרם הפך וכן הקלה א הקלה
 שגורם לעולם רעה ואינו רואה פני שבינה. והטעם ונהנשל
 שנכתוב צעז"ה שהוא ונחטא את הרצים שהרי אין לילכות א
 צפנים או יותר וכשיתלולין ונסכו אחרים אחריו לו תערב להם
 לילכותו ולזה תיקנו לנו צוידוי ללכו ליללכו שכיכ עון גדיל הוא
 שחזן ונה ש"ללכו אנהכי א לללכו את אחרים שהנשככו והחטיאכו
 את הרצים צעין הליצנות: וצונשל יוצן ונה שאננו ז"ל שנים שיושבין
 ואין ציניהם ד"ת ה"ו ונשצ ל"ים :

משך

לונלך שהיה לו גן ופרדס אי אגל ערקלין שלו והציח
 את עצדיו ונסך להם לכל אי ואי דלי שידלה מים וכן
 הצור וישקו את הפרדס ולעבוד עבודתו. והדליות לא היו שוים
 כי לאחד נסך לו דלי שלם ודליא איהם נלא ולא יאבד אפי עפה

פ"ג מו"ת הליצנות

אחת. ולאחד. ונקר לו דלי נקרב שיאצדו ונן הוים קודם שיגיע
למעלה וזה נשקה ציוס פחות ונן הראשון ולאחד ונקר לו דלי שצור
נועט שאינו מוליא כי אס חליוזה אינו נשקה כונו השני. ולאחד
ונקר לו דלי שצבר גדול ואינו מוליא רביעיתו זה נשקה את הגן
נועט זה פחות ונכולס. וכן עשה לכל עצדיו. והמולך ליה להס
שיתעסקו באמונה ולא יצטלו ונולאכתס כי הוא רואה אותס
ודרך החלון שהיה לו צטרקלין ונועה א הכהר. והנה יש עצד
שדולה הרבה והוא שיש לו דלי שלס ויש עצד נועט ננונו ככוכר
למעלה והס זה פחות וזה ואס יתעסקו באמונה יתן להס שכרס
שלס הדולה בכלי השצור כונו הדולה בכלי שלס והשקה הרבה
שהרי הדליות הס של המולך והוא נוכרס לעצדיו ולא הקפיד על
ההרבה ועל המועט שהרי הדליות של המולך וצלצד שיתעסקו
צונלאתו באמונה ולא יתצטלו כלל שנוה יש צידס לעשות צצציל
הדליות שאס היה ונקר לכולס דליות שלווים היו משקים כולס
כאחד. ויש ויהס שצטלו וכתשלו ולפי שהיו צטלים ואין להס צנוה
להתעקק וזה עשו החמילו לקפר צענייני העולם צשחוק וקלות
ראש וגרמו לנוקלת המועקקים צהשקאה לקפר עוהס וצטלים
קלת ונולאכתס כי נושכו אחר הקיפוריס ויש שצטלו כנווחס
ולא נתעקקו כלל. כי כן דרך הדולה או עושה ונלכה אחרת
כשיציא אדם ויקפר עמו אפי' אס יהיה הדלי צאנלע הצור יכס
ידו על הכותל וישוע צצרי חצירו לא כן דרך הפועלים החקידים
לא יחזירו שלום שאז יתצטלו ציני ציני ונושכו אחר הקיפוריס וכנו
שהפועל לריך שלא יחזיר תשובה כך חקור לכל אדם כשידע צחצירו
שהוא שכיר חקור לקפר עמו ויהיה גרונא לצטלו. נחזיר לענין
שהמולך היה מליץ ונן החלון וני ראוי לעוכש זה יותר וזה וני
הקרוב לשכר יותר ונחצירו ואינו לריך לא עדים ולא דצר כי
מליץ הוא צעלמו ונן החלון. ואותס שבוהרו צונלאכתס ולא צטלו
כהן להס צצוה צין וני שהיה צירו דלי שלס והשקה הרבה צין וני
שהיה צירו דלי שצור והשקה נועט. ואוהו שיש צטל עכץ אוהו

שלא עשה רצונו ועצר על דצ"ו . ואח"כ שלח הקפיקו לו להיות צטל
 לא ונספר קצורים וצ"ה גם לחצ"ו שיחצטלו וזה קלת ומהם
 הרצה זה ראוי לעונש נורזה חועא ונחטיא ואינו חושק לסירות
 ונולאכת העלך קלה צעיניו ועושה כאו אינו כואהו ויודע שרואהו
 מן החלונות .

כד הדבר הזה אכחנו צני ישראל עצדים לאדוננו שצטמים
 לעסקו צנולאכתו ולגמור עצודתו ולעסקו צתורה יונס
 ולילה וסיח הדיונה להסקאת הוים נפרדס שע"י התורה הנמשלה
 לויס ישחלס הפרדס של מו"ה הקצ"ה שהם מלותיו ועצודתו .
 והליות הם הודע והשכלוהצ"ה גדולה האדם צהם הוים שונצין
 התורה והמושכלות . אלל יס צני אדם שנתן להם הקצ"ה סכל
 וצ"ה הרצה וחכמה שיכולים ע"י זה להסקות ולדלות הרצה
 שהדלי שלהם הוא שלם שנסק להם הס"ית . זה* שאין לו כ"כ שכל
 וחכמה כפי וזה שנגזר עליו ונן השמים וסוא התעסק צכל כחו
 וצריצות אלל לא יוכל ללמוד ולהצין צנקהרות וצעווק ההלכה
 כפי וזה שנגזר עליו זה שברו כמו הראשון מונש . וע"ז אנו
 ז"ל אחד הנרצה ואי המועיט שארז"ל אינו על הנחעסק הרצה
 לנחעסק מועט כילד יתכן זה כי הלא ודאי לפי רצוי עסקו יס לו
 שבר לא כונחס לומר אחד הנרצה וכו' שלמוד הרצה לפי רוצ
 חכמתו . והמועיט שלא היה יכול ללמוד מקולר שכלו וסגתו
 שכל חלק לו השם צצ"ה והוא היה נחעסק הרצה כמו אותו
 שיש לו חכמה הרצה ע"ז נאמר אחד הנרצה וכו' כמו שפירשו
 רז"ל . ויש שצטלו ונולאכתם דהיינו ונעסק התורה ולא דלו מים
 ונשארו צטלים . ויש שחון ויה שצטלו ולא למדו לא ג"כ נחלוללו
 והיו נספרים זה עם זה צצרים צטלים וטפורי הלכות ונלכים
 ונלחמותיהם ושמוק ולילנות וצרים צטלים ומשכו ג"כ אחרים
 עושה כי כן דרך הליכות לא תחקיים צאחד ולא ילך זריר אלל
 עורצ לא שהוא מיינו . הים עצד שמונד צאדונו להמריד צני
 ונלכתי עליו כונו מורוד שלל נפשות להחטיאש צמולצד שלא עסק

פכ"ג מדת הליצנות

צחורה שאין לו פטרונו ומונה אפי' צטעת וייתה לא ג"כ לא חס
ונן הנולך הגדול ונתלוץ ונושך את האחרים עונו ונוקפר לילכות
לפני חזירו כדי שיטחקו וייטצ לצ חזירו וילער להס"ית כביכול יס
לך עצד וורד גדול וזה היקופר עונשו ופורענותו הנוכנת לו.
ולכן עונשו שלא יראה פני סכינה שהיא ודה כנגד ודה כונו שהוא
נושך צליכות טעה אי או צי יוחר ולא צאה לו העצירה צפתע
פתאום כ"א נושך לזונן ארוך ולא אונר הקצ"ה רואני ונילד אני
נוכעיקו לא עושה כאו עין סל וועלה אינה רואה ח"ו לכך לא
יראה פני סכינה אוי לו אוי לנפשו אם לא יתקן את עלונו כי אין
צבר עונד לפני התשובה :

שיר על מדת הליצנות

תגריש דיך כמו עבבר לחורו
אשר האל זנחו ועברו :
והקצים . הלא ידמו לקוצים
משרטים בשר אדם בעברו :
ולין נמשך . זמן ארוך במחשך
ולא ירגיש כאיש יין עברו :
ואיך שואל . מזונותיו והאל
שנאהו ללא ירמוס הצרו :
ומחטיא כירבעם בדורו
אשר ימשוך ברשתו לחבירו :
ואיך יחליף דם רפאות לשרו

בסם מות ועוכר את שארו :
 וגלה הוא אשר כפרו ופקרו
 בתורת אל והיא מרפא מזורו :
 ואיך אבד לתקותו ושברו
 לאר יראה פני עושו ויוצרו :
 ואיך יליץ ומחר הוא בקברו
 והלצון ארוחתו וסחרו :
 ואם הוא ביעלת חן דברו
 ובה יהנה בכל ערבו ושהרו :
 שכרו רב ובל יושג מחירו
 והוא עשרו פארו והדרו :

פרק כ"ד . מדת החנופה

החנופה ענינה רע ונור ודינו נוקסר ציד ונלחכים הדמים
 אדמו על קו הנושטט נואחר שלל יוכל לראות פני
 השכינה . וכונה וניחם יש צחופה יש נוחים צטצעס כי
 נולחם כך היא טאף צלי תועלת הוא נוחטף כפס דשע חותה רע
 ונוטה לטצעו . ויש נוחיף לנולח חן צעיני הנוחחק . יש נוחיף
 צטציל הנלח והלבת הנוון . והנה לו הנויחם לא יועילו להם
 כלום לא יורידום לבאר שמת והם הפקידו זלצדו כפסם כי אם
 החנופה על חנם צלי תועלת כונה הוא גרוע ווכל צאי צולס
 סטרי אדם חין נוסחן עלונו לילך לנודצרות וללחץ נוחקי . ולעצור
 ימים ונספות צלי תועלת גדול וריוח מיוצם וזה סכן עלונו צכל

פב"ד מרת החנופה

עונשים החנוורים צלל יועיל ועל חנם לנוללות תלוות נצטעו הרע
וגדול עכולס לצל יראה פני שכינה . ואס לנולול חן צעיני המוחקק
אין צועטיו כלום שהרי אפי' אותו המוחקק הוא יודע צו שאינו
ישר כי אס חוקק כונו וועשה שהציל הרצ בעל ראשית חכמה ז"ל
על צי אנשים שהיו רולים צת אי וסיה אצי הנערה רולה לנקותם
צועטיהם קלל יתן צחו אל למי שלא יחקק בדל תל טס . ח"ט
הכתוב צאיוצ ונקי על חקק יתעורר כי הנקי והישר כשרואס חקק
אי לעשות לו חנופה מרגיש צו ווהעורר על הדצר ויודע צו שהוא
מוחקק וחגלה רעתו לפניו . וארז"ל כל המוחקק לחצירו לטוף מפל
צירו . וא"כ אס המוחקק הוא מוחקק לאדם ישר ונקי אף אס יפול
צירו המוחקק ולל יעשה עמו רעה אצל עכ"פ חרפתו נתגלית
צעיני הישר המוחקק לו . ואס המוחקק הוא מוחקק לאיש אשכנז
אינו ישר ונקי ואותו החנופה ורודף אותה ולא תוכר חרפתו
להמוחקק איו כסיפול צירו לא ירמזהו לפי שאינו ירא אהים
ונונה נפסך הוא נופקיד או יפול צרעה או חגלה חרפתו . ולמה
יצקש ונליאות חן צעיני אדם ונליאות חנו הוא צאטונו ותעל
לחנתו . ולמה לא יצקש לנולול חן צעיני אשים ואדם ע"י קלל
יחקק לזולתו ויהיה ריחו כריח טדה אשר צרכו הי' . ואף אס הוא
יחקק צטציל הכחת מוון וצלע לא יגיעהו ואס יגיעהו אוי לו
להחליף את נפשו צהכחת מוון ויתחייצ כלייה לפני המקום ויציל
אף לעולל כוונז"ל וחנסי לצ ישימו אף וכן ודות רעות שאמרו
צגמרא . ונראה לפרש פקוקי איוצ כי ונה תקות חקק כי יצלע כי
ישל אה נפשו . המוחקק אס כונחו ותקוהו לצלוע צלע צטציל
הכחת מוון מה הנאה יש לו אחר שישל (לי כי ישל זיחך) אה
נפשו . אחר סינות מה הנאה יש לו וואתו הצלע וההנאה . הוא
עשה כווי קרואה צתוך היס עצוע קפינה אי ויש צה אצנים טווצות
ומרגליות וירד והטציע עלונו כדי ליקח מהאצנים טווצות ומאחר
סינות ויעצע מה יעשה צהם כן יקרה להמוחקק . ואס מה שאמר
כי ישל אה נפשו על נפש העיקרית שנשמתו ירחיקנה וכריחנה

עלפניו שלא יראה פני סכינה יגדל הכאז ואחור שנוכר נשנותי
 בשציל הכאס וזועעת ובספק אם תגיע לידו ויהיה חרפה לעולמו
 עד שלא יראה פני סכינה. ואמר אחר זה הכלעתו ישעע א שקודם
 שסחניף בשציל הכאס וזוון אם היה לו עק להקצ"ה לשלוח לו
 פרנסתו היה הקצ"ה שווע לעקתו. וחנפתו לחצירו ספק אם
 יגיע לו הכאס וזוונתו אזל לעקתו להקצ"ה ודאי ישוענה. ואמר
 כי תצוא עליו לרה הכוונת הנוחניף כשנחנק הוא מולא מן צעיני
 חצירו לפי שעה כו"ש ותקות חקף עדי רגע צאותו רגע סיתה
 מליאות חנו ותקותו. אזל כשיצוא עליו לרה לאחר זמן ויצוא אלל
 שסחניף לו לזוור לו על לרתו לז יזכור לו חנפתו שנוחניף לו ונקודם
 כי הלא תקותם כזו רגע. אזל הקצ"ה לעקתו ישוענה כי תצוא
 עליו לרה בכל עת לרתו יקרא א השם ויענהו וכלזד שלא יעשה
 לו אדם אחר לצטום זו. ואמר אח"כ אם על שדי יתענג דרך
 הנוחניף עושה לו הנולאות לענג את הצני אדם הנוחניף להם או
 לו לתענג הנוחניף. אזל השי"ת כשיהיה האדם עושטלונו ולא
 יחניף לחצירו ואפי' כשיהיה בלךך לו היה הקצ"ה מענגו ע"ד אז
 תתענג על ה' ויתן לך נושאלות לזך שהסך וזה שהיה הוא מענג
 לצוצחנסו אדרבה הקדוש צרוך הוא יענג אותו וזהו אם על שדי
 יתענג. ואמר יקרא א איה בכל עת הנוחניף לא בכל עת ינלא
 מן צעיני הנוחניף לפעמים לא הערב לו החנפה עי וחנות רוע
 לצו שהיה קר וזנף. אזל זה בכל עת שירלה לפני הקצ"ה היה
 שווע לו וערצה לו שלא יש זמן שלא יערצ דיצורו לפני הקצ"ה
 והעוור הזה וזה החליף צוה והוא גרוע וזוה שסחליף הצנים
 יקרות שאין להם ערך צפחמים שצנוקום שהיו צחיקו המרגלות
 והאצנים עוצות שאין כערבם בכל העולם הכיח צחוך חיקו
 הפחונין ונחאס צעיני הצריות ואצד כל החמודות אשר היו אתו
 שהם הנועלות הכז'. ונמשול על זה :

משל לעיר א' שהיו לרים עליה ואנשי העיר כולם באו קרוצ
 לחוונה כל א' לקח לו חדר א' צכותל החוונה לשמור

פנ"ד מדת החנופה

העיר והיו תלויות קציבות החוונה לירות ונהוכס חלים וקשתות
על השונאים והעומדים שם היו נהר"י ונהחלים ואצני צליקטראות
שיצאו עמוץ דרך החלונות שזורים העומדים צחוץ . וסכל
א' יסצחדר א' ויש צו חלון א' שהיה צו קירי עכציש שארג כנגד
תחלון אריגה על אריגה עד שנראת כמו שנקתם פחלון ואפי' לאור
השמש ונעצו ונליכנס ונרוצ העציות כמו שיקרה זה צצתים וזה
הפתי צראותו את הסתום הזה לא נשנר עוד ונהחלים ונהקשת
שם ונחוץ וצטחצקתום החלון ונאחר שכבר הוא סתום ונעתה
לא יכנס צהיך החלון לא חץ ולא צליקטראות והוא יוסצ לצטח
אוכל וסוטה . ותקף צא החץ צתוך החלון דרך הקורי עכציש עד
ישלח חץ כצו . יש פתי וסכל וזה שאף שצאצת לפי ראות העין
נראה כחולץ אבל כלא הים . וכ"ש שהוא הים רואה שהעכציש
צעלמו אף שהוא קנ שצקלים ודק ונאור שצולס דרך אריגתו
ונענע הקורי עכציש לרוב דקיתו וכילד יעמוד ויגן עליו וכן החץ
פלריך לו כותל חזק לעמוד ונפניו :

כך הדבר שאם העיר תלרים עליה הם הגופים הנועותדים
לנאורעות ולנאקרים הנותרגשים צעולס וכל א' וא' ישנר
ונהחלים ע"י ונעשו העוצים לצל תצואתו רעה וחס ונגינים
עליו . הנוחקיף שחנף לחצירו צטח עליו שיעמוד לו צעת לרתו
וכי ונה הוא האדם הנושענת הקנה הרלוץ שנראה לעין יש והוא
אין ורוח קונעא עוכרתו כמו קורי עכציש שנראה לעין הוא קוחס
ועומד לונגן ואם תנפח צפיד עליו אתם ונפרוחו וא"כ כילד יצטח
עליו לעמוד לו צעת לרתו :

ונראה לפרש צזה פקוקי לחיוב ותקות חנף תאצד אשר
יקוע כקלו וצית עכציש ונצטחי . הכוונס צא לוונר
ותקות חנף תאצד שלא תתנולל האותו ויקוע כקלו ר"ל שתדריח
שצטחתו שצטה צאלס וחנף לו שהרי וצית עכציש ונצטחו שונצ . ו
הלדיקים הצועמים צו יתי כהר ליון לא ינווע שלא יחניפו לשום
אדם כי אם צעמונס חזק אבל זה הנוחקיף לאלס צית עכציש

ונצטו כונו שאורכו שהאלים נראה לעין. פותם וגודל חבל הוא
 כונו קורי עכצ'ט וראה סכלותו שהוא רואה תמיד שאפי' העכצ'ט
 צעלנו שהוא קל. טצקלים כשישען על ציפו שהיא האריגה שלו
 לא יעמוד לא יתנועע. והוא רומז לחדם שרוח קמיעא עוזרתו
 והוא לר'ך עזר וחסד ימי' וכלי עזרתו לא יתקיים. וכילד שס לו
 הונחף אותו שקורי עכצ'ט לוצטס ולמגן שלא יוכל לעמוד
 בגד הרמז :

שיר עה המשר הבזכר

והחונף כרתו אל ושנא
 ותקותו עדי רגע מגינה :
 ובל יראה אור פני השכינה
 כמו אצר כמו דישן וענה :
 והדבר. כמו צרים במדבר
 במלחמה כנגד המדינה :
 ואז יצאו וגם באו עלי שור
 בתוך חומה עשות להם שכונה :
 זהוק חצים. עלי שונאים ואצים
 לבל תבוא אליהם המגנה :
 וחלונות בתוך חומות פתוחות
 ונוהרים מאוד מחץ שנונה :
 ואיש חסר. ידמה לעץ ונסר
 בלא שכל וקאדעת ובינה :

ראות הוריו . בעבביש וקוריו
 סתומים וחשבם לו לצנה :
 והן אדם . משך בחץ לנגדם
 לבקתהו ומת מיתה משונה :
 בעינים . ועוורות השנים
 והוא חמור ולא כאיש תמונה :

ישמעון בן סטח שאמר ליכא חנוך צעטא שהרג עבדו נפש
 איחאד לו עמוד על רגליך ויעידו צד . אי"ל לא כמו
 שאחת חוצר לא בשאונתם חצירך כצטו פניהם צקרקע צח
 מלחך ומצטן צקרקע . הרי נתחייבו כליות ולא עונדה להם חכמתם
 וחוכמתם ומלותם . ואפי' אריפתם לא היתה דיבור ואנילה פי אם
 שתיקם ביש מי שצופת סנולאית ונרובות לחופתם . אגריפס חנוך
 כשהיה קורא שום תשים עליך ונלך מקרב אחיך זלגו עיניו דמעות .
 אי"ל אחינו חתה . ונתחייבו טונאיתם שלישראל כליות . לא וראה כי
 אגריפס ויכא חנו מלכים ומחצות יראה הוא דעבוד פוק חזי ויחי
 סליק צהו . המחבק לחצירו על לא חנוק ועל חנם עליבו סיתחייב
 כליות צע"הו וצ"הס רח"ל :

פרק כ"ה • לשון שקר

אמרו רז"ל כל המלות צרא הקציה חוץ ונודת השקר שהאדם
 צולה אותו ונלצו שכל נודות הרעים יש להם זמן
 שצריכים לאלט לעבוד עצודתו ית' הקנאה שיקנא לשנו הסנאה
 שיטנא את הרשעים . הנודה לחמוד הנוסכלות וכן הסחיה וכן כל
 נודות הרעות אפי' העזות שיעז פניו שלא יראה מלעג הלועגים
 עליו בעבודתו ויעז פניו כנמר כנגדם . אבל נודת השקר אינה
 לריכה לעבודה צטוס אופן ולא צראה הס"ית צטצע האדם וא"כ

ענשו חנוור שגירה ס"ל פרצעלמו ואפי' אותו החכם דאפי' לאויה
 מוסס לעשות לה עותה כשאנור לו אציו איעלי'א אעך וא"ל אכא
 הוא דאפי'כא לה . א"ל צרם לא העמיד כך ונשום למדו לשונם
 דצר שקר . וכן אנורו צוהר לא תגוב לא הנחף פסיק עעמא
 צגוריהו . אכל לא הענה עד שקר לא פסיק עעמא . ואמר שכולם
 לריכים לפעמים . הגביצה לגוב דעתיה דרבים צאוריהא . לא
 חרלה רליחה צ"ד . לא תנחף עוכת אשתו . ולכן רנה צהפסק
 חרלה הנחף וכו' צדעה לעה שאמר אכל לא הענה כלל יכלל צפוס
 אופן שהשקר אינו לריך לעבודה כלל . ואנורו אם וולנד אדם את
 עלמו אמת עוסרים לו עלאך אמת העמיד לו אמת אפי' חלונותיו
 אמתיים ואם רולה לדצר שקר עוסרים לו ואלאך לדצר שקר
 וחלונותיו כוצים . צוא ורחא כמה עפסיד צעצע העולם שאם
 האדם למד שקר וידעיים צו העולם שהוא שקרן אין וי שיאציתו
 וא"כ מה יעשה כדי לאמת דצרו הרי הוא נשצע להם כדי
 שיאציתו והעלמוד צשקר אין מאמינים אוהו אפי' צשצועת
 ונמלא עצירה גוררת עצירה שהשקר הצ"א לידי צצועת חנוורם
 ולא הוצילה לו כלום אפי' השצועת וכרחא לזה רנה הכתוב
 צקנייכסם ולא השקרו איש צעמיהו . ואם למלהם שקר ואין וי
 שיאמין לריכים להשצע להם והו ולא השצעו צשמי לשקר . אכל
 המדצר אמת ונדע לעולם שהוא אמת מאמינים אותו צדיצורו
 אפי' צדיצור קל . וכן אנורו ז"ל גבי השטן כשהסית את אצרתם
 אציו שלא לשחוט את צנו ולא קבל . אח"כ א"ל כך שומעתי
 ונאחורי הפרגוד השם לשולה ולא ילחק . א"ל כך ענשו של דלוי
 אפי' אם אומר אמת אין שוועיים לו . ואנורו נכרה ר' אכסנדרי
 וואן צעי קס חיי אמו כולי עלמא . א"ל מי איש החפץ חיים
 כלור לשוכך מרע . הטעם צהאנור אמת הוא דצק צחיים . והשקר
 צנוקים המות . שהקליפות הנקראים שקר שאין להם רגלים צקוד
 הנחש שנהקללו רגליו הם ונקום המות שהמות וסיקורין הם
 ונקליפת רלועה ציבא . ולכן המדצר שקר דצק צנקוס הוותה .

פניה רשון עקר

ודובר חונק צדק בחיים שהיא הקדושה. וכן ולינו צההוא אחרת
דמויים קוטטא שלא שנו צדקיהם שאין המות היה יכול לשלוח
זה. ואשה ששנתה לדבריה תכף וזהו צניה וזה שנקראים
הקיימות עקר שהראה איתם יסנם צעולם הוא כמו ערמי שקופם
להיות בעלים כו"ש צלע המות לכלל שיצטל הרע וכן פעולם
והצדק העוז ולכן הם עקר והמדבר עקר נאחז בהם וזהו ועד
ארגיעה וכי ועוד אונרו ועד ארגיעה לשין עקר כו"ש כל עקר
שאין בו חונת צונקלת לא יתאמת וז"ש שפת אמת תכון לעד שהיא
לד הקדושה שקיימת לעד ולעו"ע אצל ועד ארגיעה לי' רגע שהעקר
זונכו כמו רגע והרגע ההוא וזההוא חונת המועט המעורר צו.
וזה רנוו סכחוצ ויהי על אהקן לשדת שהוא הנועיל שמכפר על
ל"הר וכאו הוא חונר על הלשון וכשמוע קולו צצואו א הקדש
דווקא לדבר צוושכלות ואז לא ימות שלא היה לו אחיז צווקום
המות שהם העקר המורה על הסט"א ווקום הויתפה כו"ש. והנה
מושוב וסל על ודת העקר שאז כודייף כל ויה שצחוד האדם
כו"ש א תתן את פיך להטיא את צעקך : והוא

משך לנולך שהיה לו קופסא של אצנים עוצות ונרגליות
וקבולת ונלכים וחתמה צהיתם שלו וקרא לעצרו ולזהו
להיות אללו צפקדון והשונר זה שלא תגע זה יד ללרכך לא אם
אני רולה ווננה איזה דבר תוליא לי ויה שאני רולה ואחזור
ואחמונה צחותם שלי. ואם נשתמשת זה ללרכך אז חותנוי תעיד
עליך. ויה עשה הצער הזה קצר את החותם של נולך וכשתוש
צכל ויה שצחוכם הוא ואכשיציתו וצחה את הנולך ולחיו וקבולת
הנולך. ויהי כי ארבו הימים ואש פן ירלה הנולך הפקדון שלו חונר
כילד אציאנה לי צלל חותם. ויה עשה חקצ לעשות חותם כונו
חותם הנולך לחזור ולחתום הקופסא והנה בשחתם הנולך חותמו
על השערה כנולל נעשה צשערה איותות כקדן הסך ויה שהיה
צחותם שלו והוא הציע צשערה וחקק. חותם אי כונו סכחוצ על
השערה וחתם צאותו חותם את הקיפסא גאלל סילל החותם ויהופך

פכ"ה רשון שקר

צטעוה לפי צנחותם הצווייף היו אותיות ישרות כסדקן ולא
 נוספות . והעלך כשרלם פקדונו הציא את הקופסא נחותת
 צחותם כיון שראה העלך את החותם ונשפך הוכר זיופו ואין לריך
 עדים לוור שגשהוגש צקופסא ועשה צם לזונו שהרי החותם
 הנהופך נועיד עליו טאף עדים שגשחוגש טאו אינה חתונה
 בלל ואלרצה גונצ דעתו טלעלך והוכרה זיופתו חוץ ונוה טעצכ
 על לרוי העלך :

כך

הדבר הזה בטקצ"ה צרא את האדם כל אצר ואצר טלו
 ללודך השמיש עצודתו וחטאו צחותם אנו"ת טכל הצרואים
 כולם נחתמו צחותמו טל הקצ"ה טהוא אונת כנו"ש טע"ה פעמים
 כדמו צר"ת צצריאת העולם תיצת אנו"ת צר"א לאי"ס א"ת ס"ת
 אנו"ת . ויצר"א לאי"ס א"ת וכו' טחתם כל צרואיו צגדת האונת
 טהוא חותמו ולוה הקצ"ה על האדם לאצר טלא ישתמש צאיצרי
 טהם הפלי העלך ללרכו לחאות הנפש . והנשקר טההפך האונת
 טצר את החותם טהוא אונת ועשה לו חותם נהופך והיא טקקל
 אז אינו לריך זם לא דין ולא נשפט טצהפוך החותם ניכר טאו
 אינו חתום לעולם ולז"א א חתן את פיד לחטיא את צטקך . א
 חתן את פיד טהוא חותם העלך האונת לחטיא את צטקך טצכל
 צטקך יסיה זיוף נפני החותם הזה הנהופך ודצר טהרה הנחתם
 ונחקלקל החותם הרי נטוא כל נוס טצתוכו :

שיר על המשל הנזכר

רשון שקר מדברת גדולות
 אכן גופודרכים לאסלודות;
 דפקדון ובו חותם במכתם
 והון כל בו וכותרות וגולות :
 מסרהו ביד אחד מעבדיו

פכ"ה כשון שקר

וצוהו לבל ישיג גבולות :
זהו עבר וגם שבר לחותם
ונשתמש בכל ימים ולילות :
ועת תבע לפקדונו אדונו
אז בא לעשות חותם בעוולות :
וקם חקק כתב ישר בחותם
כדי לחתום לתקן המסלות :
בחותמו בו אזי נהפך כתבו
הלא דעתו כמודעת רהקות :
אשר ניכר בחותמו לנבד
כלא חתום וכל ישבו מגודות :

פרק כ"ו . לשון הרע

הלשון

הרע חפ"י הרומו 373 גרים חמור עד נאור כדאיחא
צירושלנוי חנוותחחא דכהנאי הוה להון למוות וקצוץ .
שהנולך וקצוץ צעלי אווניות לאנגרייא היה צהס אי שנקרא צן
חוצץ ולא ילא לאנגרייא וסס רכו להלשינו צרוח אור אי לאי גיה
נאכל היום אור האי חצילא . אנרו ייטי צר חוצץ . אי"ר יומן זה
ל"הר צהלנע . גדולי לפורי הוה להון למוות וקצוץ שהנולך וקצוץ
לאנגרייא . היה אי צהס פלא ילא לאנגרייא וסנו יומן אנרו אי
לאי אין אנו יולאים לבקר אח רי יומן היום הזה . אנרו ייטי
יומן . אי"ר שנועון צן לקיש זה לה"ר צל"ק סזכרו אורו צציקור אדם
גדול וכן כיולא צזה . ונה שלא הלשינו צפירוש ססיו ונתפחדים
נישקאים שצניהס אצל ע"י זאת הסערנה יוכלו לומר אכחכו

רוזים לאכול והצרי אור חצילא והס זכרו ונאיהם וכי אנו יודעים
 שזוכרים את פי וכן האחרת . ונראה למרש צזה הפסוק אשר אערו
 ללשוננו נגזיר שפתינו אהנו ווי אדון לנו . הכוונה אשר אנו
 ללשוננו נגזיר ונקטר לשון הרע . וא"ת אינו גנאי לנו צפני העולם
 לקטר לה"ר ונמצזה צעיני הצריות לכן אמר שפתינו אהנו וכוכל
 לוור כוונתינו כ"ך היתה כונו ל"הר צהלנע וכי ולכן אר כופרים
 צהקציה הצותן לצות של אדם וזהו כאלו אנו ח"ו על הש"ית וי
 אדון לנו והוא יודע לצות ונחשצות . ואפשר שרנו לנו לא הלך
 רכיל צענוך וכי . וקיים אכי סי לריוח אפי"י אס שפתך אהך ותאמר
 כוונתי כך וכך היתה כדי להלל מצני אדם . אצל אכי סי הרואה
 לצך ונחשצותך :

והנה צפיו של האדם יוכל לעכור את כל צטרו כוונת א תתן
 את פיך לחטיא את צטריך והוא כונו ונשל לעים העונת
 צכלי שרפש ועיט לונטה ואס האדם לריך להרפש והעיט שהוא
 לונטה יוכל להעלות הרפש והעיט גם שיתעברו גם הללוים כן
 האדם הוא טוב ורעוהטוב קרוב יותר א האדם וכן הרע כי לכך
 הוא צלד יונין . והרע הוא רעוק יותר והוא לונטה ונונו . ווי שרולה
 לדבר נ"הר להעלות עכירות הלא גם הללוכ נעבר וצזה נעבר . כל
 צטרו וכל הטוב שלו נחערב . והוא ג"כ ונשל לונלך שאנו לעצדו
 חציא לי כוס של יין והציא הקנקן וערק אותו הרצה נחערבו
 הללוכ והשנורים והריק ונונו לונלך הלא דונו צראשו . אא ארצה
 שיעשה צדעת שלא ילאו העכירות אא יין הללוכ . ואס עשה העצד
 יותר נוואי ושפך הללוכ לארץ והריק לונלך דווקא העכירות הלא
 ז'ונו יגדל כפלי כפלים . ולכן תנוורת ונה ש'דצר האדם צלשונו
 דצר שצח ותירה הוא ונדצר צלשונו ל"הר ועוכר את פיו . וכונ"ש
 הנוקוצלים שהיין השקט על השנורים היא הקדושה . והשנורים
 אשר תחתיו הם הקלפות הנקראים שנורים וסיגים צקוד שנורי
 היין שאנו צווסר . ולכן הקדושה הנקראת רגליה זרדות וות
 שצקיווס ונחיל השנורים והסיגים . ולכן אמרו ז"ל וות והי"ס

פב"ו רשון הרע

ציד לשון. שאם ירלה יוליח ללולים ונלד הקדושה והחיים הכלחיים .
ואם ירלה יוליח עכירות הם הקליפות ונקום הנזות ואח"ל למה
לא כבנה צ"הנוק ציוני שחול שהיה המלך הראשון. ועוד למה לא
היה כולח צולחונה. לפי שהיו דלטורין וצחלוקת צניהם כמו
צבוא דואג האדונוי וכו' צבוא הזיפים וכו'. אלל ציוני אחאז חפ"י
שהיו רשעים היו כולחים שלא היו דלטורין צניהם. תדע כשצקשה
אחצל להרוג כציחי השם ונה עשה עוצדיה המנוין אחת צוערה
שנאי ואחציה ונציחי ה' חונסים איש ולא היה אדם חונר לאחאז
עשה עוצדיה כך. ואם האדם לא ישמר צדיצור לשוכוהרי הוא
גרוע וכל צהונה וחיה. ונושיל ושל ע"ז הגם שכבר הונשילו ושל
על הלשון קרוצ לזה :

משך לנולך שהיו לו עצדים רצים ונהם גצורים ויכלו להיות
ונלווני ונלחונה ולדעת לירות צחלים וצקשת. ונהם
פחותים גרועים שאינם יודעים להריק חרצ ונאערה והצדיל זה
ונה. ועשה להם הנולך קשתות ורונחים וכידוכים וחלים וחרצות
וכל כלי ונלחונה ולוודם הנלחונה ורציית הקשתות להלחם
צולחונה צפני שונאיו. ונה עשו העצדים לצטו חרצותיהם
וכדרכ צכלי ונלחונתם וילאו לשווקים ולרחוצות צחוק העיר לזה
הרגו אותולזה קללו ידיו. לזה עשו צו חצורות וכן קלקולים רצים.
כשנווע הנולך הדצר הזה הציחם לעשות צהם ונשפט. ואונר
להם הלא ונקודם שהצדלתי אחכם ונאוחם העצדים ורצפתים
חחת ידכם הייתם שוים ליהם צכל ענייניכם ונה נפליהם אחם
ונשאר הכצושים ענה חחת ידכם לא כל ונעלחכם צליווד
שלנודתי אחכם כילד רוצים הקשת והחלים ועשיתי לכם כלי
הנלחונה ונקרתי צידכם. עכשיו שעשיתם לי ההיזק הזה לזה
הרגתם אותו וכו'. אי"כ עתה אחם הכצושים חחת ידכם הם
עוצים יותר ונכם כפלי כפלים שהרי הם לא עשו היזק צולכותי
ואחם עשיתם לי היזק :

כך הדצה הזה שהצדיל הש"ית את האדם ונן הצהעה צלשור

שהוא צדק חלים ורובה קסת צחורתו ונלוותיו ותפלתו
 כנגד הקליפות לעשות מלחמה צפונאי הסס כו"ש צתיקונים
 ע"פ כי הנה הרשעים ידרכון קסת שתמיד הקליפה עוונדה כנגד
 הקדושה לנלחמה. ונתה שקורין לבעל ל"הר אכיל קדלן כו"ש די
 אכלו קרלתי די דניש. הכונה שאינו נרויח כלום כי אם הוא
 אוכל לואתו ותרגוש לואה קרלן כו"ש דצינו קעדיה. ואנחנו ע"י
 תורתינו ותפלתינו ולשונינו הטוב אנו יוריס חלים כנגד אויבי הסס
 ואם יעשה האדם בלשונו דצרים ונכוערים לשון הרע שהטוב
 הפכו לרע הרי הוא כיורה חלים צחוך עיר המולך צחוחבי המולך
 צקטרא דקדושה ח"ו הרי הוא גרוע ומהנהנה. שהרי הצמנה
 לא עשהה לא הנאה ולא היזק כלל. אבל יש ע"י לשונו שהוא כלי
 המלחמה עושה ח"ו היזק לנעלה כנגד הקדושה. איך צבאע
 צנפס יגרע עלמו ומהנהנה. ויראה ויסהכל אם יאמר לי אדם
 אי צהנה כונה יורד עמו עד לחייו ואיך הוא בעלמו עשה עלמו
 צהנה וגרוע ומהנהנה :

שיר על דמשד הנזכר

לשון סתר כאחד הנבלים
 אשר ידמה לעובר האלילים :
 כאיש פונה. אחר לבו וזונה
 ורוצח נפשות באפדים :
 ומי עויבו. אשר יביא מדכו .
 כדי יין ועובר הצדודים
 ואם נבדל. אנוש רמה והוגדל
 עדי צאנים שוורים גם גמלים :

פכ"ו לשון הרע

הלא בלשון . אשר חביב כאישון

בהגותו בדברי מהללים :

נתנו יה . כמו חרב נטויה

עדי שונאים וזקזקים וזלים :

ואם פונות . ויהיו הלשונות

במסתרים מדברים גדולים :

הלא ידעו . אשר נפלו וגרעו

כנגד הבהמות הם נקלים :

בהמות הם . לשונותם ופיהם

אטומות מעשות בם פעלים :

ולך לשון . מדברת בלשון

והוא שת לו עדי שחכ שבידים :

ועת חימה . בקראם לך בהמה

הלא מאוד תסדרה בחילים :

גריעותך . בדרך היא וממך

ותרד מנפילים לנפילים

ועד . וזה שאננו נוות וחיים ציד לטון יש להוסיף כונו הסכין

שעושים בהם האוכלים ונוקלפים אותם הגדול ונקלף

ואוכל ואינו כחוק . והקטן עושה חצורה צידו ונווואיסאת האוכל .

כך הלדיק קם חיים בלשוננו והרשע קם הנות לו לשונו . ע"ד כי

ישרים דרכי ה' ולדיקים ילכו בהם ופושעים יכשלו בהם . רח"ל :

פרק כ"ז . השדום והמחלוקת פו

כר אדם עורח אחר נחמדותיו כדי שיתקיים צעולם ולא ימות
ואיך לא ירדוף אחר השלום שיענוכו תולדות חיים . וכל
זמן שיש שלום צדיח וצין אדם לחצירו אין השטן יכול עליהם עד
שיציאם לידי נחלוקת . לא ולמד ונחלומידי האר"י זלה"ה שהרצ
האר"י זלה"ה כשהציא אחרו ונהרמו ז"ל תלומידו כי כן הדבר לריך
כפי חיוצ הכשמות . קבל עליו האר"י זלה"ה צצצועה שלא יכסה
דבר ונווכו שלא יגלה לו . פעם א' שא ונהרמו ז"ל להאר"י ז"ל
לפרש התוספתא של הזוהר והוא קוד עמוק . וא"ל האר"י זלה"ה
צחיך תכיחי שלא אפרש לך זאת התוספתא ויונעס לי ונך ולכל
העולם שאינס רולים צנותיחא לגלות זה . א"ל ונוכרח אהה לגלות
לי עכ"פ . א"ל אם אגלה לך קופך להתחרט חרטה גדולה . אזל
אני ונוכרח לגלות לך ונה שתשאני על כן אחי ונהיירך . חזר ואמר
אני רולה שתפרש לי התוספתא עכ"פ . וגלה קודה . ולאחר סגלה
אותה . אומר להם נגזר עליו שימות אותה שנה ונחנות גילוי הקוד
ואתה גרנות ההיזק . ולכן איני חס עלי ועל צני ציתי אזל עליכם
אני ונלעער איך אני ונייה אחכם צלי שלימות תיקויכם . אזי
תעלצו התלומידים בלצם הרצה . אח"כ אומר להם כל זמן שיש
שלום ציניכם וצין צתיכם ולא יהיה נחלוקת כלל אז אין ונלאך
הנות שולט עלי . ועשה האר"י זלה"ה הסגר לעשרה חצרים
ותקן להנשים ולטף חדרים צפני עלומם צאותו החלר . ולקוף
חונטה חדשים נפלה קעטה א' צין הנשים צערצ שצת והנשים
הגידו אותה לצעליהן . ונמשך ונה שגם החצרים נתקועטו . והרצ
האר"י זלה"ה היה נחמיר אותם על האהבה והאחווה והשלום וצאותו
היום עצרו על דצריו צע"והר ולעת ערצ ילא עם החצרים קר
וזעף וישצ כל התפלה צאכינות עד שהגיד להם כי היה לו שליטה
לס"ו עליו ונהנות חילוק סלצרות ולא תפשו ונדת השלום כמו
שליומם . הנך רואה כי אפי' שנגזר עליו וניחה וון השמים אם
היה שלום בלא נחלקת לא היתה נדת הדין יכולה לשלוצו צו . וכן

פב"ז השלום והמחירות

כחצו הווקוצלים שאין הקליפה נגזרת כאש לא במחלוקת וככונת
הקדושה ח"ו. שצכל ליל שנת בטיציה האדם בשלום א ציתו ולא
צקטטה אז הקט"א זוכה ומייללת ויושנת צחשך. ואם צהפך ח"ו
זהו שנתחה כשזת קס זה נופל שהשלום מוגזיר כחה של קדושה
לועלה לעולה שהיא רשות היחיד ועולם המיצור והמחלוקת
מוגזיר כח הקט"א שהיא רשות הרבים ועולם הפירוד כל אי כפי
צחינתו. וכ"ד אף תלמידי ר"עק שנתו נופקח ועד עלרת שלפי
שלא היה שלום ציניהם נעשה אחיזה להקט"א ולהקליפה לשלום
עליהם כמו שאירע להאר"י זלה"ה ע"י תלמידיו. צא וראה כונה
הקליפה נחגזרה צדורות הללו שחכמי דורות הראשונים היו
נוצרים עלצם צזיון גדול לאין קץ כמו רי מאיר וכיילאל לעשות
שלום שהיה חומר להם וכי אחי טוב וצורחי שמו סכחצ צקדושה
וכי וצדורות האחרונים לא נוצעיא שאין רודפים שלום אלא נחרחרי
דיצ צעו"הר. וכילד יתפלל להש"ית כל יום צתפלתו שים שלום
וכי והוא חפץ ושהש"ית ודה שאינו מוחזיק צה וצידו לקיימה ולא
יקייננה ומצקס ושהש"ית שייקענו צעשותה והוא אינו אוהצה
כמתלהל ח"ו. ואשר חכמים הגידו כי צעת פטירתו של אדם
אולי וולאכי השלום שיולאים לקראתו היו פוגעים צו כל גונדא
דחינח ולא ידע לוי יפנה לעזרה וכשהוא אינו אוהצ שלום אינו
זוכה לולאכי השלום שילחו לקראתו אוי לה לאותה טעה שכל
עלום של כח זו של וולאכי השלום שלא רבו שיצרה האדם הוא
צשציל שאינו עושה כמדחש כושז"ל שלום חמר א יצרא שכולו
ולא קטעות ומריצות ונדוהיהם הפך עושה שלום צמרומו.
המחלוקת סנה נודע שב"כ שונא הקצ"ה ודה הוצח שאפילו
מחלוקת שהיא ללורך קיום העולם והוא שהצדיל צין וים לויים
ארז"ל שלא חמר ציום צי כי עוצ נופני ההצדלה והפירוד ואפי
שללורך העולם. המחלוקת שהיא לחורצן העולם עא"כו. ולא
פירשו הוי"ם העליונים והתחתונים זה וזה אלא צצביה שנחמר
מוצבי נהרות חצש ולכן נקראו וים צוכים. והאש והצדד שטבעס

פכ"ז השלום המחלוקת

סז

הפכיים עשו שלום ציניהם לעשות שליחות יולרם . ואיך לא ילמד
 נהם האדם העשוי כללם ודמות ויש לו סכר ועונש לא ולמד
 צהנחלוקת ונהא דאונרין בגורא הכהו צי חרי דאיגרא צהו שטן
 כל צי שונסי של ערב שצת הווקא ונכלו צהדי סדדי . אקלע רצי
 נואיר להחס עכצניהו תלחא צי שונסי עד לעצד להו שלנח .
 ושונסי לשטן דקאונר ווי דאפקיה ר' נואיר להסווא גצרא ונציתיה
 דנאחר שעשו שלום ציניהם לא היה לו עוד רשות לשטן לדור
 ציניהם . כנולא שוני שאינו רודף שלום ואינו נחפיים הוא נחזיק
 את עלנו שהרי השטן הוא צין שניהם והשונע ישנע והסדל יחל .
 וארז"ל כל הנחזיק צנחלוקת עובר כלאו שנאונר ולא יהיה כקרת
 וכעדהו . והלאו הזה אינו כשאר לאוין אלא כל זמן שהוא נחזיק
 צנחלוקת ואינו עושה שלום אם יכול לעשות הרי הוא עובר יונס
 ולילה . כי לאו זה אין לו זמן אלא כל זמן שנחזיק הוא עובר . רצ
 אשי אונר ראוי להלטרע . וכל נקום שאונרים רז"ל ראוי להיות צו
 כך וכך העונאה כשאר צפניויותו כונ"ש ע"פ והיה צעור צפרו
 לכגע לרעת כל נקום שנאונר והיה לי שנחה . והכוונה לפי קילאה
 נפניויותו וכשאר תוכו ננוקה ונהסנ"א חבל אם ראוי הוא
 להלטרע ולא ילאה העונאה לחוץ ח"כ כשאר צפניויותו ולרדף
 להלטרע יותר ויותר . וכן אתה נולא צצהרת כגריס טנח . פרחס
 צכלו עסור הוא ננעם האונר . ודימו להנחזיק צנחלוקת
 שהלרעת צתוכו כנו סוצך של היונים עסור ננחח וננוקף
 ננפנים . רצי זירא כל נואן דהוה ליה נולתא צהדיה הוה ונוליא
 ליה נפשיה וחליף ותני קנני ונוליא ליה כי סיכי לניחיה וכיפוק
 ליה נודעתיה הכה שאפי' שיש לחכמים תרעונת עס אחרים כדי
 שיעשו שלום עושים הנולאות שאינו כפי כבודם כדי שלא להחזיק
 צנחלוקת . ונראה דלזה כנו הפסוק צקס שלום ורדפהו ודרז"ל
 צקסהו ונוקוונך ורדפהו ונוקוס אחר . והכוונה שאם יש לך אדם
 שעשה לך איזה דבר ויש לך תרעונת עליו אם בא לרחותך צקס שלום
 ונוקוונך ותעשה שלום . ואם אינו בא ולא שם על לב פנו צר

כ"ז השלום והמהרקות

פלוגתיה דרבי זירא אחת מדפסו מווקוס אחר שאעשה המלכות
שחמוליא נפסק ותחליף והתני וכו' כדי שיראמו חזירו ויוליא אותה
מדעתה וכל לאהבת השלום צרוך לדון השלום. וגדול השלום שלא
ראתה חונה פגימחה על לצכה ועולם כדי שלא יהיה ציניהם
ח' לוק לצב. וארז"ל ע"פ עושה שלום צורונו ח"ר לוי חין אחד
מן המזלות כשהם והלכים רואים וזה שלפניו לא של אחריו כאלהם
היורד והקולם ופניו לאחוריו כדי שיהיה כל וכל ונזל אומר חני
ראשון. ומה אם העליונים שאין בהם לא קנאה ולא שנאה ולא
חמדות לא כולם שכל רוחני אפ"ה הם לריכים שלום. התחמכים
שכולם קנאה ושנאה וחמדות עאלכו שלריכים שלום. וצונכיתא
אמרו ע"פ חכמים שליוות חכמה את מוצח ה' אהיך לא תניף
עליהם צדל לפי שהמוצח ונעיל שלום צין ישראל לאציהם שצנמים
אמרת תורה לא תניף עליהם צדל והכי ק"ו ומה חכמים שאינם
רואות ולא שונעות ולא מדצרות אמרת תורה לא תניף עליהם
צדל. הנעיל שלום צין איש לאשתו וצין אדם לחצירו וצין משפחה
למשפחה עאלכו שלא חציהו לידי פורענות. וצונככת תענית
אמריק ר"צבל חזי לביהו ז"ל ח"ל יס צסוק הזה וצני ע"הצ. חלפי
חרי צני כשא צסוקא ח"ל חני צני ע"הצ הלך חמריהם לראות וזה
מעשיהם ח"ל לכי חזיקן צי חרי לחית חגיבי צינייהו רויקן לנפשין
ועצדיקן להו שלנא וחמרי גצי דור הפלגה ויהי כל הארץ שפה ח'י
ודצרים חמדים ר"ל כולם צלב אחד וצאחדות היו יכולים לפעול
צשנות ומה אמר הקצ"ה עליהם ועתה לא יצטר וזהם כל אשר
יזוו לעשות כל זמן שהשלום ציניהם חינו מונעם ווכל אשר ירלו
לעשות ואיני ונענישם. חבל הזה כר"ה וצבלת גס שפחם אשר לא
ישנעו איש שפת רעהו וציני ציני יצואו לידי קפיטה ונחלוקת חזי
חני ונענישם. הצעו וראה שאו היו רולים להחריצ העולם וכל
עול שהשלום ציניהם הקצ"ה מלליה צידם וזה שרולים לעשות ואינו
מונעם. מי שעושים רלון קוניהם והם צשלום וצאחדות עאלכו
שלא יקרב אליהם מקרה רע. והנה מושל ושל אחד שיוכר מעלת

השלום וגטת הנותלוקת :

משך

לאולרות וקגולות הונלכים ויש צהס כקף חזהז ואצנים
 טוצות ווערגליות וצתיצות וצחלרים יש פותחות
 ואנעולים ונשני חתיכות כיון שכככקים זה צות חקגר הדלת וסתיצה
 ואין מי שיפתחנה ולוה המלך חרו את עצדיו שיזהרו לצל יקרב
 אחד זר לשצור הפותחות ולראות צאולרות וישצו לסצור משצרת
 כונו שעושים כל הונלכים לצל יצואו הגנצים . יש מי שמהר
 צפותחות וצטאירת הדלתות לצל יקרב איש זר לשצור הפותחות
 ולראות צאולרות או לגנוצ . ויש ונהעצדים שהס צעלוס שצרו
 הפותחות ונכנסו זרים שכשאר הפתח פתוח צלי ונקגר . ויש צהס
 זרזים שאחר שראו צעצדים העפשים שצצרו הפותחות שמו כל
 נוגותם ועצרו וחקנו את הפותחות ווקלקולס וספגירוס כונו
 צתחלה . ולא ינלהס שכר וון העלך יוחר מן הראשונים סחזורים
 צצלהס דווקא סאו שחסרו צצלהס וחקנו ועשו של טאחרים וסס
 היו קצה ורולים צטוצת המלך להיחסם של המלך :

בך

הדצר הזה המלך מלכו של עולם יש לו עולמות עליונים
 רוחניים והס אולרות של הקדושה כונו קגולת הונלכים
 שצהס כל ויכי קדושות ואורות עליונים . ויש זרים שהס וחוץ
 והס הקליפות קציז רשעים יתלכוון ורולים לינק מן הקדושה .
 ונדת השלוס היא פותחות וונעולים שכוגרים צה הדלתות
 ופחמי האולרות לצל יקרב איש זר וסס לינק או לתסתכל בקדושה .
 שכל אדם יראה עלמו וחצירו צין שניהס הס פיתחת כונו הפותחת
 היא ונשתי חתיכות וצין שניהס שכככקים זה צות יקגר הדלת
 כונו"ש צענין ונחלית השקל לווה נוחכים ונחלית שכל או יראה את
 עלמו שלי ועס חצירו יהיה אחד שלס . כך הפותחת צשני חתיכות
 וע"י התחצרותם יהיו לונעול ולקגור הפתח ולא יקגר צאי מן
 החתיכות לא צשנים . וכן ארז"ל צענין השלוס שהוא הונעול
 לכל נדות כונו שתראה ק"ש חותנות ששכיצנו אצינו לשלוס ופרוש
 עלינו קוכת שלוונך . התפלה חותנות הונצרך את עמו ישראל

פכ"ז השלום והמחלוקת

צטלוס חנון . הצרכה של ישרא ויהא צרכת כהניס חותמת ויצס
לך לשלוס וכן אחר התפלה תקנו חכמים לומר א"ר אעזר א"ר
חכמת"ח ונרציס שלום צעולם . יהי שלום . אדצרה נא שלום צך .
שלום על ישרא . והוא כונו סקוגריס האולר צוודת השלוס . ולכן
אחר כל קדושה וצרכה ותפלה צסיוונה כונו שרולים לקגור האולר
אקגירין צשלום שהוא עיקר הסקגר צו ולכן ארז"ל ונתתי שלום
צארץ שאומר אחר כל הצרכות שארז"ל שנוא שאמר ונאחר סיטלנו
צצוי הצרכות אסין שלום ויה צכך ת"ל ונתתי שלום אס אסין שלום
אין כלום . והכוונה שהוא סקוגר אולרות השפע והצרכות לצל תקרב
סקט"א והקליפות לינק ויהקדושה ולא יוכלו להסתכל ונולא שהוא
עיקר . וצאין שלום גורס שהקליפה יכנסו צקדושה ח"ו ודוונה כאי
סונכסיס כלס צהיכל . ועוד ידוונס כונו הגונצ מאלרות צית . הנולך
כי הוא היה קצת הגנצה :

ונחזור לענין כי כן תראה צישרא יש לך אדם שמהר צעלמו
להיות ונחזיק צוודת השלוס ולא יתקועט עם שום
אדם צעולם והוא פחה האולר שתחת ידו סגור ושומר . ויש אחרת
ריצ ועוקט ומחלוקת וקטעה הוא הדצר אשר דצרטו שונצבר
הפוחתה של האולר להכנס זריס שס . ויש ונחלונידיו של אסרן
אוסצ שליס שהכף כשרואה שנהקלקל הפוחת ע"י אחרים
ע"י ומחוקותם א"ז שס כל אגונוהו וטורח לעשות שלום וסוגר הדלת
כונו וקודס וסוונר אולר הנולך . ומכאן תלונד כוונס השלוס גדול
וונדריגה לונעלה וונדריגה . והנחלוקת תדוונס לצצן פז ומרגלית
כצדס ותחכה לכוונס חתיכות קטנות כוונס יחקר דוונס . והשלום
דוונס לצצנים קטנים והחליפס צאצן א"י גדולה וכצדה . והשלום
ידוונס ללוצק צגד שלס . והנחלוקת צגד פחוניס פרוניס קרעיס
קרעיס :

שיר עד המישר הניבר

היה תמים ובהש השלומים

ותררפם כמטמוני אסמים :
 ושם עידום בתוך מים לשלום
 ושנה אל בדבורו לתמים :
 ולא דמה אנוש רמה כבודו
 לאל נישא עלי גאים ורמים :
 ולא עשה . ותיגרתו עמוסה
 להלך בדרכים עקומים :
 ומרגלית ואבן פז כבדה
 בהחצותה הלא תחסר בדמים :
 ואיך יפשוט בגדים השלמים
 וילבש לו בגדים הפרומים :
 באיכותו כלי אין כמותו
 להחזיק ברכות אל כימים :
 וארקים . וגלגלי שחקים
 ומזלות ואיצרות מרומים :
 ומנעולם ופותרת לכולם
 בעוז שלום וכו המה חתומים :
 וכל זרים וזידיים הארורים
 בחוצות הם והמה נאלמים :
 באין שלום קרבים הם להלום

השלום והמחלוקת

והזרים אזי עוברים תחומים :
ונכנסים במחלוקת ועומסים
ואז המה מאלמים אדומים :
ונמצא הוא כמכנים הצלמים
באוצרות המלכים העצומים :
והוא סבה עלי זאת הגניבה
ויענש בנחלי רתמים :
ותיקונו . רדוף שלום בהונו
וממרום מביאים לו שדומים :

שיר למצלת השדום ונגינת המחלוקת

היו יחד כאיש אחד חברים
ולא תהיו כקרח אות לדורים :
וכל חבור עצבים הם שמורים
ופרוד אם מתוקים הם למורים :
והשלום כיון על שמרים
ומחלוקת כמו מים עכורים :
והחיבור כלי פז ההדורים
ואיך יחליף בחרסי השבורים :
והשלום פני רודפו מאירים
והפירוד למצות על מדורים :

והשלום לזרע הגברים
 ואיך יפריד כמו זרים ונכרים :
 והאחדות כאבני היקרים
 והיא אחת כבדה באחרים :
 ומחלוקת זכוכית השבורים
 לבל דורך כמו קוצים וסירים :
 והעונש לבל חטאת לעשרים
 ומחלוקת גדולים עם נערים :

פרה כ"ח . השבועה

עונש השבועה ילחם האדם וילקחם צעונקס צע"הו וצע"הו
 והנה כוונתו ושל על השבועה אשר וחסוקל זה תדע
 כי הנשבע לשקר תורתו ועבודתו פסולות :

משך לילכים העושים אנדריעואת שמקוק עליהם שם
 הוולכים וכן היו עושים כל הוולכים הראשונים כו"ס
 גבי כבדכאלר אנדרעי היה שמימיים אותם צקווקים וצרחובות
 כדי שצכל ונקום שילכו הצני אדם יראו לורת הוולכים ושמותם
 שיהיו כרתעים ויראים ולא יעשו עולה . וכן כסיראו אותם הם
 ונשתחויים כמו שרואה הוולך בעלמו והפוגה זהם ונהג צזיון
 אחתדו להנניח כמו שנהג צזיון צוולך עלמו . וכן עשה כצוראלדן
 רצ עוצמים כוונתו ע"פ אס אדונים אזי היה מוראי שפוא היה
 עצד של כצוכדכאלר . וחקק כצוראלדן לורת של כצוכדכאלר אדונו
 צונרכבהו כדי שצכל רגע יראהו ויהיה כרתע ונאיונתו טאו הוא
 עומד לפני אדונו . ונחצר למשל הכזי שהוולך מרוב חכינותו על
 עצדיו קראם ומקר להם קשתות הדורים וחלים וכל כלי מלחכת

הלידים ללוד ליד . וג"כ קשתות ופלים לירות על כל איש עול
 ונשטין ולנודם חכמת רציית הקשתות והרנוחים והנולחמות .
 והתחילו לשבח לנולכם על שגדלם ונשאם . הלכו ונקלח העצדים
 לטייל צשווקים וצרחויות וראו את האכדעי של הנולך והשתחו
 לנגדו ופצחו והודו וצרכו את הנולך בקול גדול . ויהי האחד קס
 נוכרעו על צרכיו ונפשחחות כנגד האכדעי של הנולך . והנה
 הוא רוצה קשת כנגד האכדעי של הנולך . ותמה ראו כן תנוסו
 והלא אחר הכריעות והשתחוויות והשבח והצרכית ירה חלים כנגד
 האכדעי של הנולך וצאנת הנולך לא כיוזק כלום אצל עשה ציון
 צוולך עלמוו סציה לורתו ושם הנולך שחקוק עליה . כשווציאו
 לדין ולנשפטו יכול לעעון והלא השתחוייתי כנגדה ונשחתי והודיתי
 וכרעתי על צרכי . והלא היא הנותנת שכל תפלותיו היו כווי
 שנתלהלה סציון הורה ושם הנולך החקוק עליה נגלה לנפרע
 שכל ויה שצח והודה היו וון השפה ולחון צלל לצ ואחת דתו
 להוית שאין פיו ולצו שוים סצטוט סגנולו רצו צו ציה את אדונו :
כך הדבר הזה שנוויה הקצ"ה וולכו של עולם שחין אותנו
 הלשון הוא כמו ליווד ונלכת רציית הקשת ונפן לנו כח
 הדיצור והקול שנסתנוש צקולכו וצלשונו ללוד ליד להציא לעקוק
 צתורה וצעודה שהיא הכנת הלידה לדרכינו לחיותינו לע"ה
 ולהתפלל על נפשינו והכל ונונו יתי השם צלשונו וולס לקנות
 עולונו צזה וג"כ הקשת שהוא הלשון על ידו אנו נוכריתים
 ונונייתים כל לר ונשטין שהוא הכרתת הק"א והקלפות על ידי
 נשונו צעקנו צתורה וצתפלה וצעודה הכל ע"י הלשון ולהודות
 לו ולצרכו על רוצ חקדו שהפליא לעשות עונו . ונה שאנו נודים
 אותו ונשחחים אותו לותה ההודאה והשבח ג"כ אינס ונינו
 ונונעשיכו כ"א ונה שחננו והם הלשון והקול והפה והאזרים הכל
 ונונו יתי ולא עשיכו אנחנו ונונו כלום אפי' אי' ונאף אפי' אפים
 וכו' . והוא ונה שתקנו לנו אנשי כנ"הג צנשנות כל חי : על כן
 אצרים שפלגת צנו וכו' דהיינו על כל חקדים ונפלאות שפעית

עוננו ונתחייבנו הודאה לשמוך הגדול הלא גם ההודאות הם ונוך
 זהו אצרים שפלטתו צנו ורוח וכשמה שפחת צאפנו וכי הן הם
 וכי הכוונה הן הם צעלום שהם שלך יודו ויצרכו וישצחו ולא עשיו
 אכחנו ואלד חייבנו זהודאתך כלום. וכן כשנוכפר הקצ"ה לאלים
 עונות ע"י איזה הפסד כדי ע"י סילטער יתכפרו עונותיו הוא
 יוקדים לו עונותיו וקודם ולוקחאותם ונונו ונמלא גצא מוצותיו
 צעלו ית'. צאופן שלא יש לאדם כלום לא זהודאותיו כו"ש לנצלם
 ולא צכל ענייניו ומעשה עצודתו שאם לצרים הלריכים ונוון הוא
 ונונו ית'. זאם העצודה לריכה כח הוא ונונו וצידו כח והגבורה
 זאפ"ה נחטב לו כאו עשה ופעל הדצר צלי סיוע. ונחזור לענין
 האכדעי של מלכים הוא רנו לטמו הגדולי ית' לעד שחייבים אכחנו
 צזוכרו את שמו שהוא שמו אחד הוא ואין שמו חוץ ונונו ח"ו
 להיות כרתעים צאינה ופחד ורעה כו"ש ונפני שני כיחת הוא
 ונרוב הצושה והפחד והאינה. והרשע שהוא ונשתחיה לשונו ית'
 ונתפלל א"ו ונודה ונשצח ואח"כ תכף קם וכשצע צשמו ית'
 לשוא ולסקר הוי כונו שנוצח האכדעי של המלך צאותו הקשת
 והחרצ שחכנו ולינודו יגדל הכאצ על פעולתו ונעשיו שנקצע
 לשוא ולסקר היכול לונו וכי אכי תנייד ונשצח ונודה לשונו יתצרך
 ונתפלל א"ו לא הכי הוא כיכר צונעסיו ע"י שנגע צכצודו ית'
 ח"ו צשצועתו לשוא ולסקר שאין לו אינה ופחד ונונו וכל שצחי
 והודאתו וזפתתו היא ון השפה ולחוץ ואץ זהם ונוש ונמלא כל
 נועסיו ותורתו אינם עיונדים לו לוי שפרוץ צשצועות ולכן אורה
 תורה כי לא ינקה ה' את אשר ישא את שמו לשוא. הכוונה לא יודן
 לכף זכות ויתנקה לעולם אף שכל היום יודה וישצח לשוני ונתפלל
 עתה ע"י חילול שני זה גילה דעתו שלא היו מתוך הלצ. ונראה
 לפרט הפקוק ונ"ש ונפני שני כיחת הוא תורת אונת היתה צפיהו
 ועולה לא כנולא צשפתיו צשלום וצווישור הלך אחי: הכוונה אם
 נפני שני כיחת הוא סידעודע צזכרו את שני נפני הפחד והרעה
 וכ"ש שלא ישצע לשוא ולסקר ונאחר שניחת הוא נשני אז כיכר

פכ"ח השבועה

וגילה דצחו סחורת אונת היתם צפיהו שאינה וון השפה ולחן
ועולה לא נולא צשפתיו צבלום וצמיסור הלך אחי שכל צצחיו
והליכתו עמיו צלא עול וצמיסור הים פיו ולצו פויס . וזהסך ציע
כ"ל :

שיר על המשל הנזכר

שבועות שוא להפיות מתוקים
והן הנה אבי אבות נזיקין :
כמו מדך שמותיו הם הקוקים
בכל עבר ופנה גם שווקים :
אשר בזה באימתו השוקים
ונרתעים קרובים גם רחוקים :
ועת עברו עבדיו הענקים
אזי ברעו ונפלו לארקים :
ועשה את עבדיו כענקים
והבינם במשפטים וחוקים :
ודשאת חץ וקשתות כברקים
לירותם עלי יעונאים ועושקים :
והנה הם שבהיהם מריקים
כנגדם כוננו חצים וזורקים
והוכרו הלא המה שרוקים ^ל לצועים
אשר פיהם ולבם הם חלוקים :

ואם שבה והודאות מפיקים
כלא היו וכולם הם נמקים :
הרימו את ידיהם עד שחקים
ובר יהיו לעילמים מנוקים :
פרק כ"ט. דובר נבדה

מדה זאת היא הנוטמאה כל הגוף מציה ונחוץ ואמריקן
 בגמלא הכל יודעים בלה למה נכנסה לחושה וכו' וכל
 הנוכל פיו אפי' נחתם גזר דין של צי' שנה לעוזה בהפך לרעה .
 ויש מפרשים האי דנקטו הכל יודעים בלה למה נכנסה לחושה ולא
 דבר אחר שהיא צדור לעין הכל יודע וזה והיא מה שצא ללמדנו
 שאף אם לא נכל פיו לא ע"י חנוצת דצד' כיכר שאמר דצרי
 נצלות כגון שנכנסה בלה לחושה ואפי' שהכל יודעים למה נכנסה
 אם יצוא אדם לעד ויאמר דרך תחוק למה נכנסה הבלה ומה עושים
 הם צפנים וכן ואלו הדברים הרי היא דצרי נצלות ומשמא את
 גופו ומאצד חנוצה וננו . וגדולה ונו אצרו אף השומע ושותק
 שנאי זעום ה' יפול שם . עוד אמרו שאין לך נשוקץ ומאועב לפני
 הקצ"ה יחד וננו וסכל יוצן ונן הושל . ונשול ושל על הנצלות
 שנוטמא כל גופו :

משך למלך שיש לו ייכות חסודים ויונחיס צנידות חסודים
 שכן עוקים הולכי דרכים ועוצרי אורח שנוכחיס היין
 צנידות חסודים ועוקים להם שפושרת של קנה או של כסף להוליא
 היין דרך שם ולריך שחיהם הקנה וניקה וכל לכלוך שיהיו ערזים
 לרואיהם שאם השפושרת של הקנה היא נזוהמת ונלוכלכת
 ומאונפת אפי' שהיין הוא נקי לפי שיולא דרך שם כנאס צעיני
 רואיו ולא ישחו וננו כ"ש לפני הולכים והאקטניקים . והעצד לא
 כסור צשפושרת וכשתמס צה צויני זושמות וקרחונית עד

פכ"ט דובר נברה

סנוואקת צעיני כל רואים. וצא להריק יין דרך פי הספופרת ונלצד
סנוואק היין צעיניו כאו כולו ונזוהם לא סעקס לנולך לער סקלה
נצשו סכן דרך האקטניקים שאם רואים דבר ונאוס תקוץ נפסם.
ואם עבד אי היה רואה ויודע צואת הספופרת שהיא ונאוסה ולא
הוכיח את חצירו על פניו לאנור לא תגרום וניאוס לפני הנולך
והלערהו ותקוץ נפשו ודאי שלא חש על וניאוס ולער הנולך וגם
הוא ראוי לעונש אם על חצירו לא חש היה לו לחוש על לער הנולך
שלא לראות וניאוס וטינוף וזוהנא :

כך הדבר הזה שהאדם כונו הכוד שצתוכו ונוח היין שהוא
הנחצבה והרלון והסכל והצניע והקול היולא והדיבור של
הי ונולאות הפה והלסון הוא דוגנות הקנה והספופרת סנוניחים
צראש הכוד להוליא טיין דרך שם סכל דצרים סבלצ יולאים דפך
הלסון והוא היין של ונלכו של עונם לעצוד עבולתו ולהודות
ולהתפלל ולעבוק צתורה והוא עוצר אורח צעי"ה' כונו הולכי
דרכים סנוניחים היין צנודות. ואם האדם לא נשנור צלסונו
ונלצד דצרים של כבלות ונאיקות ואין לך ונשוקץ ונחועצ לפני
הנוקס יותר ונה כונש"ל הכי ודאי כל ונה סצתוכו כנאוס.
סכסרואה את הלסון כנאוס ונזוהם אז היין שהוא התפללות ונצל
היולא ונן הפה הכי הוא ונאוס לפניו ית'. זאת ועוד סגרם ונאיקות
וסקץ לפניו ית' וא"כ האדם הרואה את חצירו ונצל פיו והוא
יולא לנשנע צו לפניו ית' ונזנע וסותק ולא ע"ת לצ על זה אם על
חצירו לא חש לנה לא חש על ונאיקות סיצוא לפניו ית' זעום הי
יפול שם וראוי לעונש שלא עת לצ ונחרטל דצד שהוא לער הנולך.

ש ר ער המשל הנזכר

ואיש נבל אשר דובר נבלה

ואמרי פיו בתעתועים ותפקה :

א"י פוקה ושוהה העמוקה

מזומנת נפילתו שאודה :

ושומע ושותק לו בריע

זעום השם דבכו על נקלה :

בדבורו מטמא כל בשרו

בתפלותו תפלתו פסודה :

ואם יענוד קנה מאוס בפי הנוד

הלא תוכו לרואהו געודה :

לענין זה • תדמהו ותחזה

הלא נמאם בעין שוכן זבודה :

בני הוישה עשות שפת קדושה

ובה תמצא למזורך תעדה :

פרק ל' • הגול

הארם לא תועיל חריבותו צקום אופן שאם כל העולם יצואו

להסקיף לו על נוחייתו לא יוכלו ואם כל העולם

יאספו יחד להסך לו נוקצתו לא יוכלו. ולמדנו זה מן הנן. לא

העדיף הנרצה והנוועיט לא החסיר כספיו צמדצר והשכינה

צביהם היו כונו שקרובים לעולם האנתי והיה נראה להם צונן

שלא יועיל לאדם חריבותו וההוספה שהרי אפי' אם ירצה לא יעדיף

לא יונלא כי אם עוונר. והנוועיט לא החסיר שהקצ"ה קולח צרכה

צו וכן הראה להם רנוז לנו צפקוק איט א יותר ונווט עד צקר

הע"הז דוונה ללילה ועו"הצ לחור צקר לונה יטרח האדם צע"הז

ללצור ולכנוס וללחקוף וללדוף על דצר שאינו שלו. וכי ויה הנאה

יש לו לעו"הצ ון-הנוונן וכ"ט שהולך וכוכס בגזל וצאיסור. לכן

פב"ט דובר נבלה

למה להם על הין הרונן למזונותיהם שלא יניח ונונו עד צקר לא
 למה סלריך לו ללורך וחייתו צע"הז ולא תנרמ על היותר והעזוז
 לאחרים חילך. ויהירו אנשים ונונו עד צקר וירוס חולעים ויצאש
 כי האוסף והסוכס הרצה בגזל ואיקור ונתענג ואובל ושותה ואינו
 עושה זה עולות לא ירלה להניחו עד צקר להוליכו לקצר לע"ה צ
 הנקרא צקר לא כך הוא לא. וירוס חולעים ויצאש שהלך צלי חומה
 ונעשה רמה והולעם. וכדי שלא תאמר כך נצע הונן כשיעבור
 עליו לילה אי יצאש כמו שיצאש הצצר צנוקס החס ולא לרמות
 למה שאנינו: לזה אמר צצנת ויניחו איתו עד הצקר ולא הצאיש
 ורמה לא היתה צו ואם נצעו צעצרו לילה אי יצאש למה לא
 הצאש צליל צצנת לא ודאי לפי שהוא צרלון הצורא וצא לרמות
 לנו צצצבותו למה שאנינו. וא"ת ומה שחני לריך יותר ונכדי
 פדנכתי שניא אלעךך אח"כ ולא ארויח כלום או אצוא לידי צטלה
 ולסאר לרכים הלריכים לאדם לחולאים וציציצתו צטל לכך אמר
 והיה צים הששי והכינו את אשר יציאו והיה נשנה על אשר ילקטו
 יום יום. למה ציום כפי יד ונכנה לא צהשגחתי הפרעית הוא
 שחני יודע בציום צצנת הין לכס נחיה שאין אחס יולאים צצנת
 ואחס יושצים איש צנוקימו הורדתי לכס נשנה מזונות הצטלה וזה
 לכס ראה שחני שולח לכס כפי ומה שהוא לריך. וחס השונס
 ונוקס הראה לאדם שלא יאנין צעצרו שהוא אינו שלו וכרגע הקצ"ה
 נואצדו וכונקו והיה כלא היה וכן הראה להם הנוותי: ונונו דהיינו
 הולכיני ואיקף ולובר כש תגצר עליו חיס השונס בה"א גזרתו יתי
 ואצד העושר הוא צענין רע. ואפי" חס יוקף בגזל וכונקו ואוסף
 צאיקור לאין קץ לא ישאר צידו כי חס ומה שגזר עליו הקצ"ה ואפי"
 פרועה לא יוקף שאצד צענין רע. ולהצ רושגזל ונונו לא כיוק
 צזה חצירו כי הקצ"ה נותן לו קלצתו שקלצ לו וון השונים כונשז"ל
 כי הונשפט לאהים הוא כשאתה לוקח ונוצריך שלא בדין אתה
 ונכריח אותי לשלם לחצריך צענין אחר קלצתו. וסני יסתכל צזה
 אם כוונתו להרצות ונונו לא הרויח כי אם הא"ר. ואם כוונתו

להזיק לחצירולא יוכל להזיקו צמנונו כי הקצ"ה שולח לו קלצתו.
 וזזה פירש הרנ"ח ע"פ השלך על ה' יהצך והוא יכלכלך ואנרו
 ז"ל ומצורה הנושה רצינו ע"ה אנרו על קרח ועדתו שהיו אוננים
 לאהרן על הכהונה שיקחו אותה ולוקחים כל ונתנות כהונה. לכן
 אוננושה לאהרן השלך על ה' יהצך לא תלמער על הרהור הכהונה
 והנתנות שהיא יכלכלך שלעולם הש"ית שולח פרנסת הצועה צו
 ולא יחסר דבר. אבל הם דוקא עשו החקרן צרפסס ונלצד שלא
 הרויחו כלום לא ואתה אהים הורידם לצאר שחת. והנה נושיל
 נושיל אחד על הגזל שהגזלן החסיר ולא העדיף. והגזל לא חסר
 מנונו דבר : והוא

משך

לצני אדם שהיה להם מעיינות וצירות נים חיים
 וכוצעים לכל אי ואי לעצוד צו עצודתו והם קדורות זו
 אלל זו צרנווך. וכל אי עושה עצודתו ולרכיו ונצאר שלו. וידוע
 נצבע ומעין הכוצע אם יתוסף יתוסף ונאיו צומן תוספת הנים.
 ואם יחסר יחסר צמנונו צמנון חקרן הנים. ואם יוקף האחד עליו
 ונלנועלה וינללכו הלל לא הועיל כלום כי לאחר שעה יכד עד
 נוקוס שהיה עונד וכאו לא צא לו נים ונלנועלה שאין תוספתו
 כי אם ונשרשו נוקוס הנציעה. וכן אם תחסר ומעין אי כל היום
 וכל הלילה תראה אינו חקר שום דבר כי אם תכף אחר שעה יחזור
 לנוקונו שאין חקרין לא ונשרשו כונו שתראה צאר שלא ישאצו
 מנונו נים לעולם צמנון התוספת יתוסף וצמנון החקרן יחסר אפי'
 שלא שאצו ומנונו כלל וקס אי ון אותם האנשים צענותו לנללח
 הנושין שלו ודלה ונצרות של האחרים דולה ונריק צצאר שלו וכל
 ונה שנויח הולך ויורד לשרשו עונד צוקוס שהיה ולא נהנה אפי'
 טפה אי ון היגיעה והעורח והחרפה. ואוהם גדלה ונהם לא
 נחסרו כלום הצרות שלהם כולל שהרי אחר שעה חוזרים הנים
 למקוונם לקדוונתם והם לא הפקידו כלל אפי' טפה אי :

כך

הדבר הזה שהקצ"ה הבין והזמין לכל אי טרפו ומנונותיו
 ושרשו הוא צמנוני נים. ולכל אי יש לו צאר ומורה על

הפרנסה . וזה הטורח והגוזל שחושב לנולדת לאולרות חריתו
 אינה נועלת כלום שלא יסאך צידו כללולא יתנה ונונו שהיא של
 האחרים . וכן אוחם הנגזלים לא נחסקר וזהו דבר כי הקצ"ה קולח
 להם קלצתם וכן השונים וחזורים צלרותיהם שהם קלצת פרנסתם
 כצחלה :

שיר על המשל הגזר לעיל

והגוזל לאחיו ועמיתו
 ימהר נא והשיב את הגזילה :
 ושם עינו להוסיף עד מזונו
 והאלהים חק מזונותיו בחמדה :
 כמו בורות אשר המה סדורות
 לכל אחד ועושה בה פעודה :
 ואחד סר מאוד סכל וסבר
 להוסיף עד באר שלו בעוולה :
 ויר הרים ופשט באחרים
 והוא מוסיף ויורד כבתחדה :
 ואם תראה מעט חסרון בשעתו
 הדא יחזור עדי רגע ונמלא :
 ודא נשכר אבל נסכל ונעכר
 וחרפתו חשפה אז וגלה :

פרק ד"א . נדיבות וכיליות צה

אמרינן

צקוטה כי חנם וזורה הרשת צעיני כל צעל כקף
שאפי העופות ווכירים צלרי העין ואינס רוליס
ללקוט החטים שהם צתוך הרשת ולא יצוא צעל כקף אס החטים
של כילי . כ"ש האדם הצעל שכל לרץ שלא יתנה וווננו כלום שהם
כארק לגוף ולכפס ולא ילחם לחם רע עין לעולם הכיליות והכדיצות
הם צווינים שונים ועונקסם וסכרם אינס דוויים זה לזה :

משך

למלך שלום לעצדיו העוודים לשרתו שלא ילצשו לפניו
צגדים שהיו עליהם צצית הצצטיל ועשה להם צגדים
מופוארים וורוקמים כמלצוסי המלכים לעמוד לפניו לשרתו צהם
שלא יכנסו צהם לצית הצצטיל לצל יתזמנו ויתטנפו אלא ילצשו
הצגדים הפחותים עם ויצטלו ויעשו כרלופס כי כן דרכי המלכים
כמוצ"ל צגדים צצטיל צהם קדירה לרצו א יונוג צהם כוס לרצו .
והנה כמולאו צעצדים די ווינים . הא' עשה כרלון המלך שצלבחו
לצית הצצטיל והקדירה ילצט צגדים הפחותים . וצצואו לפני רצו
פושטו אוחס ולוצט צגדים החסוצים וריחם הטווצ יצוקס לפני
המלך . הצ' לצט צגדים המופוארים לפני המלך ולא פשטם לעולם
שאפי צצית הצצטיל ככנס צהם צאופן כשצצטם לא פשטם
לעולם . הג' שנתן לו המלך אוחס הצגדים לא חצצם לכלום צעיניו
ולא פשטו וועליו צגדים הלואים וכשאר צהם צצית הצצטיל וגם
לפני המלך ישרת צהם . ועונקס השלישי יוחר וון השני . שהרי השני
כצר לצט צגדים המופוארים לפני המלך אך עשה גריעות צצגדים
להכניקס צצית הצצטיל . אזל השלישי לא חצצם לכלום לצגדי
המלך ועשה זלזול צצצוד צגדים החסוצים . הדי כיון שנתן לו
הצגדים המופוארים הלך וככנס צהם צצית הצצטיל וכסילא לשרת
את המלך ליונוג לו כוס פשט את הצגדים המופוארים ולצט צגדים
הלואים ועמד לשרת לפני המלך ודאי צן ונות הוא שהרי זלזל צוולך
זלזול גדול מהשני לדדים להפך דצרו וון הקלה א הקלה :

כך

הדבר הזה אכחנו עם צני ישרא עמו ועצדיו חקן אוחנו

פ"א נדיבות וכיריות

צוואת הרחמנות והנדיבות והמדה הזאת הנדיבות היא
וולצוש וולכות ונלכות ונלכות ית' כצבול שחנן ורחום הוא ונתחלת
צדיחה העולם צראה צדצה צלי טום הכרח אל שוודתו להטיצ
והלצישנו אותה המדה שחא' וילצש לדקה כשריין ונתן לנו רחמים
שנרחם על הצריות ונלחז אח ונדותיו . ונדת הכילות היא צהפך
וולצוש צלוי וקרוח גם זה לעומת זה שחיא ואלד הקטיח צקוד
הקנוץ הי"ל והיא וולצוש הראוי לצית התצטיל . ורמו צית התצטיל
הוא עשות לרכי האדם ואכילתו ושתייתו וענייני ציתן דצר שאין צו
עצולת השם ולונו הקצ"ח כשהשנושו לפני דהיינו כשתזדנון לידכס
חיזה ונורה ועצודה הלריכה ונוון או ונורה לדקה לא תלצשו לצוש
הגרוע לפכי שחיא הכילות אל תלצשו צגדי הנלכות לצוסי לדקה
כשריין שהוא צגד הנופואר וחרחמו על הצריות ועל העניים
ותחפשו ונורות הלריכות ונוון . אלל כשתלכי לצית התצטיל להנלח
גופכס וכל תענוגיכס וקיפוק צתיכס תפשו צגדי הנופוארים
שחא' רולה שתחפקו עלומיכס צוועט וצקינוץ לועט תאוותכס
ותענוגיכס . ונולל ד' ויכיס צודה זו . האי עשה רלון הנלך
כשתזדנון ונורה לידו או לדקה או כל דצר הלריך ונוון ילצש לדקה
כשריין ונותן צכל ונאולי כחו וחינו וקנוץ וכטיצוא לצית התצטיל
דהיינו לרכי ציתו ותענוגיו ואכילתו ושתייתו והנלח גופו הדוונת
לצית התצטיל יפשוט אותו הנלצוש של הנדיבות והרחמנות וילצש
וולצוסיס הצוים שחם הכילות והקינוץ זה עשה רלון הנלך וכל
לד והוא עצדו כלונן ציתו . והרש"ח פי' על וצננת ויהיו עניים צני
ציתך על הכת הזאת יהי ציתך פתוח לרווחה לכל עוצר ושצ ולא
תקנוץ . אלל הקינוץ והכילות יהיו צצני ציתך שס תקנוץ ויסיו
עג"ס צני ציתך יהיו כעניים . וכן פי' ע"פ את העני ענוך
שתנהג ונכסג העניות בעלנוך ולא צאחרים . וכדלמונין בגורל
שהיו איכלים ירקות כנווסיס שנים צפרועה ונוהנים ללדקה ולנורות
צנדה הגדושה דיכרים . והג' כחות הנשוארים כל אי ענקו גדול
ונחצירו . הצי הלוצש וולצוש הנופואר שהוא הנדיבות צין צפני

פ"א נדיבות וכיליות

הנלך כשישרתנו לרוב צגדים המפורסדים דהיינו צלדקה וצמלות
חינו מקומן וגם צמיילו וצתענוגיו ג"כ חינו מקומן לא מטייל
ומתענג ונהנה מן העשי' כרלונו וכרלון חכמי ציתו צמאלכות
וצמשתאית הרשות והעידוכים שהם כולם פתח של חיל"הר חבל
עכ"פ פתח ידו צמלוות ועשה כפי כמו . הגי' של חקבל ללצום צגדי
פאר לפני הנלך ולא צצית החצביל שהיא קוונן יד צין צלדקה צין
צלרכי ציתו והעניגיו זה זלול צכצוד הנלך יותר מהצי שהרי צוונד
לפניו צצגלים הלואים שניהם כיליות וקוונן צמעשה עצודתו . חבל
הרציעי רצ ענטו ונוכלס וצן מות האיש ההוא שששה הפך רלון
הנלך מן הקלה א הקלה חלזל צכצודו שכשיצוא לידו מלוות ועצודת
הנלך וכיולא מקומן יד ולא יעשה רלון הס"ח . וכשיצוא לידו
חזה הענוג ועידון הכנס והנאות העולם ונאלכו ונשקיו ולרכי
ציתו ולכונס פותח יד כפי כמו . עד היכן הגיע חטאו שעשה הפך
רלון הצירא מן הקלה א הקלה :

ורבן

ענש הקצ"ה ציני הנוועדים צמדת הכיליות וסקימון
יותר נושאר יוניס והכצרות כמ"ש חריתי פרש על
פניכם פרש חגיכם ולא שאר יוניס . והכוונה לפי שצמוועדים לרדך
שילאות הרבה למילצוסים ולנאלכים ולתענוגים וסתח יד צזה ולא
עשה לדקה לעניי' א לא קוונן יד הוא דומה לכח הרציעית ועונשה
הנוור לכך באמר פרש חגיכם . והקוונן ידו מלייתן כפי כמו פוגם
צסם הוי"ה והכדיצ וייחד עם הוי"ה צ"ה הנה הפדועה שנותן
העשיר או כל דבר שנותן ציד אס דינרים אס קלעים היא יוד על
עם הוי"ה . ופי' אלצעות של העשיר היא כנגד ה"א של עם הוי"ה
והזרוע של העשיר הפושט צו הוא כנגד וא"ו של עם הוי"ה . ופי'
אלצעות של יד העני היא כנגד ה"א אחרונה של עם הוי"ה . וכן
באמר וסיה מעשה הצדקה שלום וכן אס יתן ציד הנצחי שלוקח
ללורך העניי' ג"כ נעשה זה הייחוד והוא וייחוד הוי"ה צ"ה ועשה
כעצו רלון יולרו שהיא מידתו להטיב וקמו מקור הצרכות
הששעות . וכן יכוין צנחית הצדקה באומר חבל כקוונן יד

פלא נדיבות וכיליות

ונליתן הורה הקמולכות ח"ו צטס שקפץ ידיו ואלצעותיו והפרוטות
ונליתן ליד העני ולכן עונשו גדול וכילד יכול לאכול ולשתות והוא
ונאורר נופי השכינה כנ"ס וארור נוכל ויס צעדו זכר שאררת
השכינה את הנוכל והקונן ולכן צרכתו ארורה ולזה לא יהנה
האדם וננונו לפי שהוא צארור נופי השכינה . עוד ידונה הכילי
והכדיצ :

משך לרובל הנוהז צעיירות ועורח כל היום והקל והעריצה
צ"ג צהס הנוינים על ראשו. והכדיצ דוונה לאיש מלכות שהכדיצ
נותן ונוון . והקונן כנו עני . ולכן זה ידונה לנולך זה ידונה לרובל
העורח כל היום והקל על ראשו הנולך ונוונו שנוור נוי הוא זה ואי
זה הוא יערצ א לצו לגבוז ונצית הנולך . כך הכדיצ ונוונו שנוור
לנועלה ילין נוי סיוכל ליגע צו . אצל הכילי דוונה לרובל ואוסף
ועורח ונוכצ והקל על ראשו . ואכ צא יצא איו לקטיס ומוסף כל
ונוונו והולך ונה יכול לעשות לו. כך ואצד העושר שהוא של כילי
צענין רע שאינו שנוור וון הנוקרים :

שיר על המשלים הנזכרים

ומדת הנדיבות קה למנה
והיא שריון וסוהרה וצנה :
ודתומכה כלובש המדוכה
ושינתו דשנה ורעננה :
והנוכל . הלא ידמה לרוכל
מחזר הוא בכלעבר ופנה :
וממונו . עלי ראשו והרנו
ובא לסטיס־הטפה לו ופנה :

ואז נהשל . ואז היה למשל
 בפ"ה הכל ובפני כל שגינה :
 צדקה היא כעיר מבצר חזקה
 בראש פנה מעונה היא וקינה :
 קבוצת יד מלון צריף מדונה
 התעיף בה לעינך ואינה :
 (*) והמעמר . כמו עבד ושומר

פ"י והמעמר וכו' . הגם הקומן לר"ך שישמור ממוצו ויהיה כמו שומר ועבד
 לו ולמה לא יתנהו ויהיה הוא שונרו :

לממונו בכל זמן ועונה :
 ובצדקה . יהי שמור בחזקה
 ויום ודיל עדי ראשו מגינה :

פרק ד"ב . העצלות והזריזות

העצלות נחשבת כחו של וועלה ה"ו וכל ונה שיזדה האדם

צאעסה עצודתו ונוסיף כח צפונליא של וועלה .

ואנורו ע"פ דעללתיס יונך הנוקרה צפזיל עלכות צביקרא כעסה
 שוכאו של הקצ"ה יונך . ובזריזות אנורו רובצפוניס צעורך . ואנורינן
 צירושלנוי על כהשליקית של עוסי קרצן פסח כה עללניס שקראוה
 לכה שליטית שונחאחרת לצוא . א"ר אנן א"ס דבר שמולותו לכך
 היא בכך הנולה צג' כחות נקראת כה עללניס . וני שהוא ונתעלל
 צונלותו עאכ"ו . ואנורינן צגונרא וסאל לא קג"א צלאו הכי ונאי
 הו"ל לנעצד ונשני אס"ה איצע"ליה לצרוז נפשיה . כדחתיא ר' יצ
 אנור א"א לעולם צלא צקס וצלא צורסקי אשריו לנוי שאונכותו

פר"א נדיבות וכליות

צקס וכו' א"א לעולם צלא זכרים ולקצות אשריו ליישצניו זכרים .
לא ולמד שאף שהמורה היא צג' כחות ואם יזדנוז בולם לצוא
צראשונה או צשנייה צעלו המורה אפ"ה לריך שיאמר כל א' וא'
תפקיים בה שליטת צאחרים ולא צי' . וי שהוא מתעלל וון המורה
ואין קיום מורה צעללותו א"א ציעולה עאכ"ו . ועונש העללות
ושכר הזריזות הם מיינס מוחלקים : והם

מישר לונלך שיש לו גנוה ופרדקס ומינה עליהם את עצדיו
להיות שונרי הגנות לצליקרצ אישזר ופילגשו ושפחותיו
צגנות . ויש לו לונלך ממשמה שנוחה צפניו הרצה ואוחה הממשמה
אכשים מרובים הם . ויש ממשמה אחרת והם מועטים והם אהו צי
הונלך הרצה . וקרא לעצדיו וליות אותם סכלשרים הצאים לטייל
צתיך הגן והם מונשפחה אהו צי' . או אם יהו מוצי הונלך הפתחו
להם הגנות חקף לטייל ולעשות כרלונס . ואם יצואו איהם קרים
מומשפחה שונאי לצל הפתחו להם לטייל או לאכול מפרותיהם
וצעצריכם על דצרי דורכם . צנפשותיכם . והם ד' כחות עצדים
ולכל א' מהם יש תחת ידם גנות ופרדקס של הונלך . האי עשו
דצרי הונלך וצליפתחולה שונאים כללותחקף כשבאים צני הונלך או
מאותה הממשמה האהו צה יפתחו להם מהרה . הצי מעללותה
אינה פותחתה לא לאהו צים ולא לשונאים . הגי פותחת לשנייה לכל
וי שיצוא וידפוק על הפתח פותחים לו מהרה . הד' צהפך וון
הקלה א הקלה פותחים לשונאים וכשיצואו צני הונלך או
מאהו צים אינם פותחים להם כלל וחקף פותחים לשונאים
ויכניסום לגנית לטייל ולעשות צהם כרלונס . והנה עונש האחרון
רצונאוד שהוא ודאי צותיד לעשות הפך רלון הונלך וון הקלה א
הקלה דומה נפסך שאם יש לו עללות ואינו פותח לאהו צים
לריך שיהיה צו עללות גם לשונאים והוא שצעה צהפך גלה דעתו
שרלונו להכעיס : והעלישי שפותח לזה ולזה עונשו יותר ון השני
שאינו פותח לא לזה ולא לזה שונרוב עללותו אינו פותח לא לזה
ולא לזה ועצ' על דצרי הונלך בקלה א' צקציל האהו צים אצל לא

הזיק למו"ך צפונאים. ועוד לא שמע את אויבי הנו"ך ועשה צפז
 וא תעשה. אבל הגי' כשפתח לזה ולזה עושה ועשה צפועל ועייל
 את אויבי הנו"ך וכך היא המדה שצ' וא תעשה עדיף שלא עשה
 השני כי אם שפקד טיבול צפונאים :

כך ה'זר הזה צרא הקצ"ה צאדם עללות לעצירות וזריזות
 לעלות. והעלות לא תעשה הם כנגד אויבי הנו"ך שטם
 נזון הסע"א והקליפה. והעלות עשה נזון של הקדושה והלא
 תעשה נרובין מהעשין והגוף העשיו כללם לנות תציתו הוא
 דמות הפרדס. ושעה שפחותיו פילגשו והם הנפש והרוח והכסומה
 הקדושה והי"ל הטוב. ולזה הקצ"ה על האדם שצצוא איו הכחות
 של הקטרא אחרא שהם נולד לתעשה ורוליס להחטיאו ולהכנס
 צגוף הקדושה יזרזר צפונאים יחירה להחלל לצל יפתח להם פתח
 אפי' כחודה של אמת. אבל צצוא אהוביו יל"הטו ולד הקדושה
 והתעוררות הכונה לעצת נולות עשה שהם האהובים יזרזר צכ"ב
 עזו והעלונוות לפתוח להם להכניסם ולנטעם צחוד לצו ע"ד
 קטרם על לוח לצך לעצוד עצודתו ונולא צהם ארבעה ויניס.
 הנין האחד האדם הישר שצצוא איו נולות איו נמלות הש"ית או
 עסק התורה או שום עצודה חפץ יקום ויזרזר לעשות רלון הנו"ך
 מלכו של עולם. וצצוא לידו צרעצירה אז יתעלל ויעורר עללותו
 עד קלה האחרון שלא יפתח להם פתח אפי' כחודה של אמת.
 והצ' הוא עלל צכל דצר שאינו עושה לא נולות ולא עצירה. הגי'
 הוא עושה אם צא יל"הטו להחטיאו יחטא ואם צא יל"הטו לזרזו
 צמלות ג"כ חושקת נפשו לעצוד" את השם. אבל אינו כופה ילכו
 מלהחטיאו וזה ראוי לעונס יותר מן השני שהרי השני עשה צפז
 וא תעשה לא הוסיף כח לא לקדושה ולא לס"טא. אבל הגי' כיון
 שצצר העצירה הוא נוגזיר כח הקליפה צ"נו. הדי' רחונא ליללן
 שצצוא לידו הנו"ך הוא נעורר עללותו ותדוניתו כמו שאמרו
 צולנוק. וכ"כ היל"הטו התעוררות העליון והכסומה וחסרץ ומכריזים
 ואין קול ואין עונה. וצצוא לידו העצירות שהם פונאי הנו"ך חפץ

פ"ב העצלות והזרזות

יקום ויזדהולפעמים הוא הולך צ"ע ומוקציל פכיתם קודם שיצואו
ומוקצילם צמוחה רצה ומוניחם לעשות צפרדס כחפלט וכרלונס
צכל עת וכל זמן. ולכן וון הנושל הזה תלונד עונש העללות
והזרזות וכל אחד כפי ונה שהוא עונשו חמור יותר וון האחד
עד שהאחרין אין קץ לעונשו. קודאי כל כוונתו לעשות הפך יולרו
סהרי יש לו וודת העללות והזרזות ולמה יעורר עללותו צאחוצי
העלך. והזרזות יעוררה צסוכאי המלך ונזה יל"ב לתקן אתעלעו
כפי ונה טעבר צ"ע :

שיר על המשל הניכר

והעצל כמו השור בדישו
והדרבן מלמדו ואישו :
והזרזו כמו עופר במושו
דהנצל ודברוח בנפשו :
והעצל כלמתו ובשתו
יגדה בבוא הקך לדרשו :
אשר ירוץ אחריו חיש כחרוץ
ולא יראה ויעשה מבוקשו :
בבוא מסכן ודרכו בא להכן
אזי עורר עצילותו וחלשו :
והוא שפך קדירתו והפך
והעדה צחנתו ובאשו :
וגן מלך. אשר בו הוא הוגך

ובאו שונאיו ליקח רכושו :
 ותכף קם ודא חש לנזקם
 וגם נכשל ברוב ריצו וחושו :
 והכניסם . ועשו שם אבוסם
 וכן עשה בכל אמשו ורמשו :
 ועת באו בני מלך וקראו
 וסתם אז דבר פיהו ורחשו :
 מאוד לאו ברוב דפקם ושאו
 ולא יענה כמו שוכב בערשו :
 וגלה בה אשר שונא למדכו
 אוהב שונאו ואוהבו מגרשו :
 הוזה האיש מאוד החפיר והבאיש
 דהשיב את פעולתו בראשו :

פרק ד"ג . הבושת והעזות

האר"י ז"ל"ה מוסר לתלמידיו כשתראו צני אדם שהם נתי
 פנים ואין להם צוטה וצני אדם תדעו צניאור סקודם
 זה הגלגול היו בגלגול זהנה וחסה ועוף עמא וכמו שלהם אין
 צוטה גם להם אין צוטה והם הולכים אחר לימודם הראשון שישראל
 סימנם צייטנים רחוקים גומלי חסדים וא"כ ותיכין צאה להם
 הפזות לאו . לא סמוקודם בגלגול ראשון סירגלו צעזות צהיות
 צצהמות ועל כן הולכים אחר לימודם . ואמרו עז פנים לגיהנם
 וצוטה פנים לג"ע . הסוכנה מי שיש לו עז פנות ואין לו צוטה יענה

פל"ג הכושה והעזות

וזה שלצד חסדן ולא ישמע למוכיחים וגורם שיסיה כולו רע ומורכח
 להיות מוומן לביהמס צומדס זחס . חצל הצייטנים צהסך לפי
 שיטתו לקול המוכיחים ומחזייטיס לחטוא ודחי טהס נהקנים .
 עוד חנרו המחזייט וולרתו הוה צוקת העיקרי טהרי לורתי צללס
 ודמות וחס לא יחזייט וולרתו חוטא צינו לצין עלמו . חצל העקר
 להיות מחזייט וולרתו לעשות עצירה כו"ט על מחנרס ז"ל וז'
 הסי רטע צפני עלמוך טחפיי ציך לצן עלמוך לא חחטא טחחזייט
 וולרתך . עוד רנוו שיחזייט וולרתו ע"ד טהגיד הח"רי זלח"ס
 כי הצי פנים סיה צגלגול צהנוה חחלס ולכן יחזייט וולרתו טהוה
 צלורת חדס וכילד יעטה וועטה צהנוה לחעיז פניו והכלצים עזי
 נפס . ונרחס שלזס רנוו חכתו ולמען חהיה ירחתו על פניכס
 נצלתי חחטאו וחרז"ל זו צוקת הפנים וצח לוונר למען חהיש
 ירחתו טהיח הצוקה לא וצעייח צפני העולם זח חפיי על פניכס
 טחחאו לורת פניכס טעטויה צללס ודמות ולא חחטאו חפיי ציניכס
 לצן עלמיכס וחרז"ל הוי עז כחנר וכו' והלח סס חנרו עז פנים
 נגיהכס והוה טכל מדות יט צהס עוז ורע חפיי העזות והצוקת
 טפענויס לריך עזות וחין לריך לצוקת . ולפענויס לריך צוקת ולא
 עזות וחס יחפך הלח הפך חת העולם :

משך

למוך טהיו לו עצדים וכוה אותס טיפוחו קולר על
 רחטיס צלכתס לפני חטריה וחיועלים והחכנויס ולא
 ירחה וולחס ופני טהקודר טעל רחטיס וכקוי וולחס הוה יורה
 על טהכנעס וישמע צקול ווכיחיו כו"ט צגנוי חנויה דרי יוחן
 עצדה ליה קודרר חריטיס טכל ווקוס טהולך חהיה חנחתו וירחתו
 של הקצ"ה על פניו כך הדצר צעצדי חוולך כדי טילתדו וויקר וון
 החכנויס וון חיועלים . ולוולך יט לו וולחנוה על וחכות חחנים
 ויוצצים חכפי וולחנחתו וחכמיו ויועליו וול וחכות טסונחיס זה
 כנגד זה . והוולך קרר לעצדיו וכוה אותס כטחלכו לפני וחכות
 טסונחיס חקירו הקודר וועל רחטיכס וחלכו כנוו חצירי לצ והענויס
 טהקודר טצל חרחס וורה טהכנעה והיח טיק לנו כנגד טסונחיס

שנורה על החלישות ואז יתגברו ויתאמץ לבם וימלאו שאל"כ
 תכנעו לפניהם וצחצוחכם לעמנה שלנו תכף תשימו הקודר על
 ראשיכם ותלכו בהכנעה לפני החכמים והיועלים וצעז"ה תעשו
 תמיד . וזה עשו העצדים יש מהם עשו רלון הונלך כאשר לוס .
 ויש שהלכו בקודר והכנעה צין צוחכה הונלך צין צוחכה השוכחים
 ונתעללו לשנות מודה לודה ותשפו להם הרגל אחד ועצרו על
 לוי הונלך כלל אי . ויש שעצרו על לוי הונלך מן הקלה א הקלה
 שצפני השרים והיועלים והחכמים שלו הלכו כלל קודר וצ"לך
 עזות . וכשהולכים צוחכה השוכחים היו מניחים עליהם הקודר
 ומכסים פניהם והולכים דרך הכנעה וצושה . וכי יש עצד פריץ
 ומורד צלדונו יותר מזה שודאי אינו עושה כי אם להכעיס את
 הונלך ולתרוד בו שעל כל פנים הוא ונחליף ולמה לא החליף ברלון
 הונלך :

כך

הדבר הזה שהקצ"ם לווינו ללכת בקודר על מלחינו וראשינו
 וסיא נקוה הצושה על פנינו צלכחנו לפני החכמים
 והנצונים והמושיחים וכשיהיה זה הנקוה על פנינו אנחנו נקבלים
 התוכחות ותמיד אנחנו נוכנעים לפניהם ולמאמנם . אבל צלכחנו
 לפני מנחה השוכחים ולעמוד צולחונה כנגד פני יא של ועלת
 והם צעלי הרקע המקטינים והמוקיתים אוחנו לחטוא והנולעגים
 עלינו לעזוב ולהטליך את עצודחנו אז לריך להסיר את הנקוה של
 הצושה ועל פנינו ונעזי פנינו כנגדם לצל נקבל לעצור על מלית
 אהינו אא ארצה כוכיחם ונעזי מלחינו כנחוסה ולא כתבייש
 וזה . י"ך נקיימים מלית השם כנוו שהזכרנו ויש שאינם נוקרים
 נקוה הצושה ועל פניהם שאל"כ צפני המחטיאים והמוקיתים
 אינם מעוררים עזות שהרצה יש שכשיקיתום מצושתם וזה יחטאו
 ועצרו על לוי הונלך אי כאמור . ויש עצד מורד צלדונו ועושה
 ספק מן הקלה א הקלה שצפני המושיחים ישים ונלחו כנחוסה
 ויעזי פניו ולא יסמוץ לקול מוכיחיו ולא יתבייש מלחטוא אבל עם
 המוקיתים והנעדימים הוא ונתבייש ומתפתה ועושה כנעשיהם

פל"ג הבושה והעזות

צחותה טעם ילצק ונקוה הצנקה . לוי לעצד סזה הנוורד צאלדונו :

שיר על המשל הנזכר

בבושת תעטה מסוה לפנים

מגדיה חדשים גם ישנים :

וביישנים בגן עדן נתונים

ודהם עוז כקרנות שן והבנים :

והעזים לגיהנם נכונים

וחדשתם כחדשת העשנים :

והדצ"חם יבורר לך במצחם

אשר אתמוד אלפים הם וצאנים

רגילים הם להעיז את פניהם

ונמשכים להרגדם ופונים :

והמסוה בפניך תשוה

בתוכחת זקנים עם נכונים :

ואם בינך לבין עצמך וקונך

לצלמך שור ודא תהדיף פנינים :

ואם תפגע באיש עול ונגע

וכתות המסיתים לך ושוטנים :

נשוש בושה ומצחך ישים נחושה

כמו נמר ולבד ישים כאבנים :

ואם תהפוך קדרתך ותשפוך הלא תטבע במים הזדונים :

פרק ל"ד . מרת הגאיה

הגאיה ענינה רע ונור והרצה רעה כנושכים ונוכח ועונסה גדול וארז"ל פהיא שקולה כע"ז ופלו צא על כל העריות ואינו קם בתחיית הנותים . ולא יוכר האדם שיש בו שום נדה עוזה כי אם בהעדרה כע"ש ג' דברים האדם כיכר בכיקו וכו' ופי' בעל הערוך שאינו נהגאש בעשרו . ואמרו לא צנונים היא לא תמלא בגסי הרוח . כל הנותייהר חכונתו נקתלקת ונוכו שהחכמה היא ונוכו יתצרך כונו שנוצרכים על החכמה שחלק נחכונתו וכמו שהקצ"ה אינו יכול לדור עמו כך החכמה שהיא חלק ונוכו גם כן נקתלקת ונוכו . וכל המגזים עלמוהקצ"ה נשפילו ונמלא שלא הרויח כי אם השפלות . והגאיה לא יוכל האדם להכניעה ולעוזה עד שיזכור תמיד יום הניחת כו"ש ו"ל על אכסכדרוס ווקדון שהים נהגאש בגדולות ונכפלאות ונוכו והלך לפתח ג"ע וישצו ליה עינא דגלבגלתא אייתה לכוליה דהצם וכספא דליה לא היה נשקהיל עד דסקלי קליל עפרא ואכחקיל לאתר דהיינו העין לא השצע מן העוזה עדיוס הניחת שומיחיס עפר על עיניו . ובמשנת חכמים נעשה צאיס אחד שהלשינוהו לנולך שצכל לילה הולך לצית הקצרות להפשיע הנותים ונהכריביהם צקצר . ושלת הולך לרגל אחריו ולראות נעשיו קידם שיציאו לנשפט . והמרגלים ראוהו שהיה מוליא הנות נקצרו וקושר עלמו צנות צללשלם ולועק וצוכה ואומר כגד עלמו גופי גופי ראה קופך ואחריהך כי לקצר תוצל כמו ונת זה ונכה בעלמו מכות עלוונות וכן בדך זה ונרה צצרי מוכר הנוכניעים לצות צניאדם ונחזיר הנות לקצרו . ויוגד הדבר לנולך ויאסצהו ופי' קם הדבר בחלך ונלכותו צאמור להם ונוכו תראוגבן תעשו ולא תקונו

פר"ד מדת הגאיה

היותכם בחלך המלכות וקוצו אַ העם והיה גרמא ששבו כולם
בתשובה. הנה אע"פ שסם בחלך המלכות וגובה להם המיתה
הכניעתם. והנותגאה ארז"ל האי וואן דיהיר אפילו באנשי ציתים
לא מהקבל גבר יהיר לא ינוה זכוה שלו שמוקפיד על צני ציתו
אפי' על דבר קטן. ראה סכלותו שאפילו קרחא צציתיה פרדשכא
להוי. וזה קצרתו לכבד את עלמו והוא נוצה עלמו וגרוע מן הקרת
הכזזה :

ואם יתגאה בחכמה הלא היא קיצת סילוק חכמהו. ואם
יתגאה בעושר ק"י לבקות הרוח ענייות הגם שדרשוהו
לענין התורה אין לך ענייות גדול מזה. ואחד מן החקידים פגע
באחד מן הגדולים והיה מואלך בגאווה וכו'. א"ל החקיד דע לך
כי סבורא מואס בזאת המדה והסליכה. א"ל אותו עשיר אַו
ידעת וזה אני לא השנועתני הדבר הזה. א"ל החקיד אני לא
ידעתי עושרך וגדלך אבל זה וזה שידעתי כך כי ראיתך טפה
קרומה ואח"כ מלאה זכומה וצחי חייך נבלה קרומה. ולאיס אשר
אַל לו ביאל יאמר וזה אני. תוה אני צווי שעצר צועצר השתן
והדם וואין לו גאווה :

בספר צחינה עולם קופר. שלשה גבורים צחו יום א' בחלך
המולך והמולך יושב על ככא מלכותו ולפניו נהוונים
כסאות וכסיות לשירים ולחכמים כסא על ככאלפימה שהוא נותגא.
וישב אים לפי שכלו כל אחד כסא אשר צחר לו צלי מלות המולך.
ויחר לו נאוד איך יעצתם ומלותי לא שונתם. ויען האחד הצעיר
ויאמר ייחוס ונשפחתי השיצתני על ריעי. ויען השני חכמתי
סיחירי השיצתני על אשר תחתי. ויען השלישי שפלות נפשי
ודכאות לצבי השיצתני תחתיים. ויאמר המולך לשלישי קום שצ
עליהם כי לויחך היחם והחכמה ונעניהם נעלמה : ואמר החכם
עשה לך מרכבה וון הענוה ולא ההיה לך הגאיה לך מרכבה.
ותראה שכל הצעלי חיים שאינם מודרים לא יש להם קרמון
צוואכלם ויש זהם ריח עוז כלצאים וכיולא שהכל עשה הש"ת

להכניע לצות בני אדם ולא יצאו לידי גאזה שאוננים אכחכו פחותים ונצעלי חיים שאינם נודרים ולא יש לנו עלייה ונודריגה עליהם כי אם כשנעצוד את השם אהינו ונעשה רלונו דצלח"ם הוא גרוע מהם . וכן ארז"ל על פסוק ונלכת תופיך וקצידך כך נויס הצראך כוננו . פסוק זה אמרו יחזקאל הנביא ע"ה על חירס ונלך לור כשנתגלח א"ל הקצ"ה כך הפתכלתי כצבראפי לאל"הר שעתיד אחה להגאות וכן כל כולל צך וצראתי צאדם נקצים נקצים חלולים חלולים וסרהון רמה ותולעה צחייו וצמותו כדי שלא יהגאה . וראיה וכל הצהמות שלא יש להם קרחון כנוו האדם לפי שאינם צאים לידי גאזה אינם לריכים דצר שיכניעם כנוו האדם . וכתב ונהרצ"ו ז"ל כי ע"י הגאזה ונאחו הקליפות ח"ו לנעלה ונוקומם . וכתב הוא ז"ל שנעתי ונוהר"א הלוי שמוצור לדוד ה' לא גצה לצי ולא רמו ציני למה כתבו דוד הנע"ה צמוצור קל"א לרמוז לנו שקל"א גיו"י קו"א שע"י הגאזה הוא נחעלה לנעלה וצהפכה ע"י הענוה ג"כ גיו"י קל"א גורם להכניעו . וכן כתב צנוקוס אחר על ונאונרם ז"ל צירא דשחית עניה נוי"א לא תשדי ציה קל"א דהיינו ונקום הקדושה שהוא צירא דשחית נוכח נוי"א ושפעך ונשנתך נשם לא תשדי ותשליט עליה הקל"א שהוא ק"ו כח"י צקוד קל"א אילן שפסול ללילית שע"י גאותך יתגבר ח"ו . וזהו שארז"ל צנוקתרים הצכה נפסי ונפני גוה ונפני גאוותן של ישראל שניעלה ונחם וניתנה לאו"ה שע"י עון הגאזה כו"ש יען כי גצהו צנות ליון השליטו אחיזת הקליפות יותר ונוקומם לנעלה וע"י זה נתעלו או"ה . וא"כ ונה נואוד לריכים הכנעה ושפלות ועציצת הגאזה כדי שתעלה הקדושה לנעלה ואחיזת הקליפות חתונעט כוונס"ל וע"י זה התקרב הגאולה . וכל זונן שינלל שונן גאזה צנו כילד אנו ונלפיים לגאולתנו החלויה בהכנעה הס"א שזהו הנדה כשזה נופל זה קס . והנה נודת הגאזה שורש פורה ראש ולענה לכל נודות הרעות כי הנח הכעס אינו ננושך כי אם מהגאזה . וכן הקנאה שיהקנה אדם צחצירו למה לא אהים אה

פ"ד מרת הגאווה

כמוהו אם לא נגאווהו. וכן קיימה ונעירה עצירות לאין נוספר
במחלוקת וכיולא. על כן התרופה לכל לו העצירות עצירת
הגאווה. ובעל תשובה אי שקבל עליו לעזוב מדות הרעות וצפרט
עון הכעקסהיה ומחכעם הרצה והים רולה לעזוב כעקו ולא היה
יכול שהיה כוח לכעקו. אצל לא ידע תרופתו שתחלת סכל יראה
צעלנו שפלות ערכו והיום כאן ומחר צקצר וסופו נעשה
לפורענות וילך ערום ושולל מכל הדברים הגורמים גאווה העושר
והכבוד ויקיר הגאווה עמונו שהיא הסצה וכשצטלה הסיצה צטל
הנוקוצ שהם הנודות הרעות הנמשכות ונונה וצפרט הכעקס.
ואם אמור יאמר והלא הכעקס והנודות הרעות הם נצט צכח החום
שצלב והחמדה וכל אי לפי חומו וטעמו אצל אי רוחה עלווי שפל
וידע ערכי ומה חעשה והטצע גוצר עלי. תשובתו ראיית מיימד
שפל ערך כהכעקס על מי שגדול מומו צחרחק ועלות הגדולות
עליו כי אין האדם ומחכעם לא לו על מי שהוא קטון מומו לו
הסוה ליו לו שצדעתו הוא סוה ליו צמדריגה. וראיה שתראה
עשיר שיקללכו קר אי ויחפרהו ויצוהו וירד עמו עד לחיו וישתוק
למה לא יחכעם והלא הטצע גוצר וכילד יכול שלא להשיצ לא
לריך לומר ונרוב הפחד שנתפחד מצטר ודס שוא יכזד עוכו אם
יפתח פיו לפיכך הפחד כהגצר על הטצע ושחק ולא כחכעם.
איכ לריך לומר הפחד ומגצר על הטצע שלא להחכעם ולא להרים
קולו ולפתוח פיו כלל. ואם היה ומתפחד מן הקצ"ה כאשר ומתפחד
מן הסר ודאי לא היה ומחכעקוהיה עושה כונו טעשה לפני הסר.
ואחו האי כלל צידך בי הגאווה היא השורש וכל זמן שמתכעם הוא
מגאווהו שלא הכיר שפלותו. וכן הקנאה והשנאה והמחלוקת
וכיולא הכל כמשכים ונונה. וכל זמן שהגאווה צחיקו אינו יכול
לעשות תשובה ונודותיו. ואמשול לך משל דומה לזה:

משך

לאחד שיש לו צקעה גדולה וזרועה ניכי ירקות ואילנות
וקציצ לה יש פהר גצוה מן העיר ויש לה להצקעה גד
שלא יחגצרו המים וישטפו הצקעה ונהצקעה ילכו לעיר ויהיה

סכנת . פעם אחת בהסמך לעתו ועלילותו כפרן הגדר ואחא דקא
 דווייא וילא לצקעה . ובעל הצקעה כתפחד על העיר שלא יתפסה
 הונלך באומרו אתה היית קרוצ לגדר ואכלל הכהר ולמה לא דקת
 צכל עת באותה טעה קם והשכיר הרצה בני אדם שיצואו ויקחמו
 קרוצ לעיר והכחו ומחללאות ועפר ואצנים כמו טעושים בצקעה
 טקוכרים הנהרות ולא היו יכולים והיתה הפרלה הולכת ונותגזרת .
 והיו המים עולים בטנוף רצ דהאי דקא דווייא כיון דרווח רווח .
 ומלחם אדם אי אמר להם טעוים אתם אם יצואו כל בני העיר
 יכולים לקחום כך ומחוק קרוצ לעיר . אזל אם תקחמו מקום
 הפרלה בגדר עלמו ודקא דווייא דצבר וועט תוכלו לקוחמו ולא
 יצואו המים כלל וכן עטרוצטעה אחת נחצרו והציאו המחללאות
 והצפר במקום הפרלה וקתמוה ויד :

כד

הדבר הזה מקום המשכת כל נודות הרעות הוא מן הגאווה
 שהיא ומתפטת באדם ומקצבת לו כל נודות הרעות ואם
 יצוא האדם לטוב צתטובה לקחום ומחוק דהיינו השאר הנודות
 ומחוק לא יוכל וילך פגמו לכל העולם והקצ"ה חוצע ומנו עלצון
 כל העולם . אזל כשיקחום מקום הפרלה ומקום טצא המים
 לטנוף והיא הגאווה טצראשו וצצבו אז צנקל יכול למנוע ומנו כל
 לו הנודות טזכרנו ויעשה גדר למים הזדוכים . ופרופתו הקותמותו
 תמיד יזכור שהוא כאורח נטם ללון והולך למקום אופל וללמות
 והתטצון לפכיו יתי ודאי יענוב גאוותו . כי תראה צאמד טקולמים
 אחריו לפני המלך והיו מוליכים אותו דרך להוליכו לפני המלך
 ולא יד מה להטיב . וצא אדם אי וצזהו וקללו ודאי לא ימוש לציונו
 ולקללתו דקים ליה צדרצה וינייה צאותה טעה כילד יראה פני המלך
 ואינו צדעתו וטכלו :

פרה ל'ה . מדת הכעס

מדת הכעס הכה הגיד האר"י זל"ה על נודת הכעס כי הוא
 היה ומקפיד עליה יותר ומשאר עזירות . וכתן טעם

פל"ה מדת הכעס

לדבריו כי הלך שאר עצירות אינם ונחליפים את הנשמה כמו
הכעס והענין כי כאשר יכעוס האדם ומתלקת הנשמה העהורה
אשר צו. והכעס צו נפש וולד החילוכים. ולטעם זה כל הכועס
אם נציח הוא נצוהתו ומתלקת ונונו. ואם הוא חכם חכמתו
ומתלקת ונונו. ואם ונצין הוא יולא ונדעתו. ואף אם יהיה חכם
גדול ומקיד ווי לנו גדול מנושה רצן כל הנציחים כנוש"ל ע"פ
ויקלוף משה ע"ה פקודי החיל ואע"פי שנתכעס על דבר מלוה.
וזהו שאמרו צוהרע"פ טורף נפשו צאפו. כי האדם טורף ועושה
את נפשו ערפה וימית אותה צעת כעסו ואפו. והוא טורפה
וושליכה ונונו ואע"פי שעושה האדם תיקונים לכפשו ומוולות רצות
הכל נאצדים ונונו לגמרי וע"ז ידון כל הדווים. וגורם לשכינה
שמתלקת מישראל כו"ש ע"פ טורף נפשו צאפו הלוענך תעצ
ארץ ויעתק לור ונוקמו. וארז"ל אפי' שכינה אינה חסוזה כנגדו.
הטעם שאם חסוזה כנגדו לא היה כועס ומתלקת ונונו כי האדם
שיש לו ל"ז חסוזה וחצי עליו ונוקר עלמו לזיחה ולא יעצמו.
והוא צאטצנפס נתכעס ועצ את השכינה והנשמה שהיא חלק
לו ונועל ולכן כשיש צו ויתקן כצתחלה ואחר התיקון יחזור
לשהכעס איצד כל ויה שטרח ותיקן ואין לדבר קוף ככלצ טצ על
קילו וכ"ש אם הוא נוח לכעוס. ואם היתה נתעצרת צו איזה
נשיה קדושה לסייעו היא ומתלקת ונונו וזהו טורף נפשו צאפו
כי לא יוכל להשיג שום השגה ויי שהוא צעל כעס כי תנייד הוא
צונה וקותר כל ויה שצנה. אך שאר עצירות אינם טורפים
ועוקרים הכפטרק פוגמים אותה ונשאת צו פגומה וצתיקון יחידי
לחותה עצירה יוקר הפגם ההוא. אך הכעס לריך תיקונים הרבה
וכוונות והכנות רבות לחזור ולהציאה אחר שכערפה וצאולי אין
לו תקנה כפי וליחות צחינת הכעס לכך לריך לזוהר הרבה אפי'
צצז ונלוה. וכחצ ונהרצ"ן זלה"ה כוועט שהוכיחי מורי זלה"ה
כמה פעמים בקהייתי ונתכעס עם אחי כשהיה לווד עוני ולא
היה לווד כלל ויהייתי ונתכעס עונו ואפי' צוה היה ווכיחי

נזרי זלה"ה נוארד . וחכמים הגידו כי סזורק כלי צחונחו או נשצר
 או קורע טוס דצר כרוז יולא ואומר פי הקריב קרבן זש לע"ז רח"ל
 הרי זה כעוצד ע"ז צטהרה כו"ש צזוהר ולזה חונרו צגו"י כל
 הכועס כאי עוצד ע"ז . ונעשה צאשה שהיה ציו"י האר"י זלה"ה
 שנכנס צה הרוח והיתה וולטנרת יע"ס רצ"ס . וסא ונפרחו
 זלה"ה לרוח על קיצת הכנסו צגופה והט"ס שניתן לו רשות ליכנס
 צה ור"ל לנתי לילה אחת צציתה וצאשונורת הצוקר קמה זאת
 האשה ונעיתה ורלחה להול"א חס מן האצן וסמרטוט סקרופ ולא
 קצל סקונרטוט להחאחו הנ"לולות צו והפ"ירה עד וואוד . ולא
 עלתה צידס ונחכעסס והסליכה האצן וה"רזל לחרץ צכעס ואורה
 חסל לסטן ומוולת הסטן היה לי רשות להכנס צתוכה כי וולאכ"י
 חצלה נתנו לי רשות ה"ה . והנה חונור וחילוק העצירה של הכעס
 שהיא חונורה וכל העצירות שהיא ונחלפת הנשמה שלו צחילונים
 וכאו ונכניס צתיכו א זר והו לא יהיה צך א זר ולא תשתחוו לא
 נכר . ונחונת א זר סצתוכו כאו עוצד ע"ז שהסע"א והקליפה היא
 הע"ז כו"ש צענין נעילה ידים שההולך ארצע אמות צלי נע"י
 כאו נשא הע"ז צידו כו"ש לאשר הציא אה צידו ספירקוהו על
 ההולך ד"א צלא נעילה צסציל הטוואה והסע"א סציליו . ולזה
 נושיל ונשל חי על ענין הכעס למה הוא דוונה :

משך

לנולך שהיו לו צמות חצוצות ויפות תואר ולחיה רולה
 לתת ונצותיו לחלשנים ולא לצני הנולכים אה צרחו
 צני חל"ס וניוחקיס וצעלי ונשפחה ורפי" חס יהיו ספלים שהכצוד
 והננוון והגדולה וננני היא שאני ונגל"ס וננשחס יותר ונצני
 הנולכים ונתן צנותו להס והרים אותס על כל השנים והסגנים .
 אחד ונהס הלך חס"כ ונשא שפחה צזויה ונרועה והוסיצה עס
 צת הנולך היפה . ואחד נשא שפחה צזויה כמו אותה השפחה
 והוסיצה לננולה ונצת הנולך וירס חת כטאה וננעל לכסא צת
 הנולך . ואחד הלך ונרס חלה לצת הנולך ושלחה לצית חציה
 והלך וכשאשפחה צזויה לאחר טעלח חת צת הנולך כאחת הנצלות

פר"ה מדת הכעס

ישפחה כי תירש גזירתה . וכולם ראויים לעונקים קשים אצל
יגדל עונקם זה וזה . הראשון כילד ישא שפחה על צת הנוקד ואף
אם תהיה תחת ידה ורשותה . השני יגדל עונקו שגדלה ונשאה על
צת הנוקד אצל לפי שצת המולך עדין היא אללו שלא הלכה לצית
אציה אם אחר טיגדשו השפחות ויקצלו עונקם יתחלה להם המולך
שכבר צותיו הם צהיכליהן על כסא ונלכותם . אצל הסליטי כל מה
שנוקרו ווענישו לא תנוח דעתו להחזיר צת המולך אללו אחר
טיגדשה ואפי' אם יגרש השפחה ונאחר טיגדש את צתו כאלה
הנצלה ופכי השפחה הנוכולת . ועכ"פ יש לה יחס עמו שכבר
היתה אשתו וכרתה לו צרית אפשר צקוטי יתחלה המולך להשיצה
א"ו :

כך

הדבר הזה שהקצ"ה לא נתן הנשמות הטוהרות והם
כצותיו חלק ומונו ית' לשום שרי ומלכי אומות העולם
כ"א לישראל עמו המיוחסים והנוהגים מכל האומות זרע קדש
צרכי השם וגדלם ונשאה לוועלה למעלה כדוגמת מלאכי הפ"ת
ולריך שלא לישא עליה שפחה שהיא דרך הטוואה והקט"א ע"י
וועטיו הרעים . ויש ע"י וועטיו הרעים קנה טוואה צנפשו והיא
השפחה וכל הקט"א שכדווגה עם הנפש הקדושה שהיא צתו של
נוקד . ויש טעשה עצירות יותר מן המלוות והוא כנוגדל ונשאה
השפחה הצויה והקט"א על צת המולך להרים כסאה ונכסא צת
המולך שהעונות ונכרעות יותר מן המלוות . אצל עכ"פ כשיחזור
צהשוזה ויהקן לגרש את הטוואה ולעזוב הרשע צחרטה גוורה
ותיקון ונגביל לפגם אז נשאה הנשמה הקדושה כצודה ומוחל לו
הקצ"ה על זה . ואם צעונות הרצים יש לו מדת הכעס והוא
נוגרש הנשמה לצית אציה ומוקלה ומכניס צנוקוס צפ המולך
שפחה כעורה ונוכולת כ"כ עשה צזיון גדול לזה צקוטי יכול
להחזירה א"ו אף שניתקן ויגרש את השפחה כו"ש צזוסר והלוואי
דאחקדש אע"פי טעשה חשוזה ונאחר שכבר נתיטצה הקט"א
צעלם בלי דוחק צהתרוקנות הקדושה לריך וועטים גדולים עד

מאוד שיש להם כח לסלקה לגונרי ולהכניס הנשמה הקדושה
 למקומה דווקא לאורך הגלות וכשנתמללה זו חריצה זו ולריך
 פעולות גדולות עד שתחבר זו ותתמלל האחרת. ולזה אמרו צנעור
 ציונא דרחח לא הוה ווללי. והטעם סגס תפלתו תועבה שהולכת
 לחילוכים עם הנשמה ותחמו צקליפה עד שיתקן מטאו ולהשיצ
 את הנשמה צמקוונה דצלא"ה הולכים כל נעשיו הטובים
 להקליפות ח"ו ונגזיר כחם. ולכן חקך לריך לשוצ ולהתחרע ולא
 יתיקן הדבר כי זהו הנחם לרלות שיוסר וירלה את הנוקם ע"י
 תשובתו :

שיר על המשל הנזכר

והבעם בחיק כסידים ינוח
 וכל ימותיהם בעמל ורוח :
 אשר טורפים נפשם בזדעפות רוח
 אשר לאמצאה הנשמה מנוח :
 ועובדים לאד זר ומורפים הרוח
 ובידם העלו קויץ וחוח :
 ובת רם ונשא חסודה קדושה
 נתונה לו אשה בחיקו לשמוח :
 בכל מדה זרה כמו נושא צרה
 קשורה עם שרה והיא בת שוח :
 יגרש האמה. אשר היתה עמה
 והוא ירבה עצמה ודבו בטוח :
 ומדה זו קשה להבת גרשה

ושפחה דבישא הדוך ומשוח :

מאוד הוא סרוח כמו סיר נפוח

ודונו שטוח כמו מימי נח :

ויאות לו הרבה . חיילים כארבה

לשדחה אם יאבה ומעשיו לשכוח :

ואמה לזנוח . בלכתו שחוח

ומעשיו לרקוח כמו ריח נוחח :

הבט נח וראה איך כל ונוונך וקנייניך תהן צעד נפסך
דהיינו הגוף הנגוף פני"ש וכל אשר לאיש יתן צעד

נפשו וכילד על לא חנוק תטרופ הנפש הקדושה וכל נועשה הטוב
אשר תעשה . לכן תנוהר ותחיש צועעטיך לתקן עלמך ותיקונך
הוא לריך שתעשה דצר הכוגע לכל הגוף ולא צאצר אי כונו חכעס
שכועס שצוכר אתכל הגוף בכללותו ונועוואו נוצית ונוחך ואינו
נוספיק לעשותו צאצר אי מיוחד כשאר עצירות . ויעקוק צתורה
שהיא נותנת כמו של אדם או שאר ינלות ועצודת השם שגורמים
להזיע ולהתיש כל גופו בכללותו וצחותה היגיעה יכוין שיכופר לו
אותו החנוס של הכעס והוא תיקון נוגזיל לפגם . והנה הכועס
ונווליא דצרים נופיו כנגד חזירו צטעת כעקו נכנס בכו הארס של
הנחש ואז תהיה השנאה חזקה ינוים רבים עד שתהיה תקלה גדולה
ציניסס שאם יתכעק צלל דצרים חזקים סוף סוף יתלכו ושנאחס
תהיה כלא תהיה . אצל הנווליא נופיו ויכי גדופים ודצות
לא יתפרדו צלל תקלה גדולה : והוא

משך לנזים חנוים הרצה כשתרלה לקרס צנוים קרים ותערצ

נוים הקרים עם הנוים החנוים הם ונתקררים ויתצטל

החוס שהיה צתוכיותם צלישום קול שהחוס לא היה צעין והרואה
את הנוים אין כיכר החוס של האש לעין כי אם צהרגשה . ולכן

כשיתצטל החוס צננים הקרים אינו נווליא קול ונשא"כ אם היה
 אש צעין שהיה שם גחלים של אש ותכלה לכבות את האש אז האש
 נווליא קולי קולות צעעת כבייתו ונאחר שכבר היה נושא לעין :
כך הדבר הזה שאם היה הכעס הדומה לאש נעלם צחוכו
 כמו נים החמים שלא דיבר עדין דברים חזקים כנגד
 חזירו וחוננו הוא צחוכו כשתצוא לקרן דהיינו לעשות להם פיוס
 אז נחערצים צנקל צלל קולות דהיינו שהיה להם פיוס צנקל
 צלי קטעות ותוכחות ונריצות . אבל כשהאש נעשה לעין ונחגסם
 שכתגלה הכעס דברים חזקים כנגד חזירו . אז כשיצוא לכבות
 האש לא יבזה כי אם צקולי קולות בקטעות ונריצות ותוכחות
 ויהיה תקלה גדולה ציניהם וג"כ לא יחזרו ככתלה כו"ש ע"פ
 ריבך ריצ את רעך ודצתך לא תשוב :

פרק ד"ו . מדרת השחוק

כבר חכמים הגידו כי היה אש פרוש וחסיד ולא שחק כל
 ימיו ויהי היום צא עת פעירתו ונן העולם וצא עת
 פקודתו אותה שעה שחק צעת שהראוהו וקונו וצאו הלדיקים
 ללוותו שאז ידע צנפשו שהוא לדיק ושחק ושמת לקיים ויה שחאור
 ותשחק ליום אחרון . כי השחוק אינו לא עולם האומי והכלחי
 והקיים כו"ש הרנו"א על פסוק וינוד וינת אברהם זקן וצבע
 שמה נהוד שומחה ושחוק וצציעה כאלם שצבע וכל נועדני
 עולם . הפך העולם שאין אלם ונת וחלי תאותו צידו ויום שימות
 הוא ונלעער באו לא ראה כלום צעולנו . אבל אברהם אצינו ע"ה
 וכל הלדיקים שהולכים לוקונום ונראים להם התעמוג והגנוול
 שהקצ"ה גנוול ללדיקים והם נותים נהודך שחוק ושומחה . וארז"ל
 שחוק וקלות ראש נרגילין את האדם לערוה כי הכניעה ושצרון
 הלצ נרחיקים את האדם ונתענוגי הנותרות : א"כ יוחנן נשום
 רשצ"י אקור לאדם שיעלל פיו שחוק צע"הו שחאור אז יונלשחוק
 פינו וגו' אורו עליו על ר"ל שלא מלא פיו שחוק ונכי שומחה ורצי

פ"ו מרת השחוק

יומן רציה זכתה הרב האר"י זל"ה טעם הדבר אר"ר אר"ר גינ"י
שחוק והוא נשגלתה שכינת עוזנו נחמטנו צ' אורות ונאורות
של הצ' אורות יצא לעולם שחוק ושנחה. ולפי שנעדרו שני אורות
העולים שחוק חסור לאדם שייאלא פיו שחוק צע"ה אזל אז יאמר
וכו' שייחזרו האורות לנקומם. וא"כ האדם הנאלא פיו שחוק
עוצר על לאו ללא חסור וכל אשר ירוך. והטעם טע"י השחוק
יתגברו הדינים צעולם. ששחוק צא מן הטחול והוא נמוטרי
הדם הרומז לסיגים והם צעלי הדין. ובשאלא פיו שחוק הוא
נעורר. ואמר ציוס שהיה נשחק רצי פורענות צא לעולם ואין
השטן מרקד לא מחוד הענוג ושנחה שאינה של נולה ושנחה
המורה אינה צשחוק והתול כי אם צשנחה הלצ. ועוד אצרו אין
צין שחיקה לצביה כלום ואפשר לפרט צנה שחראה כשהאדם
שחוק הרצה יזלגו עיניו דמעות כלו צוכה כדי שהאדם יסיס לא
לצו כי הקף ומיד כשישחק עתיד לצכות ומזומן לפכו פורענות.
ואם יהיה תולו מולל צעולם פורענות מוכנת לאחר זמן צביה
נרצה. ואז יסיס צלצו האדם לנעט צשחקו ציזכור צדמעות
היוללות מועיניו צעת השחוק והכל עשה האהים לעורר את
האדם ולעצות לו קצית הגודרות אותו ונלחטו ונחזירים אותו
לדרך הטוב ואיך יערצ לא לצו לנאלא פיו שחוק והוא עווד לפכי
מלך עליון. ואמרינן צמס' סכה דרין ואשר כח צהם לענוול צהיכל
המלך מלמד שהיו אונסים עלום מן השינה ומן השיחה ומן השחוק
ואם לפכי מלך צ"ו העומדים צהיכלו לריכים לחיוב עלום מן
השחוק ק"ו לפכי מו"ה הקצ"ה וכ"ש צאין כציכול לפכי ית'
שנחה ושחוק מיום שגלתה שכינת עוזינו עד יערה עלינו רוח
נמרים. ואם המלך הוא עלצ כילד העצדים ישחקו לפכי. ואם
חתן לא לצד להסתכל צעון הזה הוא מן המנורות והוא מוכן
לפורענות. ואמר חסיד אי ואיך אשחק ואפתח פי ופעם אי ראתי
את העת פותח פיו צשעת וייתחו. ואיך ישחק ויניי עפים כהרף
עין ולא ידע את דינו. והלא ריב"ז אמר ולא אצכה שאינו יודע

צאיזה דרך ונוליכין אותי וכו' . ואם הוא ח"ו יותר ונריצ"ו לעשות
 לא ישחק ולא יצכה . והנה מוש"ל השחוק למה הדבר דומה :
משל לאדם שיש עליו צעלי חוצות הרבה ואזלת ידו לשלם
 להם ויש עליו ג"כ צעלי דינים וערעורים דנים ומהם
 תופסים אותו לגב . ומהם תפקוהו לרולח . ומהם לכואף וכן שאר
 ערעורים שהודגים עליהם . ונאספו יחד כולם ללעוק א' המלך
 לעשותו צו ונשפט . והמלך היה צעת שהיה לאגה בלצו על צד
 נור וערצה לו כל שונחה . כי הלא אדם כזה כילד יכול לאכול
 ולשחות אם יוכל להכלל וצעלי חוצות יפול בגניבות וצנאנה ויני
 נריצות וכ"ש שהמלך אז היה בלער וקולר רוח הלא אחת דתו
 להנחית ויה יש לו לעשות אם לא שילך א' ונלי"י יוסר ויכין וננחותיו
 לחין הכלית כונו סגולות הנולכים אם אפשר יש לו תקוה . והוא לא
 כן עשה א' הכף וניד הכין את פיו לשחוק ופער פיו לצלי חוק
 לפני המלך וישב השער לנשפט הלזה . היתכן יש ניי שירחמנהו
 ואהה דתו להנחית ניתה ונשונה :

כך הדבר הזה שהאדם החונח הוא כנוי שיש עליו חוצות כי
 חרגום חנח חוצה כנוש"ל ע"פ נוכף רגל ועד ראש אין
 צו נחום ובמה חוצות מנונים זה נזה וניני נריצות אין להם
 נוספר . והמלך הנשפט שהוא מו"ה הקצ"ה כציכול ערצה לפניו
 כל שונחה ניום שחרצ בהנ"ק לא צחה שונחה שלימה לפניו יתי
 ח"ו וא"כ כילד יאכל ושתה אדם כזה ויערצ לו הון ועושר וכבוד
 וכל שונחה שצבולם אין לו א' לילך א' ונלי"י יוסר שהיה התקוצה
 והנעו"ט והכניעה ושצרון הלצ ויתרחק ונכל וניני שונחה ויצכה ולא
 יאכל אולי יהיו לו למליץ לפני א' הינו מלך העולם והוא לא כן עשה
 חוץ ממה שאינו חוזר בחסוצה ועוסק צתורה יומם ולילה א' הכין
 הפה לשחוק ולעיוול ולהתענג צרוצ השונחה והשחוק וכל נוקם
 ביונח"ש שם שחוק וניני שונחות הוא רץ אהריהם כנונח"ל שלל רצ .
 והשצם לשחוק ושונחה למלי"י יוסר והם הננחה שלו ח"ו לפני
 הפי"ת בערצה לו כל שונחה ח"ו ענקו כצר הוא מוכן ולא די בלא

פ"ו מדת השחוק

סחחן וצכה על ונעסיו חלל עסה שחוק ושנחה לפכי המלך
הנשפף ולא היה העצד כרבו הרי הוא סיבה לעורר הדין עליו על
רוב מפעליו ואין מקצץ לכדוליו :

שיר על המשל הניכר

שחוק עשות זמה כמו שאור עיסה
דהבד הוא דמה ושמחה מה

עושה :

כאיש עליו חובות ועניני ריבות

אלפים ורבבות והיו למשא :

ומלך המשפט דאנה בלבבו

לפניו איך יבוא ופניו איך ישא :

מזומן הוא לידון במשפט הארון

דהמשילו כמו בהמה אבוסה :

והכין לבלי חוק מנחות השחוק

והיה חליפה סגודה כנוסה :

הלא אויה עליו לרוע מפעדיו

היש לו מרחם ועין לא חסה :

ועת לשחוק עבר ועת לבכות גבר

לפורענות הוכן והיה למשסה :

פרק ל"ז . סרסורי העבירה קח

ודא תחודו אחרי לצבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זונים אחריהם . והוא שישלך מי שינקתכל בעריות בנחשבת לבו ואפי' לא ראה בעיניו ג"כ יפול לבאר שחת שבצר התחיל לצר שנוצחו לידי גנור והוא התחלת הקרקורים . וכן יש רואה בעיניו ואפי' שלא היה בלבו כיון שראה בעיניו אז יתאזה וגם ונצחו לידי גנור אם יפול צידו . ונה שמונר הכחוצ אחרי לצבכם הוא אפי' שלא תראו בעיניכם או אחרי עיניכם אפי' שלא היה הדצר בתחלת צלצבכם סוף סוף תפלו לבאר שחת . ולכן אקרה התורה בהסתכלות העריות והזנת העינים ונונה ונה שלא חסרה בשאר איקורים . כנוו אם יקחכל בעופות עומאים והם יפיע עד נואוד ונונאכל איקור ונתוצל ונקי . חוץ נוזה שתחלת הסתכלותו הוא בנותחיל באיקור . וע"כ הירא את דצר ה' כשהוא יושב צטל ולפעמים יצוא היל"הר ויכניס הדצרים בלבו וכאלו רואה לורהם בעין שכלו ליורם ועניינם . וצפרטו כשהוא נחרחק ונן התורה חצל על עתין דאצדין . ולנה לא יקחכל בנחשכלות לעטר רעיוניו והאיות לבו וננראה היל"הר לו שאם תקחכל מה צכך לנאות צריותיו ית' בצרה צריות עוצות כדי שיהיה לו אחיזה צו . ונונה כפסק נפל תורא כשהסתכל הוא נהנה ונן הראייה והרי נהנה ונן האיקור אוי לו ולנפשו . ואם חשצ בנחשצתו להציא ליורים ולורות נאות ולהסתכל בנחשצה לצד נפני היותו צטל ונן התורה והיה נהנה באותה הנחשצה אם יכול לעשות העצירה שנופלת צידו צלי פחד ונצני אדם היה עושה כיון שנתאזה לה והתחיל לזון עיניו וערצה לו ראייתה והיא התחלת האיקור . ואם לא תפול צידו העצירה או לא יוכל לעשותה נפני פחדו אוי לו ולנפשו הרי כאלו גנור צכח דמיון שהיא הנחשצה ופגוה עד נואוד . וארז"ל ע"ז קשה סרהורי עצירה יותר נועצירה . ואפי' שאמרו נחשצה רעה אין הקצ"ה מלרפה למעשה . הכוונה שנחשצה זו שנתאזה לה וכיון ונונה או בעיניו או בלבו ונחנות פחדו ונצני אדם לא גמרה

פר"ז סרסירי העבירה

סרסירי כזר התחיל והרי נגמרה זבח הדנוין . ונהם שאנרו קסה
יותר ונעצירה עלמה הוא לפי שזה נתפחד ו"הצ"ו יוהר ונהק"צ
שהתחיל לזון עיניו ולהסתכל ולא נתפחד ונהש"י שלכו ולא תהורו
אחרי לזכנם ואחרי עיניכם . ונהם בלא גמר הוא נחמה סחד צ"ו
ולכן ענשו הנור כו"ש על הגנז והגזלן ולכן הירא את דבר ה'
לא יתהלך ולא יראה ולא יכניס שום לורה צומחצתו כי חזל על
האזנים טויות שלו שכ"צדו וננו על הנס קדו"ת העין וקדו"ת
הנחשבה . וכן הוא נהצד כל גופו כו"ש הכתיב יכל צשרו ונרואי
צונלה כל גופו ואיצרו זבח הראייה . וכן דרשו לא הנלף לא
ההכה חף . ונכאן שלא יריח צריח צשמים בעליה שכל אצר ואצר
כהנה ונכ"קור החמור הזה כל גופו הצד וכלה . צוא וראה
שעומו שאם יהיה צצית הכסא ונעלה ריח רע הרצה לא יכנס
לסם כי תדונע עינו . וארז"ל אותה הדונעה של ריח רע של צית
הכסא קסה לעינים . וכילד יסתכל באשפה הקרוחה האיסור
החמור הזה ופוגם ראות עיניו השכל ועיני הנפש העיקרית
וקופו שיצבר עינו צקצר על שלא סנור ראות עיניו והוא נחגבל
צעוף טנא הנקרא ראה הנחנה בעיניה . וארז"ל ע"פ טוב ונראה
עינים ונהלך נפש . טוב ונראה עינים באשפה וננפו של ראות
נעשה . ונכאן תלמוד כי המזין ראות עיניו ונן האיסור עשה פגם
צנשצתו כנו גוף הנעשה :

ובזוהר

אנרו כשרואה ערוה היה אנור לחצונים א תפנו
אל האלילים אפי' שלא היו רואים ח"ו צשום
האיה אף צהסתכלות לצד צלי שום הנאה ג"כ הם פוכים א
האילים רח"ל . וננשיל נשל שהמהחיל לזון עיניו או לחצ
לצדו סוף סוף הוא נופל לצאר שחת : והוא

משל

לצני אדם שהיו הולכים צמדצר רחוק הרצה וראו שם
צקעה גדולה ננוקה הרצה זכיתני קצצוהיה כנו
נדרון וכנו הנשפך של יין והכוחלים הם חלקים נד נאלד כנו
סמן עד שאין צכותלים אפי' הרגשה נועטת והם נאצני שיש חלק

צאופן שני שימצא צראש המדרון ופישט עלונו וכשען על אסוריו
 אז תכף וייד ירד לזעה צלי לער כלל לא כהולך על השמן. וצחוק
 הצקעה יס אצנים טוצות ומרגליות וזיני צדולה לאין מקפר
 אלזונות אלזונות ושס כל זיני ורדים שושנים אדומים ולצנים זינים
 וזינים שינים. וכל זנה שיש בצקעה כחמדיסללצ ותאזה לעינים
 וזעין לא תשצע מראייתם. וזי שהוא דעתן אינו קרב אפילו
 לתחלת המדרון שזכחכל צעתיד שזחא תחלק רגלי וארד לזעה
 וכשען ציני וצין הזות שאס ארד לזעה כילד אוכל ללחא והולחתי
 לריבה נקיס וכפלחאות. שהרי המדרון הזה צירידה יורד לו וזהה
 אצל צעלייה כילד יוכל לעלות אפי זרת אחד מחליקותו ואס
 אשאר שס זנה לעשה צאצנים טוצות והמרגליות ואני זנה שלא
 כדרך כל הארץ ואין קוצר. והעפש כיון שראה מרחוק מראה
 האצנים ושוורדים התצער אשצקרבו והמאות תאזה ולא ראה את
 הכולל מרוב חשקו והאותו ותכף ששס רגליו צשפת המדרון וירד
 כזו שהולך על השמן לזעה והשענג צוורדים ולקח מלזותם
 האצנים והתחיל ללחא ולא היה יכול ללחא אפי גודל אי מרוב
 חליקותו ומדרונו ולעק אוי לה לזיתה תאזה שקופה דזה :

כך

הדצר הזה אדם שהולך צוודצר צע"הזורואה תאזות זינים
 וזינים שונים ורולה להסתכל ולזיון עיניו ורואה שהס
 תאזה לעינים ושס "אפר" דס "מרה ר"ת אד"ס. "צופה" קרחון
 "רזנה ר"ת צש"ר כז"ש חכוני המוסר ומתאזים לרלות ולהסתכל
 אצל הראייה מודרון כשנותן לצ לירד והוא צשפת המדרון תכף
 נופל לצאר שחת ולא יוכל לעלות. ולכן שלזנה הנע"ס דזנה
 הענין הזס כזנה פעזים כזו הנושל הזס שהוא לענין החלק
 הזורה החליקס. ומחלקת לשון כרייה ומלק נשמן חכס וצחלק
 שפתיס תדיחנו כזו היורד צונקוס חלק יתח ונן השמן :

שיר ער המשל הנזכר

ואיך ישחיר לבב ועיני מאורות

בתורו אחריהם בעינים עורות :
ואחר הוא נופל בשפל ואפל

ובמקום ערפל ושיחין ומערות :
למדבר ערבה . ובו בקעה טובה

עריבה ורחבה עמוקה כבורות :
בתוכה שושנים . ברוב מינים שונים

אדומים ולבנים חמורות יקרות :
ואבניה טובות . וברולח חטובות

לעין תאורות צהיבות כנרות :
וחלק כותלם . ומשופע כסולם

היורד אצלם כהרף שמורות :
אבל מאוד יסכל להנפש ישכל

להעלות לא יוכל וסופו מרורות :
והסכל ניהץ וירד כמו חץ

לנפשו הוא ניאץ ופניו נשחרות :
והתחיל בנודו . לעלות לברו

ואין דאד ירו והובל לקברות :

פרק ל"ח שער התשובה

אין לדיק צארץ חסר יבשה טוב ולא יחטא . הרצ הקסה וסלח
אם הוא לדיק הוא כקי ונכל חטא ואיך הוא חומד ולא

יחטא צתמיהא . וציאל עם וי"ש רז"ל הרהורי עבירה קשים
 ונעצרה קשים מעצירה עלוה . והנה האדם קוצר צדעתו ונאחר
 צהרהור אינו ונעשה אינו נחשב לכלום אצל הקצ"ה אינו וחקן .
 והענין הוא כי הגיהנם נקיף לגן עדן וכל אדם נחויצ לילך דרך
 העצרה עם כו"ס ריב"ז והיני יודע צאזה דרך מוליכין אותי .
 ולפ"ז פירש אשר יעשה טוב צמעשה דווקא אצל הרהור חטא יש
 לו ותיקונו אם לא עשה תשובה שמורידים אותו לשאול והוא רואה
 אריות ודוים העורדים את הרשעים צגיהנם ויש לו מורא ופחד
 ואז הוא יפחד צעלמו בגם הוא ידונו אותו ולא יעלה לגן עדן .
 וזה הרהור נכסר הרהורי עבירה שלו וודה כנגד וודה כי כל
 דרכיו נעשט . וע"ז פירש האר"י זלה"ה ע"ס מוריד שאול ויעל
 שהוא לקון עזר והיל"ל מוריד שאול ונעלה או ירד שאול ויעל .
 ואמר כי יש לדיקים גמורים נכסלים צהרהורי עבירה ולא יכיר
 צהם זולתי השמית צומן לצות . ויש רשעים גמורים שמהרשים
 תשובה צלצם עם דכוכה של נפש ולא נגלו תעלומות לצם צלתי
 לתי לצדו . והנה ונאלך אכזרי ישולח צם להורידם כפעולם . וא
 הראשונים שזכרנו אין טען ואין פגע דע שהראשונים שאמרנו לא
 נגלה כי אם לשמית לצדו ולריכים מעט גיהנם והרשעים ונעשיהם
 צפרהקיא ולריכים לירד לגיהנם והוליכום לגיהנם . אכן הלורחנים
 פעלו מוריד אותם הלדיקים שיש להם נחשצת און וכדי שלא
 לציטם גזר עליהם צסליחות להעלות ונשם אותם שהרהרו צתשובה
 אין לך נשפט שאין עמו לדקס גדול וזה כוונת הסקוק הי
 נומים ונחיה הכוונה הי נומית להלדיק שהרהר נחשצות און
 ששולחו לגיטנם להחיות על ידו הרשעים שסרהרו צתשובה . מוריד
 שאול שמורידו ללדיק לשאול צסליחות ואז ויעל איתו רשע שסרהר
 תשובה צלצו כאו כל תסליחות של אותו לדיק כדי להעלות אותו
 רשע . והו שארז"ל איני הי קודם שיחטא . איני הי לאחר שיחטא .
 צסלח לאחר שיחטא לדיק רחמנות הרשע להגן עליו . אצל קודם
 שיחטא לנפש לדיק רחמנות והלא אין הקצ"ה דן את האדם על עם

פל"ח שער התשובה

קופו וא"כ קודם שיחטא לא יס עליו חטאת שלריך רחמנות . לא
אני ה' קודם שיחטא על הרהורי עבירה סירחס עליו שכולחו
בשליחות סלאלצייסו . ואניה' לאחר שיחטא שלפי פהרהר בתשובה
גם כן מלמסק ועולה ע"י הלדיק . ילא לנו מזה סכל הסכסס
לגיהנס צמדה וצושקל . ואנרו צושר פי תרוונה חנוי כונה
רחמנותה דקצ"ה דעציד עם צריוהי דאפי' דאיהו חייצא יתיר
וסרהר תשובה ולא יכיל וניה' צודאי וקציל עוכסא על דאזיל
בלא תשובה . לצחר ססיא רעותא ד'סוי לוועצד תשובה לא אעדיו
נקוני וולכא עלאה דהא סהיא רעותא נחית מקוני קצ"ה ופצר
כל תרעי דמדורי גיהנס ומטי ליהווא אחר דההוא חייצא תמן
וצטיס ציה ואחער ליה סהיא רעותא כוולקדמין וכדין מלמסא
סהיא כשמתא וסלקא ומגו מדורא דסאול וליה רעותא טבא דיתאציד
ווקוניה וולכא עלאה קדישא וצג"כ זכאה איהו מואן ד'ונהרהר
הרסורין טצין לבציה ונריה דאע"ג דלא יכיל קצ"ה סליק ליה
רעותיה בלו עציד ליה לטב כוולא אס הרהר תשובה אפילו
צהרהור לצד ג"כ מוגיע לו הנאה לאחר וניתה ולא אעדיו ווקוניה
מולכא קדישא כ"ס תשובה שעובה צעודו צריא וכהג צחייו ספק
נעותו מעצודתו יח' לא היה סר מרע ועו"ס טוב זו היא
פתשובה הוועולה כו"ס צזוהר חדס פקסח לך לך א"ר פינחס
צטעה שהכסונה רולה ללאת ונן סגוף היא מתחרטה . ועוד א"ר
פינחס צעוד סהגוף עיווד צכחו היא סשובה וועלייא ולא צטעתא
דלא יכיל : והוא

משך

לוי"הד לחדס שהיה יושב על סולחנו והיה רעב ותאצ
לאכול וצעוד שהיה אוכל עמוד עני על ספתח וסא
וונכו להאכילו ולא סחזיר לו פנים . והלך ארתו העני צפחי נפש .
לאחר שעה סגיסו לשניו לאכול וסיה צענו מלא מכל . כיון סרסא
צחינו יכול לאכול עוד אמר תנו לאותו עני וסיה חכס עמוד עליו .
א"ל שוטה אילו יכולתה לאכול לא נתתה לו . עתה סאין צד כח
לאכול יותר נתת לאותו עני :

כך

האלם צעו"הז הולך צרגליו רעצ לאכול ולהרויח נומון .
 זא העני שהיא היל"הט ושא נומנו צקסה סיחזור
 צתסוצה ויעקוק צתורה והוא אינו רולם שהוא רעצ יותר להרויח
 נומון . לאחר זמן תופסין אותו צקולר כשרואה שאינו יכול להרויח
 יותר אומר לחזור צתסוצה . ולזה רנוז הכתיב וזכור זה צורח"ך
 ציוני צחורות"ך עד אשר לא יצואו יני הרעה והגיעו ימים אשר
 תאמר אין לי צהם חפץ . הכוונה שאם תתפס צקולר ואז אהה טצע
 שאיך יכול להרויח זהו ימים אשר תאמר אין לי צהם חפץ כי איך
 יכול לנעו"א חפץ ולא טוס הנאה ונהנאות"ך ואז אינה תסוצה
 ונעלי"א . אזל תזכור צורח"ך ציוני צחורות"ך ציוני הרעצון צעוד
 שאתה רעצ תן לעני שתשנע דצרי יל"הט אם יעלך לחזור
 צהסוצה :

קחו

עומם דצרים וטובו א' ה' אומר א'יו כל תשא עון וקה
 עוב . הכוונה שיתקן האדם עלמו ואפי' אם יודע שלא
 חטא . כי הנה תאמר יאשיהו ונלך יהודה שהיה צן ח' שנים החל
 לדרוש לאהיו לא היה ונלך כוונה לפניו ולאחריו אשר טצ א' ה'
 צכל לצבו והלא לא היה צד עונשין עדין ולא נכתב טעשה טוס
 דצר א'א לדיק וצטן אינו וכל טעשה הוא צטציל שהיה גלגול אחז
 לתקן עלמו וטצ א' ה' צכל לצבו כאו הוא היה החוטא . כ"ט וני
 שהוא נוכף רגל ועד ראש אין צו נוחם שיתקן עלמו שלא ילטרך
 לצוא צגלגול . וכן איוב טכ"כ קצל עליו יסודין להיותו גלגול חרם
 ונאמר צו עור צעד עור וכל אשר לאיש יתן צעד נפשו שהעיקר
 היא הנפש ולא יחוש ללער גופו וז"ט אומר א'יו כל תשא עון
 דהיינו כל עון תשא טכוונתכם תהיה לתקן כל עון אפי' ונגלגול
 ראשון . וארצו לערו של איוב הטיח דצרים כלפי ונעלה שלא ידע
 טעם לעונש שלו עד ששלה לו איהו צן צרכא שהוא איהו ז"ל
 והגיד לו שהוא צגלגול צאמרו הן כל אה יפעל א פעמים שלש
 עם גצר . וזה אומר א' תזכור לנו עונות ראשונים שהוא נחלה
 פניו ית' שלא יזכור לו עונות הראשונים של גלגולים טעצרו ע"י

פל"ח שער התשובה

השוואתו עתה ויתן לו לבו תמיד כי אם לא תיקן הוא חוזר לצוא
 לע"ה כנה פעמים ונמלא נה הרוע צדיחו לעולם כ"א הרהר
 בהשואה ולא תיקן יצוא בגלגול אדם. ואם רבו מעשיו הרעים יצוא
 בגלגול צעל חי צלתי מדבר ועד שיחוקן אותו הצעל חי צלתי
 מדבר כשנצרכין עליו הצני אדם צכונה אז עולה לצעל חי
 מדבר וחוזר להחגלגל צאדם. ואם רבו עונותיו יותר מזה החגלגל
 צלומה ואז ירד שני מדריגות שעד שיחוקן הלומה יחזור לצעל חי
 צלתי מדבר ואח"כ יצוא בגלגול אדם. ואם רבו עונותיו יותר
 יחגלגל צדומה ואז ירד שלשה מדריגות שעד שיחוקן הדומה ויצוא
 צלומה ואח"כ יצוא צצעל חי צלתי מדבר ואח"כ צאדם. ויש
 נחקת למדלגת כל המדריגות ציחד ויש העולם הנשנות
 כשהחגלגלה לא חוכל לדלג שני מדריגות ציחד כ"א מדריגה אחר
 ומדריגה והכל צלדק וצמשפט ע"פ צ"ד הגדול כמו שזכרנו צכצל
 וימה לבו צקרצו והוא היה לאצן שנתחגלגל צאצן דומה וירד ג'
 ומדריגות ציחד שסגיד הרצ ז"ל שצצל הוא היה תחלה לצן ואח"כ
 צא צצלעט ואח"כ צכצל. ולפי שצכצל וצלעס כוחן היה צפיהם
 וע"כ נתחגלגלה נשמות של צלעס צדומה שהוא הפך כמו הראשון.
 ואח"כ התחיל לחקן ונתחגלגל צכצן וחוזר לקורו הרע ג"כ פגם
 צפיו לדבר ל"הר צדוד. כמו שאמרו היום רבו עצדים המותפרלים
 מפני אדוכיהם וחזר להחגלגל צדומה כצראשונה והיה לאצן. ופעם
 אי עבר צעצריה האר"י זלה"ה לפני צית המדרש הגדול של רבי
 יוחנן שהוא קיים עדין והראה לתלמידיו אצן אי מתוך הקיר ואמר
 צזה האצן ונתחגלגלה נשמה אי והיא לוועקת שאחפלה עליה והו
 כי אצן וקיר חזעק. ופירש האר"י זלה"ה סוף אדם למות וקוף
 צהמה לשחיטה והכל לוייתה הם עומדים. והקשה והלא כבר אמר
 קוף אדם למות וא"כ למה חזר ואמר והכל לוייתה הם עומדים.
 ואמר שהכונה הוא על קוד הגלגול. שאמר תחלה סוף אדם למות
 וכשנות צעונותיו להחגלגל צהמה אומר ע"ז וקוף צהמה לשחיטה
 שכלרה לשחיטה ועל"י להחחקן ולעלות צצחינת אדם. וכשצאה

צלם כי כחוזר האדם לנפשו פעם אחרת והוא שאמר פעם אחרת
 והכל לנפשו חס עומדים . וכן אמרה אציגיל לדוד והיתה כפס
 אדוני לרעה בלרוד החיים את ה' אהיך שצצרתו שלא לצוא
 בגלגול . ואת כפס אויציד יקלענה צחוד כף הקלע על ככל וחצירו
 שמתגלגלים וילכו מדחי א' דחי עד אשר יהיה להם תיקון . וכן
 מה שאמרה האשה החכמה ליראצ צן לרועה כי נות נמות וכניס
 הנגרים ארלה מדצר צקוד הגלגול המים שיץ קס צ"ד א' מוונסה
 עליו המחזיקי צמקוס קלוח המים ומחניקו עד עת צוא פקודהו
 רח"ל . וכל עון ועון שעשה האדם ולא קצ צתשובה יש לו להסתגלגל
 או צדומס או צלוונת וכונ"ש אר"י זל"ה"ס שאפי" שהס אדוה
 ומנוות עתיד להסתגלגל כ"ש צעריות ועצרות המנוות אס ונת
 צלא השופס . גלגול צדומס ומשחו של לוט צצחיים חייתה היתה
 לכל"צ מלח . האוכל צלא נטילת ידים הלכיים נטילת יתגלגל צמים
 שאין לו מנוחה שתמיד האלאך מונקו צקלוח שונים . וכן עי שאינו
 מוקפיד לצדק צרבת הנסנין הוא מתגלגל צמים וקוד המולל
 צנטילת ידים או אוכל צלא נטילה שיסתגלגל צמים רעות צפקוק
 המים הזדונים צרוך ה' שלא נחננו טרף לשכישם ר"ת נט"ל ולכן
 לריך שיספוך מן המים כשישתה לגרש הרוח . המסתאה יתגלגל
 דצורה גם המדצר דצרים צטלים יתגלגל דצורה המגלח פאה
 יתגלגל צפרות חורקות . המדצר ל"הר יתגלגל צכלצ כונח .
 ולפעמים צאצן דוונס ככל . המלצין פני הצירו צרצים יתגלגל
 צפקתות המים כהורג את הנפש . המסתכל צעריות יתגלגל
 צעוף הנקרא ראה צמונה צעינים . כח הנפס כח שקרניש כח
 מוסרי ל"הר כח ללים . או הארצעה כמות חס ומתגלגלות
 צארצעה חיות הטומאים והס שפן ארצבת גולל חזיר כל א' יתגלגל
 צאחת . הקופץ ידו ווליתן לדיקה יתגלגל צעורצ אכזרי . המשתמש
 מוטמו לאור הנר יתגלגל צשעיר עזים וכן הגיד אר"י זל"ה"ס על
 כל עצרות המנוות ועל כריתות ומיתות צ"ד של כל עצירה
 ועצירה אס לא עשה תשובה הוא עתיד להסתגלגל כל א' כפי

פר"ח שער התשובה

הראוי לו ולרחות לער רע ונור רח"ל. ואם הנשמה לא ננועשה כל כך בחצא ולריכה מירוק ונתגלגלה צדיקים ולכן כאשר חסיפה צדיקים יחכף להם. וכאמר חסיפה צל"דיקים ויגוע ויאסף ואסיפחם היא הותרת אהם. ומה שעושה כך לנפש שהש"ית מגלגל אותה כמה פעמים עד שיהקנה כי לא ידח וננוו נדח. שזהו שאמרנו צושה כל ישראל יש להם חלק לעו"ה צ שנאמר ועמך כולם לדיקים. הכוונה סוף סוף יש ונהקן עלמו צונן וועט. וישאמר כמה שנים. ויש אחר כמה גלגולים ועונשים קשים ורעים הצל סופם להמונה עם כח הלדיקים וז"ש ועמך כולם לדיקים. ולמה אני כ"כ מוטפל צנפס עד שאחקנה שהרי כלר ונעמי ש"היא חלק אלה ומועל והיא נלחית שנועשה צ"ו הווים ונפסדים ואני ונעשה ידי שהם הנפשות היים וקיימים לעד ולעו"ע. והנה חיקון גדול שאין לו ערך להכלל וודין הגלגול הוא אחר שינעשה תשובה ראויה על עוונותיו יזהר בצרכה הנהנין שיצרך על אהם הפירות והמים והלחם והצמר צכוונה אז הוא ונהקן כל הכיולות והנשמות שצאו צאותם הפירות ונועלה אהם לנודריגתם ונתקנס שחם צירך עליהם צרכה הראויה ואז אפי"חם יהיו צונדריגת הלונח יתהקנו וילכו לנחילהם שחם הצרכה לא היה ראויה אין הנפש נתקנת. ולכן וודה כנגד וודה לפי שהוא חיקון נשמות רצות המגולגלים על ידי צרכותיו בצירך צכוונה וצצרכה הראויה דא היא דלהכי"ח ליה וליכלל וודין הגלגול אפי"ח שנתהייב גלגול על רוע מעללו. ויהן א לצו כי לא צנפסו צלצד הוא עושה לא עושה מוס צכל העולמות שנוסם שורם נפשו והוויית גופו כמ"ש צזוכר חדש פרי צראשית ע"פ נעשה אדם באמר הקצ"ה צלצון רצים אמר כד צרא קצ"ה עלנח הוא עיקרא דכולא וניח ונון וניח אשתיל כל עלנח. ועצד קצ"ה הלה אוננין די יעצדון אוננוהיה ואין אינן שניח וארעא וניח. וע"י אין אהצרי כל עלנח וזמן לאין הלה לכל הד וננהון לאבקא ונה דלריך עלנח. וזמן לניח א"ל אה אפי"ח צמין גיכך צצירין וחיוון וכדומה לון מיד עצדה כן

הס"ד ותולא הארץ . קרא לשמי"א א"ל אחון אצילנו צין מי"א
 למי"א . קרא לארעא א"ל אפיקו עשבין ואילנין ודשאין וזה כתיב
 ותולא הארץ דשא . קרא לשמי"א א"ל יתן זבון זולתינן ונארינן
 לאתהרא על ארעא הס"ד יהי נאורות . קרא למי"א א"ל אפיקו
 רנשא ועופין ונוטין וכן עזרו הס"ד ישרלו המים . ועל ידוסי
 דתלתא אלין אתעצידו כל עוצדא דצראסית . כד אתא יונא
 סתיחאס כולסו הוו זנוינין לנצרי כשאר יומין א"ל הקצ"ה לאו
 כל חד וחד ונכון יכיל לנעצד צריה דא כשאר כל צריין דהוו עד
 כאן אא כולכון תהצרון כחדא ואנא עונון ונעצד אנשא דנא
 אחון לא תיכלון לנעצד צלחודיכון אצל גופא דא דיכלון תלתיכון
 ונשמתא דיני . ולפיכך קרא הקצ"ה וא"ל נעשה היום אנא ואחון .
 אנא נשמתא ואחון גופא צללנו כדנווהו דיתפרק ועוצדוי
 דעלנוא ויהי תיחוצתיה ורעותיה לעילאין קדישין :

נמצא

שלפי סגוף האדם חוצר ווכל נעשה צראסית ונפשו
 ונשמתו ועולמות העליונים צעשוהו ואלות השם אז
 מעורר כל צחימות שרשו לנעלה ולנוטה ולהשפיע בהם שפע רב .
 ובהפך אם יעבור על ואלות השם אז פוגם ומעיל מוס צעליונים
 וצתחוטנים . עוד יתן א לבו כי אין תשובתו ונקוצלת צלי כופר
 והוא התענית והלער שיקבל על נפשו כו"ש צזוהר פי' צראסית
 א"ר הנוכח עלתה אות הפ"א לפני הקצ"ה וא"ל כיחא קנוד
 לנצרי צי עלמא שאכי פדוה וצי יאות לנצרי צי עלמא . א"ל יאות
 חנה אצל צך אחרקים פשע צנומירו כגוולא דמיי"א דנחי ואציל
 רישיה צין גופיה . ועיקר ענינה הפ"א ונפתי היותה פדוה וקיום
 העולם כי יפדה צם את החוטאים ונצאר שחת והשיב לה הקצ"ה
 עענותיך על היותיך עדין . אי חונת צלמא אס אתה תפדה
 לגנורי צלי תמורה הוט ראוי דיתצרי צך העולם אצל אי אתה
 צלי תמורה ותפדה צתמורה מנש . כמו סצוי אי שנתן ונעומו
 לפדין וילא נשצרו או כותן אי צעצרו אין זה נקרא פדין שלם .
 כמו הנעשה שהציא צזוהר על רי יוקי דפקיעין אשר נטה למות

פ"ח שער התשובה

וזא צנו ינוקא צן ה' סנים וצכה עליה ש"ע דומעין . ועשו אחת
 סש"ע דומעין לפכיו ית' ואז נמוו וגמרו צ"ד של מעלה ופדאורו
 מן המות והוסקפו לו כ"צ סנין . והמלאך המות לא רלה להכירו
 לפוטרו עד כי לקח בעצורו ותמורתו י"ג אנשים חש"ה פדעסו
 נרדת שחת ונלחתי כופר . פי' אם פדית את ר' יוקי שלא מת מפני
 שנלחתי כופר בעדו י"ג אנשים . ולכן ח"ל הקצ"ה לפ"א ח"ק
 פודה כי אם בתמורה . כנחש הנושך וחורר לנוקמו כך את כפופה
 הרחש שלך צפנים כלומר אתה לוקח על הפדות תמורה שאתה
 נראה עברה שאתה פדיון ופסרה ואתה לוקח תמורה . כאלא
 שעב"פ האדם לריך לו פדות שיפדה עלמו ע"י וע"ט כדי שאם
 נגזר על האדם חיזה גזירה ויכלול נוננה לא יפדוהו צנומונו
 וצמיחת צנים כי אם תהיה תשובתו מלהצה דינו ונקור ציד
 הקצ"ה ואז מוחל לו ונפדה צלי כופר כמו שהקצי הקצ"ה לפ"א
 וא"ל נקראתי ישועה ותשובתי צלי כופר אלא וציא רשע תחתיו
 כע"ש לדיק ונלרה כהלך ויצוא רשע תחתיו כי אם תהיה תשובתו
 שלימה פדיונו וכפרו שיציא רשע תחתיו וכל יסורין שהיה ראוי
 לקצול השצ בתשובה יקצלוהו לרשע . וכן אתה מולא שאעורו צזוסר
 חדש פרי צלק וראה נפללות תעים דעות . אזלו מצרייא עד דומנו
 צי הקל חד ושונא תקיף לחדא וחורו ההוא צי הקל צספירו
 דעשבין ומיין כפקין לכל סער ואילכי הקלא סגיאין יתצו תמן ח"ר
 אלעזר כנה יאות אתר דא לנייחא . אדהוו יתצי הא חווייא רצוצא
 אחי בהוקפא דשונא ואלעזר קמייכו . ח"ל רבי אלעזר חווייא
 חווייא חסטי לך ונאורחא דהא תצ ואפנחס על מה דעציד ולא
 יוסיק לנעצד ההיא ונלה . ח"ל חווייא חווייא לצחר דלחישו לך
 אחנחס ושורי צרעותיה דלא לנעצד לעלמין להסוא חוצא סטי
 לך נאורחך . קס ההוא חווייא צקיינעיה ולא נטיל הכא וסכא .
 תצ כמלקדמין ח"ל חווייא חווייא ידענא ונא את צעי חוצ
 יאורחך דהא גוי מייצא אחי דעצד ציס להסוא יודאי והוא
 זיס צנוערהא דילך זיל וקעליה . מיד אהדר ההוא חווייא ודלג

דלוגין קנייהו . ח"ר לעזר לחצרי"ח דחד יודאי עבד עוצדא
 דחובא . ועד לא תצ צחוצתא לחיסו ליה להסוא חווי"ח לקטלא
 ליה . ואנליך הסוא צ"כ צין כך וצין כך ואתחמס נחוציה ואמר
 דלא ימוצ חובא דא לעלמין . וע"ד אסתזיצ ונן דיכא . ח"ל חצרי"ח
 לרי לעזר ונכא ידעת . ח"ל רוחא אחרא הוה אזיל לקבליה וסוה
 קרי קני"ש תוצ נאורמך דהא תצ נחמטי"ה ואתחמס הסוא צ"ן
 והסוא חווי"ח לא אלית עד דיכתונן לה כופר בהדיה צחצחריה דהסוא
 צ"ן דאחסי"צ קטילא ואתחמס . דכך אורמחי דחווי"ח עלאה ותתאס
 דלא תצ עד דאשלים הסוא דיכא ציטא דאחסי"הצ להו דסו לנעצד
 או דיכתונן ליה חייבא צחצחריה צכופרא דהא צריקני"ח לא יפוק .
 ח"ל ר' לעזר כיהך ונחמי דהסוא חווי"ח כילד עמיד . קמו וקריבו
 לגבי טיכרא בהסוא צי חקל אשכחו להסוא גוי דמית והסוא נחש
 כרוך על עקיצי"ה ולא הוה אצדיל ונכיה . ובתת אשפרש ונן עקיצי"ה
 וככך בגרוכיה . ומהונן נחית על עקיצי"ה . אשכחו להסוא
 ארכקא דנלי"ח דיכרין דגזל להסוא יודאי צארחא ומהא ליה .
 כעל ר' לעזר את הארנקי . אמר צריך רחמנא דצכולא עמיד
 שליחוסא . פתח ר' לעזר ואמר מאשר יקרת צעי"י נכצדת ואני
 אהצתיך . ואהן אדם תחתיך ולאוניס תחא נפשך דכל צ"ן דאיהו
 צחוצח קני"ה ונכיה הוה מוזללא קני"ה קצ"ה . ובתת דאנליך
 ותצ נחוציה השתא אחייקר איהו ונגרמיה וקצ"ה קרי עליה
 יקרת צעי"י נכצדת ואני אהצתיך . דהא לית לקצ"ה רחינא
 צעלנא לא לא לנאן דתצ נחוציה . אצל ונה אעצ"ד דהא אחיי"צ
 דסו לחווי"ח לנאקא דהא הוה דאמר ואהן אדם תחתיך ולאוניס תחת
 נפשך . ונהו אדם אדם דאסי מהסוא עלנא דהסוא חווי"ח א
 הקרי אדם לא אדום . אדהו יתצי הא יודאי דגזל ליה הסוא גוי
 דקטליה חווי"ח אתי צאורמא לחי ועי"ף ונגו תוקפא דשנשא על
 צהסוא צי חקל ויתיצ החות אינכא והוה מלדיק עליה דיכא ואמר
 מארי דעלנא גלוי וידוע קנך דאנא לא חייטנא עלי ועל נחוסי
 ועל גופי כלום דהא צדינא אשעמיד ונה דאשעמיד . אצל אצל

פר"ח שער התשובה

ואינוא קצין אית לי ולית לי זמנה אפרנקס לון. ועוד מייסנא ללרורא
דדינרין דהוה צההיא ארכקא דחד ונסכנא למועצד חופה לצרתיה
ענייה ונה אעציד ונאריה דעלמא על דא כאיצנא כלצאי. יתיצ
פתח ואונר ונספטי ה' אונת לדקו יהדיו דהא צפעחא דקצ"ה צפי
למועצד דינא כוונה ונארי תריקין קיימי ונארי קטרא ונארי קטרא
ומלדיקין אלין צאלין ואסתכמו כחדא והוה לדקו יהדיו כל צי דינא
דלעילא וע"ד צכינא ולא על ידי. שמוע רי אעזר וחצרייא וקונו
לגציה חונו יתיה דהוה יתיצ פחות אילנא נעלו יתיה לגציהון.
א"ל ר' אעזר לא תדחל דאי לאו זכאה קשוב אנת לא עצד לך
קצ"ה ניסא רצנא. עול ארכקי דדינרין דילך ותזיל וחמוי ונה
עצד קצ"ה צגינך. אזל צהדייהו וחמוא ההוא גוי דומיה. אשתטח
בהוא יודאי צעפרא וצצח לנארי עלמא וקס ונסיק ידיו דר' אעזר
וחצרייא. פתח ההוא ארכקי וחמוי לון הלרורא דיהיצ ליה ההוא
ענייא. א"ל ע"ד צכינא. וכן חמוי לון הנאחא דעצד ליה ההוא
גוי. ללי עליה רי אעזר ואחסי. וצזה נראה לפרש וי"ל גדולה
תשובה שנוציהא רפואה לעולם דהיינו כונו זה היהודי שפעם
עצירה ובגורו עליו וון הסמים להשיבו נחש ולהמיתו שאם לא שצ
צתשובה היה ונשיבו נחש ונות ולא היה ונת הגוי שגזל הארכקי
ויהודי האחר ולא ישוצ הלרור של העני ולא הארכקי ליהודי. אזל
ע"י שצצ צתשובה זה ונות הגוי תחתיו הריח היהודי האחד את
הארכקי שלו שהיתה אלל הגוי והלרור של העני והוה גדולה תשובה
שנלצד רפואתו לא יהיה ריח והללה לכל העולם צסצילו
כומא כשצצ האדם צתשובה שלימה לפני הקצ"ה לא יהיה לו פדיון
כונו פדיון הס"א הכזכר לעיל צתמורה וכופר שצזה ניזוק הרצה
צנומונו או צצניו ח"ו או לער אחר שהוא לער כמות אזל פדיונו
ונלפני צעל היסועה יתי שמו לעו"ע שיתן גוי תחתיו או רשע
אחר. והוה שאמר יחל ישראל א ה' כי עם ה' החקד והרצה ענוו
פדות דהיינו ישרא ייחלו לש"ית שתהיה קליחתם על ידו ולא ע"י
צ"ד שהרי והרצה ענוו פדות שיציא רשע תמורתו ופדיונו לז"א

פליח שער התשובה

קמז

והוא יפלה ישרא וכל עונותיו פחותם העונות נעשו וקטרגים
 וכשתן להם רשות להפרע ומונו על עונותיו אינם הולכים עד
 שישלימו הדין וזה עושה הש"ת שהוא יפדה אותם ויתן פדיון
 נפסם רשעים שישלימו דינם זהם . וכל אדם ידע נגע נפשו
 ונחאצו אם רצו ואם ונעטו כד תיקונו ולא כל התשובות שויות כי
 הנה יש לך אדם שעשה העצירה פעם אח' ויש כוונת פעמים ויש
 מקלפת העצירה ולא השלימה הכל כפי פגמו כד חייב להלטער
 בתשובתו . וכן הם הסיפורין שהקצ"ה וצי"ח על האדם בקיצת חטאו
 צודה ונשקל צפלק ונחאצו לדק . וכונ"ש האר"י זלה"ה בענין
 ר' אפר צן פרטא דתפסוהו צצירא ואשתמיצ . וא' תמוה אם
 השצעים הם י"צ ואו עשרה סרוגי ונלכס לצד . כצד ידעת כ?
 ראובן וצנינין לא היו צנוכירת יוסף ואע"פ שלא הסכים ראובן
 צנוכירתו עכ"ז ע"י שהשליכו לצור ולא הלילו לגמרי נעכס ונחגלגל
 צרי אפר צן פרטא דתפסוהו צצירא ואשתמיצ וכלול צזכות תפלתו
 של ורע"ה שאמר יחי ראובן וא' ימות . וקשה ואלא ונת ראובן
 ופירושו יחי ראובן צזמן שיקרא ראובן . וא' ימות צזמן שיקרא ר'
 אפר צן פרטא שהוא עלונו שחזר לע"הו לתקן פגם צנוכירת יוסף
 שהוא נתן עלת להשליכו לצור ולכן תפסוהו צצירא לויער כנגד
 השליכו אותו א' הצור הזה ושאלוהו למה יש לך סמיכות שתקרא
 צרי ואלא הולכנת גזרו שלא לסמוך והשיצם רצן של טרקים אחי
 וליול אח"י שתשובה אינה כילחם הכל צידו יתיוכן תרגם צירושלמי
 יחי ראובן צעלמא דין ואל ימות וותא תניינא . והכל הוא ודה
 כנגד ודה וומם לפי שהליל אח יוסף ג"כ כילול הוא ולפי שאמר
 השליכוהו לצור אחתומיה צצירא למעת וכלטער כנגד ויה שכלטער
 יוסף . כי הלא אדם שגזל ונחזירו פרטתה הרי עבר על לאו דלא
 תגזול אזל לא הגיע לער לחצירו ונמנה כמו שגזלו הרצה .
 ונאלא לריד יקורין ופורענות הרצה כנגד ויה שכלטער הרצה
 ואפי' ששיתן צלאו דלא תגזול וכן תקיש לכל שאר עבירות . יש
 וננה צו היל"הר ויש לאונקו ויש כהנה מן העצירה יותר ונחזירו

פר"ח שער התשובה

כי אפי' שהאיסור הוא שום חבל פורענותו אינו שום כוונ' גזי
המליצה לפוס לערף אגרא . ולפי האמת זה קיים חבל זה בלעשר
הרבה עד שקיימה ג"כ שכרו ומכופל על של חצירו כי העוסק
צתורה ונהוד דוחק אינו דומה למי שעוסק בה והוא צפלה וצטלום
והמתפלל צכוונה ובלצו יש כמה מחשבות ועניינים אחרים והוא
נוקט אמת ובלצו ומתגבר על טבעו ומתפלל צכוונה אינו דומה
למי שלא יש בלצו מחשבות הטורדות אותו כי אותו שיש לו מחשבות
הטורדות אותו ונוקטים הגיע לו לער ויגיעה עד שהקיה דעתו
והסליך על הש"ת יתנו וכיוון לצו וכן צענין הכעס כי יש אדם
שטבעו חס ומתגבר על הטבע ומוסר כעסו ומתגבר על ודמותו
אינו דומה לוי שטבעו קר ואינו מרגיש צאיוול ולא ימוש על
לער גופו כי העיקר הוא הכפס כו"ש ע"פ אשר אמרו לנפסק
שחי ונעזרה ותשימי כארץ גורך . הכוונה המקיימים והמדימים
שמו פניהם על כפסד הקדושה שאומרים לה שחי ונעזרה שחי
והכנעי שרולים להכניעה ולפורידה לצאר שחת ע"י עבותה
העזירה . חבל את ותשימי כארץ גורך שהוא הגוף הוא בלעד אפי'
לנוקרו לניתה ולא חוסרי כפסד לעזירה וכו"ש צהיכלה דרי
ישמעאל א"ר ישמעאל כשצחתי והודעתי מלפני הכבוד שאמר לי
שר הפניה קצלו דין שמים עליכם כי גזירה היא מלפניו צאותה
שעה שמחו כל החצרים ועשו אותו היום לפני רי בחוכיה צן הקנה
יום ושתה ושמה ולא עוד לא שאמרו יחמיל כשיא צשומהינו
ואנחנו אחריו ולכן הרכינו לפניו בכל ימי זמר ונעשה אותו היום
יום ושתה ושמה ושמו צו יין ושמו כשמה כנור ועוגז . סך
רוחה שכדי לעשות רלון קונס אפי' שהם נהרגים ולמוקור גופם כמה
שמו שמה גדולה כמו סככס לחופה . או לנו ניום הדין שהלואי
יהיה לנו שמה אחת וני לאף על אותה השומה ששמו צמיתתם
צעמדנו צעת התפלה והעבודה שבעצוד את השם צשומה וכל
א' כמלך צווקצו . וע"כ כל לער שיצוא על האדם שיקבלנו צשומה
וצטוצ לצו כי הכל הוא להקנו . וכ"ש נשמות הדורות האחרונים

שכולם הם ונגולגלים שלא יש נשמות חדשות ודאי הלער הוא
לכפרת עונותיהם ולהחזירם לאקוונותם לקדמותם :

ונתנו נעם לכפילת סוף פקוקי איכס . הסיצנו הי' אליך

ונטוזה וגוי כי אם נואוס נואסתנו וגוי הסיצנו וגוי

לנות אחר שסיים צכי עוצ הסיצנו הי' וגוי למה אונר פקוק כי אם

נואוס נואסתנו עד טילטרך לסיים צכי עוצ צפקוק הסיצנו ואם

הוא לריך לפקוק כי אם נואוס וגוי יאונר אותו קודם הסיצנו

הראשונה ולא יכפול אלא הוא רונז על הגלגול הסיצנו הי' איך

וגוי ואם תנאל אותנו צעו"הר שאינס נחוקקים ותלטרך לגלגלינו

וליקרינו כי אם נואוס נואסתנו הכל הוא לעוצתינו והו שאונר

אח"כ הסיצנו וגוי חדש יונינו כקדם כקדמותינו כאלו לא מעיאו

וכנו זיאתנו לעולם זיאה ראשונה והו חדש יונינו כקדם . וכן

קהלת סיים סוף דצר הכל נטוע אחר פקוק זה כי את כל נעשה

האלהים זיאה צונטפע על כל נעלם אם עוצ ואם רע שיציא אותו

צגלגול . והכוונה לא יחוש וילטער על זה אלא יקבל צטונחה

שהרי סוף דצר הכל נטוע כי זה כל האדם צסיים אח"כ כי זה ר"ל

שזהו תכלית האדם להתתקן ולהיותו נוטלם . וכן אונר ישעיה והיה

נודי חדש צמדטו וגוי שהוא לאחר ניתה האדם אפי" שהוא צג"ע

צחתון עולה נודי חדש וגוי ואם לא נתקן אז וילאו וראו צפגרי

האכסים הפוטעים צי שהם נתייקרים ויהיו לננווס והכל הוא

לתקן והו שסיים צכחמה אח"כ והיה נודי חדש וגוי . וכן רונז וון

הגלגל הצוכים לונען דעת לדקות הי' . וזה שנגלגל הקצ"ה הכשנות

ונתייקרה צדוחק ולער והיינו אל הצוכים והכל לונען דעת לדקות

הי' ויכול האדם לדעת איזה עונחה היתה נקודם ויתקנה כי

הלא אם יענו לצו יותר לתאות עצירה הי' יותר וכל עצירות

שצעולם ואע"פי שיצואו לידו עצירות יוכל לעמוד צכולם אלא

יענו לעצירה נתיחדת יותר וון הכל וישנע חכם ויוסף לקח ויתקן

ויזהר אזורה גדולה פן יכשל צאותה עצירה כי זה היה נדצק

צגלגול ראשון והולך אחר ליוודו . והו שפירטו נואורס ז"ל עוצ

פר"ח שיער התשיבה

לו לאדם שלא נצרה ונשכרה ועבדו סכרה יפסדו צועטיו
 ואמרי לה יונשוט צועטיו ומאי זינייהו יפסדו או יונשוט והוא
 צא לומר ועבדו סכרה דייקא שהיה יותר עוצ שלא לצוא בעולם
 פעם אחרת דעל פעם ראשונה כילד הוא עוצ לו שלא נצרה
 שונגים רלון הש"ית שכל העולם לא נצרה אלא צעזיל צן אדם
 אלא הכוונה עוצ לו לתקן ופעם ראשונה ולא היה נצרה פעם
 אחרת בגלגולו ועבדו סכרה אומרו עבדו חוץ ופעם ראשונה
 יפסדו צועטיו ולשוז ונחמאמיו וא"ד יונשוט שלמי שהוא לריך
 להקן יונשוט יסקול צעין שכלו ויונשוט צכל וועטיו לאיזה וועטה
 הוא כועה יותר וצלותו ונשוט יוכל להצחין ונה עומאם היתה
 צו ונקודם צציאתו ראשונה לעולם או גלגול שקודם זה . ולזה
 רמזו צעזירה ונלפסחו והולכת לפניו שהעזירה ונצקשת ליוודה
 הרשון ונחזקה צו וזהו ענין הלפוף שיצחין צאיזה עזירה היה
 כדצק ונקודם . וכן רמזו ע"פ ונצטרי אחזה אלוה שהגלגול שגלגל
 הקצ"ה את האדם אין וני יודע קיצת גלגולו אלא הקצ"ה אצל
 ונצטרי דהיינו ונצטרי ואיצרי שארחה להיכן כועים לאיזה עזירה
 כועים אכי יודע כוונת האל שגלגלני ולאיזה עון גלגלני ואחוקן
 וועטיו וכמו שגלגלני לענין הנולות אצוק צומאי זהיר עפי צוולות
 לילית וכן שאר דהיינו צוולות שנוהר האדם יותר ונחצרתה צה
 היה כדצק ג"כ בגלגול ראשון והולך אחר ליוודו הראשון . ולא
 ולמד שהאדם עושה הרגלו ונגלגול ראשון מועטה שהיה ציוני
 שאר"י זלה"ה . הרצ ר' אצרהם הלוי זלה"ה שהיה חסיד וקדוש
 והיה ונלנוידי האר"י זלה"ה צע"הק לפת והוא היה כל ימיו
 אפוערופוס גדול לשבת ונזהיר את ישראל תמיד אנשים ונשים
 על שנייתו . ונחלות ליל ששי היה ונזהירם והכינו את אשר יציאו
 והיה ונזהיר צשווקים לנעול את החנויות סנווך לנחמה להתקדש
 לקראת שבת ונלכתא צטצילה ורחילת פניו ידיו ורגליו צחמין
 וקריאת הפרשה שמו"ת והיה דורש ונזהיר את העם לתשובה
 ונשים הוצעורים . וכן היה הולך ודופק צכל לילה על ה:ח:

לעמוד לתקון חלית ולא היה הולך מן הפתחים עד שיעוררם
 וישנוע קול לומדי התורה. ואח"כ חלה אוחולדיק והגיע עד שערי
 צות וכנס אללו רצו האר"י זלה"ס לזקרו. וא"ל לכוך שתעלה
 לירושלים להתפלל כנגד כותל מערצי תרפס מחולייד. וייד נדר
 לילך ותקף כתרפס מחוליו ומכר אטלטלי הצית לכוך הולאות
 הדרך כי היה עני גדול. ותקף כתרפס עליו שכנת עוזינו כדרך
 שראה אותה ירמיה הנצי"א ע"ה הולכת מצית ק"הס. וכיון שראה
 אותה זלער הרים קולו בצביה ולעק לעק הגולה וורה. והיה רץ
 מוכח הלער והוכה ראשו בכותל חי ונתעלף ונרצ הלער ונפל לחרץ
 ואז השכינה אורה לו אזרהם בני התנחם וקצו צנים לגזולם.
 ואחר זה שזל דעתו כצראשונה ומזר ללפת תוצ"א ושאל אותו
 רבו הכזה וכזה ראית וא"ל הן. וא"ל כלזה זכית צזכות התעוררות
 התשובה שנעבית על ידך וצזכות זה הוסיפו על יוניך כ"צ שנה.
 והגיד האר"י זלה"ס כי הוא היה נשונת ירמיה הנצי"א ע"ה ונצקש
 לימודו וכמו שהיה ירמיהו הנצי"א מזהיר ומוכיח את ישראל למועצ
 עד שהשליכוהו לצור ונרצ התוכחות שהיה מוכיחם ג"כ כשזא רי
 אזרהם הלוי חזר להרגלו והיה מוכיח את העם כוותרלה בנוו
 שהיה עושה ירמיהו. ולפי שירמיהו ע"ה צחורצן ראה את השכינה
 כזכר צמדש שהיתה זוכה וכו'. ולפי שהיה רי אזרהם הלוי
 כ"כ ונלער על השכינה צגלות ג"כ זכה לראותה צגלגול זה
 שהיתה יולאת וצית קה"ק זוכה ויחמה אותו. והיה מזהיר על
 שוירת שצת ששוירת שצת ונקרצת את הגאולה וכן שתשובה. לא
 וראה כוה רצו נפלאותיו ולפי שאין ציונינו צעו"הר מי שיודע
 צענייני בני אדם צתרפתקי דעדו עלן ולזרז כל אדם לנלות השם
 כאשר ירדוף הקורא בהרים ולצרות אפי' נקליהקלות שלל ליהנות
 ותענוגי בני אדם אפי' רגע קטן. ואז היה הצעל עוכות ציוני
 האר"י זלה"ס שנפל פחדו על החוטאים ועל הפושעים צשונעם
 את שונעו הגדול שהוא נגיד לאדם מה שעשה ומזן כמה שנים
 ומה שעשה צחדרי חדרים ומה שחשצ צקירות לצו. ומה שחשצ

פר"ח שער התשובה

צגלגול שעצר ועל חיזה עון צא לעולם להקן והיו הצני אדם
צורחים ונלפניו שלא יתחבל צפרלופיהם כאשר יצרת האדם וון
הארי שהיה מגיד להם עציכותיהם עד שנזכיר להם שם המקום
שנעשית שם העצירה . וא"כ לונה לא יפחד ונז"הו הקצ"ה
היודע וצוחן לצרה וכליות ומגיד לאדם וזה שיחו ואפי" שיחה קלה
שצין איש לאשהו . ואם נופני האר"י ז"ל היו צורחים היכן יסתר
ציוס חרון אף ה' ואין נסתר נחמהו והיכן יצרת אלא אך ונרוחך
ואתה נופניך אצרת :

מעלת התשובה

ועל ונשז"ל הצא ליעהר נוקיייעין אותו וגודל נועלת סגולה
היודיו וקיל הצביה והלעקה להש"ית שאינם חוזרים לו
ריקס ונעלים אותו ונעומאה לעהרה . והוא

משל לצני אדם שהם צתוך הספינה הסולכת צנהרות והיו
הולכים לנחוח חפלים ונתקצבו אלל שפת הנהר להלוד
לטייל נעט צונדצר ורולים לחזור חקף לנוקווס כמו שעושים כל
יורדי הספינות . והנודצרות היו ונלאים יערים של עלים וקולים
ונלאים חיות רעות הננלאים ציערים . ולריך ההולך ליער שלא
יתרחק . שאם יתרחק נעט הוא תועה ונהדך . וקלחם נכנסו
לטייל ציערות ונתרחקו נעט ונעו את הדך ולא יכלו לחזור
לנוקווס פעמים ונתקצבים לשפת הנהר והנס חושצים שנתרחקו
הרצה . ולפעמים ונתרחקים הרצה ונודמים שהם קרובים לשפת
הנהר ונתרחקים יותר צאופן שהם צרלוא ושוב והילכים וחוזרים
ונקצבים וכעז"ה כמו שיקרה כן לכל התועים ציער שאינו יודע
ונצחין צחיזה לך הוא ונהלך אם צמזרת אם צנערצ עד שלא
הרצה ויגעו ונרחו צרעצ וצלימא ולא ונלאו שפת הנהר והיו
צעלי הספינה ונחתיים להם וכל מה שיתעכצו יותר היו צעלי
הספינה נוחים לצ לנשודך ולנהוג ולילך לדרכם ולנצצם וישארו
ערך לחיות רעות שציער שאין להם תקוה שיצואו ויחזרו לנוקווס

אצל זאת היא תקותם שיחנו קול גדול ואז צעלי הספינה יתנ"ו
 קולם ליהם ואז ילכו אלל הקול אם הוא בכל לך שיצא ונמנו
 הקול הולכים ליו אם זה הקול נאחריו יחזור לאחריו ואם נלפכיו
 וכו' באופן שאותו הקול שילעקו ויתנו קול להרים ע"י אותו הקול
 ננשכו אלל קול אחר וכילולו נוניתה נוסנה :

כד

הדבר הזה האדם צע"הז כהולכי ספינות ועוצרי אורח
 כנ"ש צזוהר על ספינה של יונה שרמזו צזוהר על כל
 הפקוקים שהיא הנשונה כספינה הנוערפת צים להולך לעולם
 שכולו ארוך וקציבותינו היערים שהם הקטרא אחרא והקליפות
 והנוסטיבים וכל גונדא דמינה ונלאים קולים וחיות היער שהם
 תענוגי העולם וחונדת הנפש ותאוותה שהם עורפים את האדם
 והם קציב הקדושה כנ"ש צזוהר קציב רשעים יתהלכון ואם ילך
 האדם ויתרחק צתוך היער שהם הקט"א אז יתעה את דרכו
 שיתרחק מן הקדושה וצא והולך וצא ולא ינלא נקומו שהיא
 הקדושה ולפעמים קרוב הוא לקפינה וכסבור שנתרחק הרצה רמז
 כי יש צני אדם שקוצרים שתשובתם קשה ורחוקה נרוצ העונות
 והקדושה נתרחקה וזה אצל קרובים הם הרצה כי קרוב אליך
 הדבר נואוד צפיד וצלצבך לעשותו ואין לך דבר שיעמוד צפני
 התשובה . ולפעמים רחוקים הם וקוצרים שהם קרובים לקפינה
 רמז לכת השנית שיש צני אדם שהם רחוקים נואוד מן הש"ית
 והקדושה ע"י נועסיהם הרעים וחושצים שהם צעיניהם לדיקים
 עושים נועסה זמרי ונצקשים שפר כפנחס . באופן ששתי כתות
 אין יכולים לנלא את דרכם דרך הקודש . וכל זמן שיחכצו
 התועים ונלשוב צתשובה גם כן הקדושה נותרת וזהם ורולה
 לעצם אם חנצני יום יומים אעזך . אצל תקנחם נקלה היא
 שילעקו א' ה' ציידויים וצתחמונים וקול צכיהם ולעקתם עולה
 לשמי נרום שבוקעת דקיעים ועולה הקול נאוד הקליפה אל
 הקדושה ואז הקדושה חננה ותנשיכהו אליה וזהו הצא ליעהר
 עטייעין אותו . ונלא שאותו הקול שנתן בקולו קול עוז צמרע

פר"ח שער התשובה

אנוש שהוא סודוי ונקירות לכו וילך אותו צח"ע ולעקס ותהנס
הלילוהו והנשיכוהו ונחעייתו צח"ק היער שהס גוכלל לחינה :

שיר יושר על המשל הנזכר

ועד לא יחשכו שמיש ואורים
ותבוא רגלך במאסרים :
בני חושה וקה עמך דברים
וקוב ברח כמו צבי עופרים :
ושובה ממשובה בתשובה
ותתחדש חדשים לבקרים :
ועניינה כמו הולכי ספינה
וכולם ישבו בשפת יאורים :
ומדברות מדאים הם יערות
ברוב עצים וקוצים כל עברים :
קצתם נכנסו תוך היערים
ותעו בה והם שבים וחוזרים :
מאוד לאו ולא מצאו מזורים
כדי לחזור לחופות הנהרים :
קרובים הם אבל המה סבורים
מרוחקים ולא יראו מאורים :

ודפעימם רחוקים אך מדמים
 בדעותם קרובים לחברים :
 הלא דעתם כדעת הנערים
 בצורת איש אבל המה חמורים :
 האם צעקו ונתנו קול להרים
 ישיבום קול כנגדם האחרים :
 והקולות הלא המה שבידות
 ונמשכים אחריהם ועוברים :
 וכן יקרה לבן סורר ומורה
 הלא יצעק בקולות תמרורים :
 והוא עודה למוך שוכן זבולה
 ואז משם ישיבוהו אמרים :
 להמשיכו ולהדריכו בדרכו
 ויעדה להררי נמרים :

והנה על כח וועלת הלעקה סילעוק האדם צכל כמו או
 צתפלתו כסאונרים הקסל תחיות וסליחות צסציל
 סתסוצה או צכל עת סירלס וועלת פחה עלונו וקספר כדליתס
 סטזעקה סיס גדולה וועסר לסופות סל תפלה . וסיס סיות סלדס
 וחתפלל עד סקלרס יד לסונו סילעק ווכסצ לצ כי סיס צנוקוס
 ססיפת סונסצס סנרוז צכ"ע . וסכלית סתפלה סיס סתעלה
 סלעקה וסלצ ולז"ס סקורעט גזר דינו סל חלס כל יוני . עוד
 סונו גדולה צעקה סנוסלת צצ"ד ס"ו . עוד סונו גדולה זעקה

פלי"ח שער התשובה

סוּוֹסְלַח צַע"הוּ וצַע"הוּ עוֹד צַסְצִילָה כּוֹחַל הַאֲדָם עַ"הוּ וְעַ"הוּ
כִּי הֵיךְ וּצְעוּלָה אַפִּי גַזַּר דִּין הַקֶּסֶה וְדִינֵי הַצִּינָה וְהַחֲחִקִים עַל
יָדָה וּנְחַזְרַת הַאֲסֵם עַל הַצִּינִים וְהַרְצָה קַגּוּלוֹת יֵשׁ לָם לְהִיּוֹת מְגַעַת
כַּח הַתְּעוֹרְרוֹת לְכַ"ע . וְכִרְאָה סְלִיחָה רַחוּם הַכְּתוּב וְהִיָּה כִּי יִלְעַק
אֵי וְשׁוֹנְעֵתִי כִּי חֲנוּן אֲנִי וְהֵלֵךְ יִתְפָּאֵר שׁוֹנוֹ לְעוֹ"ע הוּא שׁוֹנְעַת
צִין קוֹדֵם זַעֲקָה צִין אַחַר זַעֲקָה וְכִגְלָה אֵי הַעֲלָצוֹן אַפִּילוֹ שֶׁלֹּא
צִלְעָקָה אֲצִל הַכּוֹנֵם עַל יְדֵי הַלְעָקָה עוֹלָה לְנוֹקָם הַחֲחִינּוֹת
וְהַרְחַמְנוֹת וְאִזּוּ מְעוֹרֵר הַרְחַמְנוֹת מְלַמְעֵלָה וְזִהוּ עַ"י שִׁלְעַק אֵי
וְשׁוֹנְעֵתִי כִּי חֲנוּן אֲנִי דִּיּוֹקָא שְׁעוֹלָה לְנוֹקָם הַחֲחִינּוֹת וְהַרְחַמְנוֹת
וְכַפִּי שֵׁם לָהּ כַּח לְלַעֲקָה שְׁעוֹלָה עַד שֶׁסָּ לֹא תַחֲזוֹר רִיקָם סְצִלָּא
לְעָקָה אִזּוּ הַתְּפִלָּה וְהַתְּחִינָה עוֹלִים לְמוֹדָת הַתְּחַתּוֹנוֹת . וְהַדִּינִים
: מְעַכְצִים עַכ"ל :

פּרָק ט"ל . מוֹסֵר מִבְּעַדֵי חַיִּים

הַנָּה כּוֹדַע וְנִסְזַ"ל עַ"פ וּלְפָנָיו מְצַהֲמוֹת אֲרָץ וּנְעוּף הַשָּׁמַיִם
תַּחֲכַמְנוּ כִּי הֵלֵךְ תִּרְאֶה צַעֲעֵי חַיִּים שְׂאִינִם מְדַצְרִים
צַכַּל אֵי מוֹדָה עוֹבָה אֲשֶׁר הַצַּעֲעֵי חַיִּים הַמְדַצְרִים אֵינִם עוֹשִׂים
כְּמוֹתָהּ וְלִרְיָךְ לְלַמּוֹד וְנַסֵּם הַאֲדָם . וְאִם יִלְמוּד מוֹדוֹת וּמְגוֹנוֹת
נַעֲלָל הוּא גְרוֹעַ וְנַהֵם וְלֹא דִי שִׂיאוֹר עַל הַאֲדָם וְאוֹתֵר הַאֲדָם מִן
הַצַּהֲמָה אֵין אֵלֶּה שֵׁם יִתְרוֹן לְצַהֲמָה עֲלָיו :

הַנְּמָדָה אֵין לָהּ קָלִין שׁוֹעַר וּמוֹשֵׁל וּנְאֲחַלְכֵה הַעֵה וְחַלִּי וְהִיָּה
אוֹסַפֵּת צַקִּין כְּדִי שְׂתֵאֲכַל צִיּוֹנוֹת הַחֹרֵף כְּמוֹ"ש
אֲגִרָה צַקִּיר וּנְאֲחַלְכֵה וּנְתַרְחַקַת מִן הַגִּזַּל כְּמוֹסַ"ל וְאִתָּה צִין אֲדָם
עַד מוֹתִי עַלֵּל תִּשְׁכַּח וְכוּ' . וְאֲרַזַ"ל כֹּל חַיִּים שְׁקָה חַדְשִׁים וְהִיָּה
אוֹסַפֵּת וְלִזְבַּרְתָּ וְאוֹלַרְתָּ . וְאִתָּה צִין אֲדָם שְׁהוֹלֵךְ לְנוֹקָם הַחַיִּים
לִיּוֹנִים שְׂאֵין לָהֶם קֶץ וְתַכְלִית כְּמוֹהַ לְרִיךְ לְסַכֵּן . הִרִי יֵשׁ לָהּ מוֹדָה
הַזְרִיחוֹת וּנְתַרְחַקַת מִן הַגִּזַּל . וְאוֹנוֹרוֹ אֵין לָהּ קָלִין שׁוֹעַר וְגוֹ' שְׂאֵין
עֲלֶיהָ עוֹכֵס וְאִתָּה אֵינָה גוֹזֵלֶת וְאִתָּה הַנּוֹעִצוֹת לְפּוֹרְעַנוֹת עֲאֲכִיז
: שְׂתַהַרְחַק מִן הַגִּזַּל :

קב

פר"ט מוסר מבעלי חיים

הגמל

יש לו נדת הלכיעות שהוא לנוע דצד אחר ואומרים
שאלו נולדו בעל או הורג או נהרג. וכילד האדם
יהיה פרוץ צונעסיו וד'צורו :

התרגול

למדנו אמתו הפיוס שכל נוגעת פכיו לפייס את
אשתו ולמה האדם צקטטה ונריצה עם בני
ציתו. ועוד נדה אחרת צתרגול צכל לילה נחלות ואילך נחשורר
הוא לשורר שזסו שירתו וצן אדם הדלת תקוצ על לילה ועלל על
נעתו והוא נשנויע קולו לעורר הצני אדם ואינס למדים ננוט
כנ"ש שתיקנו צרכת הכותן לשכוי ציכה להצחין צין יוס וצין לילה.
והאדם שיש לו שכל כילד אינו נצחין צין יוס ללילה לא השנוש
לא על הארץ והוא סיכצ על נעתו ועוסה היום ללילה. ועוד
נדת הנדיצות צתרגול שאף שהתרגולים נתקוטטים ושוכאים
זה את זה אזל כשאוכל קורא לכל ריעיו ולנשיו וצאים התרגולים
ואיכלים עמו ועוסה אותם עיקר והוא טפל. וכילד לא יהיה האדם
כדי צ ננוטו :

מהעכביש

ילמד האדם שלא יהיה צטלכי הלא העכבים
יונס ולילה הוא אורג ואף שאינו לוצש אינו
צטל ואורג אריגות טוצות שונאה לצני אדם שלא יצלו ימיהם
לצטלה כי הצמלה נציאה לידי שצנווס כי לכיך להכין לידה לדרכם :
הדבורים ונלומדים דרך ארץ הלא תראה כולם נותחצרים
ציחד והם נולך על שרץ העיף וצוכים צתיהם זה
אלל זה ולא נולא צית אי נוס גדול נחצירו וצתים טוצים צוכים
צטוה ואינס עושים אותם גדולים כי אם כפי כמותם להחזיק
עליוס צהם. ולמה לא ילמד האדם ששנים אינס יכולים לדור
כאחד וכל אחד רולס לצכות לו צית גדול נחצירו ולעשות חידוש
יותר נחצירו :

האיילה

למדנו נונכה נדת החנונות שאח"ל שיש לפ
רחנונות הרצה ואוכצת לעשות חקד כשהחיות
לנאות צאות אללה וכותנת קרניה צקרקע ועורגת להקצ"ם עד

פר"ט מוסר מבערי חיים

שׁוֹיֵלִיא וְעֵינֹת וַיִּסְתֵּי כָל הַחַיִּים . וַיִּדַּת הָאֵלֶם צְהַפֵּךְ שְׁאֵם
יִצְוֹ לֹא אֵלֶם אִי וַיִּלְטֹךְ לֹא אִיזָה לְצַר אִיכֹו כֹּוֹן לְצַעֲלִיֹו אִפִּי אֵם
יָוֹת .

העורבים אֵף שֶׁהֵם אֲכֹזִים עַל צְנִיָּהֵם תִּפְסֹו לְהֵם וַיִּדַּת
הָאֵלֶזָה שְׁאֵרֹ"ל גַּי אֲוֹהֲצִים זֶה אֲחַזֶה הַגְּרִים
וְהַעֲוֹרָצִים וְהַעֲצָדִים עִם לְהִיֹוֹתָם פְּחִיֹוֹתִי הַעֲרֵךְ לְפִי שְׁנִידֹת הָאֵלֶזָה
גְּדֹלָה וְחֲצִיָּה תִפְסֹו לְהֵם וַיִּדַּת זֹו וְלֹמֶה לֹא יִלְמֹד הָאֵלֶם הָאֵלֶזָה
וַהֵם :

תרנגול הבר וְהוּא הַדֹּכִיפֹת כֹּזֶר הַרְצָה צְשֻׁעֹתוֹ
שְׁאִיכֹו כְּשֻׁעַ לְשִׁקְרִי וְכִצֵּר כֹּודַע צִינִי
שְׁלֹמֶה הַנֹּעִ"ה כְּשִׁנְאֲכֵם צְשֻׁעֹתוֹ חֲנֹךְ כִּפְסֹו לְנֹוֹת . וְכִילֵד הָאֵלֶם
פְּרוֹן צְשֻׁעֹת צְלִי קֹוֹם אֲוֹנֵם אֵלֶם צְשֻׁעֹת צְכַפֵּשׁ כְּשֻׁעַ כֹּוֹם
שְׁשֻׁעֹת לְצַעֲלָה :

תורים ובני יונה אֲרֹז"ל דְּצָקִים צְוִינִיָּהֵם וְלֹא יֵשׁ לְהֵם
וַיִּדַּת שְׁזֹנֹת לְכַךְ צַחַר צְהֵם הַשְּׁ"יִת
לְהִיֹוֹת קְרִצִּיכֹו עַל הַנֹּזֶזָה . וְהָאֵלֶם הַעֲוֹוֹד לְשַׁרְחַת לְפִכִי הַשְּׁ"יִת
כֹּוֹם לֹא יִלְמֹד וַיִּרְחִיק עֲלֵנוֹו אִפִּי וְנִרְאֹת צַרַע :

העופות וְהַתְּרַנְגֹוֹלִים וְהַתְּרַנְגִּילֹוֹת כְּשִׁשְׁוֹתִים וַיִּסְתֵּי עַל כָּל
שְׁהִיָּה וְשְׁתִּיָּה כֹּזֶשׁאִים עֵינִיָּהֵם לְנֹוֹרוֹם וְנֹוֹצְחִים
לְשְׁ"יִת . וְהָאֵלֶם אֲוֹנֵר צְכַחִי וְעוֹלָם יָדִי עֵשִׂיָּה הַחִיל הַזֶּה וְחֹשֶׁץ
שְׁנֹזְכֹוֹתִי עִי"י יִגִּיעֹו וְנִרְחֹו . וְעוֹד כְּהַנֵּה אֵין מִכְפַּר הַנֹּודֹת שִׁיט
לְצַהֲמֹוֹת וְנִעוּפֹוֹת וְלַחַיֹוֹת וְאִפִּי לְשִׁקְלִיכֹו וְלִרְנוּשִׁים וְהַכֵּל הוּא כְּדִי
שִׁירָאֹו הַצְּנִי אֵלֶם וַיִּלְמֹדוֹ וַהֵם צְק"ו כִּי כָל וַהֵם שְׁעֵשֶׁת הַשְּׁ"יִת כְּדִי
שִׁירָאֹו וְנִלְפִכֹו וְכֹוֹו שְׁוֹחִירִים עַל מִדֹוֹת הַטְּוֹצֹת לִילֵךְ צְדָךְ
הַכְּכֹוֹה :

שיר על הזכר לעיל

קנה לך מוסר ומדות נעימות
ובלתי היתחסר לעופות ובהמות:

נמדה אין לה שר . ומגזל תוסר
 וחטה אוספת בתוך האדמות :
 ותרנגול שורר . בחוצות יתעורר
 ואתה מתגורר . ברוב התרדמות :
 ועוד נדיבות לו . בעת מאכלו
 קרואריעו אצלו ואם הם בכימות :
 וגמד צנוע . ואם הוא גרוע
 ואתה פרוע . וחושב מזמות :
 ובטל איך תשב . לעכביש הקשב
 אשר תמיד חושב ואורג בניעמות :
 ותשוה לדבורים . ביחד נחברים
 ובונים חדרים בשוה בכמות :
 ושור האיילת ללא לה חומלת
 ולכל גומלת . חסדים במימות :
 ראה העורבים . אשר אינם טובים
 והמה אוהבים . אהובות עצומות :
 ותרנגול הבר . באנסו שגבר
 שבועתו עבר . תחנק על מות :
 ותורים ויונים . אשר אצלך חונים
 ואינם מזנים . כמעשה בהמות :

ועופות דרכיהם . שתות את מימיהם
ונושאים עיניהם למעדה למרומות :

ואיך לא למדת . והשוב השלכת
ואכן הוספת . בעול ומרמות :

פרק מ' • מוסר מהישבת

דנה וידעת זאת שהשבת לנוהו רז"ל לעולם שכולו שבת
ונכחה לחיי העולמים וששת ימי הנועשה לע"הו כח"ש
מי שלא ערך צע"ש מה יחבל בשבת . והנה זכור את יום השבת
וחד בשבת לשבתך הרונו צוה שלא יאמר האדם עוד היס גליל
ועדין אני רך בשנים למה אני עורח ונעתה כל כך בעבודה ועורח
צעול העבודה ולא אהנה ונע"הו כלום . אלל כפיצואו ימי הירידה
אז אפיך לידה לדרכי בתשובה ונע"ע . וכי צנוח האל"ס שיחיס
שעה אי כונו שאנרו על חקיד אי שהיה רך בשנים וקוצל יקורין
ועורח העבודה לאין קץ . אל"ל למה אהה כ"כ תחת עול העבודה
ואתה עו"ך רך בשנים . אל"ל יש כוונה צני אל"ס צצית הקצרות
קטנים ונוכי לז"א זכור וחד בשבת הרונו ומסיוחך עדין רך בשנים
תחלת ימי חייך הרונו"ס לששת ימי הנועשה תכין לשבת שסוף
עולם הכלמי וכולי האי ואולי . ע"ד שאנרו זוודין קלילין ואורחין
רחיקין . ששת ימים תעבוד ועשית כל ונלכתך דהיינו שששת ימי
העעשה כולם הרונו"ס לימי הייך תעבוד את השם ולא תצעל
רגע מצבודהו שהרי הנולככה מרובה והיום קלר וסלו"י כשתעבוד
כל ימי חיי הצלך והספיק לעשות כל ונלכתך שגועלת ע"ך
לעשות שנולכתך מרובה שדרך העולם ציוס נקיעתם וציתם
ללכת לדרכם וכיני"ס להס לידה ולרכי הדרכים כשהדרך קרוז או
כשיהיה רחוק לריך יותר הכנה בשנים צשלסת ימים צאופן שכל
מה שייה ונרחקו כך ירבו הימים של הכנתו . והפס האל"ס שהוא

צע"הו לריך לראות שכל ימי חיי הס להכנת לידה ואין לו הסק
 הדעת כלל. וכמו שצדודו נוכח הלידה וענייני דרכיו ויצוא אדם
 א' לקצר עמו 737 צורים אחרים הקלר רוחו שכרי הוא מתעסק
 737 צורים הליכים לדרך. ובטילא וזכור דצר א' ששכח כוונת ילבער
 כו"ס צטער עצודת הסס וכ"ס מי טלא הכין מתחלת ימיו וכלה
 ימיו צהצל ולא עשה הכנס כ"א לפעמים צוקרה צעלמח כוונת
 לריך לקום ולהזדרז ולעשות צוטרות גדולה. ולזה רוחו צכחוצ
 והיה ציום הששי קסוח קוף ימיו טל אדם צן שקים לסיצה ולא
 יאמר אצדה תקותי ח"ו. אלא והיה ציום הששי והכינו שכצר
 קרצ ששצח לבוא ולא נשאר לו זמן להסתוהמה. ואמר והכינו את
 אשר יציאו הכוונת שביין לו קסורות שהם ראיות להציא אותם
 צעולם הנלחי ליום שכולי שצח מכותה לחיי העולמים ולא כקף
 והצ והנאות שצעולם הזה טאלו הכנות אשר לא יוכל להציא זהו
 את אשר יציאו עוההס כמו שהארכנו על כל ענין וענין מתענוגי
 העולם צפני עלמו צטער אהצת התענוגים. ואמר והיה מוסנה
 וכו' רוח למוש"ל הצא ליטהר מסייעין אותו מקדש עלמו מעט
 ומקדשין אותו הרצה לזה רוחו והכינו צוועקיהם העוצים אס מעט
 ואס הרצה כפי כחם והיה מוסנה על אשר ילקטו יום יום שאני
 ג"כ מסייעס ויהיו כפלים על מה טילקטו. ולפי שהשצח מרווח
 לע"ה צחס טונו הקצ"ה ושס ישראל צאותיות שצח כמספר טונו
 ושס ישראל לומר ולרמוז כי אין לישראל שותפות והתייחסות צע"הו
 כלל אלא כל הנאחס מוזיו השכינה שס ציום השצח ומנוחה לחיי
 העולמים. וצזה פירשתי רוחו צפסקו כי אות היא ציני וציניכס.
 הכוונת כשתמונה תיצת שצ"ת כמספר ישראל וקס"א שסוח אהי"ה
 דיודי"ן אל"ף ה"י יו"ד ה"י ושס הנואיר צשצת אהי"ה יה"ו דשצעת
 מרגלאין כע"ס מפרח"ו זלה"ה ולזה רוח צשצת כי אות היא ציני
 וציניכס ר"ל השצח עלמו צין שכינו אני ואחס אהי"ה דיודי"ן ותיצת
 ישראל עולים שצ"ת טאין לכס שס ציום שצח עלמו הנלחי שוס
 שותפות צע"הו כי אס אחס א"וקים צי וצטוני. הקצ"ה יתפאר

פ"מ מוסר מהשבת

שמו לעו"ע רלה לזכיתו לעולם שכולו ארוך וצכל וולותיו וורוז
לכו לאחוז צמולות הטווצות וצמוטכלות ושכין הלידה לדרכיו שהם
התקוצה ווע"ט וצפרט צמולות השצת וצהכנתו כשהאלם ווכין
לשצת ובלח"ה לא יוכל לאכול אז יסיס על לצו ע"הצ ויצול להכין
גם את עלמו וכל וזה שיתעסק צהכנת השצת ובלכ"י השצת הוא
נותן לצ לזה יותר : ונוטול מטל

משך

למלך שהיה לו צן חצי ורלה ללמוד חכמה וצינה וכל
ויני דעות ומוטכלות. ויש מדינה א' רחוקה והיו צה
חכמים ומוכונים ויודעי דעת וצינה ונוטכילים צכל חכמה ושלח
את צכו לאותה העיר הרחוקה כדי ללמוד וחס המלך שמוא כשילך
צכו לאותה העיר הרחוקה הוא רואה הגמות והפרדסים וכל ויני
התענוגים אשר שם צאותה המדינה לא יתן לצ ללמוד צנהרה
וישכה את חציו ואת צני ציחו שנוותיכיסלו לראותו שלם צכל ויני
חכמות. וזה עשה המלך כשעשה לו לידה לדרך כמו גלוסקאות
ומיני חנולים כמו שעושים לידה לדרך. קרא לו ולוהו אני מלך
דצר א' שתזהר צו ומאדולא תעצור על דצרי והוא כשתלך למדינה
הרחוקה תמיד תעשה לו המאכלים שעושים אותם לידה לדרך
כמו גלוסקאות וכיולא. ואף כשאתה מיוטצ צמדינה ועדין לא
לומדת היטב ג"כ לא יפקו ונוך ונותך ציתך דצרים המ' שהם
עשויים לידה לדרך. וכוונתו צזה שע"י שרואה תמיד צשכצו וצקומו
דצרים שהם לידה לדרך לא ישכה נסיעתו לדרכו ויתן לצ ללמוד
כדי טילך לצית חציו ללמוד כל ויני חכמות ולא ישכה דרכו ודרך
נסיעתו וכאו שם לדרך פעויו :

כך

הדצר הזה הקצ"ה צחר ציטרא צכו צכורו ושלחם לע"ה
כדי טיקו שלימות. כי אין קניית שלימות לאדם כ"א
צצולו לע"ה וילך ככסף צתוך כור כנודע וילמד התורה ויעשה
הנוע"ט שהם הכנת לידה לדרכיו וכדי שלא יענועו צע"ה וישכחו
את חציהם שצטנוים וצית חציהם שמוא עולם האנותי ולא ילמדו
ולא יקנו שלימות שיאוננו עוד פיום גדול לא עת האסף לזה

לכו צווקלח מליח ונוולותיו כמו מלוח שבת שכעסה לו הפלה וסנכין
 מן החול לשבת וככרחה באלם הנוכין לידה ורולה ליסע לדרך
 למדינה אחרת . שאם אינו נוכין מה יחבל למחר . וע"י הכנת
 השבת זכור נזכור את הכנת הלידה לדרכיו יזכור ענין ע"הז
 וע"הז וזזה בקנה שליונות ולא נשכח ארלכו ומולדתיו וצית
 אציו האמתיים . ולזה רנוז הפקוק זכור את יום השבת לקדשו
 וגוי ששת ימים תעבוד וגוי ויום השביעי וגוי לונה הולך לזכור
 עבודה הששה ימים הכוונת רלה לומר זכור את יום השבת לקדשו
 שתזכירחו לשבין לו מאחד בשבת כוונת"ול וזזה יסיה לך תועלת
 שזכור תזכור בהכנת שבת שששת ימים תעבוד עבודה הקודש
 ותחזור חיל לעשות כל מלאכתך שהיא רבה הוועלת עליך בשביל
 יום שבת יום השביעי שבת לפי שהיך מנוחה לחיי העולמים ששם
 לא תוכל לעשות כל מלאכתך מלאכה שמים שכיון שנת אדם
 כעשה חפשי מהחורה ומסגלות כי מי שאינו נוכין בחול ונה יאכל
 בשבת . כך תהן לב מי שאינו נוכין בחיי ימי הצלו הרנוז לששת ימי
 החול ונה יאכל בעולם הארצי :

באופן

שכל ע"ש צווקר יתצוקן האדם ויבנים המורח והפחד
 לכגד עיניו וועמד הדין סעתיד ליתן ויתקן ענייניו .
 ותמיד יבין לידה לדרכו ולא יסיה דעמו כל היום ונלהתצוקן בהכנת
 לידה הדרך הרחוקה :

שיר עד המשל הנזכר

שמור שבת בעוז ותעצומות

ובותעדה מרומות מתהומות :

ומאחד זכור שבת כאחד

דהכין לו הכנות הנעימות :

אשר בזה תהי מביט והוזה

עשות צידה לעולם הנשמות :
ימי החול לעולם זה מדומות
ואתה בה כגר עלי אדמות :

ימי חשכך הכנה הם לדרכך
ביום וליד ואם יהיו תמימות :
ולא תספיק עשות צידה ותפיק
רצון יוצרך יודע תעלומות :

בהכנה לכל שבת זכור נא
לענין זה ואך תפק זממות :

והמישך אשר ידמה לנמשך
כמו מלך ובן לו כבהמות :
והוא רצה ללמדו סתומות

להשכילו בכל עצות וחכמות :
מדינה יש ורבותי בדעות

רחוקה היא במרחק המקומות :
שדחו שם וחש ירחק ויאשם
ופן ישכח ויעשה תנומות :

וצוה לו היות רוב מאכלו
כמו מאכל לצידה באלומות :
ללא יכאה וישים לב ויראה

כאלו שם לדרכו הפעמות :

וכן צוה אלהינו ושוה

הכנותיו לענין זה רשומות :

פרק מ"א . רמזי המצה על הענוה

כבר

כודע כי כל הנצזה ושפל הקצ"ה ונגזיהו וכן הנרדפים
הנעלצים כו"ש למה נצחרו החורים וצני יונה יוחז
והכל העופות לפי שהם נרדפים והדבש חצי"פי שהוא עתוק לפי
שהוא רוחם תכף ונעלה רתיחה גדולה על האש אינו נקרצ על
המוצח שהרתיחה מורה על הגאון . ותרחה שהחורה כולה
רמיח וליעוד ונוסקים כי להם חוץ הוא סביב לעולם ולחס
הנולות אינו נערצ להם ונרחקים אותו ולכן תראה קריצתו
צקרצנות הרבה לפי שהעולם ונרחקים אותו ואין בו חשש גאון
שלא תחמוץ והעלה רתיחה כשנתקדשו הכהנים ולחס ונלוח ומלות
מלות וכו' העניחה להם ונלות וכו' ורקיף ונלות וכו' ונחת ונחת
סולת כלולה בשמן ונלה תהיה . ולכן נאמר צונחת ונחשת כל
העניחה אשר תקריבו לה' לא תעשה חוץ כי כל שאור וכל דבש
לא תקטירו וננו אשה לה' . למה נתן טעם כי כל שאור וכל דבש .
ועוד הדבש ונאן דבר שנייה לא זא ללמדנו שנחת הגאון ורדיפם
הספלות כי העניחה של הס"ית לא תעשה חוץ וכדי שניין
התרחקות החוץ הוא מנעם הגאון ולא מנעם אחר זא לוור
כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו שהדבש חצי"פי שהוא נתיק צפי
הצרות ונשובח חצי"פי לא תקטירו והטעם נופכי רתיחתו וגאוהו
חצי"פי שאינו ונחגאה צכוונה וכוונה ונעטם זה חצי ונלה על
הקרצות הנקרצות לפי לא תעשה חוץ שהוא נהחיל להרתיח
נעט . וכן העניחה לא תאפה חוץ וכן צהצחה מקומות לא צהר
החורה כי אם צולית חוץ ונוקמות מועטים וג"כ שם יש צהס

פמ"א רמזי המצה על העונה

עצם . והנה לפי מה שכתבנו שהחמץ רוצה לבאזה והמלה לעונה
ולשפלות הא לך ומשל נאה על וולח של פקה להסתכל האדם
ולהתבונן ולהסתחק מן הגאווה צחכנית ולהשתמש בשפלות צקלה
האחרון :

משך

לשתי הוולך ועצדו הפרחמים והמחנהגים צדולה
וצגוצה לצ ומלוצט"ים צלצושים יקרים ונחמדים ויש
להם מכות וציה הוולך . והיה ציניהם עצד ועצדי הוולך שהיה
שפל ועניו מאוד והכל מצזים אותו מרוצ שפלותו ואינו נחשב
לכלום צעיניהם . וזה עשה הוולך היה לו איזה ימים צשנה לחוב
צהם חגו והרצה צהם טווחו . קרא לאותו עצד השפל והנצושה
וגזר אוור שכל ימי חגי וטווחתי לא ישרת איש ונשרי הפרחמים
לפני כי אם זה העצד השפל . וכל מי שנתראה צפניו ונתראה
פנים צפנים ציווי טווחתי אחת דחו להמית . וכל השרים היו
וטווחים לפניו וטווחו ולאותו העצד העניו והשפל עשה לו כקא
ליצ עליו כווסצ המלכים וכפל לו את המכות כפלים על השרים
הראשונים . והכל יכצדוהו וינשקו ידיו וטעם הוולך ויקראו לפניו
ככה יעשה לאיש אשר הוולך חסץ ציקרו . ושיהיו ונרכנים לפניו
צכל מיני זמר והלול כמו טוורכנים לפני הוולך והוא היה הולך
צשפלותו בצחכילה ויוחר . כולל שפלותו נעשית לרומווחו וב"כ
כדי שידעו השרים שאינו צוחר הוולך כי אם צענוים וצשפלים :

בך

הדבר הזה השרים וצדי הוולך הם מיני הפת שהם שרים
ונכצדים על כל מיני המאכלים שהוא פוער את כולם ויש
מינים ומינים טובים . יש נילושים צצונן . ויש צצד . ויש
צמורקות . אבל יש ויין אי צלמוים שהוא שפל וכצוה הוא לחם
הגולה . כשיצאו לאדם צשאר ימות השנה לחם וולה לפניו הוא
ווחקיעט עם צני ציתולוה לא הנחם את העיקה לפתחונץ
וורוצ שפלות הגולה צעיני הצרות . והקצ"ם וקרב את השפלים .
כשצא הפקה והוא זונן החירות וחג המלכות לזה לצל ישמש לפניו
ונאותם השרים והנכצדים והם מיני מאכלי הלחם הנחמונלים

פמ"א רמזי המצה על הענוה הכה

העירצים העשויים ונכונה וימים של תענוג ולא ישרת לפני כי אם
אותו העצד השפל והנבזה צעיני השמים : ואכי גוזר אומר שכלאי
ואי מהשמים הראשונים שאם יתראה לפניו ציניי שהג אחת דתו
להמית לדון צשריפה וחמץ צפסקה צתשהו לשריפה . ומנחו כפל
המונך על כל השמים הראשונים שהם ויני הפת החנוץ שאין
עליהם כי אם ברכה אי המוליא או ויני מזונות ולזה השפל שהיה
כרדף וסגלוי צי ונכות המוליא ועל אכילת מלכה והשמים הראשונים
אין להם ישיבה לא מעומד והוא יושב על כסא המלכים . כי כן
החנוץ צשאר ימים יש שנוניחו צחיקו והולך יש שנוניחו על הקרקע
ואוכל . וזה העניו שהיא המלה כל העולם שולחנס ערוך לפניהם
ככסא המלכים והוא יושב צראש וכולם ונשקים אותו ונחצקים
אותו ונכבדים אותו וקוריש לפניו ככה יעשה לאיש אשר המלך
חסן ציקרו דהיינו שיריווהו צידם ואוונרים הא לחנוא עניא וכו'
זהו אותו העני והשפל שהיה כבזה ונתחילה ככה יעשה לו ונטעם
המלך להגזיה השפלים ושיהיו מרננים לפניו בכל ויני הילולים
של שומחה שהם קריאת הסלל וקריאת ההגדה והשמחה לפניו
משא"כ צשאר ימים שאוכלים חמץ :

שיר על המשל של המצה הנזכר רעיל

מרומם דל ומגביה שפדים
והגאים עדי ארץ נפולים :
אני נבזה וגם רזה ואפל
וממני מיודעי בדודים :
וכודנו למלכנו עבדים
ואך אני בעיני כל הבדים :
ובא זמן והמלך מזומן

פמ"א רמזי המצה על הענוה

דשמחתו בכל מיני חלילים

ועין בוחן במוצאי לפניו חן

הרימני עלי כל הגדולים :

דבל יקרב ולא יערב לגשת

דבר אני וכודם הם בטרים :

ואם נראו יחוייבו שריפה

ויזרו כמו עפר בגלים :

ודי כסא דהנשא כמלך

ומנותי עלי כודם כפודים :

ונקבצים ומעריצים לפניו

ומהדלים בפי שבים ועודלים :

וחלותי דרופא מחלותי

הכמוני ירומם דך ודלים :

פ"מב . מוסר מד' מיני הדולב והסוכה

הקב"ה קדשו צוולותיו ולונו ורמוז לנו בכל מלוה ונולותיו

למודים ונוקרים שנקח ק"ו צעלמנו וכלמד ונודות

סנוצות שיש צהלווח . וכ"ש האדם הצעל שכל כו"ש צזוהר שכל

האילנות כצראו צווינים שונים ואין אחד דוונה לחצירו צנראש

וצנעס וצריח כונו שיש צוויני החיים ונשתנים צנצעס וצנוראיהס

וצתנווכתס :

כלמד ונונו ודת השפלות וההכנעה ולפי

ערך גדלינו כך תחייב לנו הכניעה ולא

פרי עין הדר

יהיה שונן גאון כלל כי היא בורש לכל נדות הרעות . ונדה העונה שורש לכל נדות הטובות . והנה כל מה שיגדל האדם יחוייב לו הכניעה יותר ויותר כמ"ש צמלך כיון שכרע לא יזקוף עד סוף הפלתו וכו' ואין לך פרי הדב ומסוצם וצנינו ימלא פריו גדול הרבה באיכות וצמנות כמו האחרוב . וכל מה שיגדל האחרוב נהפך ראשו למטה עד כשיגדל הרבה כמלא הפטמה והדד שהוא ראשו כנגד הארץ ממש הסך גדילתו . וילמד האדם מוננו שכל מה שיגדל צומעלה יכוף ראשו למטה כמו האחרוב לא יעלה לשמים שיאו וראשו לעב יגיע ונחמת גאותו ונצחות לצו :

כפות תמרים פרי אין לך מחונים בכל האילנות להוליא

פירות כמו התמר שאמרו צוהר שיש חמר שאינו מוליא פרי כי אם לשצעים שנה כמ"ש ע"פ לדיק כחמר יפרח . ועם היות שהוא גדול וגבוה מכל האילנות כי אין נודה רעה הפוכשלה לצני אדם כמו נדת המהירות חכף למהירות חרטה ונפילה . וכן אדם להפך אף להעטיר לא ינקה כי לריך ביהיה קצבן בכל נודותיו וענייניו ולא יושר להסיג טוזהו . כי אם יעשה כן יצא לכלל נדות הרעות כמ"ש ואף צרגלים חוטא :
וענה עין עבות שהוא הדק . תראה בטבע הדק שיש צנינו הדק שוטה ויש מושולט כמו

שאמרה חורה עצות והוא הפך השוטה . השוטים רמז לרשעים . והמושולטים רמז ללדיקים . והנה טבע צדי הדק כשיהיה תחלת הצד שוטה בקופו אפשר שיחחיל להשתלב . חצל לא בהפך שלא מולא צד מושולט תחלתו וצקיפו חזר להיות שוטה . ומה ילמד האדם ש"אם עזב אורחות יושר והלך צדך העקומה יחזור להקן עלמו ולטוב בתשובה כמו צדי הדק שחוזרים להשתלב בקופם . ויא יעשה בהפך ח"ו שתחלתו טוב ואח"כ יתקלקל :

וערבי נחל הוא שתראה בטבע הערבה צעם שהיא אינה

עושה פירות ואין בה הכאה לח לחרופה ולא לשום תועלת אינה יושבת כ"א על המים יותר ממשאר האילנות

פמיב מוסר מדי מיני הלולב והסוכה

העושים פרי כי לכן דקראו ערצי נחל סגדלים על הנחלים והוא
שהערצה אם לא היתה על המים לא היה אדם מולא חן ונוכה
שהרי אין זה לא עעס ולא ריח . אצל ע"י סגדלה על מים רבים
כשיטצ האדם על המים ונויילא תמלא חן צעיניו ליטצ צללה והוא
ישצ תחיה כנוו שיוטצ צלל שאר האילנות . כך האדם שאם רואה
עלמו דוונה לערצה שאין צו לא מעשים ולא מדות ועצ אורחות
יושר תיקונו הוא שילך לתורה והיא רפואתו וישצ על המים החיים
והיא לויח חן איו ונחזירתו לאוטצ כנוו שהמטיל הנציה אח ישרא
לערצה קח על מים רבים כערצה הגדלה על המים שהיא התורה
והיא עיקר ושורש לכל מדות הטובות והרחקת הנגופות :

מצות סוכה צחג לרנחז לנו צישיצתה סצעה ימים ומסקולת

גורן ויקצ ולא תהיה ועוצה כעין צית לא כנוו

שעושין לריף למלון אורחים . לרנחז לנו כי הזי ימים הם סציעיות
רנחז לימי שנותינו צהם סצעים שנה והם עראי כמלון אורחים .
וכן אכחנו צע"הז כאוהל עראי ורולים לכסוע וצזה יואס צמענוגי
העולם המוליחים אותו מן העולם . ולכן רנחז לנו צמכה אקורה
צהנחה כל סצעה שלא יהנה מוונה . לרנחז שלא יהנה כל ימיו
כי אם צדצרים ההכרחיים לעצודתו יחי מאמר שאין לו צעולנו
כלום :

שיר על המוסר הנזכר

במצות חג למוד מוסר ובינה

כדרכיהם קנה דרך נכונה :

פרי הדר לפי גודלה שפקה

בראש מוטה תהי נוטה ופונה :

ואיך אתה מאוד תגבה ושתה

אדי ראשך כמגדל למעונה :

בכפות התמרה בין ושורה

בסבלותה וכמה היא מתונה :

ואתה אין ברגליך ונחפו

דהעשיר ורץ אנה ואנה :

ועץ עבות היא עוזב משובות

וסופו להיות שלוש בקנה :

והאדם היא ישכב ונרדם

בסבלותו עדי שיבה וזקנה :

וערבות מושכים חנם וחסדם

עדי מים נוזלים וערשם רעננה :

ותורת יה לראשך חן לוויה

והוד יופיה בעיניך אין ספונה :

ובסוכה קחה שכל לסכל

לשבעה היא כמו צריף מבונה :

דהורות לך ימי חרלף והבלך

אשר נפשך מדון אורחים מדונה :

ובל תפנה לעולם זה ותהנה

אשר לסוף פעולתך טמונה :

ומוסרים באדה הדברים

קחה צידה לכל שנה ושנה :

פרק מ"ג . רמזי הערבה על האהבה

והרחקת השנאה

כבר

למדונו רבותינו דרך מוסר החזרה והרחקת השנאה מן הערצה שב'לולץ' שיש צני אדם צעלי חורט ויש צעלי וולוח ויש אין להם לא זה ולא זה שלא יש ספק צידם לעשות . והקצ"ה יודע שהם לא עשו צונד וצונעל חזרם הקצ"ה ציחד כולם ועשאים וולוח אי' שלא יועילו זה בלא זה שאין לאדם לשכוח לחזירו ונחונת מיעוט חכמתו או מיעוט מעשיו והוא צעל שכל וחכמה וצעל מועטים שכולם ילורי כפיו של הקצ"ה וכולם חציצים אללו וצעל הכרם יודע צכרמו . ונשל למלך שיש לו כרם אי' ואלילות עוצות ווכל ויני ונגדים ואילן אי' צאילות אינו עושה פרי כמה יגיעות ייגע וסוקרו צסיקרא ועושה לו כמה יגיעות וסגולות והוא מנקה אותו כמו שאר האילות שעושים פרי ומלפס לו עד סיללית . ואם יצוא אדם אי' לקללו או להזיקו הלא יכעס עליו כאו עשה קלקול צשאר אילות שעושים פרי וכן הערצה איפי' שאינה עושה פרי קרצה הש"ית רמו שלא תשכאסום ילור ויילוריו . ואפי' שאלומח שעושה פרי משווצה אללך יותר ונוי שאינו עושה פרי לא כולם שוים לעוזה שהם כולם פעולתי . ותלמוד ק"ו וכ"ש צני אדם הנצראים צללם ודמות שלא ירחק ע"י חזירו או לשכחו . וכבר ראיתי ונשל אי' על הערצה ללמדנו שהקצ"ה וורים ונשפיל וורים השפלים והוא קרוב לנשל זה :

משך

לשפחת המלך . שהמלך ישלו הערצה שפחות . ושפחה אי' היחה ציניהם צלי יופי וצלי חואר וגדלה ולא הים וני שיחצענה לנשאה ווכל עזדי המלך לא קרוב ולא רחוק וכל עובר עליה ישום וישרוק . והמלך ככמרו רחמו עליה ונשאה והלציטת כתר וולכות והושיצה צין המטרונות . ועוד שכל משרתי המלך שחון ונשיו כולם היו משרתים . ולא עוד לא שהמלך לא יתקרב

אלל נשיו חס לא תהיה מלוייה ציניהם :

בך : הדבר הזה השפחה היא הערבה שפחה הונך אלל אין לה לא יופי ולא הדך ולא תואר ולא לל ולא ריחילא טעם ולא פרי ויוטבת לצדה בצמחי המים וכל עוצר ושצ אינו ליקח אפי' צד אי מוננה ונה יעקו צו שאין צו לא תואר ולא טעם ולא ריח שאינו מועיל לכולם . והקצ"ה ונלך הכבוד רלה לקרבה ולהכיחה צין נסיו כציכול צין ג' ונלוות האחרים שהם הלולב והאחרוב והסדק שהם יפים בקומה ובמראה ובכל גילי ונעלוותא . וכל משרתי המלך חוץ מנשיו כולם היו משרתים דהיינו חס יציאו כל פירות הדורים שנעולם ויכחו אותם צוקוס הערבה לא יועילו כלום . ננולא כנוו שהם משרתים ולא יקרב אלל נסיו חס לא תנולא ציניהם . הרנוו שאם יהיו הג' ונייה האחרים שיש בהם טעם וריח צלל ערבה הרי הם פקולים ולא יקרב אליהם להחצרך שנו על ידם חס לא תהיה היא עושהם . צרוך וקיס מעפר דל מנאשפות ירים אציון להודיעך כי כל הנצראים אללו הולם שוים לעוזה ולא ישנא חצירו וירחקנו . ועוד לריך שתדע כי הנח יש הפרט גדול צין סלצ וסריאה וסנווח וסצד וכל איצרים ספניעיים וצין איצרים סחילוניים שהם סידים וסרגלים כולם גוף אי של חס אי סז ונעלחם וצזיונם שוים אללו חף כי ערכם הפרט גדול זס מזה . וכן צישרא ינולא ראשיים והם סגדולים . ויש אינלעיים ויש תחתיים ויש ידים ויש רגלים ויש איצרים פנימיים ובכללות ישרא כולם נקראים חס כנו"ס חס וסרגל של סלדס סוא וון סלדס עליו :

שיר ער המשל הנזכר

אני שפחה ויושבת לבדי

בדי יופי ולא תואר חמודי :

וגם רזה בלא שמן דשדי

וכד עובר משחק הוא לנגדי :
ועין מדך ראתני בנודי
ורחמיו לבשוני כמדי :
נשאני והרים את כבודי
כמו נשיו וסודו הוא בסודי :
עטרני כליל יופי ועדי
וכל עומד ישרתני ועבדי :
ונשאר הוא בלי נשיו יחידי
עדי בואי וידו הוא כידי :
אברך צור ואודהו בעודי
ואענה הזה ריעי ודודי :

מוסר בדרך קצרה

אספר מעשה דרך קצרה
אשר חלפה עלי ראשי ועברה :
בעודי רך בכד טובה מבורך
ובקשתי נות ביתי לעזרה :
ונזדמן לי שתי בנות למולי
שנאאות זו לזו שנאה גמורה :
נגיעת זו בזו להם כנגע
ואיכה ישכנו יחד בדירה :

אזי באתי לעשות בם הקירה
 ואבחר האחת אשר ישרה :
 ראיתי האחת כנר מאירה
 וקול ערב כמו זיני זמרה :
 כשושנים שפתיה ושנים
 לשונה צוף ומתוק מתמרה :
 עינים דה כמו נונה בהדה
 ופניה כמו חמה בצהרה :
 ופה מלא שחוק הפלא ופלא
 בדי עצב תמיד רמשה ושחרה :
 שפה נעה וקלת התנועה
 וחן לה מהאבן היקרה :
 לבוש עצמה בשש משי ורקמה
 וטבעות צמידים ועטרה :
 מבושמים בנדיה בשמים
 כסליה בהחלב חגורה :
 משמחת לבבות העצובות
 ותופיע לרואיה נהורא :
 בשעשועה נחשב יום לשעה
 כאלו היא להנפש שארה :

חקרתי הצבייה השנייה

ראיתיה כלב אישה מצירה :

פנים בושים בהקרקע כבושים

דבריה במשקל במשורה :

ועיניה כמו בוכות ורכות

ותוך ביתה בהחדר סגורה :

בגדיה כמלבוש הזקנים

בדי משי בלי רקמה וזרה :

בעת שחוק עומדת היא ברחוק

והזמרה בעיניה כסירה :

ענוג תבל תחשוב היא כזבל

ותשליך חוץ בחצינא ומרא :

בפת לחם לבד חלקה וחשקה :

ולא תתהדר למלבוש הגבירה :

והשמחה לפנייה כשוחה

והעצב בעיניה תשורה :

לוקח זאת קונה לו הרגזות

וכל ימיו החשיך לו בסתרה :

מצאני זקן אחד שכני

ונם קח זאת ולא תשגה בזרה :

האהובה כתובתה מרובה
 והיא רעה ולא תוכל למכרה :
 ושעשועה ומרגועה לשעה
 ואחריה לענה היא ומרה :
 שנואה לך אהובה היא לחבלך
 ועליה לשבח ליוצרה :

מוסר על אלף בית

בחר מכל לך מדות ישרים
 ומאלף זהב שבא ודרים :
 בנה בית לך אשר עומד לדורים
 היה נוטל חסדים לחסרים :
 פתח דלת לכל שבים ועוברים
 ובזה דוא לך מאה שערים :
 והוא כוון לעמוד החצרים
 תלויים בו כלי זיון לצרים :
 ולא תלמד מעשה חת ומצרים
 וטית ויוד מעשה הנעורים :
 וכף קמוץ בממון האחרים
 למד מן הנמלים הצעירים :

מיסר על ארף בית

ומימין הלבב אל תטותרים

ועיניך פקח כנון יאורים :

והסמך באל תומך ומרים

ועין לך ולא תהיה כעוורים :

בפה צדיק אמרים הטהורים

והעוברים כמו קוף בין גברים :

ראה ריש לך כעל כל הון ודרים

ולא תלעום כמו שן השוורים :

עשה לך תיו וסימן לדברים

ותתחדש באבר כנשרים :

מיסר על הנקידות

נקודות הכספים היא לחוכה

וצר חפץ וכמץ הברכה :

שלח נא ציר ופתח הברכה

צרי העלה ומרפא וארוכה :

וסגל חמלוכה להדוכה

זהב שבא וכוש וסבא נסוכה :

ואז אהיה כחולם בהשכה

ואקיצה לאורה הסמוכה :

ועד אן צר בשן חורק ושורק

וקשתו יום וליל עלי דרוכה :
 ודי קבוץ שפתים ונדכה
 עדי תהיה לה המלוכה :
 למור מוסר ומעלות ומדות
 בספרי זה ונקרא שיר ידידות :

שיר עד המוסר

והמוסר כמאסר לחסר
 ועוד ידמה כמו מדח לבשר :
 כמו חודה וגוף כלה ומלא
 בחבורות והוא שרי ואסר :
 ומצא סם אשר יושם ויבשם
 למחלתו ושומתו נכאיסר :
 הלא ירדוף כמו קורא וקורא
 ויוצא מהיות עבד להשר :

הדציי ומוסר

פדה חיתך ממך חצובה .
 אשר באה בתוך אש כחצובה :
 ובמים שטיפה כחצובה .
 לכל עבר שכם היא וחצו בה :

משכיות כסף

(א) לשון חיתך ישבו זה . גם הנשמה לקראת חייה : (ב) כל
 שמשמחמחם בו על האש כמו חנוכה נריכה הגעלה : (ג) כר
 של מים כמו חבני לנהרי . והוא ע"ד באנו באש ובמים :

משכיות כסף להרשים המחר זלחה

בבר ונורה ונעשה עצודה . תיחד שם הוי"ה הכבודה .
 צומעשה עצודתך תכיון . לזיו דהא האחרונה וקודה
הי : ודצורך אשר הולך ללורך . לעורך ואן הסי כפסך לנודה .
רי : צומחצחך אשר אתך ככונה . לראשונה שזילה הוא והודה
די : צרלון עוצ אדוקה והטובה . ונרומח לאות הוי"ו יקודה .
רי : צאהצה ורעוחא דליצא . לקוץ הוי"ו אשר נקרא יחידה .

קוץ

ערוך : שלחן צקרצנות סדורות . מנורתך : צשצח הזמירות .
 וכס חסים ציולר הנואורות . והמעט צהגיון לצ וקירות .
 ואף כי רגלך צצור אקורות . הא לך משכן צנוטריקון
 אעורות :

שפר רוח צכמותה לעירה . ואיכותה כנוי אצן יקרה .
 והמוסיף ונפש לו גצירה . כאצני גיר סדומה וענורה .
 צתיצת ה"ן והכ"ה צין ושורה . פורותם מנוקור אחד גזורה . תיצת
 ה"ן היא חושט וה"ש ספורה . כפילת כו"ן שצע מואות עקורה .
 צחוספת הס"א הכ"ה צמוקרא . הלל ירדה וצקמו"ך קסורה :

כנדה היתה חבל לפני . ציען יקרה נפטי צעיני . וחלקה
 לאחרים את כבודה . צעת ראחה אשר חלקי הי .
 התצחר צי ואצני מוקנאה . האצחר זה והיא נוכסול עוני . אכי
 יצם ולא אחרון לקחה . והיא חללה וירקה צפני :

אודה סנוך אדון כל הילוכים . נופח צם נשמות הטהורים .
 וחזיר הנשמות לפגרים . צחולחך חדשים לצקרים :
 לתשכוי נוחן דעת וצינא . להצחין יוס ולילה על נוכונה . לועק
 צקול והוא צריה קטנה . ואיך אכי צערצ רעננה : פוקח עינים

עוורות צהודו . להציט צס ולא יונרה כצודו . ונחיר האקיריס
 הוא צחקדו . אשר גצר ואין עוד ונלצדו : צכל צקר זוקף הוא
 לכפזפזיס . לדנווחס צקוומה כטרפזיס . ונלציט טערדוויס לזאפזיס .
 נוסן כח ועלנוה ליעפזיס : רוקע ארץ עלי וזיס אדיריס . ונסנה
 טעצעיס הקדוליס . וכוונן ונלעדי כל הגצריס אשר כולס לפניו
 הס קפוריס : אודה לא צתוסצחות וזונרה . טעשה לי ללרכי
 החקירה . לישרא אזרס גצורה . ועטרס צתפארת הדורה :
 אקדס את פני יולפי צקיריס . אשר לא עשאני גוי כנכריס . ועצד
 כעצדיס המוכריס . ולא אשה כנסיס הפטוריס : אקצח צורח
 כקיל וכימה . ונעציר אהעפעף תנומה חקדיו הנולאזיס טוז
 צעלנוה . לישרא גומל כונה וכונה : צרוך אשר צחר לכלחו .
 לענוו ישרא צכי צריתו . ונלמדס תורת אונת ודהו . ונטע צס
 לעולס אהצחו :

יתור

ונקוס צטנוולתו לעורו . ויאותו לאיש תוכו כצרו . ואס
 אין צקצרו ועפרו . אזי ונקוס כצודו וסדרו : וסנווקר
 כנואקר לחקר . ועוד ידונה כיוו וולה לצצר . כאיש חולה וגוף
 כלה ונולא . צחצורות וסוף שרי ואקר : ונולא שס אשר יוסס
 ויצסס . לנחלתו וסוונתו כאיסקר . הלל ירדוף כמו קורח וקורח .
 ויולא מהיות עצד להקר :

יאות

להס למצטן ענווקיס . לדנווחס כאותיות הכמוקיס .
 ראשוניס קוף יהו כוסעיס ונקיס . ואחרוניס צראש
 יוסציס יחוקיס . אשר אחי"ס להתחי"ס כנוקיס . צקר חיליס
 להס"צח כנכקיס . גרונרות פח צרגליס כנווקיס . ונחוספק דק
 צהקדקד כנוקיס . וכן כולס . קטנס עם גדולס . צנושקלס ושאיס
 צנכקיס . ואס ככה . עושיס ונלאכה . צלל שדי ונלונותס ונכקיס :
אתה עומד צלל קיקיון חלול . ונלון שוונריס שוככי לריפיס
 ולול . עראשו כהר גצום וסלול . פתע תנוס יהלוך כמו
 סצולול . איכה ספריד העילה מהעלול . וחסיס ונקלול סרפד ונלול
 פתאוס סראס עלנוך ערוס וסלול פקח עיניך וסקר סצולול . הווס

משכיות כסף

כוסך הוא רוייה וללול . הן עתה כפר וועשך גלול . הוא זולא תוך
וורנוה ותעלול . עס לשון חרצ צפיד להלול . איך נעשחו לרנויה
ולחלול . האם תזולא לך ווענה ומלול . עפ ילחוך עפר וינטוש
גלול . ידיד עד אן ציון זולולה ללול . אחזו צחצל נחלה ומקלול .
עולה להר הקודש צרוז פילול . ותדרוש את ה' כי צא אול :

בעת

הקיץ ידידי ונהנווה . תוהר קיס כמו ארי צעלמה .
ועד אנה צערש רעננה . תהי נפשך צחזיון שוא רדומה .
ואם היום צנוטה הנעימה . למחרת סינת עולם צלימה . קרא לא
צניד יש צך כשמה . צטרס תזולאה יוס קול דנומה . וסכוי אז
קרוח כוה וכמה . ואיך תשנוע ופיך על צלימה והכתכל צעוצדי
האדומה . וסנס ותתך ווהר וקומה :

בשובה לך הרוח הכבודה . תהלל הנשעה יה צעודה . אשר

חאל . עלי נפשך וגזל . להחזיר לך רוח פקודה .
חדשה לצקרים כנחוסה . צרוז עוצו לצל תהיה אצודה . ותהמרנר
ושערך תסנר . גונך עוצ ועמך הקפלה . זנורה הטורה צך
ילנה . והתשכה זנאוריה והודה . זאלף תלרמ . וחיט הצרמ לאורמ .
נתיצתו והחזיק צעצודה :

תמדה

לעשות את הנטילה . כהלכתה ולא תהיה פקולה .
נעול ידך צהוך לרצע צקוונך . ולא תשא לא זר על
נקלה . הים זהיר צדיניה ונהיר . ללא תהיה כאלח יד זולה . ואם
טיע על . פעיל אדם וכגעל . הלא תהיה קפידתו גדולה . ואיך
תהיה נעילתו געולה . ונפשו אז להטוונאה עלולה . הלמד את
צני ציהך שצינה . ואם אין עונשם האכילה :

בעת

הכין לעדיך ותגעל . זכור זוסך לזורפא לך והעל .
אשר עכרים וארצעה דצרים . עליהם איש זנודה הוא
לא על . ולא ראוי היות יהף וחפוי . כווי מזוף אשר זנרד וזעל .
ואיש אשר . ינויו עפים כנשר . איכה קומה : קופה לו ויעל . יהי
דוחק . צגצוהו כס זורחק . לא זנרד לזוי הים צשעל . ואם ילרו
צחצלי שוא אכרו . הלא יצרמ ויכלל כצועל :

שמור

את רגלך לפנות ומוטה . צהלנע וואוד תהיה וצושה .
 והזהר צנפסך פן תחרהר . צוושכלות וכל דצר קדושה
 חנה לצצ . אנוש יהיר ושוצצ . כגוף כגוף וחולעת וצאשה . צצצ
 זה תהי נכנע ונצזה . והוא חתול לבאוחתך לחצבה . ואיך אדם .
 לצצו רם וסוח דם . ונעוחד הוא לנוכה האנושה . צענין זה . יהי
 מצינו וחזה . אשך צזה תהי נפשו כצושה :

ואיש

לדק ומההלך צתומים . יהי ונודה להמלציש ערומים .
 ויתודה צעת יעטה ויעדה . ולא יפנה לדך הכרומים .
 אשר עדה . לנשמתו רדידה . והלצישה צגדים הפרומים . ואם
 סיא צמלותו פנייה . הלא ונלא צגדיה כתומים . ואיך יתאו צגדים
 הנעימים . והוא ערום וימיו סם כחולומים . הלא יחפור . ומיש
 ירחץ ויחפור . לצושי הנשמה העלומים :

בעת

חאנור צרכה או תהלה . לנחניך חנה לצצ צתחלה .
 יהי כרהה . צלי ריח ועוונאה . וכל חללה קטנה . או
 גדולה . ואם יקרא צנחנה כעורה . קריאתו עצירה גם פקולה .
 צכן חקים . אשך חיים ונפיקים . יחוייז צו כריהה גם קטלה .
 ועוד זאת חם . צקרחון החקאים . לנעלה הוא כריח הנצילה :
 יהי רחון . ונקי הוך כנו חון . צקרבז אז קדושת א שתולה :

תברך

א ותודהו צרנה . צלצ א כף ודעת הנכונה . לשונך
 חם יצרך לשכינה . ופוכה לצך חנה ואנה . ה א ידעת .
 לעצד נור והוונה . וצא לפני אדונו בהחינה . וחננו . ונשה לו
 רלונו . וצרכתו צחיקו היא כחונה . לפי ערכו יחוייז הו . לנלכו
 כניעתו ותודה הסגונה . ולא הודה . ולא צירך ועדה . לצוש עצות
 והלך לו ופכה . אצל שצחו . שלחו עכ שלוחו . והוא פתח צהודותיו
 וענה :

תהי

נוכן לצרך חיי צרכות . צלי הפסק יהי כולם ערוכות
 ולא חודה . צעת חלצט והעדה . לצל יהיו צרעיוכות
 כצוכות . והחרדה . הדי לך כקות כוודה . והקראש צעינים
 צריכות . כווניינס גוונלך טווצ צחנס . ויוכ יוכ החקדים לך נשוכות .

משכיות כסף

לנוחקה לך . בכל יומך ולילך . ונפעלך כמו קוליס וסוכות . נעוש
עולות . דרכים לא סלולות . להעלות תעלות וארוכות :

וממתקה ידיד חנה צמרה . לעורר עלמוך לקסוד לקרה .
אשר חנה . וגם גברה קמורה . וללרה ירסה

הגזירה . ובעשרה חנה לצו ושורה . אשר ירדו עצורה לקצורה .
ואיך נפסק בתענוגה קסורה . ומאנה להלעער בלערה . ואם הוסיף
ותעצור עצירה . כמו חולה וצאה לו חצורה . ידיד עצוד עצורה
התדירה . להאירה ולתהלה השורה . וחצור יוס בליל מה עוז
ונעים . בעץ חיים ותורה שעשועים . זכור לילות . אשר היו
כלולות . בקלות ראש וחצרת המריעים . ואם חללה . הלא תעריך
לשואה . וחוסק בחשוקה תעהועים . אשר שמים . ללילה יוס
ולמים . ואין יורעים רעצים אם שצעים . קחה נדון . לעצדי שר
ואדון . אשר קונים . ונשכונים ונעים . ואין פוערים . לעלום
צדצרים . בחולי ראש . וכן בשאר פגעים :

למקדש יה וקוס ונשכן שכינה . תהי ונשכים ולא לאחרונה .
ואי יונעך שרז ולנה . הלא היא לך לקומרה ולנה .

ראה בקרוח לך שר המדינה . האם תשהא ורגלך נתונה . ראה
יסעו בני אלר וענה . למרחק שוא . ונפסס היא מעונה . ואתה
הוא נשחר לא צרנה . וצזה אהצתך היא צמונה . ידיד חזק צמוד
זו ורוץ נא . וצם תראה יוני טיבה וזקנה :

רעת צקר פהג ולך צמורא . וצוועשה אלצעותיו צין ושורה :
האם פנו . שוני ונרוס ושינו . להפקידם אשר להם

קדורה : ואיך אכוש . אשר הוכן לענוש . צרע הולך להגדיל
המדירה . צעה חפלה . דלחתי ותלא . לעלמוך שור כנוסר לשורה .
צעינים . אשר הנה שחויים . עלי עפר לזכרון הקצורה . ונעשה
עצודתך חבסה . ודרכך נאחוד תהיה קתורה :

תנשק את נחוזת השערים . ותחחנן לשדי צנאנורים :
לקצעדך ולא תנעוד אשורים . צבוא סלך צדך האחרים .

האת צפכים כמו ונלך ושרים . ושדי חוץ כמו שוונרים ונוערים .

הלא תלמד צקלים ומנורים . ותצער להצמך צו כאלוים . וצוה
 לוונקלום סחזיר לגדים . לכונה כולרים . נוואצ וסגרים . ונני לא
 יתן לצ לדצרים . סעוצ ונכסו סוורים ומנורים :

ברגש תהרוך בית אלושמחה . ותכרע לו בנפש
 השחוחה : ולא יערב לבבך ותקרב . ברב דווי
 וכל הראש לקרחה : ואיש בזה . הלא נמאס ונבזה .
 רמוס חצר ולא ידך נכוחה : ולכן נא עצתי הנכונה .
 קבענה ולא תהי שכוחה : בכל זמן . אשר אתה מזומן .
 דהשתחוות וליכנס בפתחה . ברוב מרר . תשובתך
 תעורר . ותתחרט ותרבה האנחה :

ערוך למהללי אל במורא . קזמרם באימה היתירה :
 ואם פיך ידבר לגבורה . ודעתך מציאות חן
 לצורה : הלא תדע עבדתך עבודה . ותעבוד בטורה
 אשירה : רצונך אשר עיקר לורה . והבשר לצד שפה
 ברורה : ואיך השק מביאו לגבירה . ולעבד לבוש
 מלכות ומשרה : ולא תשוה צעירה לבכירה . וכהנת
 לפונדקית חסירה : ואיך קמח נתנו בכברה . ורקדו עלי
 עפר תשורה : ונשאר מוץ בידו השבויה . והתבן
 לרוח הסערה : וטוב היות שפתו לו עצורה בלי דבש
 ולא עוקץ דבורה :

בעת תעשה במלית הקשרים . תיחד אל בארבע
 האוירים : ואז תגדל קדושתו ותדל . וסוכבת
 לך מכל עברים : וארפיים עבדים לך קנויים . ועוד
 ארף שני מאות חסרים : וציציות והחוליות מנויות .

משכיות כסף

במצוות אל ובם יהיו זכורים . והסתכל תכלת בם
 בשכל . והוא הדין ומעביר מגורים : לעצמך . שור .
 כמו נצב וקשור . ומול כס יה פתוחים הספרים :
 עדה נא שוטפות . כדין ויפות . אשר נחלים מקור
 חיים ונוטפות : והמוח ולב מבין וטוח . תכוין
 פי לעור מלכות כפופות : והסח אסור בהם ושיח .
 ועיני שכלך בהם נטופות : ויהיו כזרעים . הנטועים .
 עלי מים בצד נהר וחופות . (מ' סוף ה"ס) זהירים בם .
 מכפרים לחובם . ויום עברה . מגינות הם וחופות :
 מה טובה לקדם התשובה . ואז בם יהיה כך תרופות :
 מעט מקדש ומשכן לנכורה . בתוכו שב בכבוד
 ראש ומורא : והתגבר . בעצמך פן תדבר .
 דבר חכר ולא דברי סחורה : ראה נכרים ודרכי
 האמורים . בתפלתם ועבדי השררה : בלומים פה .
 ולכם זעורפה . ומתניהם בחלחלה חגורה : ואל מלך .
 הלא נצב למוךך . ולא תשקול לקלה החמורה .
 התחת זאת . דלקונו רגזות . ורגזינו בכור ברזל עצורה :
 ידיד כינן לבכך יקומה . להתפלל תפלה השלמה :
 בניב שפה . ברורה כך ויפה . בתיך לבך
 תקועה וחתומה : והדיבור אשר ערוך וצבור . כמו גודם
 ולא יצח מאומה : והשכל והרצון . בעלצון . הלא
 ידמו בתוכו כנשמה : ואם לבך . למרחוק בניבך .
 ולא ידעתפלה אי מקומה : כמו צורה . ראויה לקבורה :
 כפגר מת בנוש עפר אדמה :
 ותחתך בעקידה דוד לאומרת . כטעמיה וכיונה

יתירה : מכפרת לכל חטא ועבירה . והחסד
 תעורר בעבודה : אכל תקדים תשובתך מהרה . ותדמה
 לאבות שוכבי מערה : כמו יצחק אשר אור גבורה .
 וחמדת הזמן השליך וירה : ולא הרגיש וגבס מסר
 והערה . אלי מות לנפשו היקרה : ואם זאת תהיה בלב
 גמורה . עקידתו תהי לעד זכורה :

בתורת קרבנות פרים ואליכו . שפת אמת ולב יהיו
 כלולים : ועבד איש אשר ימכור ויבאיש .
 יכס פניו אדונו בחרולים : הלא בעבור . דבר יוצרו
 וישבור . אחת דתו שחיטה כעגלים : ברוב חמדה .
 הלא רצה כעורה . תמורתו וחטאתיו מחולים : ורזן
 עתה מקום מקדש מחתה . והפיות מקום עולות
 שקולים : ואם הפה בלא לב ניב יחפה . כאין הוא
 ומנחתו הברים :

תסדר מהלך אל בזמירות . וכל קוצים כסוחים גם
 זמורות : בחשק ואמרות הטהורות . ומשורשים
 בתוך טוחות וקירות : הלא אנוש וברכותיו מארות .
 בעת בואך לפניו בפצרות . שבחיו אז בעין שכלך
 סדורות וכהם כסנסנים ופארות . ולפני אל אשר נמצא
 בצרות . והשובות הלא מנהו גזורות . זמירותיו כפיך
 הם שגורות . ולא תדע לאן יוצאות ועוכרות :
 בשריון . הצדקה קום עדה נא . ואחר רתחזה פני
 שכינה . זכור תמיד לכויך בנתינה . ליחד
 שם הוי"ה על מכונה . אשר היו"ד פרוטה הקטנה :
 הה"א היא בידך החנונה . והוא"ו הוא זרועך רעננה

משכיות כסף

ויד עני לה"א אחרונה. ואיך תפריד בכל זמן ועונה " לשם השם בחטאת הצפונה . ידידי קום ומהר תתננה . במצוי לך ואתה חי עדנה :

והשתוקק בשירת ים לקראה . בחשק רב כנפש הצמאה : כאלו נפשך עברה ובאה .

בנככי ים ושם נעה ולאה : והיה לה בחסד אב פליאה . וממות משוכה ויצאה : אזי אין לה בעולמה הנאה .

ואך דהלל ושבח אב מלאה : הכי תראה לעצמך כמציאה . ועיניך לבד לאל נשואה : ואם כן תעשה

היא לך רפואה . לכל עון וכל חטאת וחלאה :

חוי זהיר ענות קדיש בעתו . ברוב כח וכוון עד כלותו . ושעשוע ראל חי ערש שמוע . מקלסין עדתו כך

בביתו : ואוירה על אנוש סכל וימער . להוציא רק דברים משפתו : הלא אם יאמרו לו עת זמירו . מאד

ערבה למלך צעקתו : ואף אם הוא אנוש רמה כמותו . הלא ישים מגמתו ודעתו : וממשל הלא נכשל

ונחשר . ותער צחנתו לו וכשתו :

היה דומה לאופנים נברים . ותעריץ ליוצר המאורים : ואיך תעיד בשפתותם ברורים . ולך פה מדברים

האמורים : קדושים הם וכולם הם מהורים . וטומאתך כטומאת האמורים : ועוד להם מאוד הרבה דברים .

ומהם כל דרכיך נזורים : ואיך תעיד בנועם סוד ישרים * והמעשה כמעשה החמורים : ידידי חיש עשה לך

גדרים . ולא תהיה מצפצף כעגורים :

פרא שמע בדקדוקים יצומים . והזהר בששים

הדבקים : ותמסור נפשך בדת וחוקים . למות בית דין
 והן ארבע חזקים : וצדיקים וחכמי העגנים . בפועל
 נמסרו ביד מציקים : ומה יעשו אזובי קיר וריסים . אשר
 יהיו רצון יוצרם מפיקים : חשוב בא עת ובמרו כל
 עסקים . ותקרא אל בקול ממעמקים : שפתך בטוחות
 לב ארוקים . וייחודך תעורר בשחקים :

בעת תערוך תפלת השבחים . בקיחת לב ובלתייהן
 זנוחים : הרא ידמה ממשש קיר וסומא . ורגליו
 מנפילה אין בטוחים : ויומשל עוד לעבדי המלכים .
 ומשאותם ארי מלך שלוחים : ברוב תיבות מליאות
 הון וטובות . ונודות הממולאים רקחים : ויש רעים
 כמעשה תעתועים . ומנחתם כמו קוצים כסוחים : אשר
 באו ברוב תיבות ויצאו . והמה ריס והנודות נפוחים :
 הוי זהיר בתשעים האמנים . כהלכתן ישרים והגונים :
 וכחזרה מאוד עמוד במורה . ואזנך הט לברכת
 החזנים : ידיד שורה . והבט בשררה . בעת עמוד לכרך
 המצינים : בהאמנים זהירים הם ועונים . בקול יחד
 גדולים עם קטנים : ואם אחד רבב יפנה ונכחה .
 וברכותיו בעיניו אין ססונים : הלא נמרא ארון עליו
 חרונים . ובן מית מזומן לאסונים :

בעת בואך לסדר תחנונים . עזוב רשע ולא יהי
 כעננים : ואם יבוא . להתחנן בחובו : הלא
 יוסיף לחובותיו זדונים . ויתמשל . כמו מלך ומושל .
 אשר גזר לבושי כל לבנים : ויש רעו . במרכבושם
 וצבעו . ויצא דת להמות נתונים : ובאו שם . להתחנן

משכיות כסף

בנפשם . בבגדי בויץ . ובצבעים משונים : הלא
עונשם . אשר מאז בראשם . ועתה כבדו האחרונים :
זכור נא פן תצפצף בדברים . במזמור הנפילה
כערוגים : נווייתך ונפשך אז מסורים . למצוותיו
וחוקיו הישרים ; ואם תרון . ואיך תקרא בגרון .
ורעינך מאחור דהם נזורים : הלא תהיה כאיש דובר
שקרים . ולא תכון ותמעד האשורים : תכוין בה
במיתה וקטנה . ולא תמות במיתה עד לדורים :
להערות . במעלות גדולות . אשר כם תמצאה נפשך
מזורים :

בעת קורא בספר בקהלים . אשר הוא עד עלי כר
הפעלים : בלום פה מדבר תורה ומלים . וכל
שכן דברים הבטלים : ובין וראה דבר רוזנים ומושלים .
בעת קוראים כתכם בגבולים : אזי עומדים ברוב רתת
וחילים . במעמדם קטנים עם גדולים : וראש פורעים
וגם כורעים ושומעים . דבר מלך והוא הבל הכלים :
ואיך לא תלמדה חומר כקלים . ורגלך בבית השם
שרתולים :

שכון ארץ ורעה תמיד אמונה . עד בוא השמש ירך
אמונה : רוחך תשוב לו כאשר נתנה . כמו
אשר היתה אתו באמונה :

שמור עצמך פן תחליף רוח . כמוץ אשר תדפנו
רוח : היום לבושך בויץ ומעיל סרוח . מחר
לבושך בוז ומעיל סרוח :
והסתכל תמיד מאין באת . והולך למקום שאייה

קלמ

משכיות כסף

ובתה יצועיך . עפר לך יאתה . כי פתאום
עליך זרח ואתא :

נגד עינך שים כידין ממך ידרוש . עד ידיין המתנשא
לכל לראש . הלא אם תטיב שאת בשמים ראש .
ואם לא תטיב הלא לענה ורוש :

איך יערב לך עליות מרווחות . ואתה תורד תחתיות
באנחות : על ארץ תישן ותאכל ארוחות . ירק
תלך בשובע שמחות :

לאחרים אתה צובר ואוסף . ולרוחך אין לך בזה
חמדה וכסף . ומכור אם תמכרנה בכסף .
ויצאה חנם בכלימה וכסף :

בקרב כל איש איש יבער וישק . כי תחת פתיגדי
מחגורת שק . ואיך רגליו ירוצו לחרוך שק .
על העושק אשר עשק וחשק :

איך בית נאמן מדור הנשמה . עזבתיהו ושמתידהו
לשמה . ולמלון אורחים תמיד עין אשימה . ערום
יצאתי ערום אשוב שמה :

בבוא הלך לחטיא בשרך . זכור כלות בשרך ושארך .
יעזובך קרוביך ושארך . חציך לעפר ולסס
שאיך :

כבודך בעיניך איך יושפר . והבל אחיך רשת לך
חפר . ואיך לא תכוש עד מאוד ותחפר . כי
עפר אתה ותשוב לעפר :

אוכל ומשתה ורכוש שש ותילע . והפך למשמה
וסוף ירום תולע . בלא צדק יאסוף זון וסלע :

משכיות כסף

נפשו כקלע בתוך הר וסלע :
קום עד אשר לא ירתק החבר . מפני שיבה והעלרה
גבל . איך תשמח עלי עשור ועלי גבר . וימי
הילדות והשחרות הבל :
כר מרד יחיש ויכפרה פניו . בטרם ישים את המדבר
פניו : לכן בין יבין את אשר לפניו . כי נפשו
סוף שחט אותה לפניו :
איך עד ריב לא רו עובר ומתעבר . להבד דמה ימיו
כצל עובר : צדק יאזור ולפניו ילך דבר .
שפתותיו שושנים נוטפות מור עובר :

סימן שישון מרדכי

שמור חס רוחך מחוץ ונצית . עד לא יזעו שונאי הצית .
וצא חכמן ללחות את הצית . והנס נגע בקירות הצית :
שפלות ידים תדלוף את הצית . וטואל יעמא כל אשר בצית .
ומיל כצד נקצו על הצית . ולהם ילום ילא זומכר

צית :

ועת בוא יצוא אשר לו הצית . ויגע בארבע פנות הצית . אז
ילום ופינו את הצית . ואין אכסי הצית סם צצית :

נפשי אשאה וזה יש לך צצית . ענתה אין לשפחה כל צצית .
עולדת חוץ כי אם מולדת צית . הסמורות אשר אחי

צצית :

מיום כנגע נראה לי צצית . וחנח פילגשים לשזור הצית
לא צחתי ולא יצחתי צצית . הזה והולאחני מן הצצית :

רצונך האתה תבנה לי צית . קוונה וחזק את צדק הציט .
ערכם בוא יום ונתן את הצית . וצעפר אמר יעוה הצצית :

דברים קם לחטא את הצצית . דע כי הכס היא זאת תורת
הצצית . לפושטי עקרת הצצית . וכבוד ה' מלא את

הצית :

כי חס לא נקרב צעל הצית . והוא צא והתפלל א הצית .
 מיד עיבר הכהן את הצית . אז נחזור סיד לחוכת הצית :
ישים תמיד נגדו וקם הצית צית הונלכות נוכח פתח הצית .
 והס הצית יקליע וצית . ויעוצ סוכות ויצן לו צית :

סימן שישון

שובה צעוד הצקר . אור והצלל צין חוסך לאור . למה תסיס
 צמורדי אור כעוללים לא לאו אור :
שמש חסך וגם האור . ותושט חסך ולא אור . סן על כסיס
 כסה אור . ועד כלח לא תראה אור :
ואם תסיס חסך לאור . על דרכיך נגס אור . כאור כוגס הולך
 ואור . ומייתך תראה צאור :
נר מלום ותורס אור . תעלוונה תוליא לאור . והיא חתן לעמל
 אור . ותוליא ללנוות לאור :

סיר לשנה קדש סחיצר הרב הנוחצר זל"ה וסמו רנוז צקוף :
ברוך בא בשם ה' . שבת קדש מאיר עיני . זכור
 ושמור בסיני . ביחד שמעו המוני :
אצפה עת ביאתך . למעום מנופת צופיך . כד יום ויום
 אזכרך . מיום ראשון אשרתך :
שלחן מדהור אעררך רך . בלחם משנה לשמך .
 נהרות לנגרך . כסא ומטה ערוכה :
הזמנתי לך הסעודות . שלוש בשלוש מעמדות .
 ולהם סגסן וידות . בעולמות החמודות :
חקל תפוחין ראשונה . חבלי משיח מגינה . שנית
 עתיקא אזמינה . מגן גיהנם ודינה :

משכיות כסף

מך הקדוש שרשית . לגוג ומגוג עששית . ללוות
 רביעית אשית . מחיבוט הקבר חפשית :
וט"ל מלאכות ספורות . ותולדות להם ופארות . ודין
 מוקצה ואזהרות . שומרם יזכה למל אורות :
אנא אם אלוף הפרדתי . שמור וזכור לקחתי .
 בשמירתם הגם אתי . לתקן את מעויתי :
ברוך בואך יום שביעי . בחשקך אשתה גביעי . לא
 אחסר ה' רועי . ובך תורה שעשועי :
התענג כמעדנים . במינים ממינים שונים . וברכתם
 בכוונים . למאה ברכות נמנים :

בדרושת השבת עוברות . הנשמות היתירות . ממנו
 מזון להברות . לסיפוק החור גזורות :
שמור פיד מדברים . ששל החול שהם אסורים .
 ששמור לך לדור דורים . שנחלה בדי
 מצרים : ושמור לך וכו'

פיר שקינר הרב הנזכר זל"ס לשנת הגדול

סימן ששון

שבת זה שצת הגדול צו יסועות מלכו מגדול . סאי צו
 ונאור הגדול לצן צכור רס וגדול :
שלה ונסה האיט גדול . ואף הן עוד היום גדול . פדה עם
 עלום וגדול . לונקטון ועד גדול :
ויהיו סס לגוי גדול . צחסך ראו אור גדול . ריול"אס צרכס
 גדול . צנופתים וצנוורא גדול :
נחם צן אינכו גדול . ולא הסדכ פכי גדול . יתקע צסופר גדול .
 וינן סי דג גדול :
אשירה כל לא גדול . ולו אקרא צקול גדול . כי סקדך עלי

גדול . כפרת הספר הגדול :

מה חורי האף הגדול . איחר אלוס הגדול . אס חטאי ונכסוי

גדול עסה לסוף הגדול :

גדלו לסי אחי . גדול יהיה כבוד ציתי . תקוב חרז גדולתי .

ותלך הלוך וגדול :

עושה אין סקר גדולות . לך סי הגדולות . הרפא עקות

סגדולות לעס קעון ועס גדול :

גס זה להרז הסזכר זלסי"ה ע"ס ח"צ וכוו חרוז צקוף

אד קומס סיכהך . נופלת בעמים . כי אתה מדכותך .

מלכות כל עורמים :

בן ישיחי הולך . לקומס את נסלך . יסוד עורס מלך .

איש צדיק ותמים :

גבול הוד וחרוה . דודי משכנ אוה . עתה נהפך דוהי

לנזע נזעמים :

דעי כי עצרת זר . אבלע ואגזר . בנצחי ארתאזר .

אזעמה לאומים :

הן נזר תפארה . רחק מגבירה . השב העטרה . עובר

ארחות ימים :

ואקום כגבור . ואוציאך מבור . ועול אויבך אשבור .

ישאף חילם צמים :

זכור חסד אברם . כי אתה הוא אב רם . זעום כל

אבירם . לכרבים אלמים :

חזקי כי בא אחך . בבינתו ינחך . ישקך יין רקחך .

מנחל קדומים :

טהור אב הרחמן . אור גנוז ונמימן . מקור חבמה

משכיות כסף

נאמן אדיר דר מרומים :

יונה עין היונים . אכתירך בפנינים . אמשיך

לתחתונים מדות הרחמים :

כתר יתנו לך . תמוני זבולך . עם ישראל חבלך . יחד

בלב תמים :

לסגולת מלכים . מחכמתי אחכים . מעדן הם מושכיני

מראשי בשמים :

מבינתך תנה . נחרי אמונה . שים שערי בינה . לבני

חכמים :

נתעלם באהבה . בחסד ובחבה . לא תוסיפי דאבה .

בקרב העמים :

סמוך אחים ריעים . אל גבור ונעים . הדוף באף

זורעים גחלי רתמים :

עוז ויהוד תפארתי . אלביש לעדתי . אשר בתורתתי .

כי רבים לוחמים :

פאר נצחך קומם . לנצח תרומם . ואז מגדל שמם .

תבנה כמו רמים :

צצירת תעודה . אקומם את הודה . אז כלה ודודה .

יחריו יהיו תמים :

קומה יסר מקדש . אשר עתה הודש . חיש יהיה

מחודש . יאוד חי עולמים :

רעיתי שרתי . לך מלכות קראתי . אאיר לך יונתי .

שערים שוממים :

שלח אותי חפשי . אל תאסיף קרושי . עם חטאים

נפשי . ועם אנשי דמים :

תם עונך מלכה . כלבונה הזכה . כי אני את דכא .
אשביח שאון ימים :

סשברי ריבי ריבה . שועת דל הקשיבה . ושבות ציון
שובה . נהיה כחולמים :

ששוב על בנים יחיו . כנחלים נטיו . אדום ומואב
יהיו שניהם ערומים :

סואנשי חמודות . רומם עשר ידות . ויזרעו שדות .
ישעו כרמים :

סנחם נא עלוכים . בבנים שובכים . מכה גוים רכים .
מלכים עצומים :

אר קומם סוכתך נופלת בעמים . כי אתה וכו' :
פזונון לסרז הסזכר לראש הסנס

סשום תשים עליך מלך . אלהים חיים ומלך . ונשמע
פתגם המלך . לבוא אל שער המלך :

סשפתיו חן ריע מלך . וגדול בבית המלך . אם עובר
מצות המלך . לא בא אל שלחן המלך :

סוכר כבודה בת מלך . תתן מעדני מלך . תבואינה
היכלי מלך . ותהי סיכנת למלך :

סנואצת דתי המלך . מלכותה יתן המלך . לא תבוא
עוד אל המלך . כי אם חפץ כה המלך :

לרקמות תובר למלך . עד לפני שער המלך . וימן
דה תמיד המלך . לתת לה מבית המלך :

הגו רשע לפני מלך . אד יתהדר לפני מלך . כי

משכיות כסף

נשא ידו במלך וחייב ראשו למלך :
יקראו סופרי המלך . לחתים בטבעת מלך . והגדה
חנית המלך . בלב כל אויבי המלך :
שומרי משמרת המלך . הם רואי פני המלך . אומר
מעשי למלך . להביא ננוי המלך :
אלך בדרך המלך . כי בן צורה לוי המלך . ובכנ
אבוא אל המלך . עשר ידות לוי במלך :
הריעו לפני המלך . יושבים בשער המלך . דחופים
בדבר המלך . דברי למואל מלך :
מדוע דל בן המלך . מהיר רד לקראת המלך .
ורועיק עוד אל המלך . ושככה חמת המלך :
ואז מטעם המלך . הנערה באה למלך . כגנת ביתן
המלך . אפריון עשה המלך :
דע למי יחפוץ המלך . ירא ה' ומלך . תבוא חדררה
אל המלך . לאור באור פני מלך :
בעוון ישמח מלך . עם ברוב עם הדרת מלך . והיה
ה' מלך . אין באדום נצב מלך :
עתה התחתן במלך . וימשחך למלך . תבוא אוצרות
בית המלך . ותעמוד לפני המלך :
פזנזון להלל המלך ליום הכספים

ששעה בא באימות . וצועק בגרון . עת קרוא אחרי
מורת . שני בני אהרן . יתקו כל מזמות .
במשנה שברון . על נשמות עצימות . נפקדו
לפני הארון עת קרוא

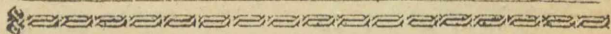
שנים דמערתי בנאדך . דהא בספרתך . דהעלורתי
 ארובה . לאשר העוה עבדך . כי יקר בעיניך
 המורתה לחסידך . זכותם יעמוד נגדך עש
 ישיני חברון :

עת קרוא
 סוכר בית ישראל . יבכו ברוב מגינה . הוי אריאל
 אריאל . מעוז מגן וצנה . על אשר שרף האל .
 שני סגני כהונה . זכותם עד בוא גואל יעמוד
 לנו לזכרון :

עת קרוא
 סנדב ואביהוא נשקרו . כמשה ואביהם . אם הם
 בלבת אש נפדו . איזובי קיר מה הם . לכן שובו
 וחורו . יעמדו נא שניהם . עד אשר בחשך
 יגרו . ותעקר עקרון :

תם ונשדם שבח לאל בורא עולם

מפתחות

סרק		סרק
כג ונדת פלילנות		א אהצת התענוגים
כד ונדת החנופה		ב אהצת השם
כה לשון שקר		ג יראת השם
כו לשון הרע		ד כבוד השם
כז הנוחלות והשלום		ה עצודת השם
כח השבועה	ו	וועלת האנוכה והצטחון
כט דובר כבלת	ז	ונדת הענוה
ל הגזל	ח	וועלת הסבלנות
לא כדירות וכיליות	ט	וועלת היסורין
לב העללות והזריזות	י	כוונת הלצ
לג ונדת הגאווה	יא	כוונת התפלה
לד ונדת הצנעת והענות	יב	כוונת הצרכות וההוללות
לה ונדת הכעס	יג	כוונת השצמים
לו ונדת השחוק	יד	דרך ארץ
לז קרקורי העצרות	טו	וועלת החורש
לח שער התשובה	טז	וועלת הלכיעות
לט מוסר מצעלי חיים	יז	וועלת התוכחת
מ מוסר ומשפט	יח	ונדת האהבה
מא רמזי וולה על הענוה	יט	ונדת השכחה
מב מוסר מדי ציני לולב וסוכה	כ	ונדת הקנאה
מג רמזי הערבה על האהבה	כא	ונדת התאוה
	כב	ונדת הכבוד

